

‘n Teologiese evaluasie van Kapelane in die Suid - Afrikaanse Departement
van Korrektiewe Dienste as herstellende geregtigheids missionale leiers.

deur

Josef Morris Jonkers

Philosophiae Doktoraat

Fakulteit Teologie Stellenbosch Universiteit

Departement Praktiese Teologie en Missiologie

Studieleier: Prof. David Xolile Simon

Desember 2020

Verklaring

Hiermee verklaar ek dat *'n Teologiese evaluasie van Kapelane in die Suid Afrikaanse Departement van Korrektiewe Dienste as herstellende geregtigheids missionale leiers*, my eie werk is.

Hierdie tesis is slegs voorgelê vir die graad, PhD, binne die Fakulteit Teologie in die Departement van Praktiese Teologie en Missiologie aan die Universiteit van Stellenbosch.

Josef Morris Jonkers

Kopiereg © 2020 Stellenbosch Universiteit
Alle regte voorbehou

Abstrak

Die Tussentydse / Interim Konstitusie wat gedurende 1993 in Suid-Afrika bekend gestel is, het die fokus na die fundamentele regte van alle mense woonagtig in ons land, verskuif. Dit het ook die regte van oortreders ingesluit. Dit was egter 'n uitdaging aan die Departement van Korrektiewe Dienste om 'n rigtinggewende Strategiese Plan te ontwikkel, om te waarborg dat veilige menswaardige omstandighede gehandhaaf sal word binne die oortreder populasie in gevangenis. Die eerste vyf jaar van Demokrasie het geweldige transformasie binne die Departement van Korrektiewe Dienste teweeg gebring.

Met die aanvang van, en die in gebruikneming van Wet 8 van 1959, in die destydse Suid Afrikaanse Gevangenisdiens, is meer klem op die geestelike versorging van gevangenes aangekondig. Navorsing ten opsigte van die betrokkenheid van Kapelane en hul werk assulks by gevonnise oortreders se geestelike versorging, was egter beperk. Kapelane het 'n integrale rol gespeel in die lewe van gevonnise oortreders.

Korrektiewe Kapelane is beskou as belangrike agente van sosiale verandering binne die lewe van gevonnise oortreders. Een van die bevindinge van 'n studie van Glaser (1964), "Die Effektiwiteit van 'n Gevangenes en Voorwaardelike Vrylating Sisteem", het Korrektiewe Kapelane gemeet as die tweede belangrikste beamptes binne die Korrektiewe sisteem, wat gevangenes lei op die roete van rehabilitasie en verandering. Met die uitvoering van hierdie taak, word Korrektiewe Kapelane gesien as ondersteuners van een van die sleutel doelwitte binne die Korrektiewe Sisteem.

Met die aanvang van 1990's het nuwe navorsingsontwikkelaars, binne die paradigmatiese veld van teoriegedrewe evaluering, wat ook ingesluit het die opkomende paradigma van Teorie van Verandering en Kritiese Realisme, dit as begrip bekend gestel. Hierdie

opkomende paradigma naamlik, Teorie van Verandering is ontwikkel by 'n Rondetafel van Gemeenskapsverandering met die doel om kompleksgebaseerde veranderende intervensies, te evalueer. Verder moet dit geïmplimenteer word op grond van die evaluering van programteorieë, met die doel om vas te stel of die verbintnisse tussen intervensies, kontekste en uitkomste, deur die ontwikkeling en toetsing van logiese modelle, bestaan.

Realistiese Evaluering (RE) wat deur Pawson en Tilly (1986) ontwikkel is, word deur hulle geargumenteer, deur te stel dat vanuit die staanspoor, dit van kardinale belang was vir programontwikkelaars en beleidsvormers om die volgende kritiese evaluerende vrae te vra, naamlik: *'wat werk en in watter omstandighede - , vir wie werk dit*, in kontras tot die normatiewe vraag, *het dit gewerk*, en dan bloot antwoorde daarop te verskaf. Realistiese Evaluasie poog om te identifiseer wat die onderliggende gegeneerde meganismes en die uitkomste van die intervensies is, en hoe dít lei tot die navorsers se konseptualisering daarvan. Dit het sy oorspronklike ontstaan in die filosofiese wortels van Kritiese Realisme gehad. Binne die Kritiese Realistiese benadering word die "Context - Mechanism - Outcome: CMOs", as strategie vir data analise gebruik.

Kritiese Realisme: Potensiaal om die agentskap vir God oop te maak: Kritiese realisme verbind Realistiese ontologie met relativistiese epistemologie. Dit erken dat die kennis subjektief is en alle pogings om die wêreld te verstaan begin by ons konsep daarvan (Danermark et al. 2002:15). Terselfdertyd beweer kritiese realisme dat daar iets daar buite is wat 'n werklikheid is: iets meer verhewe aswat ons dit vir onself kan konseptualiseer. Kritiese realisme vermy die 'epistemiese feilbaarheid / broosheid' van die vermindering van die ontologiese wêreld wat van dit verstaan kan word. Dít is belangrik in missiologie

dat daar aandag aan die *mission Dei* aspek gegee word, terwyl dit soms onmoontlik is om die bestaan van God te bewys. Alhoewel ons nog steeds die punt bereik van rede en voorwaardelikheid, wat ons oordele van die realiteit, objektief beïnvloed. (Archer, Collier, and Porpora 2004:2 et al Taylor 2020:58)

Abstract

The Interim Constitution that was introduced during 1993 in South Africa placed the focus on the fundamental rights of all humans, who live in our country. This also included the rights of offenders. One of the objectives was also to create a culture of Human Rights within the South African Correctional System. However the Department of Correctional Services was challenged with developing a 'Strategic Direction Plan' to ensure that safe human conditions are upheld within their offender population. The first five years of Democracy brought enormous transformation within the Department.

With the inception of Act 8 of 1959, within the old dispensation of the South African Prison Service, the focus was for the first time placed on spiritual care of offenders. Chaplains began to play an integrated role in the lives of sentenced offenders. Research in relation to spiritual care of sentenced offenders was limited. Correctional Chaplains became important agents of social change within the lives of sentenced offenders. One of the findings of a research study that was conducted by Glaser (1964), *'The Effectiveness of a Prison and Probation System'*, offenders measured Correctional Chaplains as the second highest members of importance within a Correctional System that guides them on the path of rehabilitation and change. With the execution of this task, Correctional Chaplains are seen as supporters of one of the key objectives within a Correctional System.

With the dawn of the new dispensation in South Africa in the 1990's, new research developers within the paradigm field of theory-driven evaluation, which also included the emerging paradigm of Theory of Change, and Critical Realism, was introduced. This emerging paradigm, Theory of Change was developed within a Round Table concept of community meetings, with the purpose to evaluate the complex changing interventions. Furthermore, it must be implemented on the evaluation of program theories with the purpose of determining the links between interventions, context and outcomes through developing and testing logical models.

Realistic Evaluation (RE) was developed by Pawson and Tilly (1996) that argued from the onset that it became important for program developers and policy makers to critically ask the following evaluative questions namely: *what works, in which circumstances it works and for whom does it works* in contrast to the normative question of did it work and to only give answers. Realistic Evaluation attempts to identify the underpinned generative mechanisms and outcomes of interventions and it also guides the researcher to conceptualization. This has its origin in the philosophy of critical realism. Within the Critical Realism approach, the 'CMO' [Context, Mechanism and Outcome] is used as strategy for data analyses.

Critical Realism: Potentially Open to the Agency of God: Critical realism combines a realist ontology with a relativist epistemology. It acknowledges that knowledge is subjective and every "attempt to understand and explain the world starts from our concepts of it" (Danermark et al. 2002:15). At the same time, critical realism also contends that there is

something real out there: something more than what we can construct or conceptualize for ourselves. By holding these ideas in tension, critical realism avoids the “epistemic fallacy” of reducing the ontological world to what can be understood of it. This is important in missiology that seeks to be attentive to the *missio Dei*. While unable to prove the existence of God, we may still arrive at “reasoned, though provisional, judgements about what reality is objectively like”. (Archer, Collier, and Porpora 2004:2 et al Taylor 2020:58)

Dankbetuigings

Aan God al die eer vir die skepping van 'n leergees in my lewe gedurende die afgelope periode van die tesis. Aan Prof. D.X. Simon, vir u kundigheid en leiding deur die jare. Dankie vir u geduld en die feit dat u in my geglo het en vir al die blootstelling binne die veld van Missiologie.

Aan die Nederduitse Gereformeerde Kerk wat hierdie navorsing finansieël moontlik gemaak het in die vorm van beurs.

Aan my vrou, Poleen en kinders, Kyle en Jodie, dankie vir julle liefde en ondersteuning.

Aan my moeder en my broers en susters vir al julle ondersteuning.

Aan my vriende en breër gemeenskap wat verstaan het as ons nie byeenkomste kon bywoon nie. 'n Spesiale woord van dank aan Bennie en Barbie, Mario en Anneline Ralph en Cinty, Carolus en Tier.

Aan die VGK Kerkraad en gemeentes Nieuwoudtville en Saron vir hulle voorbidding vir die voltooiing van my studies.

Aan my kollegas by Voorberg Korrektiewe Dienste vir hulle ondersteuning, veral die afdeling wat ek bestuur: Eula, Vellem, Kwella, Malan, Mariam en Jennifer. Dankie vir Dr. Charles Pietersen en Dr. Charles Flaendorp vir julle aanmoediging en belangstelling in my navorsing en die voltooiing hiervan. Julle en julle gesinne sal altyd deel wees van my gebede.

'n Spesiale dank aan ons ontslape Prof MA. Plaitjies van Huffel wat gedurende haar siekte nie geskroom het om my met advies en haar akademiese kennis by te staan.

Hierdie tesis word aan my ontslape Pa, Booi Jonkers, opgedra.

Sleutelwoorde

Realisme

Realistiese benadering

Realistiese Evaluering (RE)

Kritiese Realistiese benadering

Realistiese programteorie

Realistiese-filosofiese lens

“CMO – Context – Mechanism – Outcome”

Konteks – Meganisme – Uitkomst: KMU

“CMO” konfigurasie

Fokushersiening

Realistiese-sintese

Oorspronklike teorie / hipotese

Middelarea-teorie

Verfyningsteorie

Inhoudsopgawe

Titelblad	i
Verklaring	ii
Uittreksel	iii
Dankbetuigings	vii
Sleutelwoorde	viii

Hoofstuk 1: Oriëntering en oorsig

Inleiding	
Agtergrond	1
1.1 Navorsingsprobleem	3
1.2 Doel van navorsing	6
1.3 Vraagstukke en Metodologie	7
1.4 Navorsingsontwerp	16
1.5 Kontekstualisering	23
Konklusie	40

Hoofstuk 2: Teoretiese en Konseptuele Raamwerk

Inleiding	42
2.1 Konseptualisering	43
2.2 Teologiesing van deernisvolle geregtigheid (Belhar Belydenis)	57
2.3. Missio Dei Hermeneutiese en Missiologiese Paradigma's	64
2.4 Ontologiese en Epistemologiese Hermeneutiek	66
2.5 Missiologiese teorieë	86

2.6 Missiologiese realiteite van hierdie navorsing	101
Konklusie	110

Hoofstuk 3: Navorsingsontwerp en metodologie

Inleiding	112
3.1 Navorsingsontwerp	113
3.2 Kwantitatiewe data benadering	117
3.3 Kwalitatiewe data benadering	118
3.4 Filosofie van teorie gedrewe banadering	122
3.5 Etnografiese aspekte	129
3.6 Fenomologiese aspekte	134
3.7 Teorie gedrewe ondershoudsbenadering	134
3.8 Triangulerings aspekte	151
3.9 Opvolgende transformerende strategie	152
3.10 Gelyklopende Triangulering (driehoekige) strategie	153
3.11 Interpretatiewe metode	154
3.12 Sosiale konteks	154
3.13 Gevallestudie en die eienskappe	157
3.14 Inligtingsbronne	159
Konklusie	161

Hoofstuk 4: Data-insameling

Inleiding	162
4.1 Navorsingspadkaart	162
4.2 Navorsingsmetodes	166
4.3 Fase 1: Bekendstelling van navorsingsteorie	172

4.4 Fase 2: Verfyningsproses	175
4.5 Fase 3: Teorie konsolidering	185
4.6 Teorie vir data analise	186
4.6.1 Teorie en Realistiese Sintese	187
4.6.2 Gepaste strategie vir Realistiese Sintese	197
Konklusie	199

Hoofstuk 5: "CMO" as Data analise Metodologie

Inleiding	201
5.1 Fase 1: "CMO" i Demografiese inligting	202
5.2 "CMO" ii Konseptualisering van herstellende geregtigheids missionale leiers	
5.3 Relevantheid van metodologiese kwaliteite	214
5.4 Logika van Realistiese Analiese	219
5.5 Analitiese funksie	221
5.6 Verhouding tussen bewysstukke tot teorie	222
5.6.2 Fase 2: Kontent Analise	223
Konklusie	228

Hoofstuk 6: Herstellende geregtigheid en Missionale Leiers

Inleiding	230
6.1 "Faithful witness"	240
6.2 Intergeloofsleiers	246
6.2.1 Diversiteit / veelvuldigheid (Missionale konteks)	252

6.2.2	Religieuse aanvaarding	254
6.2.3	Logika van leierskap	255
6.2.4	Identiteit en Intergeloofsleierskap	257
6.3	Visie en Intergeloofsleierskap	261
6.4	Intergeloofs drievormigheid en effektiwiteit	265
	Konklusie	269
Hoofstuk 7: Navorsingsbevindings en aanbevelings		
	Inleiding	270
7.1	Belangrike bevindings	272
7.2	Aanbevelings	274
7.3	Gevolgtrekking en toekomstige navorsing	275
	Bibliografie	278
	Aanhangsel A (Etiese klaring)	288
	Aanhangsel B (Toestemming)	294
	Aanhangsel C (Onderhoud skedules)	298
	Aanhangsel D (Vraelys)	299
	Aanhangsels E-N (Getranskribeerde Onderhoude)	302- 369

HOOFSTUK 1

Oriëntering en oorsig

Inleiding en agtergrond

Gedurende die afgelope vyf-en-twintig jaar van Demokrasie binne Suid-Afrika, het die Departement van Korrektiewe Dienste 'n paar kardinale paradigmaskuiwe in terme van hoe mense / persone binne 'n Korrektiewe Sentrum behandel word, gemaak. Baie van hierdie veranderinge kan as noodgedwonge beskou word, omdat daar in die breër Kriminele Geregtigheid-sisteem in Suid-Afrika indringende veranderinge plaasgevind het. Volgens 'n toespraak van die destydse Minister van Korrektiewe Dienste, mnr. M. Balfour, op 17 Augustus 2004, het die Minister voor die Staande Komitee van Sekuriteit en Konstitusionele Belange, die aankondiging gemaak dat die Departement van Korrektiewe Dienste in die proses is om weg te beweeg van 'n "Institusie van Straf" na 'n "Plek van Veiligheid", met die oog op die regstelling van kriminele gedrag. Die Departement het toe voortgegaan met die ontwikkeling van beleide, en "Rehabilitasie Programme", waarin die korrigering van kriminele gedrag die sentrale fokus geraak het. Dit is binne hierdie proses waar daar ruimte geskep is vir die ontstaan van, 'n Rehabilitasie Program van: "Herstellende geregtigheid".

Gegee bovermelde inleiding kom plaas die navorser die fokus binne hierdie evaluerende-navorsing op die Teologiese verantwoordelikheid van Kapelane as herstellende geregtigheid missionale leiers, binne die kontekstuele raamwerk van die Departement van Korrektiewe Dienste in Suid-Afrika. Dit word dan ook vanselfsprekend dat die Navorser ondersoek ingestel het na die verhouding van die empiriese konseptuele verhouding tussen die werksverantwoordelikhede van Kapelane en hoe hulle inpas en selfs aanpas by die beleidsraamwerk

van herstellende geregtigheid, binne die Departement van Korrektiewe Dienste in S.A. Laastens het die navorser 'n Teologiese bydrae gemaak tot die diens van Kapelane as *effektiewe herstellende geregtigheds missionaleleiers*. Dit sal geskied deur die uitlewing van Teologiese konsepte soos: *'deernisvolle liefde'* en *'helende geregtigheid'*, binne hierdie unieke en komplekse bedieningsveld. Hierdie konseptualisering en hermeneutiese verstaan vind sy Teologiese fundering in Artikel 4 van die Belydenis van Belhar.¹

Daar is 'n groeiende bewuswording binne die Suid-Afrikaanse samelewing van die herstellende geregtigheds filosofie in verskeie sferes van staatsdepartemente (o.a. Departement van Justisie en die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling). Verskeie studies en navorsing rakende die fenomeen van herstellendegeregtighedsprosesse en -programme bring voortdurend nuwe benaderings van herstellende geregtigheds praktyke asook die impak daarvan, navore. Hierdie prosesse van herstellende geregtigheid vind nie net plaas tussen slagoffer en oortreders van misdaad binne en buite die hekke van Korrektiewe Sentrums van die Departement van Korrektiewe Dienste in Suid-Afrika nie. Goeie volhoubare herstellende geregtigheds programme en prosesse word deur verskeie Nie Regeringsorganisasies: NRO² en Geloofsgebaseerde Organisasies: GBO's³ aangebied. Een NRO is die welbekende "Hope Prison Ministry" op die Kaapse Vlakte. Binne hierdie navorsing word ook na Jonkers (2013) se navorsing, verwys: "*Socio-religious factors in a Restorative Justice program: an evaluative study of the impact on offenders at Voorberg Correctional Facility, within the Department of Correctional Services S.A.*" Terwyl navorsing rondom die fenomeen toeneem, is daar egter baie onbeantwoorde vrae ten opsigte van die impak van herstellende geregtigheid en die vermindering van misdaad, in ons land. (De Beus 2007: 337).

¹Prof. Marry-Anne Plaaitjies-Van Huffel lektor in Kerk Beleid en Ekklesiologie aan die Universiteit van Stellenbosch. Belydenis skrif wat ontwikkel het vanuit die historiese konteks van die Nederduits Sending Kerk en die Nederduits Gereformeerde Kerk in Afrika

² Nie Regerings Organisasie

³ Geloof Baseerde Organisasie

Die doel van hierdie hoofstuk is om:

- i. 'n basiese oorsig van die navorsingstema te gee.
- ii. die doel van die navorsing en die navorsingsprobleem te stel,
- iii. die teoretiese en metodologiese onderbou van die navorsing uit een te sit,
- iv. die navorsingsontwerp, en
- v. kontekstualisering van die navorsingsontwerp te belig.

1.1 Navorsingsprobleem

Op 25 September 1914 is leraar Dominee G.S.J Stander op Barberton aangestel met die bedoeling om die swart- en kleuring-gevangenes te bearbei. Gedurende die periode tussen 1914 en 1952, was daar 'n groeiende behoefte tot die godsdienstige versorging van gevangenes. Op 11 Februarie 1958 word Dominee H.F. Grobler deur die Nederduits Gereformeerde Kerk as die eerste voltydse Gevangenisleraar aangestel.

Op 1 Mei 1961 word die heel eerste Direkteur Kapelaan vir Geestelike en Maatskaplike Dienste, Dominee J.R. Lückhoff, binne die destydse Gevangenisdiens⁴, aangestel. Dominee J.R. Lückhoff se uitgangspunt was om versorging te bied, deur 'n sorgbehoewende en oorkoepelende Kapelane-organisasie te ontwikkel, wat 'n multidissiplinêre departementelefunksie kan lewer. Hierdie Kapelane-organisasie se werksaamhede sou die volgende dienste behels, naamlik: Godsdienstige versorging, Maatskaplike Dienste, Sielkundige Dienste en Opvoedkundige Dienste. Met die aanstelling van Dominee A.C. Sephton word dié poste weer geskei en die Godsdienstige versorging staan toe as Direkteur

⁴ Suid Afrikaanse Gevangenisdiens was die naam van Korrektiewe Dienste binne die Apartheidsbedeling.

van Geestelike Dienste bekend. Tot en met Desember 1985 was daar een (1) Kapelaan-generaal, vier (4) Streekkapelane en twintig (20) Kommandementskapelane (Deventer, 1986: 9-13).⁵

Die rol en die verantwoordelikheid van die Kerk tot die gevangenis is 'n oer oue Bybelse praktyk. Sedert hierdie periode het die vraagstuk aangaande die Kerk se betrokkenheid by gevangenesse, groot aandag in die Godsdienstige versorgingsafdeling geniet. Piek⁶ (1986: 42) maak die volgende stelling:

..trouens kerkwees beteken ook teenwoordig wees in die gevangenis.

Of die kerk hierdie unieke geleentheid behoortlik aangegryp het, bly 'n ope vraag en laat juis die uitdaging op 'n meer effektiewe wyse van bediening, aan die gevangenes? Die betrokkenheid gedurende hierdie vroeë periode was gekenmerk deur 'n program van uitreiking. Hierdie uitreikaksie was hoofsaaklik deur Godsdienstige werkers gedoen, wat duidelik uitgespel was in die beleidsbeginsels van die S.A Gevangenisdiens t.o.v Gevangenespastoraat. Piek (1986: 46) definieer die rol van die kerk by gevangenisdiens soos volg:

Die kerk moet die gevangene deur die hou van kerkdienste, groep-byeenkomste (bv. kategese- en bybelstudiegroepe), persoonlike onderhoude en die beskikbaarstelling van geestelike lektuur, *versoen* met, en bind aan, God, die Woord, die Kerk en sy naaste. Die klem val hier op die woord *versoening*.

⁵ Die Artikel van PW van Deventer(1986) 'n Historiese oorsig:Godsdienstige versorging van die Gevangene in Suid-Afrika (1652 tot 1985) , aangehaal uit die boek: AC Sephton, JJF Bezuidenhout, WIL Bosman, TJ Ollewagen, IC Scott, LC Swart (1986) Gevangenispastoraat.

⁶ BJ Piek was die Gevangenis kapelaan gedurende vroeë neentigs op Worcester en Brandvlei Gevangenesse.

Die destydse Gevangenisdiens het tot die besef gekom dat God en godsdiens tog 'n bydraende faktor kan wees in die vryspreek van die gevangene. Die Kerk se rol en betrokkenheid was juis binne hierdie verhoudingsraamwerk geplaas (Piek 1986: 46-47).

Die belangrikheid van hierdie studie kan egter nie sinvol wees sonder bovermelde historiese agtergrond van die totstandkoming van Godsdienstige versorging met behulp van Kapelane en Godsdienstige werkers⁷ nie.

Die leemtes binne hierdie betrokke navorsing word as 'n Missiologiese uitdaging beskou binne 'n konseptuele raamwerk van die teologiese verstaan met betrekking tot Korrektiewe Kapelane as herstellende geregtigheds missionale leiers, in diens van die Departement van Korrektiewe Dienste Suid-Afrika. Hierdie vermoede kan wel lei tot Missiologiese uitdagings wat dan die realistiese en kontekstuele gevangenesbediening affekteer. Ten spyte van die uitdagings ten opsigte van dié navorsings fenomeen wat geïdentifiseer was, gaan die Geestelike bediening en Geestelike versorging van gevangenes steeds so voort. Die observasie van die Missiologiese uitdagings wat binne hierdie navorsing geïdentifiseer was, of vorm deel van die navorsingsvrae. Hierdie studie het ten doel om 'n bydrae maak tot die Missio Dei vraagstuk in Missiologiese praktyke, deur die gebruik van Kritiese Realisme paradigma binne die ontologiese denkraam. Daarom verskuif die fokus sodat verskeie empiriese, teologiese, diagnostiese en teoriegedrewe benaderingsvrae geformuleer kan word, om te help om die nodige data te genereer. Vanuit die observasies en die bestudering van die bestaande beleidsdokumente wat die werk van Korrektiewe Kapelane reguleer, kon die navorser sy

⁷ Godsdienstige werkers staan nou bekend as geestelike werkers. Definisie van geestelike werkers : kerke/ gelowe wat persone, verkieslik lidmate of amprdraers aanwys om namens hulle godsdienstige versorging in die gevangenis te doen, namens die kerk/gelowe.

navorsingsvermoede gedeeltelik valideer, alhoewel 'n groot deel van die rowwe navorsingsteorie nog bewys moet word (Pawson 2015: 28).

Gevoglik moet erken word dat daar nie veel navorsing aangaande hierdie *spesifieke* navorsingsfenomeen deur die jare gedoen was nie. Die mees onlangse Navorsing, wat raak aan die navorsingstema, is dié navorsing van Mkhathini (2016) "A critical analysis of the Chaplaincy in South Africa". Dit blyk dat daar steeds 'n groot behoefte is aan navorsing oor hierdie aangeleentheid op hierdie gebied.

Die geïdentifiseerde navorsingsprobleem lei tot die bevestiging van die navorsingsteorie /proposisies. Dit beïnvloed die navorser se keuse van die navorsingsontwerp en die navorsingsmetodologie, opgrond van hierdie verkennende studie.

1.2 Doel van navorsing

Een van die doelwitte van hierdie studie is om as fenomenologiese empiriese navorsing, deur middel van kontekssvaste weldeurdagte argumente 'n balans te skep tussen die metodologiese-teorië in Missiologie, en op so 'n wyse 'n bydrae te maak tot Teologie.

As navorser gaan ek die metodologiese-teorië vanuit die realistiese-paradigma en kritiese-realistiese-filosofiese-benadering bekyk. Volgens myself as navorser glo ek dat hierdie navorsings-metodologiese-toepassing my versterk in die hipotese van hierdie navorsing naamlik: *dat die huidige funksionering van Korrektiewe Kapelane steeds 'n missiologiese vraagstuk inhou.*

Hierdie kontekssvaste-argumente word eerstens aan die hand van die volgende teologiese-navorsingsvrae getoets, naamlik:

- i. Of Korrektiewe Kapelane die Missionale karakter as herstellende-geregtigheid-leiers, binne die eiesoortige komplekse, geloofs-pluralistiese-kulturele-konteks van die

Departement van Korrektiewe Dienste S.A, verstaan. Dié vraagstuk word egter ook uitgewys binne hierdie studie,

ii. die tweede ondersteunende komponent lê op die vlak van die verhouding en konseptuele verstaan tussen die Korrektiewe Kapelane, herstellende-geregtigheid en missionale-leierskap.

iii. Laastens het die Navorser sy Teologiese argumente om hierdie missionale karakter te laat aktiveer gebaseer op die Teologiese konsep van deernisvolle-geregtigheid vanuit die konteks van die Belydenis van Belhar.

Bovermelde ondersoekende vrae was vanuit 'n spesifieke Teologies-empiriese, filosofiese- en realistiese literatuuroorsig, benader.

This project seems to be an attempt to meld the Realism of modernity bound positivism and empiricism with the critical philosophy or critical metaphysics of Immanuel Kant. (Kreiter (2005: 11)

Verder word herstellende verhoudinge en die verskeie benaderings tot geregtigheid, heling en deernisvolle geregtigheid, binne die organisatoriese sisteem van die Departement van Korrektiewe Dienste, uit'n hermeneutiese perspektief, binne hierdie navorsing bestudeer. Die konsep van herstelling binne die herstellende geregtighedsdebat en die historiese verbintenis tot die kriminele geregtighedsisteem sal ook in die navorsing belig word.

1.3 Vraagstukke en Metodologie

Die belangrikheid daarvan om verder en dieper te kyk as bloot te raak aan die oppervlak daarvan, wat predikante motiveer om deel te vorm van Korrektiewe Dienste se Kapelaankorps, en wat hulle daaglik doen, is slegs 'n wyse van benadering. Dit word egter ook belangrik om met 'n Krities-Empiriese Hermeneutiese lens vrae te vra soos: wat werk vir hulle en, hoe werk hulle binne so 'n komplekse gespesialiseerde konteks?

Die navorser se benadering tot hierdie navorsing is vanuit 'n Realistiese paradigma. Vir die doel van hierdie studie plaas die navorser die kritiese-realistiese metodologie binne die groter Realistiese navorsingsbenadering. Deur die toepassing van hierdie navorsingsbenadering, steun die navorser sterk op die ontologiese bestaan en, die epistemologiese kennis verstaan, van Korrektiewe Kapelane as herstellende-geregtigheids-missionale-leiers. Die belangrikheid daarvan om verder en dieper te kyk as bloot te raak aan die oppervlak daarvan, wat predikante motiveer om deel te vorm van Korrektiewe Dienste se Kapelaankorps, en wat hulle daaglik doen, is slegs 'n wyse van benadering. Dit word egter ook belangrik om met 'n Krities-Empiriese Hermeneutiese lens vrae te vra soos: wat werk vir hulle en, hoe werk hulle binne so 'n komplekse gespesialiseerde konteks? Interkulturele- en Missiologiese studies vermeng die verskeie dissiplines waarop die navorser binne hierdie navorsing die fokus plaas. (Kreiter 2005: 11) Die navorser kon daarin slaag om deur middel van die navorsingsbenadering en die toepassing van die navorsingsmetodologie, die fokus van hierdie navorsing wyer te kommunikeer as bloot net die konteks van Korrektiewe Kapelane in diens van die DKD. In hierdie navorsing is Missiologie en Praktiese teologie 'n kritiese refleksie op die Christelike geloof in komplekse praktyke waarbinne Korrektiewe Kapelane die *missio Dei* en die doel van *missio Dei* verstaan. Beide die Missiologie en die Praktiese teologie het die navorser gehelp om die inter afhanklike verhouding binne sosiale konteks, te verstaan. In besonder as daar sterk op die epistemologiese aspekte geleen word. Verder maak Taylor (2020: 52) 'n groot bydrae tot die navorser se verkenende proses in die soeke na die vraag: *hoe verstaan Korrektiewe Kapelane hierdie missio Dei hermeneutiek as verteenwoordigers en Agente van God wat agter hierdie menslike interaksie binne hulle sendingswerk / missie vasgevang lê?*. Daarom kan die epistemologiese en metodologiese verstaan, kan egter nie van Praktiese Teologie en Missiologie losgemaak word nie. Die basiese voorveronderstellings en onderliggende beginsels binne hierdie paradigma beweeg egter vanuit die uitgangspunt van die Christelike Geloof, aangesien dit die breër

boodskap motiveer, en derhalwe ook die metode en strategie versterk, sodat die misso Dei doelwitte van Christelike Geloof in die wêreld bereik kan word (Bosch 2006: 21). Hierdie Missiologiese verstaan het egter ook sy ontstaan vanuit 'n realiteitsraamwerk waarbinne die **Korrektiewe Kapelane hulle Teologie uitleef**.

Verder belig dit die Teologiese verstaan van hoe herstellende geregtigheid as 'n Teologie (versoening, geregtigheid, heling en deernisvolle liefde), binne dié komplekse konteks toegepas word. Daarom verkies die navorser om al hierdie aspekte van Teologie as missie en herstellende geregtigheidsteologie nie in isolasie te bestudeer nie, maar eerder onder die een paradigma van *missie* as kontekstualisering. Die fondasie van my teologiese denke word tussen die twee bane gemeet naamlik; my kontekstualisering en my epistemologiese (Hiebert 2009: 209). Die navorser skenk meer in diepte aandag hieraan in hoofstuk 2.

Die epistemologiese werklikhede wat met hierdie navorsing gepaard gaan, vind 'n sintese benadering deur die term Kritiese Realisme. Die voorafgaande stelling word 'n belangrike stelling omdat hierdie studie probeer om die epistemologie as voertuig te gebruik om die empiries-Teologiese dimensies te belig. Dus plaas die navorser die navorsingsfenomeen, t.o.v. die Missionale eienskappe van die Korrektiewe Kapelane, binne die organisatoriese kultuur van die Departement van Korrektiewe Dienste in Suid-Afrika, onder die vergrootglas. Hierdie nuutgevonde paradigma en teorieë kan selfs 'n *nuwe dimensie* van hoe herstellende-geregtigheid toegepas is, en hoe dit die rol van transformerende leiers, beïnvloed het. Hierdie studie probeer om die komplekse konteks [K], waarbinne die Korrektiewe Kapelane werksaam is, en die verskeie struikelblokke wat dit moeilik maak vir Korrektiewe Kapelane om nuut te dink en nuwe paradigmas toe te pas, te verken en te verstaan. Daarom is die navorser daarvan oortuig dat 'n realistiese-teoriegedrewe-navorsingsbenadering, vanuit 'n Kritiese Realistiese

paradigma tog kan help om die moontlike skuiwe op die vlak van interpretasie en hermeneutiek te bevorder.

Pawson (1989: 300-301) word as die ontwikkelaar van Kritiese Realistiese teoriegedrewe Navorsingsbenadering beskou. Hy stel ons bekend aan die drie kern eienskappe van hierdie benadering naamlik: konteks, meganisme en uitkomst (KMU), die drie eienskappe van 'n – Realistiese navorsingsbenadering of, "Context – Mechanism – Outcome" (CMO)⁸.

Saam met Pawson word Tilly (1989), wat as die vernaamste ontwikkelaar van hierdie navorsingsbenadering beskou word, vind ons binne die paradigma van die Teorie van Verandering en Realistiese Evaluering, ook 'n reeks terme wat die krities realistiese benadering op grond van logiese modelle beskryf. Hierdie logiese modelle word getoets deur middel van 'n teoriegedrewe benadering, wat dit moontlik maak om teoretiese en prakties gebaseerde proposisie te kan identifiseer. Die vraag is egter wat behels hierdie sistematiese raamwerk.

Die sekondêre doel van hierdie navorsingsbenadering is om:

- i. te verduidelik hoe die sosiale wêreld / konteks waarbinne die Korrektiewe Kapelane werksaam is saamgestel is, en waarom vertoon dit soos dit vertoon? Dit het egter te doen met die uitkomst [O] van die program waarbinne Korrektiewe Kapelane werksaam is nl: - lewer Korrektiewe Kapelane 'n bydrae tot transformasie van gevonnise oortreders, - wat is die bydrae en, - hoe doen hulle dit?,
- ii. te verduidelik hoe die konteks [C] en meganisme [M] wat deur Korrektiewe Kapelane gebruik word om hul taak uit te voer, inspeel op, hoe hulle, hul uitkomst [O] bereik, in lyn met die kern Teologiese beginsels van die herstellende-geregtigheid.

⁸ "CMO" verwys die drie eienskappe van Realistiese navorsings benadering.

Dit is dus onder andere: - heling, - deernisvolle geregtigheid en, - versoening. Die navorser is veral geïntereeserd in tot watter mate hierdie Teologiese begrippe die bedieningsmodel van “teenwoordig wees” binne die daaglikse operasionalisering van Korrektiewe Kapelane in hul werkskonteks sal belig. Hierdie bedieningsmodel vereis egter dat Korrektiewe Kapelane die volgende Ekumeniese verskynings en Missionêre paradigmatiese eienskappe moet toon naamlik: - ‘n Kerk met Ander; - ‘n **missie** sal volg waarbinne verlossing gemedieër word; - ‘n missie sal volg wat opsoek is na geregtigheid en versoening en ten laaste; - ‘n missie sal volg op soek na transformasie. Bosch (1995) *Die vraag is egter hoe haalbaar hierdie uitkomst is?*

- iii. te verduidelik hoe navorser verder vas stel, watter onderliggende faktore en strukturele oorsaaklikheidsinvloede in ’n mate die aspek van meganisme [M] beïnvloed en wat die verband tussen hulle is, indien enige. Dit gee motivering tot en, vir die empiriese karakter van hierdie navorsing.

Die volgende sub-vrae help egter om die onderliggende- en oorsaaklikheidsfaktore te belig, naamlik:

- a. Wat is dit wat Korrektiewe Kapelane doen?
- b. Hoe doen hulle dit?
- c. Hoe werk dit ten opsigte van hulle geloof en ander gelowe om die einddoel, om die breër rehabiliterende-transformasie by die oortreders in te prent, tot gevolg te hê ?

- iv te verduidelik hoe die aspek van konteks [C] ook ’n groot bron van invloed binne hierdie studie vorm. Deel van hierdie **evaluerende studie (ondersoekende navorsing)** is om ondersoek in te stel na hierdie unieke karaktereenskappe van Korrektiewe Kapelane, binne die komplekse *werkskonteks* van ’n Korrektiewe

Sentrum. Die navorser gee ook erkenning aan ander institusionele faktore soos, die tipe vonnisse, misdade en die lengte van vonnisse, wat ook 'n invloed het op die interaksies van Korrektiewe Kapelane met gevangenes.

Vir die doel van hierdie studie is dit ook belangrik om te noem dat die Korrektiewe Kapelane se program van die Spirituele Versorgings Eenheid (Geestelike Sorg- en Morele Ondersteuningsprogram) wel binne die Direkoraat van Ontwikkeling en Versorging funksioneer. Hierdie program is kardinaal verantwoordelik vir die rehabilitasie, terapeutiese, sielkundige, onderwys en versorgings intervensies, as sub-afdeling van gevangene versorging. Daarom word die belangrike verhouding en interaksie van Korrektiewe Kapelane binne hierdie multidissiplinêre konteks ook bestudeer. Witskrif oor Korreksies in Suid- Afrika (2005). Hierdie punt word bygevoeg om die komplekse konteks waarbinne Korrektiewe Kapelan binne die Departement van Korrektiewe Dienste te omskryf.

Dit is egter belangrik om die aanstelling van Korrektiewe Kapelane in die Departement van Korrektiewe Dienste, binne die groter diensleweringorganisasie, reg te verstaan, asook hoe hulle daaglik binne die komplekse konteks funksioneer. Korrektiewe Kapelane vorm deel van die Afdeling Ontwikkeling en Versorging wat weer bestaan uit twee Direkorate naamlik: Persoonlike Ontwikkeling en Persoonlike Versorging.

Binne die laasgenoemde Direkoraat is daar onderskeidelik vyf ander Direkorate, onder andere Geestelike Versorging en Morele Ondersteuningsprogramme. Tans is daar ses-en-dertig (36) voltydse Korrektiewe Kapelane in diens van die Departement Korrektiewe Dienste,

waarvan vier (4) by hoofkantoor werksaam is. Die Korrektiewe Kapelane wat binne die verskeie Bestuursareas werksaam is, word as **Geestelike-Sorg-Bestuurders**, volgens hulle werkstitels, beskryf. Aldus bestuur Korrektiewe Kapelane die program van Geestelike-Sorg as Geestelike-Sorg-Bestuurders. Hulle vorm deel van die Bestuursareas en rapporteer dié Kapelane aan die verskeie Area-Koördineerders van Ontwikkeling en Versorging.

Deur die toepassing van die KMU help om logiese modelle te beskryf en te toets binne hierdie Realistiese evaluerende en verkenende studie. Die KMU word ook verder binne hierdie studie gebruik om die sekondêre doel te bereik. Die vraag binne hierdie studie is egter: *hoe gaan die navorser sistematiese om met of teenoor die sekondêre doelwit van Kritiese realisme?* Bhaskar (2008:2), help die navorser om hierdie vraagstuk te beantwoord.

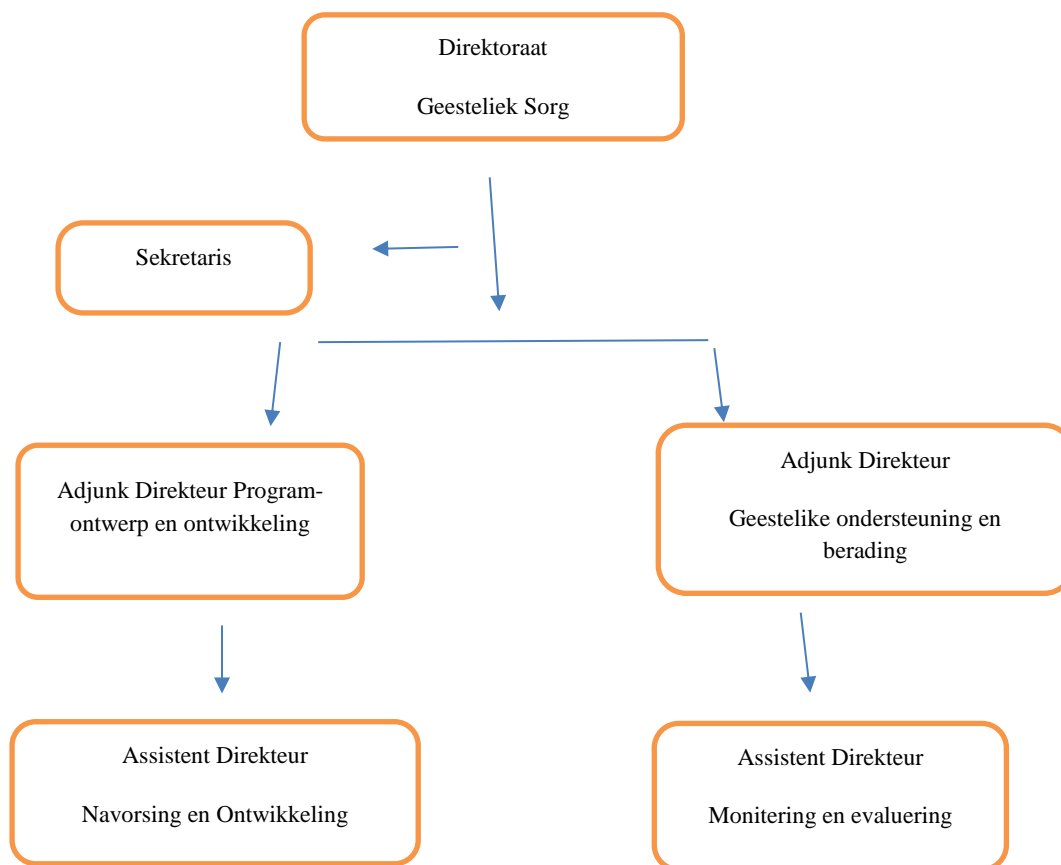
Behind critical realism is a view of reality as containing three distinct ontological strata or domains; the real, the actual and the empirical. Experiences occur in the empirical domain, where we observe things that happen to us or to others. In the actual domain are the things that happen, regardless of whether we experience them or not. The mechanism, or cause behind those events can be found in the real domain. This ontological stratification offers a framework within which we can explore how experiences may relate to their causes. Considering this in terms of the agency of God, we can understand God as being within the real domain. God is the “mechanism” behind the events that occur in the actual domain. Those events may (or may not) be experienced in the empirical domain. Thus, although we cannot see God, critical realism provides a framework to explore the empirically experienced results of god’s activity. (Bhaskar, 2008:2 et al Taylor 2020:56-57)

Hierdie argumente van beide Bhaskar (2008) en Taylor (2020) versterk die navorser om hierdie studie binne die akademiese veld van Teologie te plaas.

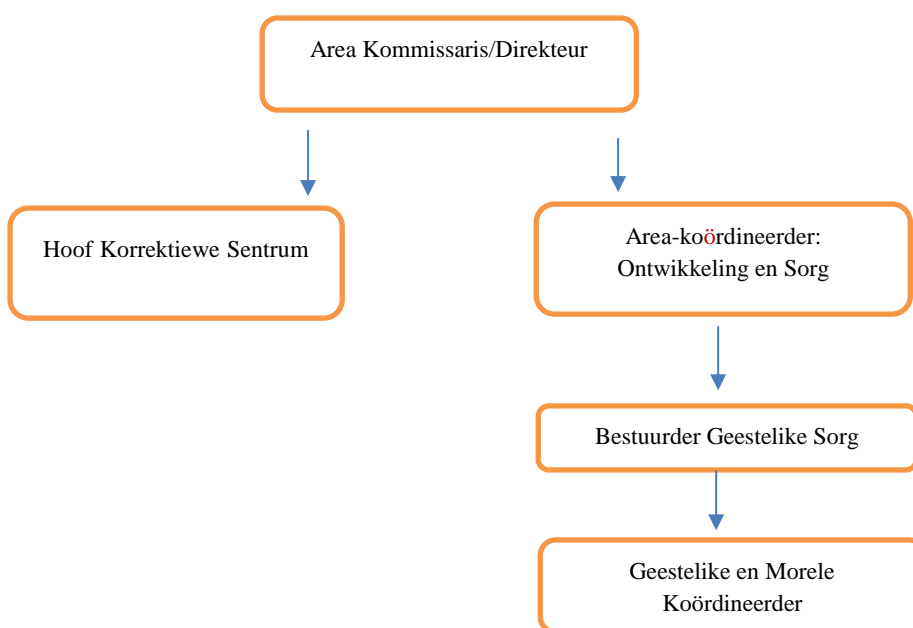
Die navorser voeg die bestaande Organogram, wat tans binne die Departement gebruik word, as voorbeeld, by. Organogram I beeld die vier (4) Korrektiewe Kapelane by hoofkantoor se posbeskrywing uit. Organogram II beeld die ses-en-dertig (36) Korrektiewe Kapelane se posbeskrywings op Bestuurvlak en -areas uit.

Die navorser beplan ook om aandag aan hierdie kontekstuele aspekte binne vraelyste te gee, om sodoende te verseker dat voldoende data ingesamel word. Giddens (1984)⁹ bring die volgende bekommernisse na vore: hoe om die kontekstualisering van die navorsingssubjekte binne hierdie transformerende prosesse, deur middel van vraelyste na vore te bring. Soos aangehaal deur Pawson (2009: 302). Die Navorser sal sterk leun op die ervaring en kennis van die Navorsingssubjekte om sodoende sy Navorsingsteorie te legitimeer, te verfyn en te verbreed. (Hoofstuk 4)

Diagram: 1 (Organogram I: Hoofkantoor)

Organogram II (Bestuursarea)

Erkenning word aan die wye literatuurstudie rondom hierdie navorsings benadering gegee. Hierdie navorsings benadering het sy ontstaan by Pawson (1996) se Sosiale Realisme en bevorder die *effektiwiteit* van Data versameling, en steun sterk op die gedagte van onafhanklikheid van die Realiteit van die menslike denkpatroon. Pawson se filosofiese navorsings benadering wat hier gebruik word, is gebaseer op die Epistemologiese fundamente, en faktore wat op 'n Wetenskaplike wyse inspeel op die ontwikkeling van kennis. Alternatiewelik help hierdie navorsingsmetode / benadering om hierdie Empiriese studie deur 'n heel ander lens te bestudeer, gegee spesifieke teorieë, besondere komplekse kontekste en evaluerende tegnieke. Die besondere navorsings benadering aan die hand van die evaluerende tegnieke gee erkenning daaraan dat verskillende variante / faktore binne 'n gemeenskap in werking is, daarom is hierdie tipe van evaluering juis geskik vir sulke komplekse Sosiale kontekste.

Een van die beweegredes waarom die Navorser hierdie navorsings benadering volg, is omdat hierdie navorsings fenomeen, alhoewel kompleks van aard, tog bewys dat Geloof die beste gedefinieër kan word binne die komplekse en praktiese ervarings van mense.

1.4 Navorsingsontwerp

Die keuse om beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe metodologieë vir die data insameling te gebruik, is bloot om uiting te gee aan die interaktiewe karakter van hierdie navorsing.

Die Interdissiplinêre Metodologie as paradigma dui op die tendens om 'n verskuiwing wat aan die eenkant, dissiplines wil vermeng, of gelyktydig wil toepas, en aan die ander kant weer breër perspektiewe wil vorm, te integreer. (multi-dissiplinêre integrasie).

Verder sal die navorser meer klem op die kwalitatiewe metodiek plaas om die navorsings fenomeen effektief te kan ondersoek. Hierdie metodologie kan help om genoegsame data in te

in te samel wat verder kan help om die navorsingsvraagstuk te beantwoord. Een van die mees belangrike uitkomst [O] van hierdie navorsingsbenadering is om die navorsingsfenomeen grondig en weldeurdag te ondersoek, en word soos volg deur Pawson en Tilly (1997) beskryf, naamlik; *“it seeks a sense of self-recognition of processes described”* (Pawson 1995: 164).

Tot 'n minder mate word elemente van 'n etnografiese metode om die K demensie van die KMU uit te bring. Informele observasies was gevolg om 'n breër verstaan te kon kry van die konteks van die Korrektiewe Kapelane. Hierdie metode is tipies vir etnografiese navorsingstudies. Alhoewel die Navorser nie hierdie metode konsekwent deur die navorsing toepas nie, maak hy tog, van sekere elemente van so 'n tipe studie gebruik. Cohen en Taylor's (1972) soos aangehaal deur Pawson (1996: 163). Dit is dan ook binne hierdie komplekse konteks waarvandaan data in die vorm van onderhoude gekollekteer en versamel moet word.

Dit is voldoende, om te sê dat die menslike ervaring van Korrektiewe Kapelane binne hierdie komplekse konteks [K] en hulle bestaande Teologiese kennis van herstellende-geregtigheid, tog deel vorm van hulle daaglikse kontak met die oortreders. Gevolglik plaas die navorser ook die fenomenologiese aspekte van Korrektiewe Kapelane onder die soeklig. Hierdie fenomenologiese aspekte, en karakter, help die navorser om die basiese teorie en die realiteite vanuit die denkraamwerk van Korrektiewe Kapelane te verstaan. Evalueerende vrae soos: - Wat beïnvloed wie? - en hoe word hulle beïnvloed?, het kern vrae binne hierdie studie geraak. Hierdie vrae het alles te doen met die verhouding tussen konteks [K] en meganisme [M]. Daarom raak dit belangrik vir die navorser om sy eie verstaan en ervaring van herstellende-geregtigheid en sy herstellende-geregtigheds teologie, vir 'n oomblik eenkant toe te skuif.

Dit was belangrik om daarop te let dat hierdie getal Kapelane wat voortdurend in die DKD werksaam is, gereeld verander, omdat Korrektiewe Kapelane uit diens tree en ook na ander poste verskuif. Gegee logistieke en finansiële redes was besluit om die navorsingssubjekte

vanuit die Wes-Kaap-, Noord-Kaap- en Vrystaat-Streke, te identifiseer. Hierdie groep was as die *hoofbron* van navorsings-inligting beskou. Die navorser was ook bewus daarvan dat die Direkoraat van Geestelike en Morele Sorg, jaarliks 'n Kapelane-konferensie belê. Indien hierdie Konferensie sou realiseer, sou die navorser 'n versoek gerig het om die Konferensie by te woon ten einde onderhoude te voer met die oorblywende Korrektiewe Kapelane.

Sekere aspekte van die biografiese inligting (kwantitatiewe data) was in die vraelyste (logika 1) geïdentifiseer.

- i. geslag;
- ii. watter geloofsdienominasie verteenwoordig u?;
- iii. wat is u kwalifikasies?;
- iv. hoe lank is u reeds 'n Korrektiewe Kapelaan?

Wat probeer die kavorser uitlig met die kwantitatiewe data?. Hierdie data kan die navorser help om die vlak van missionale verantwoordelikheid en teologiese opleiding beter te begryp, asook die geslags verskille te verstaan. Hierdie data word ook genereer vanuit 'n logika (1) handleiding vraelys.

Die kern vrae van Kritiese Realistiese vrae het ten doel om die volgende aspekte te bepaal, naamlik: wat werk en, - vir wie werk dit? Vraelyste bestaan uit realistiese teoriegedrewe onderhoudsvrae (Pawson 1996).

Hierdie vraag het gehelp om kontekstuele teorie daar te stel.

- *Wat is dit met betrekking tot 'n Korrektiewe Kapelaneprogram wat werk en, vir wie werk dit?*

Hierdie vraag word in hoofstukke 2 en 7 beantwoord.

Voorafgaande vraag het 'n sterk transformerende karakter, wat die uitslag en navorsings vermoede van hierdie navorsing sal help belig. Gevolglik verklaar en bevorder dit die navorser se "mix methodology"/ veeldoelige keuse, en vorm deel van die uitkomst van die Krities-

Realistiese benadering. 'n Verdere positiewe aspek van hierdie navorsings metodologie en benadering, is dat dit help om 'n uitkomsgebaseerde analise van die versamelde data te kan implementeer.

Onderhoude gaan volgens Pawson (1995) se realistiese-teoriegedrewe-onderhoudsbenadering gevoer word. Volgens Pawson (2009: 303) poog hierdie teoriegedrewe onderhouds benadering om basiese kennis en teoretiese inligting wat versamel is deur die navorser, as die kernkennis te gebruik. Kernkennis aangaande die navorsingssubjekte en aldus die navorsingsontwerp sal die navorser help om hierdie verworwe inligting te laat figureer in die ontwerp van die vraelyste. Die navorser het vanuit die literatuur studie bepaalde kennis ingewin oor navorsingsteorie wat uitloop op die navorsingsvraagstuk aangaande die navorsingssubjekte. Hierdie navorsingsvrae dui die kontekstuele teorie aan soos wat dit deur die jare deur die navorsings vraagstuk toegepas was. Verder voeg Pawson (2009: 303) by dat hierdie samevoeging van kennis van die navorsingsteorie in die vorm van 'n vraelys geen maklike saak is nie. In sy woorde:

"It is a tricky process to get both domains (the scholarly knowledge and the savvy knowledge) to merge." (Pawson, 2009: 303)

Beide hierdie gemelde twee domeine word in die vorm van 'n vraelys binne die konteks van die onderhouds-proses aan die navorsingssubjekte voorgehou.

Die navorser is sterk van mening dat 'n realistiese verstaan van beide se teoretiese kennis van die konteks [K] en die konseptualisering van die teorieë van die navorsingsonderwerp en die uitkoms [U] binne sulke onderhoude na vore moet kom. Hier word dus 'n *sirkel van kennis* geskets en die *kritiese vraag* bly egter:

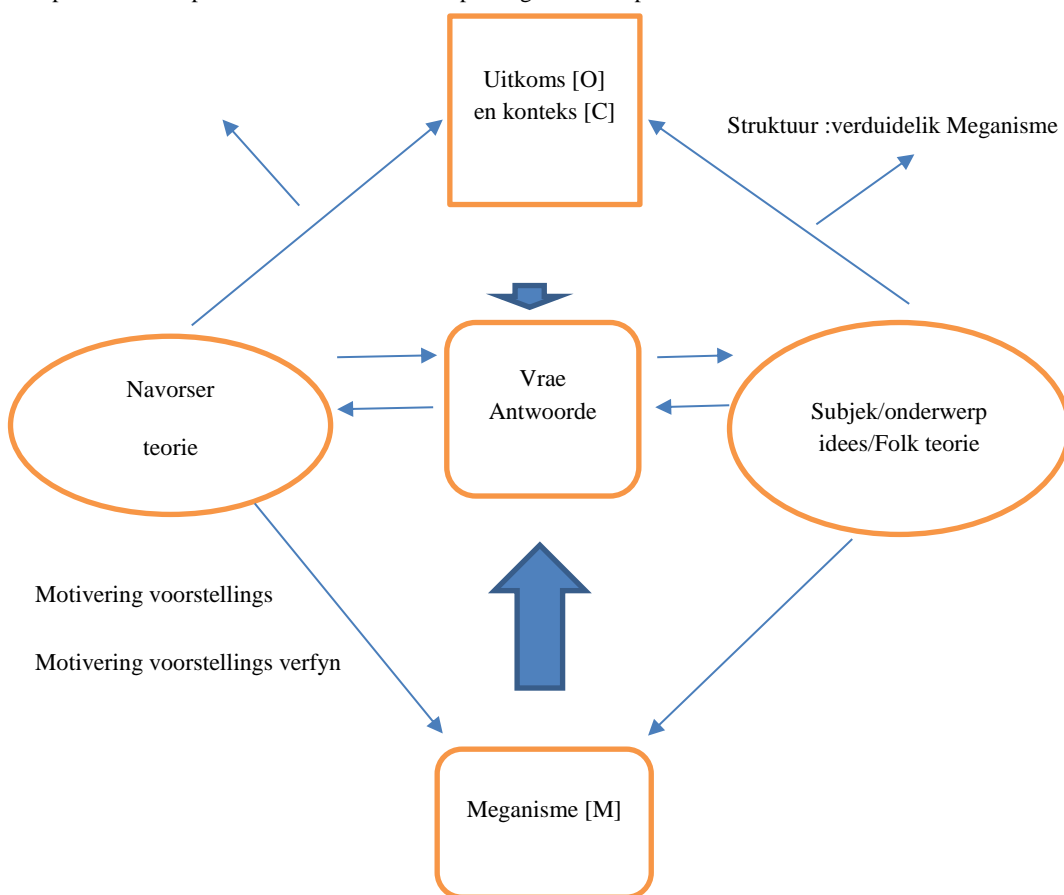
- *Hoe word beide se verstaan en teoretiese kennis saamgevoeg binne een vraelys?*

Selfs binne hierdie proses verken die navorser die opsie om die meganisme [M] wat inwerk op hoe hierdie kennis en teorie, soos dit aangewend word om die uitkomst [U] te bereik, wel so uit te voer. Dit sal beteken dat die navorsingssubjekte se toepassing van kennis en ervaring daarvan fyn geobserveer moet word. Beide Pawson (2009: 305) en Manzano (2016: 3) verwys na die proses van data-insameling gedurende die onderhoudsproses, binne die raamwerk van Opvoeder-en-leer-sirkel (“teacher-learner“) model.

Hierdie proses en raamwerk van Opvoeder en navorsingssubjekobservasie van data-insameling is belangrik, sodat vasgestel kan word watter houdingsveranderinge die blootstelling en bearbeiding, van die Korrektiewe Kapalane te weeg sou kon bring in die Gevangenes se lewens.

Diagram: Teoriegedrewe onderhoud: (Pawson, 1996: 304)

Opvoeder konseptuele struktuur leerders toepassing van konseptuele

Binne hierdie **opvoeder-leerder sirkel** is daar min ruimte om oor data en teoretiese kennis te spekuleer. Manzano (2016: 3) beskryf hierdie as 'n teoriegedrewe onderhoud benadering.

Bovemelde Diagram is bloot net 'n vloediagram wat Pawson (1996: 304) se teoriegedrewe onderhoudsbenadering voorstel. Die onderwerpkennis word binne die sosiologiese verduideliking uitgebeeld. Die wyse waarvolgens die navorser sy vrae ontwikkel, dra steeds baie gewig. Daarom dat hierdie aspek in die middel as kern van die vloediagram geplaas word. As navorser beskik hy oor die basiese verstaans kennis van die sosiologiese verklaring van die navorsingsfenomeen wat egter tot vorming van konseptuele stene van hierdie navorsing lei.

Verder word dit belangrik om binne hierdie studie aandag te skenk aan frases, verklarings en terme wat deur die navorsingssubjekte gebruik word. Vanuit hierdie teoriegedrewe onderhoudsbenadering was logiese wegwyser vir beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe vraelysste saamgestel. Die primêre doel van hierdie vrae was om die teorie en kennis van beide die navorser en die navorsingssubjekte te toets (Manzan 2016: 3).

Binne hierdie studie was beide die rolle van “insider” sowel as “outsider” toe gepas. Daarom dat die navorser besluit het om die **Opvoeder-leerder-metode** gevolg was. Met die Teoretiese data insameling, was onderhoude gevoer, dit kon die navorser gehelp het om die *navorsings vermoede* wat by hom bestaan het, te toets. Verder het dit help ook bygedra tot, die kontekstuele invloede wat die gedrag en optrede van Korrektiewe Kapelane beïnvloed het, te kon identifiseer.

Die voorbeeld van dié tipe logika wegwyser in die vorm van vraelysste kan in Hoofstuk 4 aangetref word.

"The selection of a research design is also based on the nature of the research problem or issues being addressed, the researcher's personal experiences, and the audiences

for the study. (Cresswell, 2009:3)"

Die empiriese teoriegedrewe onderhouds-benadering soos in bovermelde afdeling uiteengesit is, het 'n sterk evaluerende en ondersoekende karakter. Die teoriegedrewe onderhoud benadering het die navorser gehelp om sy navorsingsvermoede wel met die navorsingsvrae binne verskeie toerieë so te kon stel, dat onduidelikhede tussen navorser en navorsingssubjekte uit die weg geruim het. Daarom was die navorsingsontwerp so gebruik om die navorsingsbenadering te *komplementeer* tot so 'n mate dat die navorsingsprobleem duidelik aangespreek kon word.

Die navorsingsontwerp neem 'n eiesoortige vorm vanuit 'n Realistiese benaderings ontwerp aan. Hierdie benadering maak ruimte vir die ontwikkeling van 'n "mix methodology" / vermengde / veeldoelige metodologie. Beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe metodologieë was geïnkorporeer om die data te versamel. Korrektiewe Kapelane as herstellende geregtigheds missionale leiers hou wel 'n missiologiese uitdaging in, in so verre dit die Kerk se bedieningsmodel van teenwoordig wees, binne die Teorie van Verandering, betref.

Gedurende hierdie studie het die navorser deeglik bewus geword van die historiese filosofiese wêreld persepsies aangaande die tema van herstellende geregtigheid. Binne hierdie navorsing maak die navorser die teologie van herstellende geregtigheid en die bedieningsmodel van Korrektiewe Kapelane se teenwoordigheid binne die Departement van Korrektiewe Dienste, van toepassing. Hierdie filosofiese inwerking van herstellende geregtigheid op die Teologiese (epistemologiese en ontologiese) aspek van herstellende geregtigheid en die sosiale wetenskap, het 'n groot impak op die huidige implementering van die hooftema gemaak. Hierdie kan as verskeie bydraes van die verskillende paradigmas en denkraamwerke wat die navorser gedurende navorsingsteorievorming gehelp het.

Verderaan het stel die navorser ook ander ondersoekende en evaluerende tipe navorsingsvraes soos:

- i. hoe was die Evangelie (missio Dei aspekte) verkondig, gegee die eiesoortig historiese en sosiale-kulturele konteks waarin die Kapelane hulle bevind?
- ii. Wat was die Kapelaan se teologiese verstaan van herstellende geregtigheid?

Hierdie navorsingsonderwerp neem 'n Empiriese kontekstuele Realistiese Teologiese ontwerp aan. Hierdie ontwerp verteenwoordig die denke van positivisme en die behoud van die bestaande filosofieë van herstellende geregtigheid, juis op grond van realistiese teoretiese vermoedens wat gereeld binne programme getoets kan word. Verder dra hierdie navorsing by tot uitbreiding van die bestaande kennis waaroor die navorser alreeds beskik wat hy alreeds gedurende sy Magistergraad in Teologie-navorsing, binne die studieveld van herstellende geregtigheid ontwikkel was.

1.5 Kontekstualisering

Die kontekstualisering van hierdie Teologiese studie word binne die Dissipline van Missiologie geplaas. Missiologiese Literatuurstudie het plaas gevind rondom verskeie Missioloë soos Bosch (1991), Hiebert en Wan (2005), Cayley (1998), Montgomery (2012), Guder (2015) en Rouner (2012). In wese beskryf Bosch (1991) dat missiologie is 'n Teologiese dissipline wat ingesprek tree met praktyke vanuit ander dissiplines. Hiebert en Wan (2005) 'n tree verder as hulle argumenteer dat hierdie transdissiplinêre perspektiewe die moontlikheid van nuwe paradigmas kan bevorder. Taylor (2020) sluit ook by Hiebert en Wan (2005) aan as sy argumenteer dat missiologiese studie het ten doel om transformasie te laat voortspruit. Die teorie wat dit laat gebruik lê geanker in die missio Dei teologie wat binne Christene kontak binne hulle leefruimte met ander persone en gemeenskappe help aktiveer om sosiale en politieke verandering mee te bring (Taylor 2020: 57). Binne hierdie studie word Hiebert, Wan (2005) en Taylor (2020) brug bouers tussen Missiologie en ander dissiplines, deur die navorser

beskryf. Ander Akademiëci soos Smit (2017) vanuit die Sosiologiese van godsdiens, Marshall (2001) as Nuwe Testamentikus, Hargovan (2013) vanuit die Viktomologie, Koopman (2007) en Smit (2005) vanuit die Sistematiese teologie veld, help dit nie net die navorser om 'n balans tussen die Teologie en die navorsingsmetodologie te skep nie, *maar help ook die navorser om konteks vaste argumente aangaande die navorsingsvraagstuk, te bou.*

Die rol van missie en Missiologiese studies beweeg oor Dissiplinêre grense heen. Daarom beskryf ek hierdie Missiologiese navorsings studie as interdissiplinêr. Die keuse van navorsingsmetode en navorsingsontwerp binne die paradigma van Realisme en die Kritiese Realistiese navorsings-metodologie komplementeer hierdie unieke Missiologiese studie. Meer nog, Kritiese Realistiese benadering help die navorser om die Teologiese dissiplinêre grense oor te klim en ook die sosiologiese en filosofiese dissiplines te inkorporeer as deel van hierdie studie (Guder 2015: 1-8).

Wat maak van hierdie studie 'n Missiologiese studie? Hierdie studie fokus op die praktiese Dissiplines, op metodes en praktyke wat die aard van Missiologie binne die bepaalde konteks reflekteer. In hierdie navorsing word die **kern bepaal deur fundamentele aspekte**, die motief en die doelwitte van Teologie as missie Dei. In plaas van om Missiologiese elemente in isolasie te bestudeer om die navorsingsfenomeen te legitimiseer, verkies die navorser om aandag te gee aan wat hierdie elemente met mekaar verbind. Derhalwe die kern vrae: - hoekom doen ons Missie? (Teologie van Missie), - vir wat doen ons missie? Dan kan die navorser antwoord deur daarop te wys, **sodat** die Kontekstueel hermeneutiese aspekte beter in die vorm van argumente belig kan word. Hierdie kritiese vrae help die navorser om dít wat in die praktyk en konteks van Korrektiewe Kapelane se beroepsodrag bestaan, te identifiseer en daarop te reflekteer.

Alhoewel Bosch (2006: 22) die verhouding tussen *praktyk* en *Missie* as dinamies beskryf, besef die navorser, dat daar ook spanning sal wees tussen die twee. Die navorser is van mening dat

daar voortdurend, ongeag die aard van die Missiologiese studie, tog probeer om die gaping tussen Missionêre-teologie en -praktyk te vernou, moet word. Die navorser se rede vir hierdie argument is dat alle vorme van teologiese aktiwiteite oor gedeeltelike kennis beskik en hulle benaderings in sommige kontekste onvolmaak is. En dit is die kant wat hierdie Kritiese Empiriese Realistiese navorsings-benadering, wil uitwys.

Terwyl Teologie altyd besig is met basiese voorveronderstellings en onderliggende faktore wat probeer om rigting aan te dui na wat die aktiwiteite van die Kerk behoort te wees, vind ons dat hierdie voorveronderstellings nie sistematies verduidelik kan word nie. Dit vereis dus van ons om eerstens erkenning te gee daaraan, dat daar agter elke Missionêre entiteit, tog Missionêre ontdekkings gemaak kan word, wat weer kan lei tot Teologiese-refleksie en 'n hermeneutiese verstaan wat nie altyd formeel geartikuleer kan word nie. Dan sou geargumenteer kan word dat ons besig is om te Teologiseer sonder 'n Missie as bron faktor. Dit kan weer lei tot die bevraagtekening van die geldigheid van die Teologie. Dit word dus moeilik om die Kerk en sy Missionêre ontwaking van mekaar te skei, omdat dit *saam* hoort.

Die vraag aangaande die betekenis van **missie**, is ook 'n ander manier om die Kerk se verstaan van haar geloof en boodskap te verwoord. Daarom word Missiologie en spesifiek die Teologie van missie, nie net bloot 'n teologiese spieël nie, maar 'n *norm*, gegewe hierdie vakgebied binne Teologie. Dit het betrekking op die Kerk se refleksie, evaluering en lofprysing soos wat sy die Evangelie verkondig en saam loop met nasies in die wêreld. Daarom versterk dit die Missionêre verantwoordelikheid om ook vanuit 'n Teologiese hoek hierop te reflekteer. Ons moet in dialoog kan inbeweeg, nie net met die praktyke van *missie* nie, maar ook met ander vorme van Teologie, Bosch (2006: 25), want dit kan ons help om te verstaan hoe Teologie werk.

Dit lei weer tot die volgende vraag naamlik: wat is die verhouding tussen Missie en Teologie dan? Hierdie antwoord lê sentraal in die paradigma van *Missio Dei* en ons interpretasie daarvan. Daarom raak dit van kardinale belang om te erken dat daar 'n hermeneutiese afleiding gemaak kan word om werklik die belangrike missionale aard van die Kerk te verstaan. As navorser will ek hierdie aspek as *missio Dei* hermeneutiek beskryf. Missie binne hierdie perspektief is deel van ons geloofsdimensie wat weier om die realiteit rondom ons, en die uitdagings wat daarmee gepaard gaan, te aanvaar.

Bosch (1991: 389) argumenteer vanuit 'n substantiewe teoretiese konteks as Missiologiese Realisties oor die aspek van transformasie. Dit is 'n *kernfaktor* binne die Christelike Missie / *Missio Dei*, omdat dit *in diepte* na die waardes en verbintenisfaktore kyk wat ook 'n invloed het op kennis wat die uitkomste van enige Realistiese Navorsing beïnvloed. Die Christelike Missie draai eintlik om *transformasie*, omdat dit die waardes, verbintenis en ander faktore van kennis bestudeer, wat weer impakteer op die doel van Realistiese-transformasie gedrewe benaderings. Een van die uitdagings, as ons vandag Bosch (1991: 390) lees, is een van die kritieke, dat hy egter nie die aspek van realisme binne die Missiologiese verstaan van geregtigheid, heeltemal oopmaak soos Guder (2015: 20-24) nie.

Die Dissipline van Missiologie benodig ook die stemme van ander Teologiese Dissiplines soos Sistematiese Teoloë en Nuwe Testamentici. Binne hierdie studie word die missiologiese stemme as belangrik beskou en terwyl daar ook na ander stemme vanuit ander dissiplines ag geslaan word. Die rede vir die inlees van hierdie dissiplines is bloot om die herstellende geregtigheds konsepte binne die breër Teologiese konteks te versterk. Die Kerk deur hierdie Missiologiese hermeneutiese lens kyk na Korrektiewe Kapelane as *missio Dei* agente. Cayley (1998), Marshall (2001), Koopman (2007) en Smit (2005) betree die debat vanuit 'n Sistematiese Teologiese paradigma, om sodoende die navorser te help om die konteks van

diversiteit waarbinne Korrektiewe Kapelane hulself bevind, beter te verstaan. Hierdie konteks sluit die volgende aspekte in, naamlik: diversiteit, geslags, geloof en interkulturele kontekste. Hierdie inter-kulturele kontekstuele aspekte verbind die navorser met die ABC filosofie van Pawson rondom kritiese realisme deur die volgende vrae te beantwoord naamlik: - wat werk vir wie en, - in watter kontekste, en onder watter omstandighede werk dit?

Die navorser het ook subtemas van herstellende geregtigheid ondersoek onder andere: - heling, - versoening en deernisvolle-geregtigheid. Hierdie subtemas word egter as beginsels van herstellende geregtigheidsteologie beskou wat die sentrale gedagtes van herstel, van verhoudinge, vredemakende prosesse en deernisvolle geregtigheid as teologiese bespreking binne verskillende sosiale en politiese kontekste uitbeeld. Cayley (1998).

Hierdie subtemas word nie in diepte bestudeer, en geargumenteer nie, maar slegs ten opsigte van hulle verbintenis met die tema van herstellende geregtigheid, binne hoofstuk (Hoofstuk 2), bespreek. Die navorser is ook daarvan bewus dat wanneer die subtemas van herstellende geregtigheid deelgemaak word van hierdie studie, die interdisiplinêre karakter van hierdie navorsing sterker na vore sal tree. Daarom het die navorser vanuit die staanspoor van hierdie navorsing besef dat die dissiplines van Justisie, Etiek, Sosiologie, Sielkunde en Filosofie van Fenomenologie, ook in ag geneem moet word. Dit is op dié stadium dat die interafhanklikheidsaspekte / faktore van herstellende geregtigheid na vore tree.

Te midde daarvan word die Kerk van God tog betrokke binne hierdie komplekse werklikheid en omstandighede binne die vier mure van die Korrektiewe Sentrums, in die vorm van die teenwoordigheid van Korrektiewe Kapelane en geestelike werkers. Die Kerk se betrokkeheid op die vlak van geestelike versorging ontlok 'n besondere dimensie van betrokke wees, binne hierdie eiesoortige konteks van bediening. Daarom is die Kerk in sy verskeie vorme van

Geloofsd denominasies tog direk betrokke by die gemeenskap van die gevangenes sodoende word daar weg beweeg van die vier mure van die Kerk geboue na die vier mure en hoë omheinings van die gevangenis as bedieningsveld. Die Kerk funksioneer dus so, daarom moet die Teologiese Bybelse opdrag (Matteus 25: 36), en strewe na reg en geregtigheid, heling en deernisvolle geregtigheid / herstellende geregtigheid duidelik verstaan word. Terselfdertyd moet die Kerk ook gereeld ondersoek in stel en evalueer hoe *effektief* haar bediening vorentoe gevorm kan word. Hierdie Bybelse opdrag word duidelik in die Belydenis van Belhar, punt 4, uiteengesit. Die Belydenisskrif is een van die belydenisskrifte van die Verenigende Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika: VGKSA (1986)

... ons glo dat God Homself geopenbaar het as die Een wat geregtigheid
en ware vrede onder mense wil bring: en dat Hy sy kerk roep om Hom hierin na
te volg; dat Hy die gevangenes bevry ...

Dit word egter ook belangrik vir die navorser om uit te wys dat herstellende geregtigheid ook verwys na die slagoffers en almal wat deur die misdaad geaffekteer word. Daarom kan daar nie in isolasie na hulle ervarings as slagoffers verwys word uit hoofde van die etos uit die Belydenis van Belhar (1986) van die Verenigende Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika, wat soos volg lui:

...dat Hy op 'n besondere wyse die God van die noodlydende, die arme en
die veronregte is ...

Dit verwys ook na die slagoffers van misdaad. Koopman¹⁰ verwys na Donald Shriver (1995) wat weer op sy beurt op 'n meer persoonlike en politieke vlak van versoening vanuit sy konteks kyk, naamlik, dat versoening en vergifnis vereis dat daar op 'n eerbare en opregte wyse na die euwels van die verlede gekyk word, met empatie vir die slagoffers en oortreders en laastens,

¹⁰ Professor Nico Koopman is 'n sistematiese teoloog verbode aan die Universiteit van Stellenbosch.

met, en deur middel van verbintenis en, betrokkenheid by van die slagoffers om lewe tesame met die oortreders, te herstel. Koopman (2007: 96) “*Reconciliation and Confession of Belhar (1986)*).

Koopman (2007: 98) sluit aan by Marshall (2001: 2) se benadering van die kerndoel van herstellende geregtigheid vanuit ’n sistematiese oogpunt. Beide Koopman (2007) en Marshall (2001), verwys na hierdie tipe van geregtigheid as niks anders nie as ’n soeke na die herstel van harmonie, verhoudinge en menswaardigheid deur ’n vredemaakproses soos die van herstellende geregtigheid. Hulle wil die praktiese implikasie van herstellende geregtigheid formeer op grond van die terminologie. Koopman (2007: 98) gaan verder deur te sê dat hierdie vorm van versoening eintlik ’n vorm van omhelsing vereis, deurdat daar boetedoening van die verkeerde plaasgevind het. Hierdie vorm van geregtigheid wat deur Koopman (2007: 99), binne Belhar se verstaan / denke beskryf word, staan bekend as “compassionate justice” / passievolle / deernisvolle geregtigheid. Hierdie uitlewing van die Belhar-geloof is inderdaad niks anders as ’n vorm van regverdiging en geregtigheid van geloof, wat ’n uitdrukking van herstellende geregtigheidsteologie is, wat die kerkgemeenskap wil aktiveer met die einddoel om gelowiges te transformeer op grond van hulle belydenis binne die konteks waar veronregting plaas gevind het.

’n Tweede element wat Koopman (2007: 99) in sy artikel belig, wat ook gedurende hierdie navorsing as ’n integrale deel van herstellende geregtigheidsteologie beskryf kan word, is die aspek van *heling*. Binne die narratiewe konteks van die Belydenis van Belhar wys Koopman (2007: 99) daarop, dat hierdie tipe van versoening en geregtigheidsheling en herstelling nodig is vir albei partye: beide die slagoffers en die oortreders. Hy verwys ook daarna dat dit verhoudinge wil herstel tussen die geaffekteerdes. Marshall (2001: 35) verwys op sy beurt ook na hierdie tipe van geregtigheid as herstellende-geregtigheid, maar hy verwys ook daarna as Verbonds-geregtigheid.

Dit is hierdie tipe en vorm van geregtigheid wat verby retribusie / vergelding / straf kyk en opsoek na versoening, heling en herstelling van verhoudinge beweeg, binne die Realistiese filosofiese benadering.

Marshall (2001: 3) definieër herstellende-geregtigheid soos volg:

... restorative justice a peacemaking response to crime ..., it does not counter a harm done by a new harm, but with a healing response to victims, offenders and the wider community.

Voorts bou Marshall (2001) as Nuwe Testamentiese Teoloog, sy argument deur herstellende geregtigheid vanuit Nuwe Testamentiese Teologiese oogpunt en die Westerse Kriminele regstelsel, binne hierdie debat, te vergelyk. Marshall (2001) gebruik die Bybel om herstellende geregtigheid – of meer nog, soos hy daarna verwys, transformerende geregtigheid binne die raamwerk van die Christelike Teologiese konteks te plaas. Volgens Marshall (2001: 1) sal hierdie agtergrond ons help om 'n beter begrip te kry rondom die gebruik van herstellende geregtigheid in die Nuwe Testamentiese konteks en die bydrae wat dit vandag kan maak as 'n alternatiewe benadering om reg en geregtigheid te laat geskied, teenoor diegene wat geaffekteer is deur een of ander vorm van misdaad. Marshall ontwikkel sy teorie op Nuwe Testamentiese beginsels, soos versoening, vredemaking en vergifnis, as 'n alternatiewe benadering tot die Kriminele regstelsel. Marshall definieër herstellende-geregtigheid as volg:

...restorative justice a peace-making response to crime....., it does not counter a harm done by a new harm, but with a healing response to victims, offenders and the wider community. (Marshall, 2001: 2)

Hierdie argument van Marshall (2001: 3) word deur die bestaande grondfilosofie van herstellende-geregtigheid beïnvloed, in soverre die Navorser duidelik die lyne kan trek, n.a.v.

die term deur Smit (2005)¹¹, verwys na hierdie tipe van geregtigheid as *deernisvolle geregtigheid*.

... It will be argued that although evangelism may never simply be equated with labour for justice, it may also never be divorced from it. The relationship between the evangelistic and the societal dimensions of the Christian mission constitutes one of the thorniest areas in the Theology and practice of mission.

Smit (2005: 365) verskuif die klem van herstellende geregtigheid na 'n tipe *bevrydingservaring*. Dit is teen hierdie agtergrond wat dit vir die Navorser met sy navorsing moeilik raak om die term versoening en geregtigheid te skei, binne die groter fenomeen van herstellende geregtigheid. Verder verklaar dieselfde Belydenis (Belydenis van Belhar 1986) die Kerk se verantwoordelikheid teenoor die gevangenes: “..dat Hy die gevangenes bevry ...” is egter ook van mening dat teen die historiese agtergrond van die Belydenis van Belhar ¹²van die Verenigende Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika (1986) die gevangenes nie in isolasie geestelike versorg kan word nie.

Teologiese beginsels soos die van geregtigheid, versoening en vrede vorm 'n integrale deel van 'n geïntegreerde, en meer effektiewe bedieningsbenadering. Smit (2002: 111) se fokus van passievolle/deernisvolle geregtigheid vanuit 'n Teologiese en ekumeniese oogpunt, plaas groot klem op publieke verantwoordelikheid. Smit (2002: 111) se tema van passievolle / deernisvolle geregtigheid word onlosmaaklik deel van die Belydenis van Belhar (1986).

¹¹ Professor Dirkie Smit, Bekende Etikis verbonde aan die Fakulteit Teologie by die Universiteit van Stellenbosch. Smit het 'n groot gespeel in die opstel van die Belydenis van Belhar.

¹² Die Belydenis van Belhar het tot stand gekom vanuit 'n oomblik van waarheid. Die Kairos dokument kan gesien gesien word as leidende dokument tot hierdie Belydenis. Hierdie Belydenis dokument word gebaseer op drie kern aspekte naamlik; 1. Eenheid van die Kerk, 2. Versoening in Xtus, 3. op geregtigheid van God.

As navorser gee ek erkenning aan die werk van ander Suid-Afrikaanse Teoloë soos Aartsbiskop Emeritus Desmond Tutu, van die Anglikaanse Kerk, Suid-Afrika en John de Gruchy, lektor aan die Universiteit Kaapstad. Tutu (1999)¹³ en de Gruchy (2002)¹⁴ het wyd rondom die tema van herstellende-geregtigheid geskryf. Beide Tutu (1999) en de Gruchy (2002) benader die tema van herstellende geregtigheid vanuit 'n praktiese oogpunt.

Die Verbondstema speel 'n *sentrale rol* binne hul verstaan van herstellende-geregtigheid. De Gruchy (2002: 2) verwys na herstellende geregtigheid vanuit 'n Teologies Christelike verbondsperspektief en gee sy verstaan soos volg deur:

At the heart of my argument is the conviction that reconciliation is about the restoration of justice, whether that has to do with our justification by God, the renewal of interpersonal relations, or the transformation of society.

Dit word egter vir my belangrik om te verstaan vanuit watter perspektief De Gruchy (2002: 2) na herstellende geregtigheid verwys. Hy verwys na herstellendegeregtigheid as 'n vorm van geregtigheid wat te make het met die heling van verhoudinge vanuit 'n verbondsteologiese hermeneutiese oogpunt. Hierdie argument van de Gruchy (2002: 2) sluit ook by die argument van Koopman (2007: 98-99), aan.¹⁵ Koopman (2007) en Smit (2002-2005) vorm 'n Teologie vir Herstellende-Geregtigheid binne en vanuit die Belydenis van Belhar. Hierdie aspekte sal breedvoerig in hoofstuk 2, vanuit die Teologiese denkraamwerk van deernisvolle-geregtigheid binne die konteks van die Belydenis van Belhar en hoe dit deur die toepassing van hierdie

¹³ Emeritus Aards Biskop van die Anglikaanse Kerk in Suid Afrika en voorsitter van die Waarheids en Versoenings Kommissie

¹⁴ Prof John De Gruchy, emeritus Professor van Christelike Studies aan die Universiteit van Kaapstad.

¹⁵ N.N. Koopman, *Reconciliation and the Confession of Belhar* (1986). Some challenges for the Uniting Reformed Church in South Africa. Deel 48 Nommers 1&2 Maart & Junie 2007, bl. 96-99 *The Confession of Belhar* (1986). Belhar: LUS Publishers.

Kritiese Realistiese paradigma help om die Missionale verantwoordelikheid by Korrektiewe Kapelane met 'heling van verhoudingebeginsels' los te maak.

Dit maak egter nie saak of die verhouding wat gebroke was, persoonlik of polities van aard is nie. Hy argumenteer verder dat binne sy verwysingsraamwerk gebroke verhoudings slegs met 'n *praktiese toepassing* van herstellende geregtigheid geheel kan word. Hy plaas die tema van herstellende geregtigheid binne die groter denkraamwerk van geregtigheid. Verder is hy ook van mening dat 'n mens nie kan praat van geregtigheid en versoening sonder dat dit lei tot die proses van herstellende-geregtigheid, nie.

De Gruchy (2002: 3) maak 'n verbintenis tussen herstellende geregtigheid en maatskaplike / sosiale geregtigheid. Bosch (1991, xv) stel voor dat missie-transformasie steeds 'n onvervangbare dimensie van die Christelike geloof vervat, en die primêre doel dus is om die realiteit van ons konteks / omgewing te transformeer. Gegee die konteks van Korrektiewe Kapelane, word veronderstel dat die kernpunt van hulle teenwoordigheid sal wees om die oortreders te transformeer, sodat hulle, hul deelname in die misdaad kan erken en ook dat dit bloot onmenslike is om ander persone se reg tot veiligheid en menswaardigheid in gedrang te bring deur misdaadpleging. Aan die ander kant moet slagoffers ook gehelp word om te transformeer, sodat hulle in die posisie kan wees om die oortreders te kan vergewe en om hul eie menswaardigheid terug neem. Hierdie handeling het direk te doen met bewuswording van waarde (teorie) en geregtigheid (praktyk).¹⁶ Volgens Montgomery (2012: 1) gebruik Bosch (2005: 431) hierdie teorieë binne 'n holistiese konteks.

Aan die ander kant is die impak wanneer die oortreders betrokke raak by die proses en program van herstellende geregtigheid ook, fenomenaal. Mediators / bemiddelaars binne die

verskillende dissiplines, onder andere Sielkundiges, Maatskaplike werkers en Sosioloë se persoonlike ervaringe van deelname aan die herstellende-geregtigheidsprosesse word vanuit hulle persoonlike narratief so vertolk: "...jy kan nie dieselfde persoon uitstap as wat jy begin het nie", as gevolg van die merkwaardige impak wat die beginsels van herstellende geregtigheid op jou persoonlike denke maak nie. Daarom word hierdie nuutgevormde navorsing geplaas binne die sosio-ekonomiese model van missie-paradigma as kontekstualisering, omdat dit te doen het met mense, Teologiese en -geloofsgemeenskappe se ontwikkeling.

Voorts tree die navorser in gesprek met verskeie bestaande akademici, wat alreeds wyd navorsing gedoen het rondom die tema van herstellende-geregtigheid en geregtigheid, o.a. Hargovan (2013)¹⁷ en Mkhathini (2016)¹⁸. Mkhathini het sy Doktorale Tesis gedurende 2016 voltooi rondom die tema: *"A Critical analysis of the Chaplaincy in the South African Department of Correctional Services after 1994"*.

Gegee hierdie agtergrond, versterk dit die navorser se mening en argument dat die huidige navorsing tuishoort in die akademiese veld van Missiologie. Die geestelike versorging van die gevangenes is een van die primêre verantwoordelikhede van die Korrektiewe Kapelane. Daarom verskuif die navorser die fokus binne hierdie navorsing na die rol van die Kapelane as herstellende-geregtigheids-missionale-leiers. Belangrik om te verklaar dat die Kapelane ook hulle eie geloofsd denominasies verteenwoordig, onder andere die Verenigende Gereformeerde Kerk van Suid-Afrika, Nederduitse Gereformeerde Kerk van Suid-Afrika, Anglikaanse Kerk

¹⁷ Dr. Hargovan is dosent aan die Universiteit KwaZulu Natal binne die departement Viktemologie. Ook dien sy op die Nasionale Raad van Korrektiewe Dienste.

¹⁸ Dr Mkhathini dien as Direkteur van Geestelike en Morele Sorg direktoraad in die Departement van Korrektiewe Dienste. Sy primêre taak is om die direktoraat landwyd te bestuur.

van Suid-Afrika, Metodiste Kerk van Suid-Afrika, die Apostoliese Geloofsending van Suid-Afrika. As deel van die Geestelike Versorgingsafdeling /-program, binne die Direkoraat van Ontwikkeling en Versorging, is daar ook Geestelike-werkers werksaam wat verder ook verskillende geloofsdienomiasies verteenwoordig. Dit is die geestelike werkers wat op 'n gereelde basis aan die Kapelane verslag doen rondom die geestelike welstand en geestelike behoeftes van die gevangenes.

Die Christelike Kerk word as instrument van die *Missio Dei*¹⁹ beskryf en het 'n sentrale rol in die daaglikse operasionalisering konteks van die Rehabilitasiemodel van die Departement van Korrektiewe Dienste. Die realiteit en die feite voor ons is voor die hand liggend en die variante kan as beide Teologies en Empiries ondersoek word. Ek is van mening dat Korrektiewe Kapelane 'n unieke, dog komplekse rol binne hierdie komplekse Rehabilitasiemodel vervul. Daarom bevestig hierdie realiteite die Navorsers se teorie dat die navorsingsfenomeen met sy empiriese realiteite wel metodologies benadering moet word. Soos alreeds vroeër na verwys, verteenwoordig Korrektiewe Kapelane nie net die groter Christelik Ekumeniese geloofsgroep nie, maar ook in 'n sekere sin hulle eie Kerk se geloofsbeginsels. Aan die ander kant is die verwagting van onderworpenheid aan die werksverpligtinge [C] wat dié Departement daarstel, ook 'n vereiste. Verder vermoed ek dat dit 'n sensitiewe saak is, want dit wil voorkom asof hierdie aspek swaarder weeg as die *roepingsbewustheidsfaktor* vir die Korrektiewe Kapelane as transformerende Agente van liefde, deernisvolheid en geregtigheid. Hier word die uitdaging vir en van die Sosiale- en Teologiesekonteks 'n werklikheid.

¹⁹ Bosch 1991: 389-390: Karl Barth (1932) was die eerste teoloog om missie as 'n aktiwiteit van God te beskryf. Hierdie Bartian denke was instrumentaal in die vorming van hierdie META teorie aangaande *Missio Dei*.

Bosch (1991: 401) raak aan 'n besondere karaktereienskap wat tog verbind kan word met die werk van die Korrektiewe Kapelane, as herstellende geregtigheidstransformerende Agente. Aldus is Bosch in die kol as hy na die verhouding tussen die Evangelie en die Sosiale dimensie verwys, en uitwys dat die Christelike missie daar 'n rol te vervul het. Hy gaan verder deur te erken dat dit kompleks, en moeilik is, wanneer dit by die uitvoering van Teologiese Missie en praktyk-realiteite kom, binne dié komplekse kontekste. Dit bevestig egter die gedagte van die navorser naamlik dat hierdie navorsing wel 'n sterk realistiese navorsingskarakter toon soos Pawson en Tilly (1997) dit beskryf. Verder bevestig Bosch (1991) dat die Kerk 'n Sosiale verantwoordelikheid het wat eintlik die Missionale instruksie insluit, te midde van die toepassing en die bediening van die Teenwoordigheids-model. Dit versterk weer verder die gedagte van 'n Sosiale-Teologie wat sy ontstaan kan hê as 'n uitvloeisel van herstellende-geregtigheid as 'n Teologie om mee te opereer binne die Gevangenisdiens opset. Die bestaande historiese verhouding tussen die Evangelie en die Sosiale dimensie van die Christelike Sending, bevestig die kompleksiteit tussen Teologie en Praktyk, veral ten opsigte van die uitvoerings verantwoordelikheid van die besondere opdrag / missie van die Kerk as Institusie.

Daar bestaan geen twyfel dat Sosiale geregtigheid die middelpunt van die Ou Testamentiese profetiese tradisie gevorm het nie. Hier verwys die navorser spesifiek na profete soos Amos en Jeremia, wat in die naam van God geprofeteer het teen alle vorme van ongeregtigheid (Bosch 1991: 401). Daarom die vraag na hoe die bediening van teenwoordig wees, sigbaar word deur die teenwoordigheid van Korrektiewe Kapelane binne dié komplekse konteks. Voorts neem die Navorser ook dié standpunt in, dat gegee die besondere verhouding tussen Evangelie en die Sosiale dimensie van die Kerk, outomaties verwys kan word na die Sosiale verantwoordelikheid wat sentraal staan in die Kerk se Missionale opdrag. Derhalwe word dit verskriklik moeilik om na Evangelie sonder Sosiale verantwoordelikheid of *vice versa* van Sosiale verantwoordelikheid sonder die Evangelie, te verwys.

Die slotsom van die verskeie teorieë en verskillende benaderings kan gebruik word om hierdie eiesoortige konteks van herstellende-geregtigheid te beskryf. Hierdie literêre studie bevestig dat daar wel verwys kan word na 'n herstellende geregtighedsbenadering en 'n herstellende geregtigheds Teologie. Dus bevestig dit basies dat hierdie fenomeen van herstellende geregtigheid wél kan dien as 'n Sosiale Geloofsmodel, of selfs daarna verwys kan word, as 'n vorm van Sosiale Teologie.

Daarom stem die navorser saam met die definisie van Marshall, wat vanuit al die teorieë 'n eenvoudige definisie geformuleer het van herstellende-geregtigheid, naamlik dat:

Herstellende-geregtigheid is niks anders as 'n benadering waarin beide partye wat geraak is deur die misdaad, voorberei word om die impak wat die misdaad veroorsaak het, te ondersoek deur soekende te wees na geregtigheid, heling en versoening, sodat alle partye wat geraak / geaffekteer was deur die gebeure, hulle eie menswaardigheid en Sosiale struikelblokke kan omhels en hulle verhoudinge herstel. (Marshall, 2001: 35-93)

[Vrye vertaling deur die navorser.]

Gegee die uiteenlopendheid van menings aangaande die verskeie definisies en die Akademiese oorsigte van herstellende geregtigheid, dra dit *tog* by tot die vorming van die eiesoortige definisie van die navorser na aanleiding van Marshall se mening in die verband! Dit word dus belangrik vir die navorser om ondersteunende argumente te bou aangaande die onderliggende faktore wat dié definisie beïnvloed. Hierdie definisie van herstellende geregtigheid se primêre doel is om geregtigheid te probeer bewerkstellig. Derhalwe om die verkeerde handeling, wat in die vorm van 'n misdaad wat voorgekom het, te help aanspreek, op die pad na herstellende-geregtigheid. Binne hierdie proses moet daar Sosiale ruimte geskep word vir beide partye om die verlede en die seer wat daarmee gepaard gegaan het eerlik te konfronteer. Derhalwe plaas

die navorser hierdie vorm van geregtigheid binne die diskoers van Korrektiewe-geregtigheid. Korrektiewe-geregtigheid kan egter nie binne hierdie Missiologiese konteks sonder die aspekte van heling, reg en versoening en passievolle geregtigheid plaasvind nie (Schreiter, 2005:81).²⁰

Hargovan (2013), 'n lektor in "Victimology" aan die Universiteit van KwaZulu-Natal, binne die studieveld van herstellende-geregtigheid, maak die volgende belangrike opmerkings in haar resensie oor die boek getiteld, "Restorative justice and victimology: Euro-Africa perspectives", geskryf deur die outeur, Omale.

The growth of restorative justice has sparked debate over the future of the criminal justice system, which has historically adopted a retributive, punitive philosophy and advocated for an individualistic, treatment-orientated approach.

This approach has over time failed to address the needs of crime victims, communities and offenders. In recent years the focus has shifted from the philosophy of restorative justice to its potential for implementation and benefits it might bring.²¹ (Omale, 2013:

39 soos aangehaal deur Hargovan, 2013:)

Hargovan lewer 'n waardevolle bydrae tot die filosofie van herstellende geregtigheid vanuit 'n Suid-Afrikaanse oogpunt. Aldus het Hargovan se voorafgaande akademiese argumente aan die navorsing, rigting gegee om sodoende die behoefte aan voortgesette, weldeurdatte debatte aangaande herstellende-geregtigheid, 'n werklikheid te maak. Dit alles vanuit 'n meer holistiese en realistiese benadering binne die bedienings-model van "*bediening van teenwoordigheid*"!

²⁰ Robert Schreiter is dei Vatikaan Gemeenskap ii Professor van Teologie by die Katolieke Teologiese Unie Chicago en Professor van Teologie en Kultuur by die Universiteit van Nijmegen, in Nederland.

Voorts help die literêre oorsig die navorser om krities die rol van Korrektiewe Kapelane te belig as *missionêre geregtigheidsleiers of agente* binne die kontekstuele en organisatoriese kulturele raamwerk van die Departement van Korrektiewe Dienste. Die *primêre doel* van herstellende geregtigheid binne die konteks van die Departement Korrektiewe Dienste Suid-Afrika, is om op *korrektiewe geregtigheid* in plaas van sosiale- geregtigheid te fokus.

Volona (2000) van die Australiese Instituut van Kriminologie, beskryf die doelwitte van herstellende-geregtigheid as ideaal, maar, dat dit terselfdertyd baie kompleks is. Vir herstellende-geregtigheid om tot sy reg te kom, vereis dit dat alle partye die proses moet verstaan en gewillig moet wees om aktief verantwoordelikheid vir hulle eie heling en herstel te neem. Wat derhalwe duidelik is, uit voorafgaande, is dat dit beslis nie ’n eenvoudige proses is om herstelling op hierdie manier te bewerkstelling nie.

Vanuit ’n Kritiese Realistiese Benaderingsraamwerk (KRB) word die vraag egter gevra naamlik: - Hoe word die bediening van teenwoordigheid (“ministry of presence”) deur die teenwoordigheid van Korrektiewe Kapelane bevorder?

Hierdie vraag lei weer tot die volgende navorsingsvraag, naamlik: - Waarom moet die Kerk teenwoordig wees? Vanuit ’n realistiese navorsingsoogpunt is die antwoord: Omdat geloof die akademiese veld van Teologie informeer, en bevestig dit dat God teenwoordig en aktief by die wêreld betrokke is. Dit lei weer verder die basiese navorsingsvrae van realistiese evalueerders, naamlik: wat werk, en waar werk dit, hoekom werk dit net in sekere gevalle, en nie vir almal nie? (Pawson 1995: 164)

Dit is vroeë soos hierdie wat eintlik hierdie studie ’n realistiese Navorsingstudie maak, want die Navorser is van mening dat hierdie benadering hom kan help om die Navorsingsfenomeen deeglik, dog redelik, te kan evalueer. Vervolgens is dit die mening van die Navorser dat die

nuutgevonde kennis vanuit hierdie studies reeds bydra tot sy bestaande kennis en insig, wat hy ontwikkel het gedurende sy navorsing vir sy Magister-graad binne die studieveld van herstellende-geregtigheid.

Konklusie

Die doel van hierdie navorsing is om konteks-vaste weldeur-dagte argumente aan te voer deur 'n balans te skep tussen die Metodologiese en Teologies-teoretiese onderbou van hierdie studie, waaruit die Missiologies vraagstuk ontstaan.

Die ontwikkeling van 'n nuut gevonde paradigma en die empiriese karakter van hierdie studie, hou nou verband. Eweneens tree die interdisiplinêre karakter van hierdie studie na vore. Die dissipline van Missiologie is egter nie net beperk tot die Teologiese dissiplines nie, maar beskik ook oor die elemente om ander wetenskaplike dissiplines soos Filosofie, Geskiedenis, Antropologie en Sosiologie, te inkorporeer. Derhalwe bring dit 'n meer holistiese / omvattende navorsingsmodel na vore. Daarom vertrou die navorser om deur middel van hierdie navorsing 'n bydrae tot beide die Teologiese, en Sosiale-wetenskappe te kan maak.

Hierdie Empiriese navorsing aangaande Korrektiewe Kapelane as herstellende geregtigheid-missionale leiers, binne die kontekstuele en konseptuele raamwerk van die Departement Korrektiewe Dienste Suid Afrika, word as relevant binne die dissipline van die Missiologiese, opdrag van die Kerk se historiese betrokkeheid in die bovermelde departement, beskou.

As voortsetting en volvoering van die empiriese navorsingsmodel word dit as volg in opeenvolgende hoofstukke breedvoerig bespreek:

- Hoofstuk 2: Teoretiese onderbou, Metodologiese raamwerk en *deernisvolle-geregtigheid* vanuit die Belydenis van Belhar²² konteks beskou ;
- Hoofstuk 3: Navorsingsontwerp en Navorsingsbenadering;
- Hoofstuk 4: Data insamelings binne “mix“ / verskeidenheidsmetodologie;
- Hoofstuk 5: Data analise;
- Hoofstuk 6: Missionale leierskap en,
- Hoofstuk 7: Navorsingsbevindinge en -aanbevelings.

Hierdie vorm van navorsing binne die breër veld van Teologie is iets nuuts. Dus kan hierdie navorsing binne die opkomende paradigma van Teorie van Verandering, waaruit die Kritiese Empiriese Realistiese navorsings-benadering beskou word, benader word. Hierdie Kritiese Realistiese benadering was tot dusver heelwat binne die Sosiosale Wetenskapsveld toegepas. Om juis hierdie navorsingsbenadering binne die dissiplines van Praktiese Teologie en Missiologie toe te pas, vra egter van die navorser om buite die gewone Empiriese wyse van navorsing doen, te beweeg.

²² Die Belhar Belydenis het in die destydse Nederduits Gereformeerde Sendingkerk en Nederduitse Kerk in Afrika haar ontstaan gekry. Beide hierdie kerke het in tussen tyd verenig en staan nou bekend as die Verenigende Gereformeerde Kerk in Suider-Afrika.

HOOFSTUK 2

Teoretiese en Konseptuele Raamwerk

Inleiding:

In hierdie Hoofstuk sal die Teoretiese- en die Konseptuele raamwerk wat 'n impak het op hierdie Navorsingstudie deeglik bestudeer word, deur aan die volgende sake aandag te gee, naamlik: i. Die Konseptualisering van Navorsingsvraagstuk, ii. Die Teologiese aard van deernisvolle liefde as kern van herstellende-geregtigheids Teologie vanuit die belydenis van Belhar. iii. Die verskillende Missiologiese teorieë en, iv Die Missiologiese realiteite van hierdie navorsing (Kapelane binne die eiesoortige bedieningsveld binne die Departement van Korrektiewe Dienste) en, v. Versoening en heling as 'n paradigma vir Missie.

Hierdie hoofstuk word van deurslaggewende belang, omdat die navorser die verskillende teoretiese perspektiewe onder die soeklig geplaas het. Verder bied die navorser 'n goed deurdragte literêre oorsig aangaande bovermelde teoretiese paradigmas wat inspeel op die navorsingstema. Voorts wil die navorser in hierdie hoofstuk sy verstaan van die Teologiese benadering tot die praxis van Missiologie binne die komplekse omstandighede binne die Korrektiewedienste opset beklemtoon. Hierdie benadering het gehelp om bestaande gefundeerde grondteorieë vanuit die Missiologiese oogpunt te identifiseer en te toets. Die navorser het probeer vasstel of daar 'n verband is tussen Teologie en ander Wetenskappe soos Sosiologie. Die rede vir hierdie vorm van interdisiplinêre interaksie was om te help om aan hierdie navorsing sterker legitimiteit te verleen.

Vervolgens skep al die bogenoemde aspekte die geleentheid om deeglike en weldeurdragte argumente te bou rondom die navorsingsfenomeen, wat die navorsingsvraagstuk versterk het.

Die navorser het verkies om in 'n 'debat' te tree met bestaande paradigmas, deur middel van Meta-teorieë om sodoende 'n bydrae te maak tot die Dissipline van die Missiologie.

2.1 Konseptualisering

In hierdie afdeling was die fokus op die volgende aspekte naamlik: i. Die Missiologiese konteks, ii. Die Missie van Teologie of die Missiologies-Teologie en iii. Die *Missio Dei*. Hierdie hoofstuk het dus reflekteer op die paradigma van Missie en hoe dit by die opkomende paradigma van Teorie van Verandering binne hierdie navorsing aansluit.

..the nature and mission of the church are grounded in the nature and missionary activity of the Triune God. The mission of the church is to participate in the reconciling love of the triune God who reaches out to a fallen world in Jesus Christ and by the power of the Holy Spirit brings strangers and enemies into God's new and abiding community. (Guder, 2015: 22)

Bestaande akademiese literatuur soos die van Bosch (1991, 2006), Henning (2004), Hiebert (2005), Wan (2008), Montgomery (2012) en Guder (2015), het die navorser gehelp om die bestaande navorsingsprobleem en die konseptualisering daarvan reg binne hierdie Missiologiese studie te plaas. Sekere van hierdie literatuur het navorser gehelp om die brug te bou tussen die Missiologie en die Sosiologie as Wetenskappe, om dus sodoende in debat te tree met mekaar. Dit het een van die doelwitte van hierdie avorsing naamlik om 'n bydrae te maak tot die Globale dialoog oor herstellende geregtigheid nie net binne die Suid Afrikanse Korrektiewe Dienste konteks nie, maar ook op Internasionale Korrektiewe Dienste vlak, versterk. Hierdie bydrae se oorsprong kan teruggevoer word na die Missie van Teologie wat die Christen-missie vertolk as God se Missie. Die karakter en doel van God en as God se Missie wat in die rigting van die wêreld wys en Korrektiewe Dienste vorm deel van daardie wêreld en, sluit God se versoeningsaksie deur Jesus Christus ook hier in (Guder, 2015: 23).

Met die oorgangsfase binne Suid Afrika het die Departement van Korrektiewe Dienste sedert 1996 begin met die ontwikkeling van nuwe beleidsdokumente wat die klem wegneem van retribusie / vergelding en straf, na die regstelling en korrigerende van kriminele gedrag. Hierdie denk-verskuiwing binne die breër vakgebied van korreksies / korrigerende van kriminele gedrag het daarop gedui dat die Departement ook moes begin om op Internasionale vlak met ander lande mee te ding. Dit het die fokus geword wat regdeur alle beleidsdokumente en Wette binne die Departement, 'n sentrale plek kom inneem het. Met verwysing na die Beleidsdokument, die Witskrif ²³ word daar op 'n substantiewe wyse 'n parallel getrek tussen die korrigerende van kriminele gedrag, en 'n herstellende geregtigheids benadering. (White Paper on Corrections 2005: 17, 18, 34, 40, 43).

Die vraag wat die navorser van meet af gedurende hierdie navorsing gevra het: *wat maak hierdie navorsing 'n Missiologiese studie?*

Henning, (2004: x), verwys na Akademiese dissiplines, Missiologie ingesluit, as *sirkels* van mense wat in gesprek is met mekaar. Hy gaan verder deur te argumenteer in sy verstaan van hierdie sirkel-denkraamwerk dat daar altyd ruimte is vir iets bykomend. Met ander woorde as iemand wil deel vorm die groeps gesprek, sal die groep genadelik die nuweling deel maak van die groep. Henning (2004) noem ook in sy metafoor dat daar tog 'n voorvereiste vir die nuweling is om te kan toetree tot die huidige gesprek, nl. persone moet intens en met omsigtigheid luister na wie praat, wat word gepraat en hoe word daar oor die tema gepraat, alvorens 'n betekenisvolle bydrae gemaak kan word tot die gesprek. Die navorser ²⁴ het sedert

²³ "White Paper on Corrections in South Africa", (2005) ontstaan uit die Grondwet van Suid Afrika van 1996 en die doelwitte van die Departement van Korrektiewe Dienste uit na aanleiding van die nuwe transformasie rigting waarin die Departement beweeg. Veiligheid en Sekuriteit bly die hart van die sentrale besigheids doelwitte van die Departement.

²⁴ Jonkers J.M, (2013), Social-Religious factors in a Restorative Justice Program: An Evaluative study. Die doel van hierdie studie was om 'n Geïntegreerde Geloof Baseerde Uitkoms Teorie van Herstellende Geregtigheid te ontwikkel. Van daardie elemente vorm die basis vir hierdie navorsing.

die MTh tesis wat hy geskryf het tot hierdie Missionale gesprekke aangaande herstellende-geregtigheid vanuit 'n Teologiese geloofsbasis, begin toetree.

Voordat die Navorser die bogenoemde vraag probeer beantwoord moet hy eers probeer vas stel wat **Missie** beteken. (Bosch, 1991: 494) gee die volgende verklaring:

Mission means serving, healing, and reconciling a divided, wounded humanity.

We are in need of a missiological agenda for theology is and is about. We are in need of a missiological agenda for theology rather than just a theological agenda for mission; for theology, rightly understood, has no reason to exist other than critically to accompany the *missio Dei*. So mission should be “the theme of all theology.

Om oor hierdie stelling van Bosch (1991) na te dink kan verrykende gevolge inhou as ons hieroor begin Teologiseer. Wanneer die navorser begin reflekteer rondom hierdie verrykende gevolge doen die navorser dit vanuit die konteks van Korrektiewe Kapelane binne 'n komplekse werkskonteks. Dit is binne hierdie komplekse konteks dat Korrektiewe Kapelane die Kerk en die van die Missiologie as kultuurwetenskaplike vakgebied, onder die soeklig kom.

Daarom moet die volgende vraag ook beantwoord word: wat is die **Kerk**, wat is Missie en wat is Teologie dan nou eintlik? Hierdie vrae kan egter nie beantwoord word voordat ons nie die aspek van *Missio Dei* aangespreek het nie. Een van die karaktertrekke van die *Missio Dei* aspek is dat dit grense binne die verskeie vorme van Teologie oorsteek. Daarom kan daar sekerlik na 'n 'onsigbare' verbintenis of band verwys word.

Verder argumenteer Bosch (1991: 494) dat binne die breër raamwerk van Teologie, die Dissipline van Missiologie wel 'n tweeledige funksie het. Een van hierdie funksies is die Missionêre taak binne hierdie vrye verhouding met ander Dissiplines, want die Missionêre

verantwoordelikheid word gekoppel aan die identifisering van Teologiese aspekte binne die wêreld. 'n Ander funksie het te make met hierdie Teoretiese dimensionele perspektiewe wat eintlik dieper as die oppervlak kyk en werk. Wanneer hierdie aspek ter sprake kom dan bestudeer ons eintlik die Missiologiese oorspronlike natuur en wat die aard van die praktyke wat hiermee gepaard gaan is, én hoe dit betrekking het op die navorsingsmodel. In hierdie konteks van Missiologie word daar ook na die dimensionele aspekte gekyk wat die Missiologiese uitdaging geïdentifiseer het wat juis hiermee gepaard gaan.

Om terug te kom na die navorsingsvermoede, het die navorser geïdentifiseer dat die Teologiese verstaan van Korrektiewe Kapelane *missio Dei* teologie bepaalde uitdagings inhou wanneer Taylor (2020) verwys na God se agente, en in die kapasiteit as herstellende geregtigheids missionale leiers.

Hiebert (2005)²⁵ en Wan (2008) vra weer aan die ander kant die vraag vanuit 'n ander hoek: Hoe definieër ons 'n Missiologiese navorsing? Beide Hiebert en Wan (2005) stem ooreen dat die volgende navorsingselemente by so 'n tipe navorsingsraamwerk teenwoordig moet wees, nl.:

- i. dit moet kritiese vrae probeer beantwoord;
- ii. dit moet data kan ondersoek en
- iii. die navorsingsmetode moet legitiem wees.

Missiologie, as Akademiese Dissipline binne die breër Teologie, waarin en waardeur debatvoering op akademiese vlak plaasvind se *primêre doel* is om ondersoek in te stel na *verskynsels(faktore?)* wat die missie beïnvloed:

²⁵ Hiebert (1978) word deur Nichols, M. (2009) as 'n akedemikus wat uitsprake en argumente gevorm het oor 'n missiologiese –ingeligte antropologie en 'n antropologiese- ingeligte missiologie. Hiebert het 'n globale hermeneutiek model ontwikkel wat later bekend geword het as die globale teologie en dit het ook later die teologiese praxis binne die kerk geword.

- i. kritiese vrae te vra binne die navorsings konteks, bv. wat werk, hoekom werk dit en vir wie werk dit?
- ii. verder krities te kyk na die meganismes en 'toevallige' elemente wat die konteks beïnvloed en.
- iii. laastens die uitkomste van die navorsing.

Voorts poog die navorser om deur middel van hierdie Missiologiese navorsing na Missiologie as Wetenskaplike Dissipline te kyk, en antwoorde te soek deur 'n aanvaarbare metode te kies, soos onder andere vraelyste, om sodoende die data wat versamel word te kan analiseer.

Montgomery (2012a) in sy artikel: *“Can Missiology Incorporate More of the Social Science?”*, definieer Missiologie as 'n Dissipline en Wetenskaplike studie van die grondslae, metodes en uitkomste waaroor die Christelike Missie beskik. Hierdie definisie het sy oorsprong in die werk van (Shenk & Hunsberger, 1998: 5), soos deur (Montgomery, 2012: 1) aangehaal. Montgomery soos aangehaal uit die oorspronklike werk van Shenk & Hunsberger, gee soos laasgenoemde skrywers, erkenning aan die feit dat Missiologiese navorsingstudies binne 'n Interdissiplinêre konteks plaasvind, wat Sosiale Wetenskappe soos Sosiologie en Antropologie insluit.. Dit wil sê hy stel voor dat Missiologie ook aspekte van Sosiale Wetenskappe kan inkorporeer met dien verstande dat die gapings tussen Missiologie en die Sosiale Wetenskappe vernou kan word.

Hiebert (2005: 2), 'n Teoloog en Missiologiese-Antropoloog, stel ook die volgende argumente in sy werk naamlik: Voordat ons Missionale navorsing kan aanpak, word dit belangrik dat ons die betekenis van Missiologie moet definieer sodat die korrekte navorsingsmetode bepaal kan word. Derhalwe is die navorser van mening dat Hiebert (2005) vanuit 'n Missiologiese-Teologiese perspektief na die realisme ten opsigte hiervan verwys. Hiebert (2005) maak dus 'n nuwe dimensie van Teologie binne kritiese kontekstualisering oop as hy die volgende poneer:

Missiology is a discipline, a body of knowledge debated by a community of scholars seeking to answer certain critical questions. It is a discipline not because it has arrived at one universally agreed upon answer, but because those in the field are seeking to answer the same questions by accepted methods of inquiry and examining the same data. (Hiebert, 2005: 2)

Binne hierdie Kritiese Realistiese Fenomenologiese Empiriese navorsing, is die navorser besig om antwoorde te soek deur die toepassing van teoriegedrewe kritiese vrae te stel teenoor die bestaande literatuur wat van toepassing word op hierdie studie. Die navorser neem dit egter 'n stappie verder in sy navorsingskonstruk. Die navorser stel soortgelyke tipe teoriegedrewe vrae teenoor die navorsingssubjekte wat hulself binne 'n Missiologiese bedieningsveld bevind. Hiebert (2005: 2) beskryf hierdie vernaamste Missiologiese kritiese vraag as volg:

How do we communicate the Gospel to people in their historical and socio-cultural contexts?

Om hierdie vraag te kan beantwoord moet Missioloë die Bybel kan ondersoek en 'n goeie hermeneutiese verstaan van die betekenis daarvan hê. Daar moet egter ook van die Sistematiese Teologie ²⁶en verskeie studies, rekenskap gegee te kan word van die onderliggende strukture van die Skrif en Bybelkunde. Missioloë moet ook inligting kry van Mense geskiedenis, die Antropologie as Sosiaal kulturele sisteme. Verder moet Missioloë ook oor die kennis beskik hoe om die Evangelie aan mense binne hulle eiesoortige konteks te kan verkondig.

²⁶ Systematic Theology helps us understand the biblical worldview, but it has no section on mission in its field, despite the fact that mission is central to the nature of God, and his work in creation and salvation. Missions is seen as 'applied' theology, but the methods used for applying theology are not defined. Systematic Theology rarely motivates people to go into missions, and does not answer the theological questions raised by missions, such as dealing with spirit possession, and the nature of divine guidance and healing in specific human situations. Hiebert (2005: 2)

Volgens Hiebert (2005) dek die studie van Missiologie vier belangrike akademiese areas wat noodsaaklik word wanneer die data ingesamel word, naamlik: Metodologie (te doen met die metodes), en hoe data geanaliseer word. Missioloë maak gebruik van Teologie as Missie (missie van God), Filosofie, Sistematiese Teologie en Bybelse Teologie, wat insluit Ou Testament en Nuwe Testament.

Hierdie aspekte²⁷ moet ons kan help om te interpreteer, te vertaal en te kommunikeer hoe die Evangelie in die taal en kultuur van mense en hulle alledaagse lewenservaringe verkondig word met die doel om transformasie soos wat God dit bedoel het te bewerkstellig.

Die verskillende vrae wat in hierdie navorsing gevra word, moet ten doel hê om antwoorde te soek, sodat dit sal dien ter bevordering van grondige Empiriese data wat versamel gaan word.

Laastens moet die navorsingsmetode aanvaarbaar wees. Daarom dat die fokus geplaas word op die historiese rol van Korrektiewe Kapelane en watter rol hulle tot dusver binne die herstellende geregtighedsprogram binne die Departement van Korrektiewe Dienste gespeel het. Hierdie ooreenkoms word op grond van die Missionêre aard van die werk van Korrektiewe Kapelane, binne 'n bepaalde konteks geplaas wat ingebed is in die sleutel rol wat hul as gestuurdes speel. Dié voorafgaande moet gekoppel word aan die historiese verbintenis tussen Korrektiewe Kapelane en die bekendstelling van die herstellende geregtighedsprogram, sedert aanvaarding van dié program in 2003. Fundamenteel is dit juis een van die belangrike redes wat die navorsingsmetode dus aanvaarbaar maak as 'n realistiese benadering.

²⁷ Many say that in drawing on theories and methods of human sciences, missiology is in danger of becoming captive to the social sciences. There is a real danger here, just as there is a great danger that Systematic Theology become captive to the theories, logic and methods of Greek philosophy, and Biblical Theology become captive to the theories, logic and methods of modern historiography. To think at all we must draw on human theories and their accompanying methods, because we as theologians and missiologists are humans rooted in history and culture, but we must hold them lightly.

Teen hierdie agtergrond is die navorser van mening dat die tyd reg is om te begin dink oor herstellende geregtigheid as 'n *Missionale en Transformerende Teologie vir Korrektiewe Kapelane, sowel as vir die Kerk van Jesus Christus* as Institusie met uitvoering van Sy Evangeliese opdrag, en verantwoordelikheid teenoor diegene wat hulself in die sorg van die Departement van Korrektiewe Dienste in Suid Afrika in die 21 ste eeu, bevind.

Dit is ook belangrik om daarop te wys dat die huidige Korrektiewe Kapelane in diens van die Departement van Korrektiewe Dienste, verskillende geloofsd denominasies / gelowe verteenwoordig. (onder andere Gereformeerde sowel as Pinkster denominasie en die Islam / Moslem), Hoofstuk 6. Dit dui op die pluralistiese konteks, waarbinne Korrektiewe Kapelane hulle bevind. Hiermee kom ook die die intergeloofsaspek van die Korrektiewe Kapelane, na vore. Daarom het hierdie studie ook gekonsentreer op die Ekumeniese aspek van Missionale leiers met betrekking tot reg, geregtigheid en deernisvolle-geregtigheid, regoor die intergeloofskultuur.²⁸ Op grond hiervan het die navorser hierdie vraag gestel: *Hoekom maak geloof 'n verskil?*²⁹ Smith (2017: 4) Hierdie vraag vereis egter ook 'n Teologiese uitklaring. Enersyds is Geloof opsigself die rede waarom mense dit doen en daarby betrokke raak, andersyds moet ons ook erken ons weet net ten dele.

Smith (2017) se werk vanuit 'n Sosiologiese geloofsperspektief help om die ander kant van die Navorsingsmetodologie te verstaan. Marshall (2001: 2), Nuwe Testamentikus bied 'n oorsig

²⁸ *“Ministry of presence: Dr. Arthur Rouner: 2012; Being Present: Ministry on the edges of Organizations.* Ontologies beteken om die aard of oorsprong te bestudeer; binne die konteks van hierdie navorsingskonteks gaan die navorser die missionale konteks van Korrektiewe kapelane as die missionale transformerende agente aan die hand van die Belydenis van Belhar, teologie van heling en deernisvolle geregtigheid plaas.

²⁹ These causal capacities, we will see are secondary, dependent, and derivative aspects of religion's core nature. Nevertheless, they are crucial in forming the character of specific religious traditions. The goods they offer are also some of the reasons why religious exert influence on people's actions and in culuters and social institutions- in ways that, I will argue, are far more extensive and diverse than many observers realize. Why does religion matters? For social scientists, part of the answer is that religion can make a difference, some time a big one, how people's lives and world operate. Smith (2017: 4)

vanuit 'n praktiese gebaseerde benadering rondom sekere aspekte van verhoudingsdinamika tussen geloof teenoor praktyk en, die komplekse toepassing daarvan binne die breër oorbruggingskonteks op pad na, herstelling, geregtigheid en reg, heling en versoening binne daardie eiesoortige verhoudinge. Smith (2017: 4) verwys na geloofsinvloede op mense en hulle gemeenskap terwyl Marshall (2001) verwys na die verhouding tussen herstelling en geregtigheid, binne die herstellende geregtigheidsteologie as die fokus op die herstel van verhoudinge, en die seer wat veroorsaak is deur die misdaad wat gepleeg is en die vredemaak en versoening tussen die betrokke partye. Marshall (2001) gaan voort om te argumenteer dat herstellende-geregtigheid eerder verstaan moet word as 'n *vredemaakproses* en dat sulke handeling / optrede van misdaad wel op herstellende elemente gebou sal word onder andere:

- i. om die herstel van menswaardigheid van beide slagoffers en oortreders te bewerkstellig;
 - ii. om heling tussen die oortreders en hulle gemeenskappe van oorsprong te bewerkstellig, en
 - iii. om heling van die verhouding tussen die oortreder en sy eie familie te bewerkstellig.
- Dit dien ook as 'n gepaste *geheelsiening* van herstellende-geregtigheid binne hierdie Navorsingskonteks.

Die vraag is: *Wat het geloof hiermee te make? Kan geloof en die impak daarvan bloot as toevallig beskou word?*

Smith (2017: 4-5) se argumente aangaande verskillende faktore wat nuwe Sosiale eienskappe en kragte wat 'n bydrae kan lewer tot die invloed van mense binne hulle leefwêreld, maak vir die navorser nuwe denkpatrone oop. Dit help ook om verskillende Teoretiese perspektiewe met mekaar in verband te bring.

Voorts vereenselwig Marshall (Marshall, 2001: 3) hom met die bydrae van die benadering van Cayley (1998: 11)³⁰, wat hierdie hele *vredemaak-benadering* van geregtigheid soos volg beskryf:

(It) ... insists on accountability, reparation and reform – but tries to avoid ostracization, stigmatization, and the compounding of violence with new violence.

Hierdie insig en teorie van Marshall (2001) help die navorser om voortdurend gedurende hierdie navorsingsproses die volgende tipe kritiese vraag te stel: Wat is die Ontologiese realiteite waarbinne Korrektiewe Kapelane hulself bevind, en hoe verantwoord en beoefen hulle, hul roeping as herstellende geregtigheids missionale leiers binne die paradigmatiese konteks van “teenwoordig wees” binne ’n geïntegreerde en multi-dissiplinêre konteks, in die Departement van Korrektiewe Dienste.

Deur die toepassing van die Realistiese benadering te gebruik, kon dit daartoe bydra dat die ontologiese konteks van Korrektiewe Kapelane ondersoek word. Die bestaande filosofie van die Realistiese ondersoek, en Evalueeringsbenadering het die navorser gehelp om ’n omvattende geheelbeeld te vorm van die komplekse konteks waarbinne Korrektiewe Kapelane funksioneer. Dit het ’n definitiewe bydrae kom maak tot die daarstel van kritiese bewustheid rondom die navorsingsbenadering en om voortdurend die volgende Realistiese Evalueerende vrae te vra:

- i. *hoe* hulle funksioneer?
- ii. *wat* werk vir hulle? en
- iii. *wanneer* werk dit vir hulle?

³⁰ (D. Cayley 1998: 11) *The Expanding Prison: The Crisis in Crime and Punishment and the Search for Alternatives* Toronto: Anansi Press.

Te midde van die komplekse konteks waarbinne Korrektiewe Kapelane hulself bevind, bly dit belangrik dat hulle vanuit 'n Christelike-Missiologiese perspektief tog met deernis en geregtigheid te werk. Hierdie vorm deel van die uitlewing van 'n praktiese geloofstaak teenoor die oortreders. Vanuit hierdie Realistiese paradigma argumenteer die navorser dat die volgende aspekte soos liefde, geregtigheid en deernis die grondliggende waardes van transformerende-herstellende geregtigheds Teologie, vorm. In die lig hiervan kan dit wel 'n bydrae maak tot die noodsaaklike kopskuif by Korrektiewe Kapelane as verteenwoordigers van '*verandering*', ongeag die verskillende gelowe en godsdienste wat binne hul komplekse bedieningsarea, as Gestuurdes figureer.

Uit die werk van Montgomery (2012: 3) sou die afleiding nou gemaak kan word dat Korrektiewe Kapelane tog deel vorm van die Transformerende heerskappy van God, dié God wat aktief betrokke is by die wêreld. Montgomery (2012) neem die leiding tussen Hiebert (2005) en Wan (2005) wanneer dit neerkom op kritiese vrae binne Missiologiese navorsing naamlik: Hoe word die Evangelie aan mense binne hul eie historiese en sosiaal-kulturele konteks gekontekstualiseer, en hoekom is geloof belangrik binne hierdie komplekse konteks? Dus is dit die navorser se poging om hierdie vrae te beantwoord, en kennis te dra van die Antropologies-historiese konteks. Hierdie vorm 'n integrale deel van die navorsingsprobleemstelling. Vir enige Missioloog wat hierdie vrae probeer beantwoord, word dit van uiterste belang dat die betekenis van die Evangelie ondersoek word. Hiebert 9 2005: 1-22) en (Wan, 2005: 1-22) stem saam dat daar ook op Sistematiese Teologie gesteun word om sodoende die onderliggende strukturele Skrif en Bybelse Teologie te kan ontdek.³¹ Dit bied vir die leser 'n beter verstaan van die hermeneutiese waarde van die teks.

³¹ "Systematic Theology helps us understand the biblical worldview, but it has no section on missions in its field, despite the fact that mission is central to the nature of God, and his work in creation and

Uit 'n ander hoek moet daar ook erkenning gegee word aan studies van die gedrag van mense en hul Sosiaal-kulturele sistemiese konteks. Missioloë doen tereg navorsing oor hoe die Evangelie na mense in hulle eiesoortige konteks gekommunikeer word. Missiologiese navorsingstudies dek vier belangrike areas en elkeen van hierdie areas beskik oor sy eie sentrale vraag, nl:

- i. Watter data moet ondersoek word, en watter metode gebruik moet word?
- ii. Watter plek moet die studie van Missie in 'n Teologiese ondersoek deur die Filosofiese metodes en die Sistematiese Teologie inneem? Die ondersoek in hierdie konteks word gesien as van kardinale belang,
- iii. Wat behels die historiese Missiologiese uitreik aksies van die kerk? Dít moet sorgvuldig hul ondersoekmetodes onder die vergrootglas bring.
- iv. Wat word bestudeer deur van sosiale en kulturele sisteme gebruik te maak deur Sosiaal-wetenskaplikemetodes te belig? Hiebert (2005) en Wan (2008) is van mening dat deur van Sosiaal-wetenskaplike metodes gebruik te maak, dit tog 'n bydrae maak tot 'n beter begrip van *hoe* die Evangelie tot spesifieke menslike kontekste kommunikeer.

Een van die Missiologiese navorsingsuitkomstes is om die Evangelie só te vertaal en te kommunikeer in 'n taal en kultuur van mense binne 'n spesifieke konteks van hul lewens, dat dit kan help om hulle lewens en kulture te transformeer. Andersyds waarsku beide Hiebert (2005) en Wan (2008) Missioloë, om waaksaam te wees teen die oormatige gebruik daarvan om teorieë en metodes vanuit die Sosiaal-wetenskappe te inkorporeer in Teologiese navorsingsstudies. Hierdie oormatige gebruik van Sosiaal-Wetenskaplike teorieë en metodes, kan die eiesoortige aard en karakter van Missiologiese en Teologiese navorsingstudies in

salvation. Missions is seen to applied theology, but the methods used for applying theology are not defined. Systematic Theology rarely motivates people to go into missions, and does not answer the theological questions raised by missions, such as dealing with spirit possession, and the nature of divine guidance in specific human situations.”

gevaar stel. Ons kan hierdie wetenskaplike metodes en teorieë gebruik, maar ons moet dit sorgvuldige ondersoek en evalueer in die lig van die Skrif / Evangelie, spesifiek wanneer die realiteit geïdentifiseer word.

Navorsings binne die Dissipline van Missiologie het verskeie belangrike eienskappe:

- i. dit help die Navorser om inligting in te samel en om ingeligte besluite te neem,
- ii. die goeie navorsing kan die Kerk help om sy Missie beter te verstaan en gemotiveerde aksieplanne te implementeer,
- iii. navorsing kan ons help om die Kerk te bemagtig met inligting,
- iv. Missiologiese studies moet ook introspeksie en self refleksie toepas om die kontekstuele omstandighede beter te begryp en om ons verstaan van die Kerk se Missie wyer te kan toepas.

Gesien teen hierdie agtergrond, raak dit dus van kardinale belang vir die navorser om te erken dat die bestaande studies aangaande herstellende geregtigheid en herstellende geregtigheds programme, voortdurende nuwe dimensies rondom die (breër) tema na vore bring. Hierdie nuutgevormde studies lei soms daartoe dat die bestaande teorieë aangaande herstellende geregtigheid hersien word, om sodoende die impak daarvan op 'n praktiese wyse breër te omskryf (De Beus, Rodrigues, 2007: 337).

Terwyl daar 'n toenemende groei in navorsing is aangaande herstellende geregtigheid, bly die groot vraag binne die groter gesprek: Wat is die impak van herstellende geregtigheid om die herhaling van misdaad te verlaag? Daarom dat die navorser in hierdie studie in 'n breër mate aansluit by bogenoemde vraag om sodoende die fokus op die Teologiese evaluering van Kapelane in die Departement van Korrektiewe Dienste, as herstellende geregtigheds Missionale leiers, te plaas. Die werklike impak op die verlaging van misdaad sal in latere hoofstukke binne die raamwerk van die 'CMO's' uitgewys word.

Die navorser verkies om bogenoemde aspekte vanuit die Realistiese Paradigma raamwerk te bestudeer, deur na die volgende Akademici soos Hiebert (1978), Bosch (1991), Pawson (1996, 2006, 2013), Smith en Elger (2012) en andere te verwys. Derhalwe verwys die navorser ook na ander Akademici wat alreeds navorsing gedoen het rondom die hooftema van herstellende geregtigheid met betrekking tot die werksaamhede van Kapelane binne die konteks van Korrektiewe Dienste op 'n nasionale en internasionale vlak, aangesien daar na dié werksaamhede gekyk word as die *praktykmaking* van die beginsels van *deernisvolle “compassionate” transformasie*, deur leiers. Die rasionaal agter die navorser se argument, gebruik, en toepassing van hierdie Teologiese begrippe, het alles te make met sy Realistiese-Epistemologiese paradigma wat goed binne hierdie Teologiese denkraamwerk, gefundeer is. Dit is dan ook die navorser se voorkeur en keuse, om hierdie Missiologiese- en Metodologiese vraagstuk so te plaas binne hierdie konseptuele en kontekstuele raamwerk. Voorts is dit die navorser se voorkeur om ook 'n kritiese realistiese kontekstuele hermeneutiese benadering te volg tot hierdie navorsing. Janzen (2015: 231) verwys na die konseptualisering hiervan soos volg:

Conceptualizations that are specifically Christian, add a Theological dimension to these main categories.

Hy noem ook dat die Christelike konteks tog 'n *eiesoortige* benadering en Religieuse verbintenis vereis wanneer die Missiologiese karakter van God, en die uitvoering van God se opdrag in, en op die wêreld, ondersoek word. Daarom bly dit steeds belangrik om met hierdie navorsing ook na ander vorme van konseptualiserings literatuur te verwys, juis as gevolg van die multi-dimensionele verskeidenheid van Kapelane binne hierdie Sosiaal-gekonstrueerde werkskonteks.

We dare not absolutize them and make them equal to Scripture, which is divine revelation. All theologies are human reflections on Scripture, and all are shaped by the historical and sociocultural contexts in which they are done. (Hiebert, 2005:1)

Beide die argumente versterk hierdie Teoretiese agtergrond van die navorser om hierdie navorsing binne die korrekte Missiologiese paradigma model te plaas.³²

Hierdie hoofstuk het probeer om die verskillende patrone binne die Missiologiese paradigma modelle, naamlik Empiriese en Kritiese Realisme, wat van toepassing gemaak was op hierdie navorsing, te identifiseer. So was hierdie patrone ook onder die vergrootglas geplaas om 'n beter verstaan te kry aangaande hierdie Sosiale en Geloofsfenomeen van herstellende geregtigheid binne die werksomgewing en toepassingsveld van die werksopdrag van Kapelane, binne die werkskonteks van die Departement van Korrektiewe Dienste.

2.2 Teologisering van deernisvolle geregtigheid (Belydenis van Belhar konteks)

In hierdie subafdeling het die navorser die fokus geplaas op wat deur hom gereken word as die *hart* van herstellende geregtigheds teologie, naamlik, *deernisvolle-geregtigheid* wat as teologiese norm gereken word.

Aldus is dit dan die navorser se voorkeur om *deernisvolle-geregtigheid* aan die hand van die Konseptuele raamwerk van die Belydenis Van Belhar, vanuit Artikel 4, die konsep te beskryf. Die navorser het alreeds 'n kort agtergrond binne hoofstuk 1 op bladsye 25-29 (maak net seker wat die werklike baldsye is?) geskets. Derhalwe is die navorser van mening dat hierdie aspek

³² “there is a real danger here, just as there is a great danger that Systematic Theology becomes captive to the theories, logic and methods of Greek philosophy, and Biblical Theology become captive to the theories, logic and methods of modern historiography. To think at all we must draw on human theories and their accompanying methods, because we as theologians and missiologists are humans rooted in history and culture ...”

van *deernisvolle-geregtigheid* verskillende vorme aanneem binne die denkraamwerk van verskeie Kultuurwetenskappe en verskillende Akademici.

Koopman (2007: 98-99) maak van ‘n *omhelsings-metafoor* gebruik, terwyl Marshall (2001: 3) aan die ander kant weer gebruik maak van, en verwys na ‘n *vrede-maak proses*. So vind ons dat Koopman (2007: 98-99) sy *omhelsings-metafoor* aan deernisvolle-geregtigheid koppel. Volgens Plaaitjies-Van Huffel³³ (2014) word die konsep van herstellende geregtigheid én versoening, deur beide die Verenigende Gereformeerde Kerk in Suid Afrika en die Nederduitse Gereformeerde Kerk gebruik. Dit geskied alles binne bepaalde ooreenkomste van die eenheids-gesprekke waar dit erken word. Binne hierdie gespreksdokumente word na herstellende geregtigheid verwys as prosesse wat gesien kan word as praktiese riglyne vir versoening tussen die twee Kerke.

Die navorser verskuif die klem van herstellende geregtigheid vanuit sy vorige MTh studies, waarin die konsep van herstellende geregtigheid tot ‘n Geloofs Gebaseerde Teoretiese-model ontwikkel is, na *hierdie* studie wat die basis vorm as ‘n nuutgevonde Kritiese realistiese hermeneutiese lens waardeur herstellende geregtigheid binne hierdie studie, as onderhawige fenomeen, bestudeer word.

Hierdie Geloofs Gebaseerde Teorie skep ruimte vir die Navorser om nou argumente op grond van die Teologiese kant van herstellende-geregtigheid te kan bou. Derhalwe plaas die Navorser voortaan sterk klem op die aspek en beginsel van *deernisvolle-geregtigheid*.

Die kern van hierdie Teologiese konsep staan sentraal binne Artikel 4³⁴ van die Belydenis van Belhar.

³³ Prof. Marry-Anne Plaaitjies-Van Huffel lektor in Kerk beleid / reg en Ekklesiologie aan die Universiteit van Stellenbosch.

³⁴“Ons glo dat God Homself geopenbaar het as die Een wat geregtigheid en ware vrede onder mense wil bring; dat Hy in ‘n wêreld vol onreg en vyandskap op ‘n besondere wyse die God van die noodlydende, die arme en die

As hartklop van die “teenwoordig wees” bedieningsmodel wat só relevant word op Korrektiewe Kapelane se teenwoordigheid binne die Departement van Korrektiewe Dienste, argumenteer die navorser, dat die Ekumeniese karakter van die Belydenis van Belhar die weg baan om hierdie kern teologie van deernisvolle geregtigheid, deernisvolle liefde, deernisvolle genade en deernisvolle hoop, sodoende te kontekstualiseer selfs binne komplekse werksomgewing en -omstandighede. Dit is dus duidelik dat hierdie Ekumeniese karakter tog wel ’n rol kan speel in die daaglikse uitvoering van die taak van Kapelane. Gegee die Geestelike belydenis-fondamente rakende hierdie aspek van herstellende-teologie naamlik: *deernisvolle* liefde, genade, omgee en hoop ’n 'verpligte' deel sal vorm van die karakter van elke Kapelaan se posbeskrywing, ongeag van hom / haar se Godsdienstige konteks. Dít, in die beskeie opinie van die navorser, vorm die *hartklop* van herstellende-geregtigheds-Teologie, wat as volg deur Smit (2006: 337) ³⁵ beskryf word. Smit poneer dat, wanneer ons van God praat en selfs aan Hom dink, reflekteer en mediteer, verwys ons na ’n God van *deernisvolheid*. Beide die Ou en Nuwe Testament verwys na God as ’n God van deernis en geregtigheid. Selfs as ons kyk na die Drie Eenheids aspek van God naamlik: Vader, Seun en Heilige Gees, word in hierdie vorm na God as een van *deernisvolle-geregtigheid* verwys. Die hartklop van VGKSA³⁶ se verstaan van

veronregte is en dat Hy sy kerk roep om Hom hierin na te volg; dat Hy aan verdruktes reg laat geskied en brood aan die hongeriges gee; dat Hy die gevangenes bevry en blindes laat sien; dat Hy die wat bedruk is ondersteun, die vreemdelinge beskerm en weeskinders en die weduwees help en die pad vir die goddelose versper; dat vir Hom reine en onbesmette godsdiens is om die wese en die weduwees in hulle verdrukking te besoek; dat Hy sy volk wil leer om goed te doen en die reg te soek; dat die kerk daarom mense in enige vorm van lyding en nood moet bystaan, wat onder andere ook inhou dat die kerk sal getuig en sal stry teen enige vorm van ongeregtigheid sodat die reg aanrol soos watergolwe, en geregtigheid soos ’n stanhoudende stroom; dat die kerk as eiendom van God moet staan waar Hy staan, naamlik teen die ongeregtigheid en by die veronregtes; dat die kerk as volgelinge van Christus moet getuig teenoor alle magtiges en bevoorregtes wat uit selfsug hulle eie belang soek en oor andere beskik en hulle benadeel.

Daarom verwerp ons enige ideologie wat vorme van veronregting legitimeer en enige leer wat nie bereid is om vanuit die evangelie so ’n ideologie te weerstaan nie.”

Uittreksel van die Belydenis van Belhar vanuit die Nuwe Sionsgesange: LUS uitgewers

³⁵ Hierdie is ’n uittreksel van ’n toespraak wat Prof Smit gedurende September 2006, by die Wes Kaaplandse Streeksinode van die Verenigde Gereformeerde Kerk in Suider Afrika. Die Sinode het die 10 de bestaans jaar gevoer van die Belydenis van Belhar. (Vosloo 2009, SUN MeDIA Stellenbosch)

³⁶ Verenigende Gereformeerde Kerk in Suider Afrika

hierdie deernisvolle spiritualiteit is juis gegrond in hierdie verstaan van wie die God van die Bybel is.³⁷ Deernisvolle-geregtigheid vra / vereis 'n aktivering tot getuieniskap:

According to the Bible, God's justice is a saving justice, a caring justice, a merciful justice, it is God's faithfulness to the covenant, to God's promise, to God's eternal love. According to the Bible, this God hears the cries and prayers of people in need, this God sees the plight of those enslaved by sin and burdened by suffering, this God cares, and saves, justifies and sanctifies, liberates and sets free, forgives and accepts, heals and comforts – out of compassionate justice. This God is a gracious Father, a merciful Redeemer, a comforting Presence. According to the Christian tradition, this God whom we see in the face of Jesus Christ, this God of the bible is the Help of the helpless, the Protector of the downtrodden, the Saviour of the lost. (Smit, 2006, soos na verwys in Vosloo, 2009: 377)

Beide Smit (2006) en Platt (2014) bou sterk argumente op die basiese Teologie van *deernisvolle-geregtigheid*. Hierdeur word die Kerk opgeroep om God se Genade teenoor die kwesbaarste in ons gemeenskappe, met die volgende Bybelse opdrag uit te voer: “Wees barmhartig soos julle Vader barmhartig is” Lukas (6:36),³⁸(Platt, 2014 soos na verwys deur Plaatjie-Van Huffel, 2014: 277).

Die vraag vir die navorser was: Hoe moet ons hierdie God waarna binne Artikel 4 verwys, verstaan en kontekstualisering daaraan gee vir ons tyd? In die soeke na 'n gepaste antwoord,

³⁷ Dr Henry Platt, uitvoerende direkteur van die geloofs gebaseerde organisasie van kerk Alliansies vir Weeskinders en kwesbare kinders (CAFO), grond ook sy betrokkenheid by CAFO op grond van die Belhar spiritualiteit van deernisvolle betrokkenheid by die wees en die kwesbare kinders in Namibia. Vir raak die Belhar spiritualiteit 'n meganisme waardeur hy Artikel 4 van die Belhar so kan aktiveer dat die kwesbaarste kinders se lewens kan verander en verbeter.

³⁸ Barmhartigheid, se oorspronklike vertaling in die Griek is: oiktirmones. (Van derWatt J, Barkhuizen J, Du Toit H, 2012, Interliniêre Bybel Grieks-Afrikaans. Christelike Uitgewersmaatskappy.

ego die stemme vanuit beide die Ou – en Nuwe Testament: *God het Homself geopenbaar teenoor ons as 'n God van geregtigheid en 'n God van barmhartigheid en deernisvolheid*. In Sy Drie - Eenheidsvorm bly Hy 'n deernisvolle God van geregtigheid. (Smit, 2006: 377). Platt (2014) gee 'n aktiverings-toepassings-megansime aan hierdie *deernisvolle-geregtigheidskarakter* van God, aan die hand van Artikel 4 van die Belydenis van Belhar.

Article 4 of the Belhar Confession states clearly that the Church should stand alongside God who is in a special way the God of the destitute, the poor and the wronged and that God calls the Church to follow Him in this.... (Platt, 2014: 276)

Tot 'n sekere mate word hierdie deel van ons Belydenis die mees sensitiewe deel, omdat dit ons Missiologiese opdrag omvat: 'Gaan uit en wees getuies van dieselfde *deernisvolle-geregtigheid*, want hierin lê ons 'gestuurdheid' vasgevang.' Vir beide Smit (2006) en Platt (2014) lê ons Missionale taak ook hierin opgesluit.

This God, the Bible says, brings justice to the oppressed and gives bread to the hungry, frees the prisoners and restore sight to the blind..... (Smit, 2006: 377)

Daarom kan die navorser dit nie genoeg beklemtoon dat, binne hierdie Teologiese raamwerk van herstellende-geregtigheid, en die sentrale geestelike waarde naamlik: *deernisvolle-geregtigheid*, basies die brug gevorm is tussen die Korrektiewe Rehabilitasie paradigma en die Kerk se Missionale paradigma, nie. Vir beide Kapelane en Geestelike Werkers wat hierdie brug verstaan help die sentrale waarde van deernisvolheid om God só te openbaar aan die oortreder sodat die lig van geregtigheid in die God van die Woord / Bybel ontdek sal word. As navorser is dit ons oorwoë mening dat slegs dan sal verlossing, heling, herstelling, en vergifnis, nuwe geleenthede en tweede kanse vir dié gevangenes persone moontlik word. *God se deernisvolheid en geregtigheid loop hand aan hand nie net teenoor die oortreders nie, maar ook vir die slagoffers van misdaad*. Deernisvolle geregtigheid vra egter nog meer van Kapelane

en Geestelike werkers as bloot om die ootreders Geestelik te versorg, dit verg ook dat saamgewerk sal word, sodat geregtigheid óók sal geskied vir slagoffers van misdaad, hoe moeilik ook al. Daarom word die oproep tot aksie soos in die woorde van Nthakhe³⁹ en Belhar as ontwikkeling vir n Publieke Pastorale Versoringsmodel, soos MacMaster⁴⁰ dit verwoord, groter, as net die inhoud van die Belydenis. Die sorgvuldige lees van die inhoud van die Belydenis vorm bloot die megansime om kritiese realistiese-hermeneutiese plasing van *deernisvolle-geregtigheid* binne die kontekstuele raamwerk van herstellende geregtigheid ten volle te begryp. Kapalane en Geestelike werkers moet oor die Gesig van die Genadige Skepper van die Drie-Enige God van *deernisvolle-geregtigheid* kan getuig. Al die voorafgaande aspekte en beginsels moet deel vorm van die praxis van God se geregtigheid, deernisvolheid en kennis van God volgens Sy genade, vergifnis en geloof, wat deel van hulle Spirituele karakter sal uitmaak.

Smit (2006:379) se *deernisvolle-geregtigheid* praxis word as volg beskryf:

In our world and society so full of injustice and enmity, can those in all and any forms of suffering – the destitute, the poor, the wronged, the downtrodden, the stranger, the orphan, the widow, the weak, women, children, the sick, victims of violence, those who live in constant fear, those who are enslaved by drugs and other powers and demons – can they, do they see in our lives and actions, in our being church, the face of the gracious Father, of the True God of compassionate justice.

Do we – today, now in our time – stand by those who suffer, by the victims, the weak and abused, do we indeed witness against all those who use their power and privilege –

³⁹ Dr Tipi Jacob Nthakhe dien as voltydse leraar in die gemeente Melodi ya Tshwane. Melodi ya Tshawane is 'n multikulturele gemeente in die hartjie van Pretoria.

⁴⁰ Dr L.M.L. MacMaster dien as voltydse leraar in die gemeente S.A Gestig te Belhar.

whether political or economic, whether through race, gender or culture, whether physical or emotional – to control and harm others? Do we really care?.

Gebaseer op hierdie kontekstualisering van die Belydenis van Belhar word ons gedwing om te besluit waar ons staan. Waar staan ons as Kerk? Waar staan ons as Geroepenes? Waar staan ons as getuies? God staan by diegene wat woonagtig is in ‘n wêreld en gemeenskappe waar ongeregtheid daagliks ervaar word.

Vir die navorser staan onder andere die posisie wat hierdie Deernisvolle-Geregtigheds-God inneem, baie prominent uit, en stel MacMaster (2014) ook dat dit die hartklop van sy Pastorale Versorgingmodel vorm.

Boesak (2008)⁴¹ maak die volgende interessante stelling t.o.v die posisie wat ons, as Kerk moet inneem, naamlik, dat die inhoud van die Belydenis van Belhar, en spesifiek Artikel 4, ons help om die waardes raak te sien vir juis dít waarvoor ons staan in Hom. *In ons belydenis dat Jesus Christus, en Hy alleen Here is.*

Die tweede element wat vir die navorser uitstaan is die aspek dat God se stand en posisie nóóit in isolasie is nie. God Drie-Enige, al sou dit apart figureer, kry altyd betekenis daarin dat die Kerk se reaksie of posisie wat sy inneem, versterk en verbind word. So kry dit betekenis in, en deur die teenwoordigheid van die Heilige Gees, as deel van die Drie-Eenheid, wat in solidariteit is met God se deernisvolle liefde en genade, wat geen perke ken nie. Daarom kan daar hoop gebring word aan die oortreders wat hierdie *deernisvolle-geregtigheid* van hierdie God aangryp. Terselfdertyd bring dit ook hoop aan die slagoffers wat vergifnis offer op grond van hulle ontdekking van hierdie *deernisvolle-geregtigheds-omgee-liefde* van God.

⁴¹ Hierdie is deel van ‘n reeks lesings en gepubliseerde artikels deur Alan Boesak in *Studia Historiae Ecclesiasticae* (Boesak 2008). Ook beskikbaar by <http://uir.unisa.ac.za/handle/10500/4539>

Daarmee saam bring Boesak (2005: 204-205)⁴² nog 'n besondere waarde navore, naamlik: sodat alle partye sal verenig rondom die beginsel, '...om te staan, nié enige plek nie, maar ten diepste die vraag te vra, hoe moet hulle staan om te staan waar God staan?'

Hierdie standpunt is nie net voor hulle om hulle te beskerm nie, maar ook om solidariteit met hulle te betoon. As ons bely dat ons die eiendom van God is vra dit om gedryf te word deur God se liefde en *deernisvolle-geregtigheid*.

2.3 Paradigmas van Missie

Vanuit bogenoemde argumente en literatuurstudie word dit duidelik vir die navorser dat die konsepte, *herstellende-geregtigheid en deernisvolle-geregtigheid*, wel verbind kan word met Geloof. Die verhouding tussen Geregtigheid en Geloof word 'n *kardinale faktor* wanneer die navorser die impak van geregtigheid en hoe dit inwerk op die lewens van mense wat deur een of ander vorm van ongeregtigheid geraak was, begin konseptualiseer. Die vraag is: *hoe pas die twee terme bymekaar?*

Janzen (2015: 229) maak die volgende stelling:

Yet justice is clearly understood as being connected to faith even if there is ambiguity as to how it fits into the spectrum of Christian life. There is subsequently a need to assist congregants in translating their awareness of injustice and desire for justice into action.

Janzen (2015) se argument het die navorser gehelp om die aspekte van geregtigheid, deernisvolheid, versoening en heling binne die diskoers van progressiewe maatskaplike verandering te plaas. Hierdie Maatskaplike verandering word ingebed in Maatskaplike geregtigheid. Voorbeelde hiervan het ons gevind in die Amerikaanse Burgery Beweging van

⁴² Boesak, A.A. 2005. *The tenderness of conscience: African Renaissance and the spirituality of politics*. Stellenbosch: SUN PRESS.

ds. Dr. Martin Luther King (Jr) en op Suid Afrikaanse bodem die Waarheid en Versoenings Kommissie, onderleiding van Aartsbiskop Desmond Tutu. Die onderliggende oorsaaklike kragte is gebaseer op die konsep van die Bevrydings Teologie.⁴³ Dit is hierdie vorm van Teologie wat die navorser help om Missiologies te reflekteer oor Kapelane as herstellende-geregtigheids Missionale leiers, omdat dit 'n "Teologie is van onder"⁴⁴.

Volgens Schreiter (2005: 82) vanuit Christelike en Teologiese oogpunt, vorm *versoening* en *heling* 'n paradigma vir Missie. Dit gee rigting aan ons Teologiese denke, ons Missiologiese pogings, sowel as ons pogings om Missionêr op te tree op die huidige oomblik. Dit help ons om die Missiologiese uitdagings raak te sien, prioriteite te herrangskik en *aksie te neem* en omstandighede te verander.

Dit bring ons by die paradigma van bevryding uit. Hierdie paradigmas vul mekaar aan omdat daar gefokus word op *waarheid-vertelling* en die soeke na *geregtigheid*. Daarom is die herrangskikking van belange van orde, nie alleenlik om die verkeerde optrede te regverdig of reg te stel nie, maar om maniere te vind om die waarheid en geregtigheid te soek met die *doel om heling* te kan ervaar. Beide paradigmas plaas die fokus op die veronregtes en bring 'n gevoel van *solidariteit* na vore wat gebaseer is op saaklike kragte soos, *waarheid-vertelling* en soeke na *herstellende-geregtigheid*. Omdat beide hierdie paradigmas 'n sterk Bybelse en

⁴³ Smit, 1991, Transforming Mission, beskryf die ontstaan van die Bevryding teologie as volg: "*The theology of liberation is a multifaceted phenomenon, manifesting itself as black, Hispanic and Ameriindian in the United States, as Latin American theology..... one could certainly also categorize the various theologies of inculturation as liberation theology....* this form of theology evolved in protest against the inability in Western church and missionary circles, both Catholic and Protestant, to grapple with the problems of systemic injustice. Gutierrez even defines liberation theology as an expression of the right of the poor to think out their own faith. Once the church was the voice of the voiceless, now the voiceless are making their own voices heard. There can be no doubt that both in the Old Testament and in the ministry of Jesus there was a significant focus on the poor and their plight. The entire Bible, beginning with the story of Cain and Abel, mirrors God's predilection for the weak and abused of human history. And if the privileged are really the people of God, they, too, would be on the side of the poor; indeed, those who neglect the needy are not really God's people at all, no matter how frequent their religious rituals are, Jesus will not be our Savior if we persistently reject him as Lord of our total life.....the theology has a strong a strong social concern and rejects both the tendency to interpret the Christian faith in otherworldly categories and excessive individualism.

⁴⁴ Bosch (1991) beskryf hierdie van onder diskoers as volg: liberation theology stand in the tradition of the evangelical awakenings, of Reformed theology.

Geloofs-faktore-verbintenis het, met die praxis van Jesus Christus, bring dit die Missionale verantwoordelikheid, sterker na vore. Bosch (1991) en Schreiter (2005) beide reken dat die Lukas Evangelie sterk bevrydende aspekte bevat, terwyl die Efesiërs Brief weer sterk versoening en helings-elemente bevat. Een van die oorsaaklike kragte van die Efesiërs Brief is die aspek van hoop wat vanuit die deelname van die gemeenskap met, en van, God is. Verder help dit ons om ons nuwe identiteit binne die Christelike-gemeenskap te verstaan en daarvolgens te lewe in 'n wêreld vol uitdagings in die soeke na geregtigheid op alle terreine van die samelewing.

2.4 Missio Dei Hermeneutiek en Missiologiese Paradigmas

In hierdie sub-afdeling word die Ontologiese en Epistemologiese denkraamwerke langs mekaar geplaas, want die navorser argumenteer dat dit hom sal help om 'n beter krities-realistiese geheelbegrip van die Hermeneutiek te kry, wat inspeel binne hierdie Navorsing. Kritiese Realisme strewende daarna om 'n midde weg te vind tussen die Positivistiese en Konstruktivistiese denkwerêlde. Daarom die fokus van die Kritiese Realisme op die Epistemologiese (kennis) en die Ontologiese (realiteit) van Navorsings-subjekte of -objekte.

Kritiese Realisme as paradigma, beweeg vanuit die staanspoor met die volgende standpunt, dat kennis beide subjektief en objektief van aard is. Ons weet net gedeeltlik. Dit plaas kennis binne kulturele en historiese kontekste, want dit volg dus 'n meer volwasse benadering. Hierdie benadering sentreer rondom mense. Dit het georiënteerdheid as uitkoms, en dit help studente om te dink, en 'n nederige houding in te neem. (Hiebert, 1999: 70)

Like instrumentalism, critical realism distinguishes between reality and our knowlegde of it; but like positivism, it claims that that knowledge can be true.

Critical realism also assumes, ontologically, that the world is orderly and that

order can be comprehended, in some measure, by human reason. A chaotic and causals universe that does not obey the principle of sufficient reason (things are the way they are for a reason and change only for a reason) cannot support and ordered science or religion. (Hiebert, 1999: 71)

Hierdie paradigma van Kritiese Realisme probeer verder om 'n gemeenskap van hermeneutiek, meta kulture en 'n breë radius werklike analises te toets met die eindoel om teorieë te verifieer. Verder eien dit, nié alleen die reg toe tot kennis van die Mens nie, in teen- deel, dit argumenteer vanuit 'n objektiewe posisie. Kennis is meer as feitlike informasie. Kennis binne hierdie paradigma is die kommunikasiemiddel tussen denkpatriene en die werklike wêreld waarbinne mense hulleself bevind. Hierdie paradigma het ook 'n sensitiewe kant naamlik: dit herstel emosies en morele oordele as belangrike dele van kennis en argumente. Sodoende sal die gevoel nie ontstaan van ontkenning binne die vraag van as wat belangrik, of minder belangrik beskou word nie.

In die toepassing van hierdie paradigma sien ons die denke, gevoelens, waardes en die doel van mense as realisties / werklikheid, en gebruik dit om te verstaan hoekom hulle so optree soos wat hulle doen. Kennis verbind die innerlike wêreld met moontlike uiterlike realiteite. Die studie aangaande intermenslike-kommunikasie het eintlik te make met hermeneutiek. Die taak van intermenslike hermeneutiek is baie kompleks en word slegs genoem in hierdie afdeling.

Terwyl hermeneutiek twee realistiese vrae opper tussen wetenskappe, bly dit belangrik om mense se interpretasie van hulle leefwêreld te erken.⁴⁵ Hiebert (1973: 4) was een die voorgangers wat telkemale bevestig het dat Teologie moet eg wees teenoor die "divine" openbaring, en dat dit ook relevant moet wees en bly teenoor die huidige kulturele konteks. Alhoewel Hiebert onderskeid tref tussen Bybelse openbaring van God en menslike Teologiese

⁴⁵ Hiebert (1997: 75) Missiological Implications of Epistemological Shifts

gedagtes wat hierdie openbaring probeer verstaanbaar maak, is hy egter daarvan oortuig dat alle vorme van Teologieë getoets moet word teen die Bybelse riglyne. In sy artikel “*Critical Contextualization*” (1984; 1987), stel Hiebert (1984 en 1987), ’n Missionêre paradigma voor, naamlik hoe om *kruis-kulturele bedieninge* te verstaan.

Aan die een kant vermaan Hiebert (1984 en 1987) die Kerk en Missioloë wat nie krities reflekteer teenoor kontekstualisering nie, want volgens hom kan dit lei tot kontekstuele bevooroordeelheid. Daarom dat Hiebert (1984 en 1987) die voorstel maak vir ’n kritiese kontekstualisering wat insluit “emic en etic” modelle, multi kulturele haakpunte / versperrings en bestaande kennis sisteme. Wat behels “emic“? Dit is mense se verstaan van dinge. Wetenskappe gebruik hierdie verskillende insigte om standpunte mee te formuleer wat werklikhede weerspieël en betekenis dra. “Etic“ aan die ander kant is standpunte waar wetenskaplikes sieninge van dinge uitbeeld. Dit het betrekking op die ontwikkeling van *logiese-analitiese-modelle*, wat weer binne vergelykende studies tussen verskillende kulture getoets word.

Hiebert (1997: 75) verwys ook na die bydrae van Cathcart (2009)⁴⁶ wat ’n aangrypende en insiggewende artikel geskryf het oor Hiebert (1978) se werk rondom Missionale ingeligte Antropologie en ’n Antropologiese-ingeligte Missiologie. In hierdie artikel word erken dat dit ’n droom was van Hiebert (1978) om die twee terme te verenig naamlik ’n Antropologiese, Missie en Teologie.

Hiebert (1978) het gewoonweg ook die onderwerp van Teologie en die rol in beide plaaslike en Globale Kerke aangeraak in sy toesprake en lesings wat hy gehou het. Hy het die “three-self indigenous church model”ontwerp en het daarin geglo dat die dialoog tussen Teologie binne

⁴⁶ geordende predikant in die “Assemblies of God” kerk en PhD student in Interkulturele studies by die *Trinity Evangelical Divinity School* het gesamentlik met Nichols (2009) professor en Program Direkteur van die Interkulturele Studies by Lincoln Christen Kollege en PhD student in Interkulturele Studies,

'n Globale hermeneutiese gemeenskap, en die Kerk kan lei tot 'n ware Meta-Teologie of 'n Globale Teologie. Hiebert (1978) was verder daarvan oortuig dat binne hierdie model van Kerk-wees, ons nader sal kom aan die omvangryke waarheid van teologie soos wat God dit sien. Aldus word Hiebert (1978) beskou as die *ontwerper* van die missionale teologiese konsep. Sy oorspronklike teologiese denke kan langs twee weë ontdek word, nl. sy siening rondom kontekstualisasie en epistemologie. Cathcart en Nichols (2009), gee erkenning daaraan dat daar heelwat ooreenstemmende faktore is tussen dié sieninge. Dit is hierdie denke van Hiebert (1978) rondom kontekstualisering, wat gelei het tot die konsep van '*self-teologie*' en kan derhalwe binne hierdie Krities-Realistiese epistemologiese paradigma binne sy Globale Teologie geplaas word. Later het Hiebert (1978) die twee konsepte van *self-teologie* en *globale-teologie* met mekaar verenig in 'n Missionale Teologie.

Die navorser stem saam met Hiebert (1985, 1991), Wan (2008), Cathcart (2009) en Nichols (2009) wat vas glo dat die Navorsingsbenadering deur middel van die gebruik van 'n Kritiese Realistiese paradigma, tóg binne die Dissipline van Missiologie, kan help om hierdie navorsingstudie binne die regte konteks te plaas.

Hy gaan verder deur vier stappe aan te kondig wat Christene kan help om Skrifgebonde te bly ondanks kulturele vereistes, nl. eksegesi van die kultuur, eksegesi van die Skrif en die bou van 'n hermeneutiese brug, van kritieke verantwoordbaarheid, en nuwe kontekstuele praktyke. Hy was die eerste wat die beperkinge teenoor die "indigeneity model" kon uitwys, maar hy was ook die eerste wat die "*self-teologisering*"-konsep gebring het binne die breër konsep van kontekstualiserings-besprekings. Hierdie *self-teologiserings-konsep* van Hiebert (1985) het groot invloed gehad in Missiologiese en Teologiese denk-kringe. Bosch (1991: 427, 451-452) en, Bevans en Schroeder (2004: 60), verwys ook breedvoerig na die *self-teologiserings-konsep* wat deur Hiebert (1985) ontwikkel is.

Hiebert (1985: 4) het geglo dat teologie die beste gefundeerd is in 'n kritiese-realistiese epistemologie, omdat dit die vermoë het om die werklikheid / waarheid te ondersoek en dit nie misvorm tot die werklikheid / waarheid binne een enkele sisteem nie. Deur die verskillende teologieë te integreer, en menslike konteks in oorweging te bring, het Hiebert (1985) sy *kritiese-teologie* as volg geargumenteer, nl:

- i. verskille tussen Teologie en Bybelse openbaring, gegee die finale outoriteit van die Skrif geld hier;
- ii. dié verskille erken dat Teologie menslike verstaan van die Skrif is;
- iii. dié verskille erken ook die Priesterskap van alle gelowiges en hierdie oopmaak en impak van die Bybel binne hulle spesifieke konteks geskied deur die werking van die Heilige Gees;
- iv. dié verskille erken ook dat dit die formasie van 'n Internasionale Hermeneutiese-gemeenskap vereis, wat saam werk, en in gesprek bly asook op soek is na 'n Teologiese waarheid.

Verder erken Hiebert (1985) dat Missiologie se kardinale doelwit is om Teologie te verbind met Sosiale Wetenskap en dat dit dien as 'n Kritiese Realistiese Epistemologie fondasie vir Teologie en Missiologie. Dit kan ook help om die twee sisteme te verenig, sodat beide sterkpunte en swakpunte binne die verskillende Dissiplines geïdentifiseer kan word. Hy verleen erkenning daaraan dat daar 'n verbintenis bestaan tussen Teologie, Antropologie en Missiologie. Hierdie studie sal dus Missioloë help om 'n geïntegreerde begrip te ontwikkel deur die verskillende multi-waardesisteme beter toe te pas, wat voorts daartoe aanleiding kan gee om pluralistiese kulture en verhoudings met nie-Christene beter te verstaan.

Gebaseer op hierdie Kritiese Realistiese paradigma, het Hiebert (1985: 217) sy argumente gefundeer op die feit dat Hermeneutiek die taak is van die Globale gemeenskap van gelowiges. Alhoewel die Kerk die reg het om die Bybel te interpreteer vir haar eiesoortige konteks, het sy ook die verantwoordelikheid om na die *globale internasionale dialoog* te luister waarvan die plaaslike Kerk deel is. Dit is met hierdie *globale dialoog* as vertrekpunt, dat Hiebert (1985) kon droom oor die ontwikkeling van Bybel-gebaseerde, super kulturele, Historiese, Christologiese, en Gees-begeleide-transkulturele Teologie. Hierdie Teologie is ook beter bekend as *meta-teologie* wat as't ware ander Teologieë met betrekking tot mekaar vergelyk, aldus die Teologieë en hul kulture in hierdie konteks te verken, en na Universele Bybelse verstaan te soek.

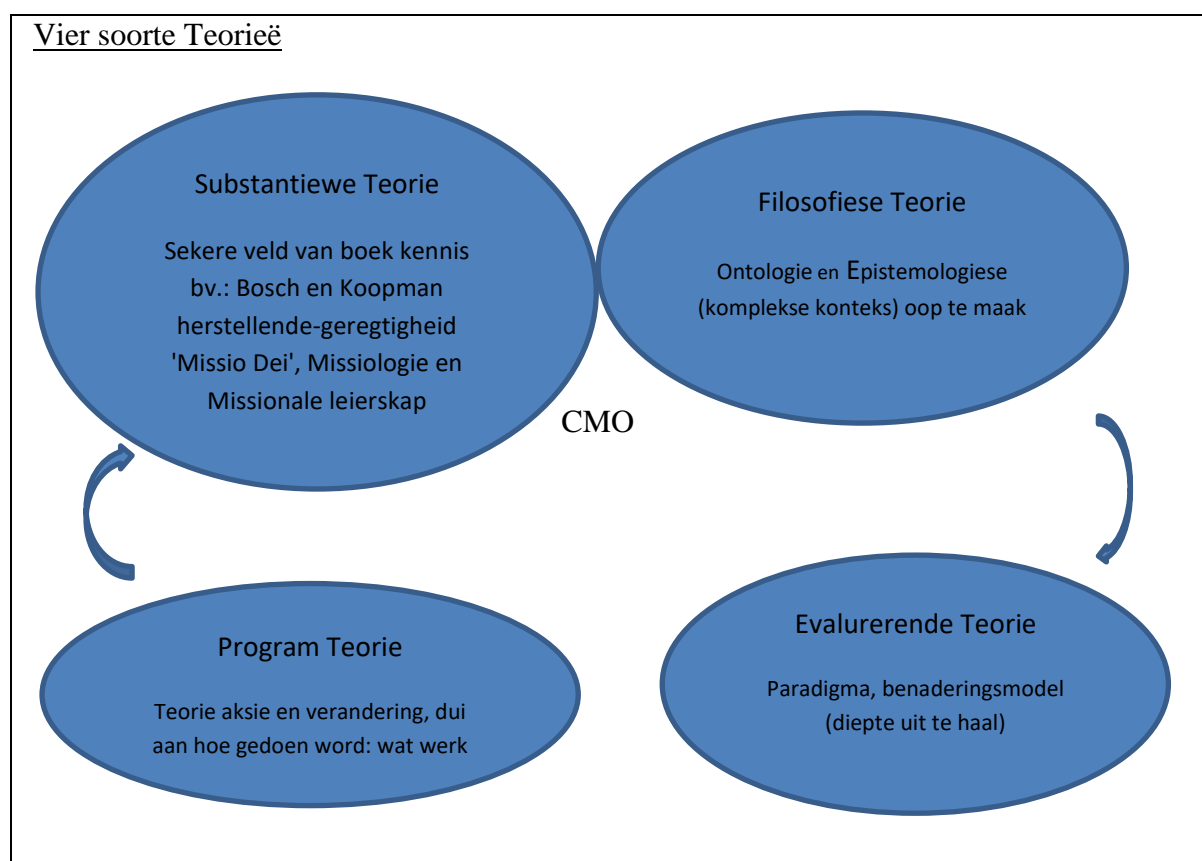
Gedurende 1991 herevalueer Hiebert (1991) die impak van die skuif vanaf 'n koloniale verstaan, na 'n anti-koloniale verstaan op die Globale missies, Antropologie, Teologie en Epistemologie. In sy artikel "*Beyond Anti-Colonialism to Globalism*", gee Hiebert (1991)'n duideliker, tog meer effektiewe verstaan van die woord, Globale wêreld. Hy argumenteer dat Missiologie, onderliggend, saam met 'n Kritiese Realistiese Epistemologie, sy geskiedenis moet herevalueer, sodat dit gebruik kan word in dubbele vertalings- en begripsverband om die verbintenis met 'n meer krities en realistiese betekenis, te konseptualiseer. Missiologie met sy Missie, moet homself as vakgebied, in 'n posisie plaas wat die kompleksiteit tussen Wetenskaplike Dissiplines en Teologie, met mekaar kan verbind. Die kennis van die Bybelse wêreld- of werkliheidsiening bly egter *dié paradigma of werkliheidsbeskouing* wat bygedra het om ons sisteme oor die werklikheid te vorm.

Die kritiese vraag wat Hiebert (1991) vra wanneer daar na Teologie in wêreldkonteks verwys word, is: "Hoe vind ons oplossings vir die spanning tussen Teologiese absolute en Teologiese meerderhede? Die antwoord van Hiebert (1991) grens aan Missionale Teologie. Hy versoek dat daar 'n Teologie van hoe ons Teologie beoefen, moet ontstaan wat begin en eindig by die

Skrif, en die regte van Kerke aandui. Verder moet daar steun geplaas word op die leiding van die Heilige Gees, wat teologisering in die lig van sy eiesoortige konteks, en binne dié dialoog, met ’n wyer hermeneutiese gemeenskap van die Kerk kan ontwikkel.

Dié krities-realistiese benadering gee as't ware erkenning aan die geïntegreerde kennis van God binne die spesifieke kultuur, geskiedenis en sosiale konteks van die menslike bestaan. Teologie kan daarom direk verbind word aan, “the unchanging truths of the Gospel to issues of real life”, soos aangehaal Cathcart en Nichols (2009: 214).

Diagram 2

(Analise van Diagram 2: Wat ek probeer uitbeeld vanuit die diagram is om aan te dui hoe die “Big Theories”, wat filosofiese realiteite beïnvloed lyk. Dog om ook aan te dui dat binne die navorsings-konteks sal hierdie vier Groot Teorieë egter nie op hulle eie / selfstandig kan funksioneer nie, a.g.v hierdie eiesoortige navorsings-benadering nl. Kritiese Realisme.)

Die navorser vereenselwig homself ook in hierdie begrip van teologie. Dus, indien ons teologie só verstaan, lei dit tot 'n lewende geloof wat geaffekteer word deur alle areas van die lewe, wat op beide kognitiewe en ander vlakke sal reflekteer. Hierdie teologiese verstaan van Hiebert (1991), word verder sterk beïnvloed deur sy 'Anabaptistiese', Wederdoper faksie van die Christelike geloof in die 16de eeu, se geloofskennis. Dit is egter vanuit hierdie teologiese agtergrond van Hiebert (1991), dat hy sy Meta-teologiese benadering bring om die Missiologiese probleme binne kontekstualisering en teologiese meervoudighede aan te spreek, en oplossings daarvoor te soek. Hy is daarvan oortuig dat, sou die Globale- kerkgemeenskap 'n meer geïntegreerde Meta-teologiese benadering volg, daar dalk 'n groeiende Globale bewustheid en konsensus met betrekking tot teologiese verabsolutisering kan ontstaan.

Gegewe bogenoemde benadering, wil die navorser sy argumente verder bou deurdat met hierdie navorsingstudie deur die Kritiese Realistiese benadering, dit hom nie net help om sy eie konteks te gee aan die studie nie, maar wel *júís* konteks gee aan dié studie. Dit bring ook 'n strewe na vore om die spesifieke navorsingsontwerp en -metode te gebruik om die data te versamel en te analiseer. Alhoewel verskille geïdentifiseer kan word moet ons, onself afvra tot hoe ver die verskille gebruik kan word om tog die sentrale gedagtes en ooreenstemmende aspekte te belig?

Smith en Elger (2012: 3) plaas die fokus van 'n *kritiese realistiese benadering* soos volg:

- i. wat en wie beïnvloed die konstruktivisme ?
- ii. is dit realities?
- iii. is die krities-realistiese verantwoordelikheid en verantwoordbaarheid van die navorsing legitiem?
- iv. en hoe kan ons die ooreenkomste en verskille belig binne hierdie tipe navorsing?

So gaan Smith en Elger (2012: 5) verder deur te sê, dat 'n ander faktor wat uniek is aan hierdie tipe van navorsingsbenadering, iets is wat ook die persoonlike ervaring waaroor die Navorser beskik, na die tafel bring. Aldus maak dit vervolgens, deel uit van die onderhouds- en vraelyste-prosesse, wat deur die navorser gebruik was, naamlik: terugvoering op onderhouds- en vraelyste as uitkomst, en word dit só 'n ander sleutelfaktor, wat nuwe dimensies oopmaak van so 'n tipe navorsingsbenadering. Dit is dan dat dít die Ontologiese samestelling uitbeeld van die realiteite van die navorsingsgemeenskap. Dit bring die empiriese karakter, werklike ervarings en aksies en optrede na vore.

Karl Marx het gedurende die 18de eeu die verskillende natuurlike vlakke wat 'n gemeenskap bind, soos volg opgesom:

Men make their own history, but they do not make it just as they please;
they do not make it under circumstances chosen by themselves, but under
circumstances directly encountered, given and transmitted from the past.

(Karl Marx, 18de eeu, *Brumaire of Louis Bonaparte*,

soos aangehaal deur Smith en Elger (2012: 5).

Bhaskar (1989:36), soos aangehaal deur Hesketh en Brown, 2004: 352), kontekstualiseer die verklaring van Marx binne eie konteks soos volg:

People do not create society. For it always pre-exists them and is a
necessary condition for their activity. Rather, society must be regarded as
an ensemble of structures, practices and conventions which individual
reproduce and transform, but which would not exist unless they did so.
Society does not exist independently of human activity (the error of

reification). But it is not the product of it (the error of *voluntarism*). Smith en Elger (2012: 5).

Die Kritiese Realistiese benadering is veel nader aan die verklaring van Marx van die 18de eeu. In so verre dat dit die Historiese konteks belig en die realiteite van die navorsingsgemeenskap binne die breër gemeenskapswerklikhede probeer transformeer. Daarom dat jy agente (werkers) benodig om te help om die bestaande konteks te transformeer. Maar om dit te verstaan, en om hierdie navorsing reg te plaas binne die Akademiese raamwerk van Praktiese Teologie en Missiologie, ag die navorser dit van belang om ook in diepte 'n literêre oorsig van David Bosch (1991) se gebruik van paradigma vir sy *missio Dei* teologie en praktyk mbt verandering in transforming *missio* te gee.

David Bosch: Dit bied 'n goeie voorbeeld van omvattende en samelopende teorieë, binne die Dissipline van Missiologie. Bosch het die Filosofiese Wetenskaplike model gebruik om sodoende die paradigma skuiwe binne die Geskiedenis van die Christelike geloof uit te wys, om sodoende by te dra daartoe, dat die ontwikkeling binne die Teologie en Missiologie beter begryp word.

Aangesien Bosch spesifiek gebruik gemaak het van die werk van Thomas Kuhn, naamlik: "*The Structure of Scientific Revolutions*" (fourth edition 2012), en Hans Küng se (Swiss born, former Roman Catholic Priest, Theologian and Author) paradigma skuiwe in die ontwikkelings geskiedenis van die Christendom, het dit tot gevolg dat dit as fundamenteel beskou is om hierdeur 'n beter begrip van die ontwikkeling van Teologie as Missie, te ontdek. In hierdie boek van Bosch help hy ons om die ontwikkeling van Teologie as 'n Missiologie te verstaan. Voorts het dit Bosch self gehelp om die krisis wat binne die Teologiese gesprek en navorsing heers t.o.v. die Missie, beter te begryp, en om 'n nuwe paradigma te ontwikkel, nl die '*Ekumeniese Missionêre paradigma*'. Met hierdie paradigmatische model word die *rol van die Kerk* sentraal geplaas binne die Missie van die Kerk as sodanig.

Daarom kan die verhoudingselement tussen Kerk en sy Missie geensins ligtelik opgeneem word nie. Bosch (1991: 368) beskryf hierdie verhouding van Missie, tot die Kerk, as Kerk wees met ander, of selfs *teenoor* ander, duidelik. Die navorser se afleiding is dat Bosch (1991) meer neig na 'n *geïntegreerde paradigma* in teenstelling met 'n *verdeelde paradigma*.

Daar het dan ook, geleidelik 'n verskuiwing plaasgevind aangaande die verhouding tussen Kerk en Missie.

Bosch (1991: 369) verwys na Moltmann (1977: 7):

... today one of the strongest impulses towards the renewal of the Theological concept of the Church comes from the Theology of Mission. (Liberation Theology).

Interessant dat Bosch (1991: 373) selfs verwys na terme soos geregtigheid, bekering, vergifnis en vernuwing wat opgang gemaak het net na die Eerste Wêreldoorlog in 'n getraumatiseerde Europa. Hierdie temas het 'n groot impak gemaak op die lewe van die Kerk binne daardie era. In die daaropvolgende jare het 'n groot verskuiwing plaasgevind binne dié twee denkwêrelde: van die Kerk, naamlik: vanaf 'n *'kerkgesentreerde missie'* na 'n *'missie gesentreerde kerk'*.

Bosch (1991), gee ook 'n historiese agtergrond oor die ontwikkeling van hierdie paradigma binne die Teologie deur heen te wys na 1948 en die Wêreldraad van Kerke se ontstaan langs die weg van hierdie twee denkwêrelde. In die klein Europese dorpie, Willingen, gedurende 1952 het daar nog 'n nuwe model ontstaan, waardeur daar begin is om erkenning te gee daaraan dat die Kerk nie beskou kan word as die beginpunt nie, nog minder die doelwit van Missie. God se verlossingswerk gaan *beide* die Kerk en Missie te bowe. Beide moet beter opgeneem word in die terminologie van *missio Dei*, wat die oorheersende konsep geword het. Hierdie konsep *missio Dei*, gee die ontstaans-reg vir "*missiones ecclesiae*". Binne hierdie *missio Dei* paradigma verander die Kerk vanaf die *stuurder* tot die gestuurde.

Die Kerk word dus die draer van hierdie Missie in die gemeenskap en die wêreld. Voorts verwys Bosch (1991: 421), na die epistemologie van die woord *kontekstualisering* en hoe dit vir die eerste maal binne die dialoë van die Kerk en die groter Dissipline van Teologie gebruik was, soos onder 2.3 bespreek is. Bosch (1991) gebruik hierdie basiese verstaan van kontekstualisering tot manifestering van sy nuwe paradigma wat hy ontwikkel het. Volgens Bosch (1991: 421), lê die *kontekstualiseringsoorsprong* of selfs Epistemologie, vasgevang in die missionêre boodskap van die Christelike Kerk as deel van die omringende wêreld en diegene wat deel vorm daarvan. Dit is hoe die *kontekstuele natuur* van Geloof erken kan word. Vervolgens verwys Bosch (1991: 422) ook na Friederich Schleiermacher (1768-1834), wat op daardie stadium 'n sterk invloed gehad het op die daarstel van Kontekstuele Teologie. Volgens Schleiermacher (1768-1834), soos aangehaal deur Bosch (1991: 422), word Teologie gevorm deur die konteks wat dit beïnvloed. Dit het dus basies onmoontlik geraak om die Christelike geloof te verminder tot dit wat alreeds by die teks betrokke is. In 'n sekere mate was die Christelike geloof alreeds blootgestel aan interpretasie. Daarom dat elke teks wat sê, "*Sitz im Leben*" erken moet word, wat deur Akademici bepaal was vanuit 'n Kritiese Realistiese paradigmatische oogpunt. Volgens Bosch (1991: 422) kon beide Schleiermacher en Bultman dit raaksien dat hulle interpretasie eintlik maar, op 'n kritiese wyse, die realiteit geword het waarvolgens die teks in konteks verstaan is. Bosch (1991: 423) neem hierdie argument verder deur te verwys na Martin (1987: 379f) wat die *probleem* belig as die vraagstuk van die *professionaliteit* van Teoloë wat oor die lidmaatskap van die Gemeenskap van Nuwe Testament Studies beskik.

Martin (1987) kyk voorts weer met 'n kritiese oog na die samestelling van die Gemeenskap van Nuwe Testament studies, en Martin maak die stelling dat, sou die Kerk as liggaam meer ruimte maak vir vroue, met Joodse en Selfbevrydingsteoloë-verteenwoordiging, dan sou dié

gemeenskap 'n groter impak kon maak binne die samelewing. Op daardie stadium het die Raad van Gemeenskap van Nuwe Testamentiese-studies slegs bestaan uit blanke mans Akademici.

Dit is binne hierdie Historiese Kritiese Metode waar die hermeneutiese benadering tot die verstaan van die Bybelteks, met sy sosiale, politiese en ekonomiese konteks, help om die teks reg te begryp. Paul Ricoeur soos aangehaal deur Bosch (1991: 423), en ander literêre kritici het 'n groot aandeel gehad in die *denk-verskuiwing* wat gedurende die middel twintigste eeu plaas gevind het. Dit was hierdie groep denkers wat geglo het dat elke teks 'n interpretasie van die teks self is, in soverre die leser dit lees en verstaan. Die teks, volgens hierdie groep denkers, is nie “daar ver” en wag om geïnterpreteer te word nie, maar die teks “word”geïnternaliseer soos wat die lesers daarmee te doen kry. Tóg erken hierdie kritici, dat hierdie hermeneutiese benadering egter nie genoeg sal wees nie. Die punt is, dat om die teks te interpreteer is nie net 'n literêre oefening nie, maar veel meer, omdat dit die sosiale, ekonomiese en politieke omstandighede en faktore in bring in die hele verstaan, en interpretasie van die teks deur die lesers. Dít op sigself bring mee dat die hele omvattende konteks ter sprake kom wanneer die leser die Bybelteks interpreteer. Die navorser poneer dan, dat teen hierdie agtergrond ons kan aanvaar dat alle vorme van Teologie, of Sosiologie, Ekonomies, of selfs polities, eintlik maar kontekstueel van aard is. Wat dus belangrik raak vir die navorser gedurende hierdie stadium van die navorsing, is om aan te dui hoe die *paradigmaskuif* plaasgevind het binne die Derde-wêreldse Teologiese denkraamwerk.

Dus moet ons hier reeds besef dat, dít juis hierdie paradigmaterskuif is wat 'n uiters belangrike rol gespeel het in die ontstaanperiode van die *Bevrydingsteologie*. Dit is tydens hierdie verskuiwings-periode wat die werk van Segundo (1976) en Frostin (1988: 1-26), soos aangehaal deur Bosch (1991: 423), uitstaan ten opsigte van die groot bydrae wat dit tot die Kontekstuele Teologieseparadigma, as deel van die Teologiese Dissipline, gemaak het.

Volgens my, die navorser het dít opsigself, te make met, en bevestig die stelling dat, Kontekstuele Teologie ’n eiesoortige paradigmaskuif geïdentifiseer het binne ons Christelike Teologiese denke.

Vervolgens beskryf Bosch (1991: 425)⁴⁷ die ontstaan van die Kontekstuele Teologiese paradigma-periode as die konstituering van die Epistemologiese breek, wanneer dit vergelyk word met ander tradisionele Teologieë. Byvoorbeeld, gedurende die periode van Konstantyn, was Teologie benader van bo na onder. Dit het op ’n latere stadium gedurende die periode van kleiner Christelike gemeenskappe deur Filosofie as die belangrike gespreksgenote “interlocutor” vir die nie gelowiges geword. Kontekstuele Teologie van “onder” m.a.w. buite die raamwerk van die Skrif en tradisie, die Sosiale Wetenskappe en bykomende faktore soos die armoede, en kulturele marginalisering, is ook in ag geneem. Wat ook hier van belang word is die prioriteit van praktyk wat ook ’n invloed het op die epistemologie.

Hierdie vorm van Teologie sê Gutierrez (1988) is eintlik maar ’n kritiese refleksie op Christene se praktyk in die lig van die Woord van God. Verder versterk dit sy benadering dat kritiese refleksie op die Woord van God ’n manier is waarvolgens ons God verstaan en hoor. Sergio Torres (1979) aan die ander kant, gee sy weergawe van die verskil wat bestaan tussen die

⁴⁷ In “The Relevance of Trinitarian Doctrine for Today’s Mission,” bl. 23, word twee benaderinge tot die term uitgebeeld:

- “mission” word verstaan God se evangelisasiewerk deur die Kerk in die wêreld,
- God se aktiwiteit/betrokkenheid in die sekulêre wêreld, wat soms bo die betrokkeheid van die Kerk beskryf word.

Bosch (1991: 392) beskryf beide bogenoemde benaderinge soos volg: die eerste benadering maak die Kerk die sentrale middel van God se missie, terwyl die tweede benadering bevestig dat die wêreld die fokus-area van God se missie is, en binne hierdie benadering die plek en rol van die Kerk tot ’n mindere mate afgeskaal word.

“Neither Schleiermacher nor the form critics, such as Bultman, were able to execute the next step, however. They did not realize that their own interpretations were as parochial and as conditioned by their context as those they were criticizing. Their explications of the biblical texts thus, unconsciously, served to legitimize predetermined views and positions” Bosch (1991: 423).

tradisioneel Westerse epistemologie en die opkomende epistemologie met die volgende aanhaling:

The traditional way of knowing considers the truth as the conformity of the mind to a given object, as part of Greek influence in the Western Philosophical tradition. Such a concept of truth only conforms to, and legitimizes the world as it now exists. But there is another way of knowing the truth – a *dialectical* one. In this case, the world is not a static object that the human mind confronts and attempts to understand, rather, the world is an *unfinished* Project being built. Knowledge is not the conformity of the mind to the given, but an immersion in this process of transformation and construction of a new world (in Appiah-Kubi & Torres 1979: 5), soos aangehaal deur Bosch (1991: 424)

Volgens Bosch (1991: 424) het daar basies 'n nuwe epistemologiese (kennis) teorie vanuit die bovermelde pragmatiese benadering ontstaan:

- i. Daar is 'n grondige vermoede dat nie net Westerse Wetenskap en Westerse Filosofie, maar ook Westerse Teologie, ongeag of die dialoog liberaal is, tog aanspraak op die sogenaamde neutraliteit van kennis gemaak het. Tog is dit ontwikkel om die belange van die Westerse denke aaangaande die funksionering van die wêreld, soos wat nou bestaan, te bevorder. Segundo (1976) soos verwys deur Bosch (1991: 424), praat van die konsep van hermeneutiek wat op radikale wyse toegepas word in lyn met Westerse Akademië se vermoedens, in al sy vorme. Bosch (1991: 424) haal ook selfs een van Suid-Afrika se bevrydingsteoloë, Boesak (1977) aan wanneer hy verwys na hierdie vermoedelike of selfs *onskuldige* vorm van Hermeneutiek as *valse (pseudo) onskuld*.

- ii. Die nuwe epistemologiese-kennisteorie, weier volstrek om te aanvaar dat die *wêreld slegs 'n statusobjek is wat* verduidelik moet word. Bosch (1991: 424) verwys na Marx wat gesê het dat filosowe altyd probeer om die wêreld waarin hulle woon te interpreteer, maar hy stel voor dat ons moet probeer om dit te verander. Verder word hierdie argument versterk deur die volgende stelling: “it is history and the human and physical world that have to be taken seriously, not meta-history or meta-physics” Bosch (1991: 424).
- a. Ons belofte en betrokkenheid by kontekstualiserings-teologie word as uiters belangrik geag. *Torres en Fabella (1978) beweer dat die eerste handeling van Teologie, die belofte aan en betrokkenheid by die armes en die gemarginaliseerdes van die samelewing is.* Die punt wat hulle wil maak is dat die vertrekpunt om betrokke te raak by die armes en die gemarginaliseerdes moet gedrewe wees deur die praktyk / ortopraxis en nie deur ons ortodoksheid nie.
- Lamb verklaar ortopraxis soos volg; “... aims at transforming human history, redeeming it through a knowledge born of subject-empowering, life-giving love, which heals the biases needlessly victimizing millions of our brothers and sisters. *Vox Victimarum Vox Dei.* = The cries of the victims are the voice of God. To the extent that those cries are not heard above the din of our Political, Cultural, Economic, Social, and Ecclesiastical celebrations or bickering, we have already begun a descent into hell (1982: 22f).”
- b. Bosch (1991: 424) gaan verder deur 'n vierde faktor binne die paradigma van Teologie te identifiseer: die “*lonely bird on the rooftop*” simboliek." Barth (1933: 40), who surveys and evaluates this

world and its agony; he or she can only theologize credibly if it is done with those who suffer.” Soos aangehaal deur Bosch (1991: 424).

- c. Die beklemtoning van die uitvoering van Teologie. Hierdeur word die behoefte rakende die beklemtoning van 'n Universele Hermeneutiese taal, die uitroep, en word ons deur die Hermeneutiese 'daad' uitgedaag.
- d. Bonino (1975: 27-41) sê dat in die Bybel word daar baie na die “doeners” wat geseën word, verwys. *Dit is blykbaar geen kennis as dit nie omskep kan word in daad nie*. En dit sit die proses aan die gang om die wêreld te *transformeer* deur ons betrokkeheid in die geskiedenis. Bosch (1991: 425) ag dit belangrik om na Segundo (1976: 38) se Hermeneutiese *sirkel-terminologie* te verwys. Kontekstuele Teologie kan slegs tot sy reg kom as ons die *sirkel van ervaring en praktyk reg in konteks kan plaas*. As navorser kan ek sien dat Bosch argumenteer, dat die ervaringe van mense binne hulle spesifieke konteks as bron van Teologie, ernstig opgeneem moet word, vanaf praktyk of ervaring van die hermeneutiese sirkelproses tot refleksie as 'n daad van Teologie. Bosch (1991: 425) haal vir Rutti (1972: 240) aan wat sê “Ideally, there should be a *dialectic relationship* between theory and praxis. Faith and the concrete, historical mission of the Church are mutually dependent”. Die verhouding tussen teorie en praktyk is nie een van subjek en objek nie, maar 'n *interafhanklike* verhouding. Aangehaal uit Nel (1988: 184) soos na verwys deur Bosch (1991: 425). Waar dit wel so plaasvind, is Kontekstuele Teologie 'n sprekende voorbeeld van 'n paradigma wat besig is om te ontwikkel binne daardie spesifieke Dissipline.

Bogenoemde aspekte beeld Bosch (1991) se kern filosofie aangaande sy opkomende paradigma uit. Dit word duidelik dat hy op 'n manier aanklank vind by die Kritiese teorie wat Missioloë wil help om die hermeneutiek verder oop te maak.

Die navorser stem saam met Samuel Rayan soos aangehaal deur Bosch (1991: 425) as hy sê:

... in our methodology, practice and theory, action and reflection, discussion and prayer, movement and silence, social analysis and religious hermeneutics, involvement and contemplation, constitute a single process⁴⁸

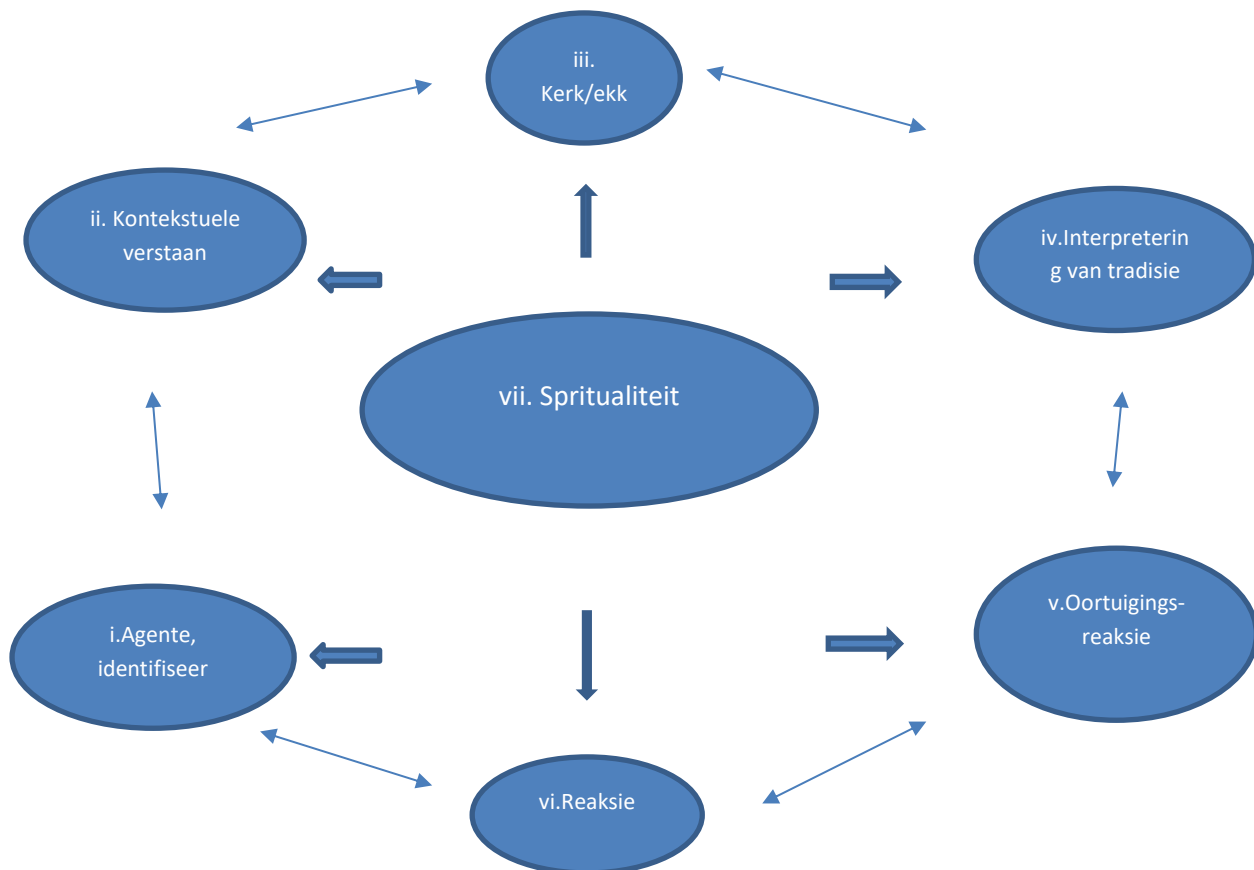
Opsommend verwys die navorser na die “praxis matrix“ van Kritzinger (1988) wat aanklank vind by Bosch (1991: 422-437), ten opsigte van die *kontekstuele dinamika* van Missie / taak en die term van *transformeerde ervarings* binne 'n komplekse interaksie tussen Christene en ander gemeenskappe. Interessant genoeg is dat Kritzinger (2013) in sy artikel, “Mission in Prophetic Dialogue”(2013), drie benaderings voorstel. Die navorser stel meer spesifiek belang in twee van Kritzinger se voorgestelde benaderings, naamlik:

- i. die holistiese missie van God: dit is gevestig binne 'n spesifieke konteks deur middel van die proses van kontekstualisering. Daar is 'n algemene uitgangspunt dat Christene se verstaan van die waarheid dinamies van aard is, ook dat dit in verhouding staan tot een of ander faktor, en dat dit tydsgebonde is. Tog moet daar ook erkenning gegee word aan die eiesoortige *kontekstuele prioriteite* wat 'n groot invloed op verskillende gemeentes het.
- ii. Kontekstuele analise: binne hierdie benadering word dit belangrik dat die tekens van die tyd en wat dit vereis, reg binne die Globale Kontekstuele vereistes gelees moet word. Die voorbeeld wat die navorser hier ophaal, is met verwysing na

⁴⁸ Bosch (1991: 425) haal hierdie aanhaling uit Fabella en Torres (1983: xvii).

Desmond Tutu en sy werk binne die Waardheid en Versoeningskommissie, gedurende die laat neëntigs – sy oproep na 'n 'Teologie van Versoening en Geregtigheid,' wat anders verwoord kan word as 'n 'Missie vir Versoening en Geregtigheid.'

Figuur 1: “Praxis matrix”

Dit is egter binne spesifieke tye en oomblikke dat die kontekstuele raamwerk van uiterste belang word om die Missie as prioriteit te sien. Die vraag bly egter: Hoe prioritiseer ons hierdie dinamika om die proses van kontekstualisering van die Evangelie te bevorder? Gevolglik word die praxis matrix wat Kritzinger (2013) voorstel as holistiese missie, effektief vir hierdie navorsing aanvaar. Hierdie “*praxis*”-sirkel kan gebruik word om die Missie te mobiliseer en in werking te stel om sodoende die Missie te kan ontleed.

Die “praxis matrix” stel voor die dinamika waarvolgens kontekstualisering van die Evangelie gemeet word binne ’n spesifieke konteks wat gevorm word deur ondervermelde sewe faktore:

- i. Agente: *Wie is die rolspelers? Hoe posisioneer hulle hulself binne die geïdentifiseerde gemeenskap? Wie is die “interlocutors”?* In hierdie studie is die Agente die Kapelane. Daar word in hierdie studie ondersoek ingestel na hul karaktereienskap as *Missionale-herstellende-geregtighedsagente*.
- ii. Kontekstuele verstaan: *Hoe verstaan hulle die voor die handliggende Geloof, Ekonomie, Politiek, die Kulturele en Sosiale omstandighede? Hoe lees hulle die tekens van die tyd?* Dit verwys na die konteks waarbinne die Kapelane hulself bevind, naamlik *multi-dissiplinêre* en *multi-religieuse* Korrektiewe konteks.
- iii. Ekklessia verbintenis: *Hoe verbind hulle met die kerk binne hulle omgewing en wat is die geskiedenis van daardie kerk?* Hoe word die Kerk deur die teenwoordigheid van die Korrektiewe Kapelane verteenwoordig? Ons kry selfs Geestelikewerkers binne die program van Geestelike Sorg.
- iv. Interpretering van tradisies: *Hoe lees hulle die Bybel en hulle Teologiese tradisies?* Hierdie element het te doen met vraelyste en informele gesprekke en ander data wat ingesamel is.
- v. Oortuiging van reaksie: *Watter aksie en projekte word beplan en hoe gaan dit gedoen word?* Wat is die meganisme wat Kapelane gebruik om die Teologie van herstellende-geregtigheid binne die eiesoortige bediening te bevorder?
- vi. Reaksie / refleksie: *Het hulle geleer vanuit hulle ervaring?* Dit het te make met die uitkomst van die Geestelike Sorg-program en gevangenes se reaksie op die verkondiging van herstellende-geregtigheidsteologie.
- vii. Spiritualiteit: *Hoe ervaar hulle God se teenwoordigheid en leiding? Hoe motiveer en bepaal dit hulle missie?* Hoe beïnvloed die konteks, die meganisme en uitkomst

die Missionale karakter van Kapelane as herstellende geregtigheids-agente?

Kritzinger (2013: 38)

Die navorser moet erken dat hierdie sewe faktore van Kritzinger (2013: 39), uiters belangrik word vir hierdie navorsingstudie, in soverre dat dit hom help om 'n weldeurdagte kontekstuele praxis te kan ontdek. Verder help hierdie praxis-model om 'n beter begrip te verkry, van wat deur die vrae gegenerer word. Deur hierdie vrae te vra, help dit die navorser om 'n duidelike hermeneutiese verstaan te ontdek vanuit die Missiologiese vraagstuk van hierdie studie. Ten laaste help dit die Navorser om die konteks (vanuit die eiesoortig konteks), waarbinne hierdie navorsingstudie gedoen word en die meganisme en die uitkomst wat hierdie navorsingsfenomeen, reg te plaas binne die Krities Realistiese paradigma.

2.5 Missiologiese teorieë

Die toepassing van verskillende toepaslike teorieë binne hierdie navorsing noop die navorser om eerstens te kyk na hoe *teorie* gedefinieer word binne Missiologie, asook hoe dit wel binne Missie en Teologie toegepas kan word. Smith (2017: 6) gee kragtige argumente aangaande die invloed wat inspeel, en selfs die teorieë beïnvloed. Volgens hom is daar basies drie teoretiese invloede naamlik:

- i. die substantiewe, prakties gedrewe Godsdienstige beskouinge;
- ii. die Filosofiese of Kritiese Realisme; en
- iii. die Sosiale teorie van Personalisme. Die derde invloed het ook te make met mense se identiteit.

Vir die doel van hierdie studie wil die navorser graag die fokus op die tweede, naamlik, die *teoretiese* invloed plaas: Filosofiese Kritiese Realisme. Smith (2017: 7)⁴⁹ help die navorser deur hierdie Teoretiese invloed ook, om sy definiese van Filosofiese Kritiese Realisme beter te verstaan.

In hierdie sub-afdeling vra die navorser die vraag: Wat is 'n teorie? Daar is verskillende tipes teorieë. 'n Teorie kan beskryf word as 'n sistematiese of sorgvuldige poging wat aangewend word om te verstaan, en betekenis te gee aan die data, en bewyse wat versamel is gedurende die navorsing. Oor die algemeen poog hierdie teorieë om betekenis te gee na aanleiding van die data wat versamel is, terwyl ander navorsers weer Teorieë ontwikkel om omstandighede te verander.

Die gepubliseerde werk van Montgomery (2012), Kritzinger (2008), Wan (2003) en Hiebert (2009) word deur die navorser gebruik as literêre aanwysings vir hierdie sub-afdeling. Verder poog die navorser om vanuit hierdie artikels 'n breër verstaan te ontwikkel van die bestaande Missiologiese Teorieë. Die navorser probeer ook vanuit hierdie bestaande Teorieë 'n gepaste teorie te identifiseer wat van toepassing gemaak sal kan word op hierdie navorsing. In hierdie navorsing wil die navorser die bestaande Teorieë van bovermelde Akademici gebruik om:

- i. 'n beter begrip te ontdek,
- ii. die konteks te verduidelik,

⁴⁹ Behind all theoretical and empirical scholarship stands some philosophy of reality and human knowledge (Metaphysics and Epistemology), and in the deeper background there usually stands a philosophy of what is good and bad, right and wrong (ethics)

Critical realism tells us to think of all science as learning about what exists and how and why it works. What exist is a matter of ontology and how things work is about relational causal influences. Critical realism focuses our attention on identifying the important objects, including social objects, that exist in reality, on entities, using empirical evidence and our best reasoning abilities to learn what (often non-observable) causal powers those objects posses and can exert under certain conditions (causal mechanisms) and developing, from that knowledge, explanations about how and why the complex world operates the way it does to produce conditions and outcomes of interest.

iii. 'n bydrae te maak om die situasie te kan verander.

Dit is belangrik dat die bestaande Teorieë die Navorser moet help om die huidige Missiologiese probleem en navorsingsvraagstuk binne die breër konteks te kan plaas. Dit word gedoen deur kritiese vrae te vra, om sodoende die presiese natuurlike omstandighede van die Fenomeen, te ontdek. Derhalwe is dit belangrik binne hierdie navorsing om te beklemtoon dat Missiologiese Teorieë, fundamenteel die fokus plaas op Missie, Missie-praktyke en wat sigbaar daar gebeur.

Die primêre doel van en vir die ontwikkeling van Missiologiese Teorieë is om te help met die voorspelling in verhouding tot die impak wat missie het, en om die reaksie daarop, binne die huidige konteks, te identifiseer. Om voortdurend Missiologiese Teorieë te ontwikkel, vra tog 'n mate van voortdurende soeke na verklarings rondom dít wat met die *missio Dei* binne die bepaalde konteks gebeur.⁵⁰ Montgomery (2012: 4) gee ook erkenning aan die rol wat die *missio Dei* speel in dié proses as faktor van die ontwikkeling van Missiologiese Teorieë. Hy argumenteer verder dat dit tog nie in isolasie kan plaasvind nie, maar wel binne die wêreld, en in gemeenskappe waar sosiale verhoudinge ook inspeel op mense se verstaan van die Evangelie, asook die verspreiding daarvan.

Montgomery beweer ook die volgende:

Although Missiology is basically a Theological discipline; it employs a variety of Academic disciplines that use Secular Methodologies. The Social Sciences, now increasingly used in Missiological research, employ the specifically

⁵⁰ Montgomery (2012: 4) Two resources needed for Missiological Theory Leading to a Three-Step approach in producing missiological theory.

Although there is debate on the subject, theology also is not an entirely fixed subject, but there is strong evidence that new theological understandings are constantly taking place, for example, changed Christian understanding of race, women, government, and nature (in which humans are seen to be a very small part)there are two resources necessary for Christian missiological theory: (1) theology based on God's self revelation and (2) the created universe that all humans experience."

Secular Methodologies of Science. The two resources, namely Secular and

Theological studies, lead to a three-step approach in producing Missiological theory:

- i. **Identification** of questions in Missiology in need of Missiological theory;
- ii. **Analysis of data** obtained through Secular Disciplines; and
- iii. **Development of** Missiological theory in which Empirical data and Theology are woven together.

The three-step approach makes it more possible for Missiologists to communicate with people in Non-Theological fields during the second step in order to verify findings. It also aids people of different Theological perspectives to communicate with each other about empirical realities that are important for Missiological theory, as in ASM???. Montgomery (2012:1)

Hierdie aanhaling is 'n belangrike verklaring van Montgomery (2012: 1), omdat dit die presiese doel van Missiologiese navorsing bevestig. Die term *Teorieë* het beide 'n omvattende sowel as 'n beperkte betekenis. Binne 'n omvattende konteks kan dit beteken dat Missiologiese Teorieë 'n Sistematiese verklaring is van die waarheid, of 'n groep waardes is van kennis binne die Missiologiese veld. Montgomery (2012).

Dit wil tog voorkom asof Montgomery (2012: 1) 'n meer beperkte benadering voorstel van die gebruik van Missiologiese teorieë, in teenstelling met Bosch (2005: 431), wat 'n meer omvattende teoretiese benadering volg. Montgomery (2012: 1) verklaar die rasionaal agter sy keuse om meer breedvoerig te werk, as volg:

It may seem pretentious since Missiology and even the Social Sciences are not the same as the Natural Sciences that use the narrower definition, but I believe using the narrower definition of Theory can make a contribution to

developing Missiological Theory.

Montgomery (2012: 2), toon tog 'n mate van 'n neiging wat na Webster (1975: 1209) se definisie trek. Hy gee erkenning aan die feit dat Missiologiese Teorieë gesien kan word as 'n analise van Missie feite in verhouding tot mekaar, en dat hierdie ooreenstemmende variante tog 'n verskeidenheid van Fenomene vorm, wat eintlik maar die begin is van teorie-ontwikkeling binne navorsing.

Die vraag wat nou deur die navorser gevra word, is: Hoe gaan jy 'n Missiologiese Teorie ontwikkel en verklaar in verhouding tot die effek van die Missiologiese werk en die reaksie daarteenoor, soos wat dit tans funksioneer? Dit is hierdie kritiese vraag wat die Navorser regdeur vra ten opsigte van die bestaande literêre werk.

Montgomery (2012: 2) verklaar voorts sy gebruik van die beperkte teoriese benadering as volg: Dit kom daarop neer, dat hierdie benadering primêr op soek is na 'n verklaring oor wat plaasgevind het t.o.v. *missio Dei*⁵¹, vanaf die tyd van Abraham (in die Ou Testament), tot by Jesus (in die Nuwe Testament), en deur God se voortdurende betrokkeheid by, en in die wêreld. Alhoewel dit as basiese teologiese taak beskou word, word die *missio Dei*-aspek verskillend binne Empiriese studies geobserveer. Dit het verder tot gevolg dat Christene en Christelike liggeme in die wêreld tot verskillende bevindinge en konklusies, en selfs reaksies kan kom aangaande dieselfde Missie. Daarom word dit belangrik dat verskeie gebeure en prosesse in die wêreld ondersoek moet word, die maatskaplike en sosiale verhoudinge of selfs invloede op hoe die verspreiding van die Evangelie bestuur word, ongeag of die uitkomst positief of negatief kan wees. Dit verklaar egter die belangrikheid van Missiologiese Teorieë wat Nie-Empiriese, en selfs Empiriese, dinge inkorporeer.

⁵¹Ross, Keum, Avtzi en Hewitt (2016: 63) beskryf die inleiding van die konsep *Missio Dei*, as inspireerde maar tog ook dubbelsinnig.

Die navorser vind dit interessant dat Wan (2003), sommer van meet af erkenning gee aan ander Sosiale invloede. Aldus verwys Enoch Wan (2003), na 'n "teoretiese ineenloping" of selfs na 'n *teoretiese samestroming* van Sosiale teorieë en Teologiese Metodologieë. Hy versterk hierdie argumente, omdat hy Missiologiese navorsing benader vanuit 'n geïntegreerde Metodologiese en 'n Interdissiplinêre Metodologie. Hierdie aspekte word breedvoerig in die volgende hoofstuk beskryf.

Bosch (1991), is volgens Wan (2003) 'n sprekende voorbeeld van 'n voorstander van *teoretiese samestroming*. Bosch maak gebruik van Filosofie en Christelike Geskiedenis om sy *paradigmatiese-missie-teorieë* te ontwikkel. Dit het gelei tot die ontwikkeling van 'n Ekumenies-Missiologiese paradigma. Hierdie werk van Bosch belig die feit dat daar 'n groot behoefte is vir 'n Missiologiese navorsingsraamwerk wat die Interdissiplinêre en die Interaktiewe Teoretiese benaderinge moet volg. Dus help dit om die realiteit van die komplekse konteks waarbinne Missiologiese navorsings plaasvind, beter te verstaan.

Wan (2006) bring nog 'n interessante dimensie van Missiologiese navorsings na vore.⁵² Hy verwys spesifiek na die volgende paradigma naamlik "*Paradigm of Relational Realism*".⁵³ Hierdie paradigma plaas die fokus van verhoudinge tussen Christelike geloof en aksie as 'n voorvereiste tussen sistematiese en praktiese teologie en missiologie. Voorts verwys Wan (2006) na "verhoudings en teologisering" as 'n manier waarvolgens ons Teologie kan benader,

⁵² Definisie van teorieë: Webster's (1975:1209) soos aangehaal deur Montgomery (2012:2)

⁵³ Teologisering: volgens Wan (2006) soos na verwys uit sy artikel "Rational Theology and Relational Missiology"; is die sistematiese studie van God en sy wêreld en sy werke. Die resultaat is teologie, in ons verstaan en praktyk.

"The mission dei is God's activity, which embraces both the Church and the world, and in which the church may be privileged to participate ... "mission has its origin in the heart of God." Bosch, 1991:389-391.

"theory is an analysis of facts in relation to each other"

Wan (2003): "theory- a set of interrelated hypotheses which constitute a tentative explanation of a complex phenomenon of reality"

maar vanuit 'n sistematiese oogpunt. Dit is juis in hierdie artikel waar hy die verhoudings-elemente binne die volgorde naamlik, wese binne die realiteit van bestaan (Ontologie), kennis wat verbind met die natuurlike oorsprong (Epistemologie) en aksie (Missiologie) binne hierdie “verhoudings teologiese” raamwerk beklemtoon. Hy probeer sy argument te staaf deur te sê dat Christen Akademië oor verskeie teoretiese opsies soos rasionaliteite en realistiese, individuele en sosiologiese, programmatiese en pragmatiese ensovoorts beskik waar, of waarop, hulle navorsings studies kan baseer. Met die ontwikkeling van verhoudings binne hierdie Teologiese raamwerk / paradigma, maak Wan (2006) grootliks op Calvinisme staat. Vir Wan (2006) is hierdie tipe teorieë 'n absolute terug keer na God en die *missio Dei* eienskap.

Interessant genoeg, is dat beide Montgomery (2012: 1-16) en Wan (2006), van Missiologiese realiteite en realisme kernkonsepte gebruik maak in hul Missiologiese teorie vorming. Montgomery (2012: 1) aan die een kant verwys na realiteite, feite as “veranderlikes” wat ondersoek word binne die ontwikkeling van Missiologiese teorieë en beide is Teologies en Empiries van aard. Hy verwys na Empiriese Realiteite as die dinge of aspekte wat tot die natuurlike wêreld behoort. Dit is 'n Teologies verwysing wat Montgomery maak, na dit wat aan die Skeppende wêreld behoort. Beide van hierdie twee realiteite word tog volgens hom onder hierdie een sambreel, wat die Geskiedenis van die wêreld, en menswaardigheid insluit, geplaas.

Soos die navorser dit sien, lê die verskil egter daarin dat Empiriese Realiteite volgens Sekulêre metodes ondersoek kan word, terwyl Teologiese feite te make het met die realiteit van God se teenwoordigheid en God se Selfopenbaring. In die geval van Empiriese realiteite, word Natuurlike en Sosiaal Wetenskaplike Navorsingsmetodes binne 'n sekulêre omgewing ontwikkel. In hierdie geval word geen verwysing na God gemaak as 'n invloedryke faktor nie. Montgomery (2012: 2) spreek hom sterk daarteenoor uit dat nié net die Sosiale Wetenskappe die reg het om Empiriese feite direk te observeer nie. Daar is 'n sterk argument uit te maak dat

Sosiale wetenskappe grootliks die klem plaas op menslike ervarings, menslike waardes, motivering en die emosionele impak van sekere lewenservarings, terwyl Geloofservarings as minderwaardig beskou word. Tog is die ander kant ook waar, naamlik, dat daar ander Wetenskappe is wat geweldige waarde toevoeg tot Missiologie, soos byvoorbeeld Geskiedenis wat God tog erken as 'n wesenlike faktor wat menslike gedrag kan beïnvloed, binne die wêreld.

Die tweede Missiologiese realiteit wat deur Montgomery (2012: 3) voorgestel word, is die Teologiese realiteit. Teologiese feite word binne hierdie totale realiteite gevind en die mees belangrike faktor binne hierdie Missiologiese Realiteit is die teenwoordigheid en die Self-openbaring van God.

Volgens Montgomery (2012: 3) is die ongeskepte / nie-gevormde God, en God se Skepping die belangrikste dele van hierdie totale Realiteit. Hy beskou Teologie as een van die belangrikste geloofswaardes wat God se betrokkenheid in die wêreld uitwys. Die sentrale waarde in Christelike Missiologie is *Mission Dei*, wat God se Missie beteken in, en na die wêreld.⁵⁴ Montgomery (2012: 4) maak die volgende stelling: alhoewel Teologie nie in Empiriese en omskeppende omgewing sy fundamente het nie, is dit belangrik om Teologie tog binne 'n Empiriese wêreld te inkorporeer. Dit, volgens Montgomery (2012: 4), maak Teologie omvattend teenoor enige ander wetenskap, omdat dit legitieme bevindinge inkorporeer en dit

⁵⁴ Definisie van die term *Missio Dei*:

Die woord kom van die oorspronklike Latynse woord: "mission of God" en het gedurende die middel van die 20ste eeu ontwikkel. David Bosch (1991: 390) artikuleer die term soos volg: "The classical doctrine on the mission Dei as God the Father sending the Son, and God the Father and the Son sending the Spirit was expanded to include yet another "movement": Father, Son, and Holy Spirit sending the Church in the world". Karl Barth kan beskryf word as die een wat die konsep binne die teologiese denkraamwerk kom plant het. Hy het alreeds gedurende 1932 die konsep teologiese geartikuleer en die teologiese bevestiging aan die konsep verbind. "The missionary obligation of which we are a part has its source in the Triune God Himself. The same sectional report, dealing with the theological basis of mission, concluded: There is no participation in Christ without participation in His mission to the world".

binne die raamwerk van God se *self-openbaring* plaas. Ander Wetenskappe kan nie Teologie inkorporeer nie, terwyl Teologie ander waardevolle wetenskaplike bevindinge wat oop is vir openbare ondersoek, moet inkorporeer. Smith (2017: 8) verwys ook na 'n verbinding tussen Ontologiese Realisme en Epistemologiese perspektiewe.

As navorser sien ons dus duidelik, dat ons nie Sosiale Wetenskappe as 'n vaste liggaam van kennis kan beskou nie, want dit verander gereeld soos wat nuwe bevinding en ontdekkings gemaak word. Die feit dat Teologie hierdie inkorporerende rol vervul binne die verskillende Wetenskappe, maak Teologiese navorsing 'n baie dinamiese proses. Teologie op sigself, is ook nie vaste Wetenskap nie, maar word konstant beïnvloed deur nuut-gevormde navorsing.

Volgens Montgomery (2012: 4) is daar twee bronne wat erken moet word in die ontwikkeling van Christelike Missiologiese Teorieë, naamlik:

- i. Teologie gebaseer op God se openbaring;
- ii. die skeppende omgewing en die ervaringe wat mense binne hierdie kontekste beleef.

Die drievuldige proses in die ontwikkeling van Missiologiese teorie, wat begin in Missiologie en eindig in Missiologie, inkorporeer Sekulêre legitieme Empiriese studies. Die benadering tot hierdie tipe Empiriese navorsing is dat die wêreld 'n geskenk van God is en dat die faktore en patrone wat 'n invloed het op hierdie wêreld, tog 'n bydrae kan maak, en kan lei tot die ontwikkeling van nuwe kennis en tegnologie, waaruit mense voordeel kan trek. Eerstens kan dit nadelig wees as die nuutgevonde kennis en tegnologie verkeerdelik aangewend word. Tweedens, wanneer dit kom by die ervarings van mense binne hul bepaalde konteks, word menslike gedragpatrone 'n kardinale faktor in Missiologiese sowel as Sosiale Wetenskaps-Navorsingstudies. Dit is dan 'n paar nadelige faktore van inkorporering.

In nog 'n artikel wat deur Montgomery (2012: 281-292) ontwikkel is, is die paradigma van “Sosiologie van geloof”, deur erkenning te gee aan die gebruik en invloed wat Antropologie gespeel het op Missiologie. Hy verwys ook na Hiebert (1978), wat 'n belangrike rol vervul het as Antropoloog en die invloed kon raaksien tussen Missiologie en Antropologie. Hiebert (1978, 1985, 1991, 2009) kan ook bestempel word as een van die baanbrekers wat die behoefte kon raaksien vir die inkorporering van Antropologie in Missiologie.

Montgomery (2012) is 'n voorstander van 'n goeie vorm van kommunikasie tussen Missiologie en ander Sosiale Wetenskappe. Verder stel hy ook voor dat Sosiale Wetenskappe kan help om 'n meer effektiewe analise binne Missiologie te ontwikkel, veral wanneer Globale gelowe en die Christelike Geloof ondersoek word. Dit word dus vanuit hierdie artikel duidelik dat Missiologiese navorsingstudies, waar die primêre fokus die missie van die Kerk binne die gemeenskap is, nie net die gedagtes vanuit Teologiese boeke en die Bybel saamgevoeg word nie, maar dat Missioloë ook terme, insig en teorieë vanuit die Sosiale Wetenskappe benodig om sodoende 'n goeie Navorsingsmodel te kan ontwikkel. Eintlik wil die navorser dit waag om te noem dat deur Teorieë vanuit die Sosiale Wetenskappe in Teologie te inkorporeer, ons besig raak met *Missiologiese-teoretiese-ontwikkeling*.

Dit was presies wat die navorser probeer doen in hierdie Navorsingstudie. Daar is tog sterk oorkoepelende argumente van Montgomery (2012: 1-16) in beide van sy artikels.

Montgomery erken dat Christelike Missiologie grootliks gebaseer is op persone se interpretasie / hermeneutiese verstaan van Bybelse Geskrifte, naamlik die Ou Testament en die Nuwe Testament. Die Bybel word geïnterpreteer vanuit die Geloofsperspektief van die interpreteerder, en hierdie geloof word weer gebaseer op wat in die Bybel geskrywe staan.⁵⁵

⁵⁵ Montgomery (2012: 5) Christian missiology is basically based on interpretation of the Scripture of the Old and New Testaments, which make up the Christian Bible..... The theology method is a circular method, which is nevertheless necessary given the nature of revelation.....it is the knowledge that goes with a personal faith relationship.

Hierdie teologiese metode is ook niks anders nie as 'n *sirkel-metode*, wat maar eintlik deel vorm van God se openbaring van Homself aan die wêreld. Daar bestaan reeds genoegsame kennis en rede om na Geloof te verwys as intellektuele kennis. Hierdie intellektuele kennis is deel van Geloof waarvan persoonlike kennis van Geloof 'n sentrale bydrae maak. Dit vorm dus 'n belangrike faktor binne die vorming van Missiologiese Teorieë, omdat dit deel vorm van mense, en hoe hulle hulself openbaar en optree binne die Sosiale samelewingsverbande. Alhoewel mense hul geloof inbring, en in hul lees van die Bybel interpretasies maak, moet daar tog ook gesê word dat Geloof ook gelei, en gekorrigeer moet word vanuit die Bybel. Dat Geloof inspirerend is, en kan ervaar word deur gemeenskappe van God, en dit so ver strek dat dit ander persone ook kan aangryp om hierdie Skrif te kan aanvaar, is van groot waarde. Vir die Missiologiese navorsingstudies word dit gesien as dié groot taak, dat ongeag die inkorporering van Sosiale Wetenskapsmetodes, hierdie feit steeds die sentrale punt van sodanige studie moet beklemtoon vanuit die *outoriteits basis* dat die Bybel, vir Christene en hul sendingopdrag om te heers as Dissipels en Sy Gevolmagtigdes oor die Skepping, gesleutel is in God se Seun, Jesus Christus, soos verklaar in Matteus 28:18.

Die huidige intellektuele kennis wat tot dusver vanuit die Bybel ontdek is, kan dus nie as voltooid gereken word nie, omdat daar altyd Christene sal wees wat meer wil ontdek. Wat wel duidelik is, is dat ongeag wat ons leer in die toekoms, dit sal altyd die oorsprong hê in Christus en hoe God deur Christus se optrede in die Bybel opgeskryf is. Weereens kan dit nie genoeg beklemtoon word dat ons verstaan van die Bybel geïnterpreteer word deur Christene wat deel vorm van 'n Christelike gemeenskap onder leiding van die Heilige Gees, wat help om die werklike en ware verstaan van die Bybel daar te stel, nie. Daarom moet ons erken dat die Bybel as belangrik beskou moet word om 'n nuwe Teologiese verstaan van baie aspekte van die lewe daar te stel.

As navorser, met sy verstaan van hiedie Groothied, word dit egter ook belangrik om te erken dat 'n Teologiese Missiologiese verstaan, 'n unieke vorm van persepsie deur middel van Geloof bekendstel. Die persepsie van Geloof is kardinaal vir Missiologie. Montgomery (2012) haal drie Skrifgedeeltes aan, naamlik: Jesaja 6:9-13; Matteus 13:13-15 en Handeling 28:26-28, waarin die oproep gemaak word om *waaragtig* te hoor, en *regtig* te hoor, en *regtig* te sien. Hy beskou dit as die *oë* en *ore* van Geloof, wat enige menslike vermoë te bowe gaan, om beide Natuurlike en Sosiale Wetenskappe deur observasies deel te maak van 'n algemene verstaan, wat nie alleenlik deur sekulêre *wetenskaplike* metodologie verklaar kan word nie.

Ter versterking van die voorafgaande stelling, haal die navorser, Montgomery (2012: 7) aan:

It is necessary to say 'understands' because it is clear that within the Church there have developed various 'communities of faith' with particular teachings and emphasis in their Theologies that include different ways of recognizing the authority of the revelation of God through Christ and in the Bible. One of the contributions of the missions of the various faith communities and the missiologies that they represent is that they have developed an increasingly clear recognition of the Missio Dei in the world.

Dit het later grotendeels bygedra tot die gaping tussen Missioloë vanuit die Evangeliese en gevestigde Kerke. Tog moet daar genoem word dat daar gedurende die twintigste eeu 'n mate van verdraagsaamheid tussen die Kerkgemeenskappe t.o.v. die uitvoering van Missionêre verantwoordelikheid ontstaan het. Christene het maniere gaan soek om effektief te, "medebestaan", saam met ander Christene. Die algemene verstaan was, en is seker nog steeds dat God in Christus die *aktiewe werker* is in die uitvoering van die mandaat van sy Missie wat ons vind in die Nuwe Testament. Daar word ook erkenning gegee dat God deur verskillende groepe

kan werk op verskillende maniere. Die primêre verantwoordelikheid van die Gelowiges is om God toe te laat om déúr hulle te werk, en nie God se werk te verhinder nie.

Die navorser wil op hierdie stadium al die bovermelde argumente binne hierdie sub-afdeling saamvat in die slotopmerkings, deur saam te stem met Montgomery (2012: 8) as hy sê dat dit nou egter duideliker word om op die ontwikkeling van Christelike Missiologiese Teorie ag te slaan. Die rede hiervoor is *júís* die Openbaring van God in, en deur Jesus Christus se voorbeeld, wat gevind is in beide die Ou Testament en Nuwe Testament, soos wat dit gelei word deur die Heilige Gees, en soos wat dit verkondig is, deur die Universele Christen Gemeenskap die afgelope tweeduisend jaar. Dit word beskou as die eerste en die laaste omvattende bron vir Missiologiese Teorie. Daarom kan daar erken word dat dit die vertrekpunt moet wees waarvandaan Missiologiese Teorieë moet ontstaan, maar terselfdertyd moet daar ook erkenning wees dat dit dus die fondament vorm van Missiologiese Teorieë. Ons sal dus moet terugkeer na die Teologiese standpunt wat aanleiding gee tot Missiologiese Teorie naamlik: *Wat is die Empiriese Realiteite wat nagevors word?*

Alle Wetenskappe wat nie na God verwys as rekenbare faktor binne die wêreld nie, kan eenvoudig as die vorming van wêreldgeskiedenis beskou word. Montgomery (2012: 12) verwys hierna as *sekulêre studies*. Hy verkies die terminologie, omdat dit volgens hom alle Sosiale Wetenskappe binne die Akademiese Dissiplines, veral dié wat gebruik maak van sekulêre metodologie, insluit. Die gebruik van die twee bronne van Teologie en *sekulêre studies* in die vorming van ’n Missiologiese Teorie, vereis konstante dinamiese interaksie in die *ontwikkeling* van ’n navorsingsvraagstuk, soos in die geval van hierdie navorsingstudie, en die soeke na antwoorde op hierdie Teorieë en vrae.

Eweneens vind ek as navorser dat die “drie-stap” proses wat Montgomery (2012: 12) voorstel, insiggewend in die ontwikkeling van ’n gepaste Missiologiese Teorie vir hierdie navorsing is.

Hy stel verder voor dat die twee bronne apart gehou word, weens die groot verskille tussen die metodologiese uitgangspunte. Een van die uitkomstes van Missiologiese analise is om die werk van die verskillende Dissiplines, wat die fokus plaas op Empiriese Realiteite, en wat tog God erken as faktor in die menslike sameloop van gebeure, te inkorporeer. Die redes hiervoor is om die Menslike Teologie wat ook feilbaar is en die Empiriese gefokusde Dissiplines te probeer regstel, of om die bestaande Missiologiese Teorie selfs in sommige gevalle te probeer verbeter. Hier vind egter 'n tweeledige proses plaas naamlik: aan die een kant om die bestaande Missiologiese Teorie reg te stel, en aan die ander kant om dit te verbeter.

Dit is tog betekenisvol dat hierdie twee bronne apart gehou word, omdat dit Missioloë in staat stel om ook in debat te tree met ander Empiriese Dissiplines. In die geval waar Missiologiese Teorie gebruik maak van Empiriese Metodologieë, stel dit ook daardie Empiriese Dissiplines in staat om die Missiologiese Teorie te evalueer. Montgomery (2012: 13) Dit maak dus die speelveld van navorsing groter, want daar vind wedersydse ondersoek en evaluering plaas. Aan die ander kant weer, gee dit tog 'n sterker vorm van legitimititeit en geloofwaardigheid aan die navorser se bevindinge wat geïnkorporeer is binne Missiologiese Teorie. Die skeiding van die twee dissiplines wat betref die Empiriese dissiplines en die Teologie interpretasie van God se betrokkeheid in die wêreld, kan Teoloë versterk om weldeurgedagte Missiologiese teorieë te ontwikkel.

Binne Missiologiese studies, ontstaan die navorsingsvraag vir die navorser, vanuit die Teologiese raamwerk, naamlik: wat doen God binne hierdie Missionale konteks en hoe vind God se betrokkeheid voortdurend plaas? Daar is tog ook 'n ander vraag wat gevra word vanuit Kritzinger (2013: 39-41) se "praxis matrix", naamlik: wat is die reaksie van diegene betrokke in die Missionêre veld?

Gegee hierdie Missiologiese perspektief word erken dat Christenskap op 'n Empiriese vlak as 'n Geloof erken word, net soos Boedisme en Islam. Die vraag is egter waarom Christene so uiteenlopende reageer teenoor ander gelowe?. Volgens die navorser is daar basies twee redes naamlik: a.g.v. die inhoud van die verskillende gelowe, en tweedens a.g.v. die Sosiale voorwaardes. Binne die Akademiese veld van Christelike Missiologie word daar geglo dat God uitvoerbare vereistes gebruik om mense voor te berei vir die ontvangs van die Evangelie. Daarom dat hierdie vereistes, kulture, organisasies, en prosedures, fyn bestudeer moet word. In die soeke na antwoorde op hierdie reaksies van Christene en selfs nie-Christene, maak Missioloë unieke bevindinge wat slegs hul oorsprong het in daardie Teologiese bron naamlik dat God mense gebruik. Gedurende hierdie proses word die mensdom gehelp om te herstel, en dit help terselfdertyd die Sosiale Wetenskappe om sekere van hierdie geheime te ontrafel.

As navorser is dit duidelik dat 'n Teologiese denkraamwerk nie net deur Empiriese bevindinge voorgeskryf word nie, en daarom word dit belangrik dat ons aan God se werk in die wêreld ook erkenning moet gee. Die Empiriese data moet ernstig opgeneem word en dit is 'n feit dat dit wel 'n bydrae kan maak tot die waarde en legitimiteit van enige Missiologiese navorsingstudie. God is inderdaad betrokke binne die Empiriese wêreld. Aan die einde moet daar tog verklaar kan word hoe God binne hierdie Empiriese wêreld betrokke is, en word, en hoe kan ons deel vorm van God se werk as getuies van Jesus Christus, binne hierdie Empiriese wêreld. Dit bring juis die navorser by die betrokke navorsingsfenomeen uit. Die bediening van God se eiesoortige betrokkenheid by die gevangene word dus op 'n Empiriese wyse vanuit hierdie navorsingstudie belig. Is dit nie genoegsame bewys vir 'n Missiologiese Teorie nie?

Hierdie missiologiese grondteorieë het die navorser gehelp om tot die slotsom te kom deur Kritiese Realisme as die Metateorie met al haar invloede, of dit filosofiese of selfs sosiaal van aard is, binne hierdie navorsing te gebruik. Die navorser pas hierdie denkraamwerk só toe deur

voortdurend die antwoorde te soek op die vrae: hoe werk die menslike sosiale, filosofiese en godsdienstige gedrag in op die realiteit van mense, en waar word dit binne die orde van belangrikheid geplaas? Verder help dit vir die navorser om te verstaan hoe dit binne die Kritiese Realistiese- en Teoretiese-denkraamwerk, funksioneer.

2.6 Missiologiese Realiteite van hierdie navorsing

Binne hierdie afdeling bou die navorser Missiologiese realiteite vanuit kwalitatiewe vrae wat volgens die *filosofie van kritiese realisme* saamgestel is. Hierdie kwalitatiewe vrae bring ook, en komplementeer die onderliggende filosofie van hierdie metodologie, tegnieke en wat in die praktyk gebeur. Daarom kan die vrae hierdie realiteite van Korrektiewe Kapelane na vore bring en dit belig. Hierdie afdeling kan dus nie los gelees word van die vorige afdeling van Missiologiese Teorië nie.

Dit word egter belangrik om vas te stel wat die Teologiese ankers is wat Korrektiewe Kapelane motiveer om te doen wat hulle doen binne hierdie komplekse bedieningsveld. So, die bepaalde konteks waarbinne die Korrektiewe Kapelane funksioneer, die meganisme wat hulle dryf om te doen wat hulle doen, en op te tree soos wat hulle optree, asook die uitkomst wat daar geantisipeer word, word deeglik ondersoek. Die navorser bestudeer ook ander bestaande sekulêre studies, waarin sekulêre navorsingsmetodologie gevolg is. As navorser is ek daarvan oortuig dat hierdie bestaande Studies, en Metodologie tog kan help om hierdie navorsingsfenomeen beter te kan verstaan, en die data wat ingevorder sal word, goed te kan analiseer.

Volgens bestaande studies van Sundt, Dammer, Cullen (2008), Beckford (1999) en Volona (2000) word die rol van Korrektiewe Kapelane binne Korrektiewe ideologie, binne rehabilitasie- paradigmas en herstellende geregtigheid uitgelig en ook relevant beskou binne hierdie navorsing. Bovermelde Akademici inkorporeer Sosiaal Wetenskaplike Metodologie in

Teologies Missiologiese Metodologie. Sodoende word die Sosiale en Interdisiplinêre konteks waarbinne die Kapelane werksaam is, beter belig. Daar bestaan tog 'n algemene begrip onder die Akademici dat navorsing in dié verband tog beperk is, wat betref die Kapelaan se kontekstuele omgewing en die impak wat Kapelane se teenwoordigheid binne Korrektiewe sisteme het. Alhoewel daar heelwat binne bestaande navorsingstudies gefokus was op Geloofsprogramme binne Korrektiewe omgewings, is baie min aandag gegee aan die rol van Korrektiewe Kapelane binne die fasiliterings en aanpassingsproses van gevangenes as mense, en hulle rehabilitasieprosesse.

Sundt en Cullen (1998: 369) het alreeds die volgende stelling gemaak met betrekking tot Kapelane as Korrektiewe Dienste werkers:

.. since the inception of the penitentiary prison chaplains have played an important role in the lives of inmates. Chaplains, for example, are responsible for providing inmates with a variety of services including counselling, facilitating adjustment to prison, visiting prisoners in isolation, helping inmates make plans for their release, counselling and helping inmate's families, providing religious and general education, and, of course conducting religious services.

Histories het Kapelane binne die Amerikaanse Korrektiewe konteks 'n groot bydrae gemaak, en 'n belangrike rol gespeel in die ontwikkeling en vorming van korrektiewe beleide, en was in sommige gevalle ook uitgesproke teenoor hervorming binne die Departement. Dit het vanuit die aard van die rol van Kapelane, die punt uitgewys dat Kapelane ook gesien was as "agente van sosiale verandering" as gevolg van hulle bydrae wat hulle gemaak het tot die rehabilitasie veranderingsproses by, en in, die lewe van die gevangene. Daar word selfs in Navorsingswerk van Akademici, soos: Johnson (1987), Larson & Pits (1997), O'Connor, Ryan & Parikh (1997)

soos na verwys deur Sundt & Cullen (2002: 370), dat Religieuse of Geloofsprogramme wat deur Kapelane aangebied was, die Institutionele aanpassingsproses binne die gevangene konteks bevorder het. Verder het dit 'n positiewe bydrae gemaak tot verlaging van residivisme buite die gevangenes, onder gevangenes se lewens. Dit kan verbind word aan die twee paradigmas naamlik die *Teorie van Verandering paradigma* en *Missie van Verandering*. Bosch (1991)

Volgens 'n artikel van Sundt, Dammer en Cullen (2008: 60-86), met hulle verwysing na die akademiese werk van Glaser (1964), het laasgenomde alreeds verwys na Kapelane as “agente van sosiale verandering”. Binne hierdie studie van Glaser (1964), waar hy gevind het dat meer as een sesde van gevangenesse met wie hy ingesprek was, Kapelane geloof het vir hulle bydrae wat hulle gemaak het tot die rehabilitasie proses van oortreders teenoor ander Korrektiewe dienste lede. Dit is studies soos hierdie wat 'n bydrae maak tot hierdie bestaande Fenomenologiese Empiriese navorsing. Daar is tog bepaalde ooreenkomste tussen Korrektiewe Kapelane binne die Suid-Afrikaanse Departement van Korrektiewe Dienste en ander internasionale lande. Dit is hierdie ooreenstemmende faktore, en selfs die verskille wat die navorser ook binne hierdie navorsingstudie, wil uitlig.

Volona (2000), het in 'n toespraak wat sy gelewer het by die Vroue in Korrektiewe Dienste seminar, byeen geroep deur die Australiese Instituut vir Kriminologie in samewerking met die Departement van Korrektiewe Dienste Suid Afirka, wat gehou was te Adelaide, 31 Oktober -1 November 2000, eienskappe en die rol van spesifiek die Vroue Korrektiewedienste Kapelane uit te wys.

Volona (2000), begin haar toespraak met 'n verwysing na die eienskappe, en rol van die gevangenes Kapelaan soos as volg geïdentifiseer. Volgens haar is dit belangrik vir enige gevangenes Kapelaan om *vertroulik*, en *onbevooroordeeld* na gevangenes te luister, en te glo

dat alle mense met *uiterste respek* en *menswaardigheid* gehanteer moet word. Die verwesenliking van hierdie wyse van uitvoering van Kapelaansdienste, bring mee dat heling kan plaasvind, en die moontlikheid vir *verandering*, en *rehabilitasie* by gevangenesse gekweek kan word. Verder noem sy ook dat die uitlewing van hierdie beginsels deur Kapalane met positiewe karaktertrekke, 'n belangrike en integrale deel van die herstellende geregtigheids raamwerk uitmaak.

Volona (2000: 2),

For chaplains restorative justice is the practical implication for the spiritual foundation of all major Faith traditions by the very nature of the function of religion. The aim of all religions is the aim of building Integrity- i.e. the task of building together in wholeness what is separated.

Hierdie uitkyk van Volona (2000), maak 'n definitiewe bydrae tot die vraag na: Wat is die verhouding tussen Korrektiewedienste Kapelane en herstellende-geregtigheid?. Voordat hierdie vraag beantwoord kan word, moet daar egter eers aandag gegee word aan die verbintenis tussen herstellende-geregtigheid en Godsdien. Op hierdie stadium van die Navorsingstudie word dit belangrik om weereens te noem dat daar egter nie net Christen Korrektiewe Kapelane indiens van die Departement van Korrektiewe Dienste SA⁵⁶, is nie, maar

⁵⁶ White Paper on Corrections (2005: 18-19)“The Departement bases its philosophy of corrections on the ideals espoused within the South African Constitution that provide a framework advocating that: i. all South Africans can make a contribution to a just, peaceful and safe South Africa; ii. correction (both self-correction and correction of others is inherent in good citizenship; and iii. correction is a societal responsibility to which all sectors/institutions of society – including the Department, as only one but very significant player – should contribute. The Department’s approach to rehabilitation is based on the conviction that every human being is capable of change and transformation if offered the opportunity and the necessary resources. The Departement’s holistic approach to rehabilitation makes it much more than just an attempt to prevent crime; it is also a tool by means of which the Department contribute to: i. engendering social

ook Moslem Kapelane. Daarom vir die doel van hierdie navorsingstudie word na Korrektiewe Dienste Kapelane ook verwys as *Geloofs-Pastorale-Versorgers*. Met die erkenning van hierdie term verwys die Navorser dus nie nét na Christen Korrektiewe Kapelane nie, maar ook na ander Geloofs kulture.

Volona (2000) erken dat daar 'n unieke verbintenis tussen die Geestelike fondasie van die Korrektiewe Kapelane en herstellende-geregtigheid is wat klem plaas op die Missionale karakter van hul werk, en Missionale Teologie ten grondslag hiervan. Wanneer hierdie aspek dus gekonstektualiseer word bring dit 'n faset van integriteits-bou en van verandering mee. Dít, volgens Volona, is dat daar 'n algemene begrip onder baie Korrektiewe Kapelane bestaan dat herstellende-geregtigheid die praktiese implikasie is vir die Geestelike grondslag van alle groot geloofstradisies, bloot op grond van natuurlike vorming van Geloof.

Verder plaas die navorser hierdie argumente van Volona (2000), en dan ook van Montgomery (2012) op dieselfde vlak, nl. dat Missioloë baie unieke bevindinge maak wat hul oorsprong het in daardie Teologiese bron, naamlik dat God mense gebruik om die mensdom te herstel. Missioloë kan in sommige gevalle net só ver gaan om die Sosiale Wetenskappe te help om sekere geheime te ontrafel.

Daar is 'n definitiewe verbintenis tussen herstellende-geregtigheid en Geloof. Dit spreek ook 'n integrale deel aan van die Teologiese begrip van enige Korrektiewe Kapelaan. Volgens Volona (2000: 5), is herstellende-geregtigheid 'n praktiese uitlewing van die Geestelike

responsibility; ii. promoting social justice; iii. bring about active participation in democratic activities; iv. empowering offenders by equipping them with life and other skills; and v. making South Africa a better place to live in.”

fondament en het eintlik te make met die natuurlike funksionering van enige Geloof. Sy gaan so ver om selfs na die oorsprong te kyk van die betekenis van die woord *religie / geloof*. Dit het blykbaar sy oorsprong by die Latynse woord “*religio*” wat beteken “om terug te bind; om te herstel die eenheid wat verdeel was”. Die Teologiese klem hier is gegrond in geloof in die Genadige God wat op ’n deernisvolle wyse van geregtigheid reg laat geskied binne hierdie herstel proses. Verder word *versoening* toegelaat sodat mense heling kan ervaar. Dit behoort ook die Missiologiese verstaan te wees van Korrektiewe Kapelane as herstellende-geregtigheids-missionale-leiers. Teen dié agtergrond raak dit ook vir Volona (2000: 10) duidelik, dat hierdie één van dié take van Korrektiewe Kapelane moet wees:

..it is to help prisoners on a journey of discovering a positive relationship with themselves, with their families and loved ones, and with the broader community. (Volona, 2000: 10)

Korrektiewe Kapelane van die Departement Korrektiewe Dienste Suid Afrika, word verplig om die Geestelikesorg-programme en Geestelike-dienste wat teenoor gevangenisgeleer word, te bestuur. Die uitvoering van hierdie werkstaak word in die breër konteks verbind aan die *rehabilitasie* paradigma binne die departement. Een van die uitkomstes van die Geestelikesorg diens is om ’n bydrae te maak tot die rehabilitasie van gevangenisgeleer, wat dan later ook tot verbetering van die herintegrasie proses van die gevangene tot die gemeenskap van oorsprong lei. Verder word daar verwag van Korrektiewe Kapelane in diens van die Departement, om te konsentreer op die volgende sleutelgedrewe areas:

- die bestuur en koördinerings van Geestelike- sorg binne Korrektiewe Sentrums;
- die bestuur en implementering van Gevangenes-rehabilitasieprogramme;
- die opleiding van Geestelikesorgpersoneel, Geestelike werkers en vrywilliges, asook die bestuur van Geestelikesorg se finansiële begroting.

Verder moet hulle ook in verbinding wees met interne en eksterne rolspelers soos Kerke, Geloofsd denominasies, nie-Regeringsorganisasies, en Geloofsgebaseerde organisasies, asook om toe te sien dat Geestelike versorgingsprogramme wél gelewer word aan gevangenes.

Een van die verwagtinge binne die Departement, is dat daar wel 'n goeie verhouding moet wees tussen Kapelane, Sielkundiges, Onderwysers, Maatskaplike werkers, Mediese praktisyns, HIV/VIGS- koördineerders en alle Sekuriteitsbeamptes, wat hulself binne die multi-dissiplinêre werkskonteks bevind. Hierdie *multi-dissiplinêre* verhouding kom eintlik in werking binne die verskillende programme se uitvoering. Geestelike versorgingsprogramme soos Herstellende Geregtigheid, “Heartlines”, CHATSEC, Aggressie-bestuur, Gesinslewe- en Konflikbestuur, word in hierdie afdeling aangebied.

Om bovermelde take uit te voer vereis spanbetrokkendheid, en ywerige persone. Die Organogram / Organisatoriesestruktuur vir die Geestelike Sorg-afdeling vereis:

- i. Een (1) Kapelaan per bestuursarea;
- ii. Vyf (5) Geestelike en Morele ontwikkelingskoördineerders (korrektiewe beamptes);
- iii. Sestien (16) Geestelikewerkers (hulle word deur die Departement aangestel vanuit Geloofsd denominasies).
- iv. Vrywilligers wat ook kerkdienste kan waarneem.

Die Departement vereis dat die Geestelike Sorg-eenheid die volgende “service level standards” moet voldoen, gegewe hul toepaslike “Operational Plan”. Dit sluit die volgende in:

- i. Groepsessies – 1,300 sessies per jaar vir 2,248 gevangnisse;
- ii. Kerkdienste – 1,300 sessies per jaar vir 2,248 gevangnisse;
- iii. Persoonlike onderhoude (pastorale onderhoude) – 1,350 sessies per jaar vir 2,248 gevangnisse.

Tesame met die Korrektiewe Kapelane word die Geestelike- en Morele-koördineerders en die Geestelike werkers almal verantwoordelik gemaak vir die uitrol van die bovermelde Geestelikesorg programme, soos vermeld op bladsy 44. (Maak net seker die bladsy nommer is nog dieselfde) Die Kapelane word ook verantwoordelik gehou vir gereelde opleiding van die Geestelike- en Morele-koördineerders, asook die Geestelikewerkers.

Die navorser het dit ook nodig geag om die beleid⁵⁷ van die Geestelike Sorg Eenheid te bestudeer. Interessant genoeg, gegee hierdie beleid, word in Afdeling 7, wat handel oor die beginsels, as volg na Herstellende-Geregtigheid verwys:

7.13 “Spiritual Care services shall utilise the restorative justice approach in the rehabilitation process.”⁵⁸

Sundt en Cullen (2002: 371), benadruk dit dat die rol van Korrektiewe Kapelane egter nie net tot die versorging van die gevangenes beperk is, soos die van die ander Korrektiewe Dienste

⁵⁷ Spiritual Care Policy 2005/07

⁵⁸ Die Geestelike Sorg-beleid verwys ook na die volgende kern geestelike sorg-dienste wat teenoor gevangenes in die Departement van Korrektiewe Dienste gelewer moet word, naamlik;

Approved Spiritual Care Policy 2005/07: Principles:

“The following principles guide spiritual care service to offenders in the Department of Correctional Service:

7.1 Every church/faith shall be granted the opportunity to minister/care for the spiritual needs of its member or adherents in Correctional Centres,

7.2 Offenders shall be assessed to determine their spiritual needs and develop individualized treatment plan,

7.3 Spiritual Care programmes and services shall be responsive to the needs of offenders including offenders with special needs (e.g. children, youth, women, babies, disabled, aged, mental illness, lifers, foreigners aiming at strengthening and enhancing the correction of the offending behaviour ...”

7.4 Spiritual Care services shall be provided in conformity with the safety and security provisions of the department,

7.5 Offenders shall have the freedom of conscience, religion, belief and opinion,

7.6 The basic human rights and cultural diversity of offenders shall be respected,

7.7 There shall be no discrimination against any offender on the grounds of his/her faith, belief or religion,

7.8 An offender shall be treated with respect and dignity as a person created in the image of God,

7.9 The spiritual practices of each offender shall be respected,

7.10 Offenders shall have the freedom to participate voluntarily in spiritual care programmes and services,

7.11 Offenders shall be responsible for their own rehabilitation,

7.12 Spiritual Care services shall be monitored, evaluated and reviewed regularly to ensure effective service delivery,

7.13 Spiritual Care services shall utilise the restorative justice approach in the rehabilitation process,

7.14 Spiritual Care services shall provide support services to DCS personnel,

7.15 Spiritual Care services shall encourage research in order to evaluate the relevance and effectiveness of spiritual care programmes and policies.”

beamptes nie. 'n Integrale eienskap van Korrektiewe Kapelane is dat hulle ook posisies in hulle afsonderlike Kerke beklee, deur betrokke te wees by gemeentes. Daarom beskryf Sundt en Cullen (2002) hierdie posisies van die Kapelane as “buitengewone” posisies. 'Buitestanders' wat tog in die binne sirkel opereer en werk van die Gevangenisdiens as gemeenskap, juis omdat hulle ook hulle verskeie Kerke en denominasies verteenwoordig in hierdie *werks-gemeenskappe*. Sundt en Cullen stel dit voorts dat dié geestelike element baie Kapelane help om met 'n geroopenheids-bewustheid die Gevangenesse Geestelik te versorg en te bedien. Wat vir die navorser uit hoofde van die voorafgaande diskoers nou van belang word, is om te erken dat die dubbele hermeneutiese rol wat gepaard gaan hiermee, 'n besondere eienskap van Korrektiewe Kapelane moet wees of selfs behoort te wees, en derhalwe geensins misken moet word nie.

Die rol van die Kapelane was tradisioneel beklemtoon as Predikante / Pastore wat deernis en 'n menswaardigheids gesindheid geopenbaar het. *Daarom dat Murton (1979) soos aangehaal deur Sundt en Cullen (2002: 371), 'n waarskuwing rig teenoor Korrektiewe Dienste om nie Kapelane aan te wend as Bewaarders of Korrektiewe beamptes nie.* Die rede vir hierdie argument spruit uit die agtergrond van die Korrektiewe Diens ingesteldheid en oriëntering van Kapelane. Dit mag egter nie oorbeklemtoon word ten koste van die geestelike en geroopenheids-bewustheid met betrekking tot die belangrikste beginsel, vanuit bovermelde literatuur, waarop hierdie studie berus nie, naamlik om na te vors of Kapelane wel as Missionêre herstellende-geregtigheidsleiers / transformerende agente binne die kontekstuele raamwerk van die Departement van Korrektiewe Dienste, funksioneer, al dan nie. Dit is waarom die teoretiese perspektiewe soos vermeld in hierdie hoofstuk, die navorser help met die Teoretiese vaslegging van hierdie navorsing.

Dit was ook belangrik om die agtergrond konteks te gee rondom die Departementele prestasie-verwagtinge van 'n Kapelaan in sy diens, en hoe die Departementele Beleid die uitvoering van die werksverrigting van Kapelane beïnvloed.

Konklusie

In hierdie hoofstuk het die navorser die Teoretiese en konseptuele raamwerk, wat vanuit 'n Kritiese Realistiese Filosofiese Ontologiese- en Epistemologiese benadering gevolg word, uitgewys. Hierdie benadering het die navorser gehelp om die Teologiese Missiologiese-sisteme beter te verstaan, wat op sy beurt die Teoretiese fondasie van hierdie navorsingstudie versterk.

Die navorser het ook verwys na die verbintenis tussen Antropologie en Missiologie. Die konsep van *deernisvolle-geregtigheid* vanuit die Belydenis van Belhar konteks is deeglik bespreek, en die relevansie daarvan binne hierdie navorsing lê voor die hand. Verder plaas die navorser die konsep van *deernisvolle-geregtigheid* as die hartklop van die herstellende-geregtigheds-Teologie in die kollig. Die interpretasie van die konsep en die *praksis sirkel* binne die twee paradigmas van die Bevrydingsteologie en -versoening en die helings paradigma versterk die Missiologiese plasing van hierdie navorsing.

Die vermelde Teoretiese perspektiewe het die navorser gehelp om antwoorde te vind vir die drie kern navorsingsvrae naamlik:

- i. Hoekom is hierdie vraagstuk 'n navorsingsrealiteit?
- ii. Wat is die probleem in die praktyk?
- iii. Watter bydrae kan die navorsing maak om die probleem te herstel?

Hierdie hoofstuk beklemtoon dus die navorser se Teologiese fondasie ten opsigte van die *Missionale-vermoede* van die tema van hierdie navorsing. Die realiteit van misdaad wat tot gevolg het dat daar slagoffers en oortreders van misdaad gevorm word, dra by tot die uitdagings

wat die Kerk en haar lidmate vandag konfronteer. Daarom vereis dit van Teoloë om gedurig deur ruimte te skep vir die ontwikkeling, of versterking van beide partye se spiritualiteit en teologie van reg, geregtigheid, deernisvolheid, versoening en heling. In die daaropvolgende hoofstuk gaan die navorser konsentreer op die gepaste navorsingsontwerp en gaan die Metodologiese raamwerk breedvoerig bespreek word.

HOOFTUK 3

Navorsingsontwerp en Metodologie

Inleiding

Alhoewel daar alreeds inleidende opmerkings gemaak was oor die navorsingontwerp in hoofstuk 1, wil die navorser in hierdie hoofstuk die onderwerp breedvoerig bespreek. Enige navorsingsontwerp bly maar 'n sensitiewe en selfs soms ongemaklike proses. Daarom leun die navorser sterk op die Sosiale Wetenskappe, maar laat ook nie na om die impak van Teologiese-Empiriese studies te verreken nie.

Die doel van hierdie navorsingstudie is om Korrektiewe Kapelane as Missionêre herstellende geregtighedsleiers / agente binne die kontekstuele raamwerk van die Departement van Korrektiewe Dienste, te ondersoek en te evalueer, vanuit die Kritiese Realisme as navorsingsbenadering. Eweneens gaan hierdie hoofstuk ook die klem plaas op die organisatoriese kultuur / eiesoortige komplekse konteks, en praktiese toepassing van die teologiese konsepte van herstellende-geregtigheid en deernisvolle-geregtigheid. Een van uitkomstes van hierdie navorsing is om die rehabilitasie/ transformasie/ verandering, te weeg te bring om sodoende die denke van oortreders te swaai, en 'n positiewe bydrae tot hulle Sosiale herintegrasie-proses, te lewer (Sundt, Dammer en Cullen 2008).

Soos reeds genoem, bestaan daar 'n *vermoede* dat die teenwoordigheid van Korrektiewe Kapelane binne die huidige sisteem van die Departement van Korrektiewe Dienste wel bepaalde Missiologiese uitdagings inhou met betrekking tot herstellende-geregtighedsmissionale-leiers. Die voorafveronderstelde rou navorsingsteorie help die navorser om die navorsingsvraagstuk te versterk. Derhalwe is dit belangrik vir die navorser om 'n sistematiese raamwerk vir die navorsingsontwerp vanuit 'n *krities realistiese teoriegedrewe evaluering benadering*, te ontwikkel.

In die eerste deel van hierdie hoofstuk word gepoog om deur middel van, 'n bespreking van die navorsingsontwerp die navorsingsvermoede te bevestig:

- i. die navorser het die redes vir die spesifieke gekose navorsingsontwerp, verduidelik.
- ii. het die navorser 'n doelbewuste keuse om na sy mening die beste metodologiese benadering te volg om die Empiriese data te versamel.
- iii. het die navorser ondersoek ingestel en die filosofiese denke agter hierdie metodologie en die spesifieke tegnieke wat daarmee gepaard gaan, bespreek.
- iv. hierdie hoofstuk het die fokus op die Etiese aspekte en die beperkinge van hierdie navorsingstudie aangespreek.
- v. hoe hierdie hoofstuk saamloop met hoofstuk 4.

3. Fase 1

3.1 Navorsingsontwerp:

By die ontwikkeling van enige navorsingsontwerp is dit belangrik om twee kardinale vrae te beantwoord, naamlik: i. wat is die natuur van die fenomeen, entiteit, en die sosiale werklikheid wat ondersoek gaan word? ii. watter inligting kan moontlik kennis en bewyse van hierdie sosiale werklikheid ondersteun wat ondersoek gaan word? Mason (2002, 2003, 2004, 2005: 14-17)

Die Ontologiese, en die Epistemologiese perspektiewe se teenwoordigheid help om betekenis te gee aan die vorming van 'n navorsingsontwerp. Dit weerspieël nie net verskillende teorieë nie, maar ook *hoe* hierdie teorieë ingespeel het op die vorming van hierdie unieke navorsingsontwerp. Volgens John Creswell (2003: xxii), kry ons verskillende navorsingsontwerpe, naamlik: kwantitatief, kwalitatief of selfs 'n gekombineerde metodes wat eintlik maar die navorsingsontwerp vorm.

Hierdie verskillende vorme van ontwerpe is die grondplan vir enige navorsing. Dit sluit in die volgende kern-elemente soos die filosofiese vermoede / veronderstelling / hipotese, die wyse of vorm waarvolgens die avorser die ondersoek doen en laastens van watter navorsingsmetode gebruik gemaak word. Vervolgens teen die agtergrond van die drie kern-elemente speel die navorsingsprobleem of hipotese, die ervaring van die navorser en vir wé die navorsing van toepassing gemaak word, ook 'n belangrik rol.

Vir die doel van hierdie studie, maak die navorser van 'n verskeidenheid van metodes gebruik, wat ook 'n bydrae lewer tot hierdie spesifieke navorsingsontwerp. Die '*verskeidenheid metodes*', of ook bekend as "mix method", is nie so bekend soos die kwalitatiewe en kwantitatiewe metode nie. Volgens Creswell (2003: 14) het hierdie navorsingsmetode oorspronklik in 1959 ontstaan, toe Campwell en Fisk met 'n multi-metode vir navorsing vorendag gekom het. Hierdie "mix method" benadering is deur die jare goed ontwikkel binne die vakgebied van die Sosiale Wetenskappe en word nou geasosieer met data-invoeringstegnieke soos observasie en onderhoudvoering.

Within the development and perceived legitimacy of both qualitative and quantitative research in the social and human sciences, mixed methods research, employing the combination of quantitative and qualitative approaches, has gained popularity. Creswell (2003: 203)

Bogenoemde stelling word verder deur Creswell (2003) versterk, soos wat hy sy argument kwantifiseer wanneer hy sê dat die groeiende bewustheid van hierdie navorsingsontwerp en Metodologie ten doel het om die sterk eienskappe van beide kwantitatiewe en kwalitatiewe navorsing na vore te bring. Binne hierdie navorsingsontwerp word erkenning gegee aan die

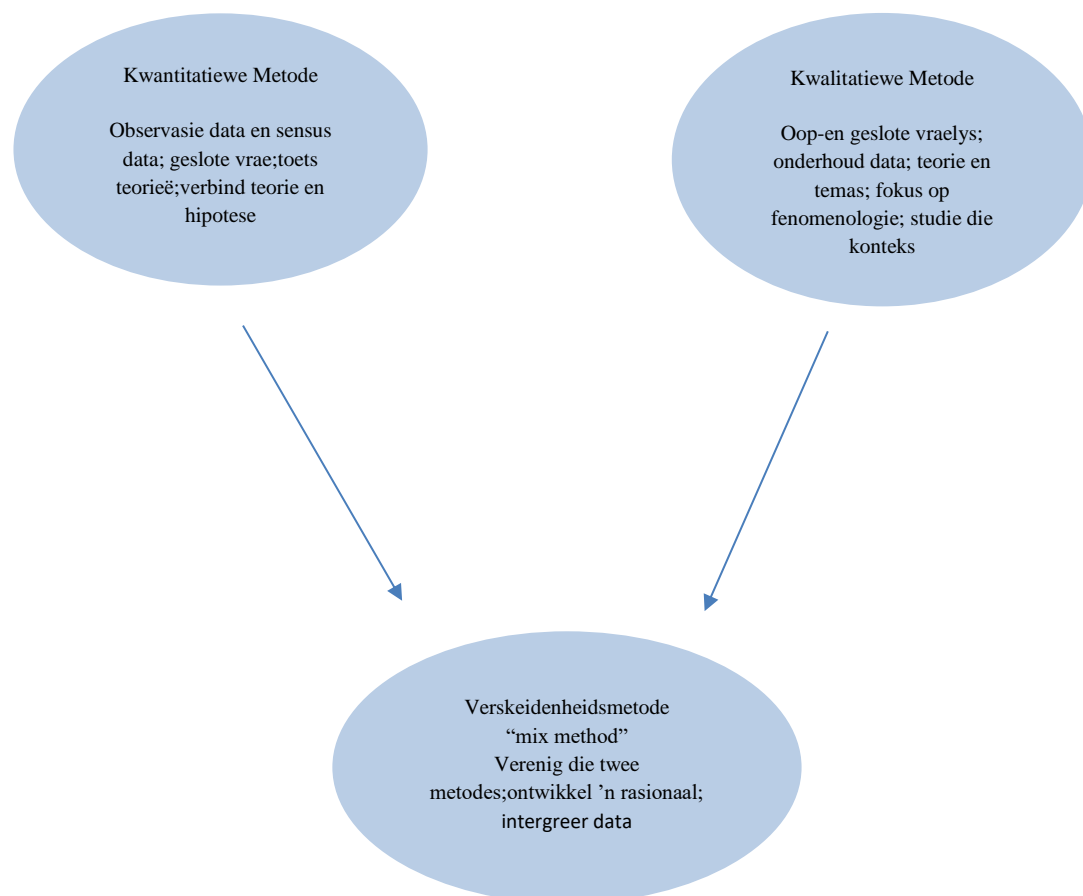
komplekse konteks van sosiale en menslike navorsing. Deur gebruik te maak van beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe benaderings kan navorsers daarin slaag om hierdie komplekse kontekste en die onvoldoende / oneweredighede van die komplekse kontekste te adresseer. Gegee die onderliggende Filosofiese verstaan van: ' "*mix method*" navorsingsontwerp', is daar ook 'n sterk Interdisiplinêre karakter wat die verskillende metodologiese belange binne hierdie navorsingsontwerp, bevorder. Nog 'n pluspunt van hierdie navorsingsontwerp is dat daar meer insig ontwikkel kan word, deur die kombinasie van kwantitatiewe en kwalitatiewe benaderings te volg.

Volgens Creswell (2003: 14) staan hierdie metode van data-invordering van beide kwalitatiewe en kwantitatiewe data, as triangulering / driehoekigheid bekend. Triangulerings-/driehoekigheidsmetode beteken basies dat daar 'n samelopenheid tussen beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe metodes gesoek word. Beide kwantitatiewe en kwalitatiewe data word ingevorder, met die doel om die navorser se Teorie of *navorsingsvermoede* te bevestig en om 'n beter begrip van dié Teorie of vermoede-hipotese te ontdek. Die teenoorgestelde kan egter ook bewys word.

Wat ook interessant was van hierdie verskeidenheidsmetode, is dat dit tog in 'n groter mate 'n transformerende doel kan dien, veral as die uitkomst van só 'n tipe navorsingsontwerp ten doel het om 'n groep mense se denke te verskuif. Selfs om hierdie transformerende einddoel te verstaan, word die volgende strategieë uitgesonder, naamlik: voortvloeiende en bestaande transformerende strategieë.

Deur van hierdie drievoudige benadering gebruik te maak, word die navorser in staat gestel om data te versamel wat van kardinale belang geag was. Dit versterk verder ook die voortvloeiendheid tussen kwantitatiewe en kwalitatiewe data en hoe dit inspeel op die navorsingsfenomeen. Die data wat ingevorder was, was deur 'n teoretiese lens bekendgestel aan die navorsingssubjekte in die vorm van vraelyste. Dit versterk óók vir die navorser die gebruik van die teoretiese-gedrewe data-insameling / invorderingstegniek van Pawson en Tilly (1996 en 1997).

Diagram: 3.1

[Eie Navorsersdiagram: wat skematiese uitbeelding van die verskeidenheidsmetode / "mix method". In hierdie metode word beide kwantitatiewe en kwalitatiewe metodes verenig.]

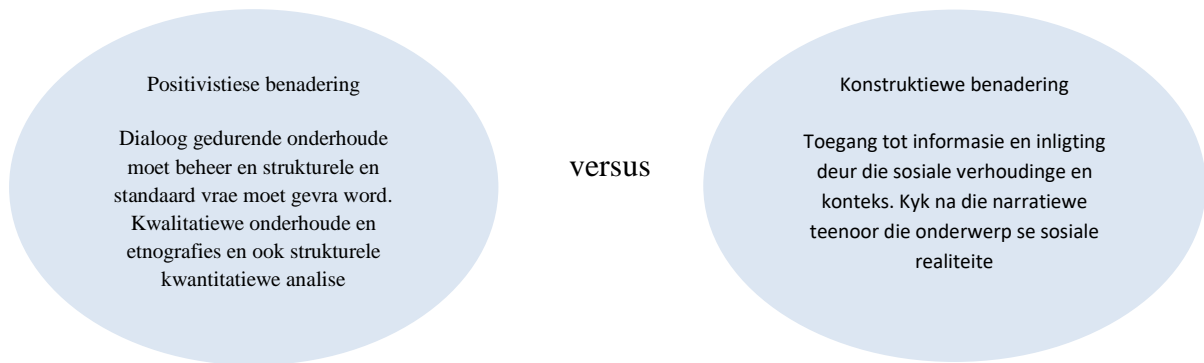
3.2 Kwantitatiewe data benadering

In die voortsetting van hierdie fenomenologiese empiriese ondersoek was dit belangrik om te oorweeg: i. Watter tipe data insameling metode gevolg gaan word, om sodoende die gewenste resultate vanuit die navorsing te verkry?. Dit bly maar 'n problematiese area van enige navorsing (Bak 2004: 58).

Cornelissen (2008: 54) gee 'n baie goeie beskrywing van kwantitatiewe data op grond van die argumente van (Cohen en Manion, 1980: 23) wat sê dat die beskrywing van kwantitatiewe ondersoeke verder as positivisties beskryf moet word, insoverre dit probeer om menslike gedrag in meganistiese terme te probeer uitdruk en sê verder dat dit dikwels van weinig waarde is vir dié vir wie dit bedoel is as hulle poneer dat:

...the findings of positivistic Social Science are often said to be so banal and trivial that they are of little consequence to those for whom they are intended (...). The more effort, it seems that the researcher puts into his (sic) scientific experimentation (...), the more likely he (sic) is to end up with a pruned, synthetic version of a whole, a constructed play of puppets in a restricted environment ...

..explaining man's (sic) behaviour from this point of view requires the Social Scientist to adopt the perspective of a detached outside observer, intent upon classifying what he (sic) sees and hears in the light of some theory he (sic) holds about the way in which society is structured or some hunch he (sic) has about the range and variety of the needs that man (sic) must satisfy.. (Cohen en Manion, 1980: 22) soos aangehaal deur Cornelissen, 2008: 55)

Diagram: 3.2

Eie diagram: Navorsers verduidelik grafies hoe die twee hoof Filosofiese onderhoudsbenederings van mekaar verskil.

In hierdie studie word die kwantitatiewe data ook belangrik geag, omdat dit gehelp het om die persoonlike inligting rakende die geslag, die kwalifikasies, jare diens en geloofsagtergrond van Korrektiewe Kapelane wat gekies is om deel te neem aan hierdie navorsing uit te wys. Binne die data analise het hierdie keuse meegebring dat die navorsers verskillende ervarings en 'stemme' kon groepeer het om groter waarde aan die navorsing te gee.

3.3 Kwalitatiewe data benadering

Kwalitatiewe data bring 'n gevoel van opwinding omdat dit met entiteite bemoeienis maak en belangrike inligting na vore bring. Deur die insameling van kwalitatiewe data verken het dit 'n breë spektrum van dimensies binne sosiale wêreld binne hierdie studie oopgemaak. Dit het veral die fokus op die navorsingssubjekte se alledaagse lewenservarings en hulle verstaan van hulle sosiale konteks en hoe die sosiale prosesse daarop ingespeel geplaas. Verder het die data die navorsers gehelp om 'n beter beeld te kry van die verskillende diskoerse van daardie verhoudings en hoe dit betekenis genereer.

In hierdie Kritiese Realistiese navorsing wat gegrond is op die Teorie van Korrektiewe Kapelane se werklikheidsbelewenis as ervaring (narratief), het die navorser 'n beter verstaan van hulle komplekse konteks waarbinne hulle werksaam is, ontdek.

Merriam 2001: 6 soos aangehaal deur Cornelissen (2008: 55) beskryf dit as volg:

The key philosophical assumption (...) upon which all types of qualitative research are based is the view that reality is constructed by individuals interacting with their social worlds. Qualitative researchers are interested in understanding the meaning people have constructed.

Soos reeds vroeër genoem was dit die doel van hierdie studie om die werklikhede wat Korrektiewe Kapelane binne hierdie komplekse konteks beleef, te verstaan. Indien hierdie studie dit reg kry, kan hierdie studie betekenisvolle oplossings, en 'n bydrae maak tot moontlike aanpassing of selfs regstellings van die groter program (Geestelike Sorg) en die programontwikkelaars daarmee te help. Daarom wil die navorser dit beklemtoon dat hierdie studie nie strewende om geïsoleerde brokkies data te soek en te gebruik nie, maar om die groter Realiteite van Korrektiewe Kapelane se narratiewe en gedeelde werkservaringe, oop te maak. Op die vlak van hierdie navorsing kan die uitkoms van kwalitatiewe data tegnieke ook sterk beskrywend van aard wees. Hierdie data tegnieke was ook redelik sensitief teenoor deelnemers se sosiale konteks, met die einddoel om die korrekte uitkomst te genereer. Mason (2002: 3)

Methods of analysis, explanation and argument building which involve understandings of complexity, detail and context are employed. Qualitative research aims to produce rounded and contextual understanding . (soos aangehaal deur Cornelissen, 2008: 56)

Daar bestaan drie strategieë en of kleiner metodes binne hierdie groot verskeidenheidsmetode naamlik:

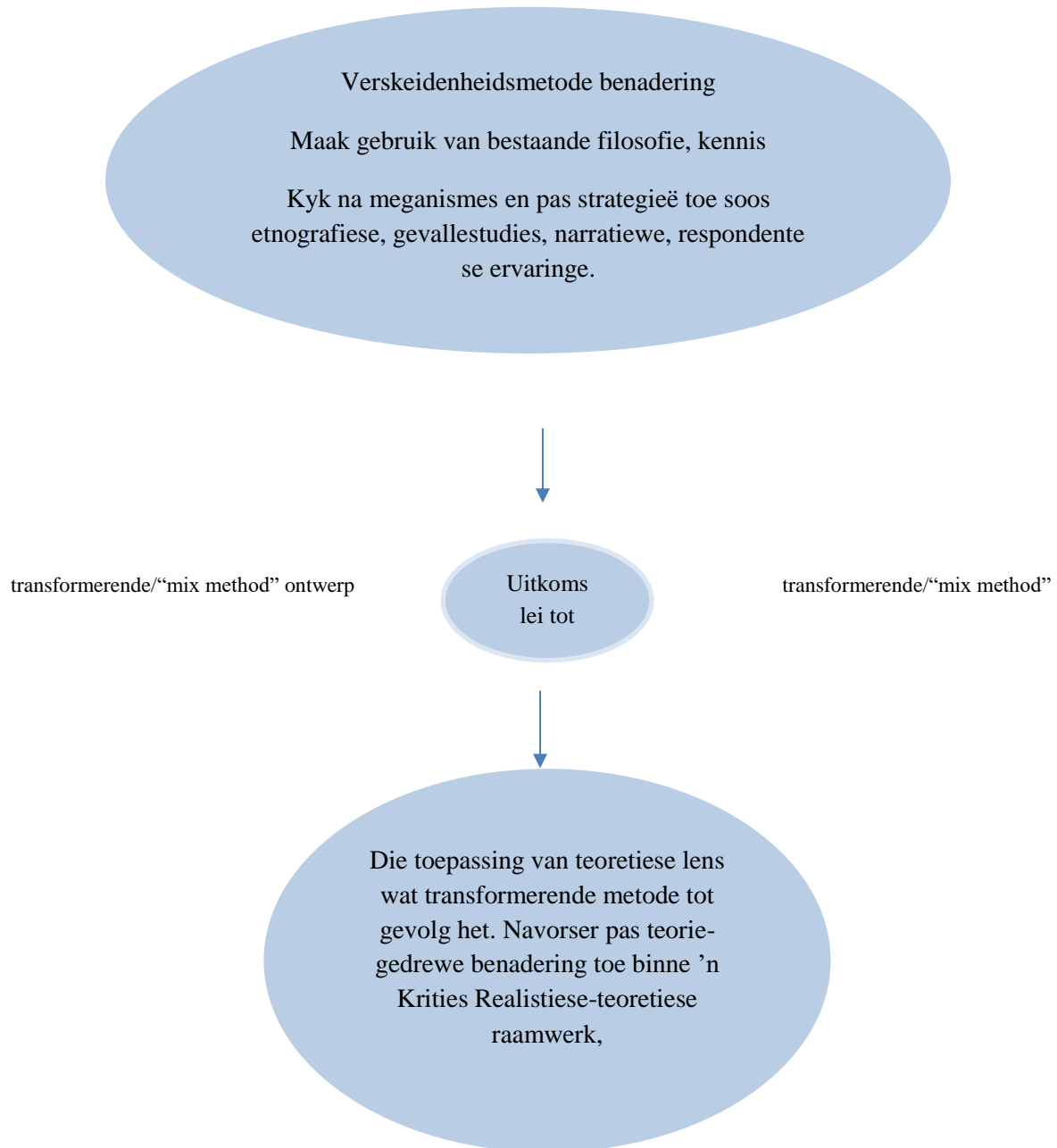
- i. Voortvloeiende / opeenvolgende verskeidenheidsmetode;
- ii. die samelopende verskeidenheidsmetode, en
- iii. laastens die transformerende verskeidenheidsmetode.

Swinton en Mowat (2006: 29) beskryf kwalitatiewe navorsing as glibberig, “slippery” en tog moeilik om binne een eenvoudige definisie te beskryf. Hulle verwys na Denzin en Lincoln (1998: 3) se definisie om sodoende ’n beskrywing te gee.

Qualitative research is multi-method in focus, involving an interpretative, naturalistic approach to its subject matter. This means that qualitative researchers study things in their natural settings, attempting to make sense of, or interpret, phenomena in terms of the meanings people bring to them.

Die voortvloeiende / opeenvolgende metode [i] word toegepas binne navorsingstudies waar die een *bevindingsmetode* voortvloei vanuit een metode na ’n ander metode; bv ’n studie wat begin deur kwantitatiewe metode te gebruik en voortvloei tot die gebruik van kwalitatiewe metode. Die samelopende Verskeidenheidsmetode [ii] verenig kwantitatiewe en kwalitatiewe data om sodoende ’n omvattende analise van die navorsingsprobleem uit te wys, terwyl die navorser die transformerende Verskeidenheidsmetode [iii] deur die toepassing van ’n teoretiese lens metode beskou, help dit die navorser om ’n breër perspektief van die *navorsingsontwerp* te kry. As gevolg van die gebruik van beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe data te implementeer, binne die proses van Teoretisering van hierdie navorsing. Hierdie teoretiese perspektief, is deel van die navorser se navorsingshipotese en -vermoede van wat die navorsingssubjekte se gedrag bepaal, of selfs beïnvloed. Die navorser gebruik verskillende teorieë en denkraamwerke / paradokse en paradigmas wat as vorme van ondersoek beskou kan word en daarom kom ’n *verskeidenheidsmetode* vanuit hierdie veelvuldige ontwerp gedurig voor. Hierdie Teorie word deurgaans in verskillende vorme van die navorsing geïntegreer bv. in gesprekke met navorsingssubjekte, in vraelyste ensovoorts.

Diagram: 3.3

[Eie Navorsingsdiagram, wat skematies uitbeeld hoe die “mix method” veelvuldige benadering met die bestaande filosofiese agtergrond teorieë, die meganisme, wat optrede / karakter beïnvloed inspeel en inwerk op respondente se narratiewe. Die uitkomst beïnvloed tot so’n mate dat dit transformierend inwerk op die deelnemers van die studie en beleidsmakers. Die transformerende teorie help die navorser om sekere transformerende / veranderingspunte te antisipeer. Daarom beïnvloed die metode en die teorie die navorsingsontwerp.]

Een belangrike rede vir die keuse van hierdie navorsingsontwerp was die transformerende invloed en oorsaaklike faktore wat navore getree het. Verder was hierdie keuse van die navorser versterk deur die teoriegedrewe, “theory-driven”, benadering van Pawson en Tilly (1997). Die navorser het gebruik gemaak van ’n Kritiese Realistiese Teoretiese denkraamwerk / paradigma om sodoende hierdie navorsing legitimeit te gee binne die vak / akademiese veld van Missiologie. Beide die teoriegedrewe benadering en die Kritiese Realistiese Teoretiese denkraamwerk beïnvloed in ’n grotere mate hierdie navorsingsontwerp. Verder was die Kritiese Realistiese Teoretiese denkraamwerk deur middel van die teoriegedrewe benadering as die teoretiese lens gebruik om hierdie “mix method” of *verskeidenheid-metodes*, as rigsnoer vir hierdie studie gebruik. Binne hierdie studie, was die navorsingsargument op die volgende argument, naamlik, dat die *‘verskeidenheid metode’* of *“mix method”* veelvuldige navorsingsontwerp, parallel aan ’n transformerende ontwerp gestel was. Hierdie argument was versterk deur ’n teoretiese lens toe te pas om die *ondersoek fenomeen*, te verken en te evalueer. Daarom in die geval van hierdie navorsing het ek ’n eiesoortige navorsingsontwerp ontwikkel naamlik, ’n *Transformerendeontwerp*. Die redes hiervoor is omdat hierdie navorsing die volgende karaktereenskappe bevat, naamlik dat: die hipotese en teorie geldig is; aksie-georiënteerd is; deelnemend van aard is; ’n bemagtigingsbenadering volg en oplossings soek (Creswell 2003: 66-67).

3.4 Filosofie van teoriegedrewe benadering

Binne die Kritiese Realistiese paradigma was ’n spesifieke benadering gevolg om die gespesialiseerde data binne die denkraamwerk in te vorder. Onderhoudvoering was een van die maniere om empiriese data (kwalitatief en kwantitatief) in te samel. Onderhoude was die

meeste as metode van data-invoering binne die Sosiale Wetenskap gebruik (Manzano 2016:1).

Om hierdie nuutgevorderde data (kwalitatief en kwantitatief) as legitiem en eg te verklaar, was dit nodig volgens wetenskaplike metodes geanaliseer te kan word. Hierdie navorsingsbenadering vereis ook dat onderhoude volgens 'n wetenskaplike wyse gevoer en data ingevorder moet word. Onderhoude word as middel of instrument beskou, om ondersoek in te stel na die besinning van mense as Agente. Smith en Elgar (2012: 3) Manzano (2016: 1) stem saam met Smith en Elgar (2012: 3) dat navorsersonderhoude as metode van data insameling tussen die 'ondersoek objek' en Ondervraer as instrument beskou. Manzano (2016) kwalifiseer haar teorie verder deur die volgende argument aan die orde te stel:

Wat is realisme?

In hierdie subafdeling het die navorser bloot net die definisie van Realisme deur en watter onderliggende filosofie hierdie navorsingsbenadering ondersteun, beklemtoon.

Die volgende definisie word aan Realisme toegeken;

Realism is a methodological orientation, or a board logic of inquiry that is grounded in the philosophy of science and social science. (Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh, 2013: 5)

Hierdie filosofie van wetenskap is geleë tussen die positivistiese⁵⁹ denkraamwerk (daar is 'n werklike wêreld wat ons kan sien en observeer en dan ons eie gevolgtrekkings maak), teenoor die Konstruktivistiese⁶⁰ denkraamwerk (alles wat ons weet kan geïnterpreteer word deur ons

⁵⁹ Taylor (2020:57) beskryf hierdie diskoerse as volg: "Positivism, for example, focus on natural phenomena and recognizes only things that can be scientifically proved or verified" 'n aanhaling van (Guba 1990:19) as sekondêre bron.

⁶⁰ "Constructivism, recognizes that researchers are influenced by their context. However, constructivism embrace a relativist ontological position, denying "the existence of an objective reality".(et al Creswell 2014:8-9 en Mills, Bonne rand Francis 2006:2)

menslike sintuie en brein, maar tog is daar 'n mate van onsekerheid). Realisme erken dat daar 'n werklike en egte wêreld bestaan en dat ons kennis daarvan deur ons menslike sintuie, gewaarwordings deur ons brein, taal en kulture geprosesseer word. Verder beklemtoon hierdie filosofie dat die menslike verstaan van sy / haar Realiteit tóg kan verbeter deur sy / haar se interpretasie daarvan, en wat hy / sy daarvan maak. Ons kennis van waar ons onself bevind is gedeeltelik, maar kan uitbrei met die tyd. So wat hierdie Realistiese filosofie bevorder is júís om Sosiale Programme, onder andere die program waarbinne Korrektiewe Kapelane funksioneer, onder die vergrootglas te plaas en die rol van die navorser te posisioneer deur krities die konteks, meganisme en uitkomste te bestudeer, en daaroor te redeneer.

Manzano (2016: 1)

... in evaluation research – most especially in formative, process and development approaches -interviews are frequently the main and the only tool to generate data about programme effectiveness.

Voorts was die data (kwalitatief en kwantitatief), versamel vanuit die onderhoude wat toepassing gemaak was op die verskillende vlakke waarbinne die navorsingssubjekte binne hul sosiale wêreld funksioneer. Die navorsingssubjekte se narratiewe en persoonlike ervaring kan nie van die navorsingsteorie geskei word nie (Pawson, 2009: 301). Die verbintenis tussen die Institusionele konteks [C] en hoe dit saam werk met die meganisme [M] wat inspeel op die konteks, is 'n belangrike faktor.

Smith en Elgar (2012: 4)

In accounting for social structure we need a theory of the determination and not simply accounts of the operation of the effects of these structures. A key feature of critical realism is it stresses a layered ontology to social reality, with empirical (sensory experience), actual (action in events) and real (causal

powers separate but not always evident in empirical and actual) manifestations.

Nog 'n belangrike eienskap van 'n *teoriegedrewe ondersoekende benadering* is: Van Bella (2010: 10)

... but also to systematically develop a framework for the design of theory-driven evaluations.

Die narratiewe ervarings van die navorsingsdeelnemers / navorsingssubjekte word egter beïnvloed deur strukture en meganismes [M], wat gebeurtenisse genereer. (Elder-Vaas, 2010: 44 soos aangehaal deur Smith en Elgar, 2012: 4) Dit beteken dat die onderhoude nie altyd die werklike oorsake van bepaalde optredes en gedragspatrone skets nie, selfs wanneer daar ondersoek ingestel word na 'n Navorsingshipotese of -vermoede na die menslike gedrag en ervaring van die Deelnemers. Daar bestaan ook die moontlikheid dat geen insig ontwikkel kan word nie. Daarom is Smith en Elgar (2012) van mening dat daar Wetenskaplike Metodes en benaderings moet wees waarvolgens individue se *narratiewe* ingevorder kan word.

Karl Marx, 18de eeu (soos aangehaal deur Smith en Elgar, 2012: 5)

Men make their history, but they do not make it just as they please; they do not make it under circumstances chosen by themselves, but under circumstance directly encountered, given and transmitted from the past.

Bhaskar, 1989: 36 (soos aangehaal deur Hesketh en Brown, 2004: 352)

People do not create society. For it always pre-exists them and is a necessary condition for their activity. Rather society must be regarded as an ensemble of structures, practices and conventions which individuals reproduce and transform, but which would not exist unless they did so. Society does not exist independently of human activity (the error of rectification). But it is not the product

of it (the error of voluntarism).

Die navorser argumenteer dat hierdie Kritiese Realistiese paradigma meer na Marx se stelling van die 18 de eeu, neig. Manzano (2016: 2) sê dat realistiese onderhoude, redelik geïgnoreer was binne die Sosiale Wetenskappe terwyl Realistiese Evalueringsprosesse of -metodes eintlik maar rondom 'n *teoriegedrewe* onderhoudsbenaderings sentreer. Die kern doelwit van hierdie benadering was, om deur die data wat ingevorder was, die navorsingsvraagstuk te valideer, of vals te verklaar (Pawson, 1996: 295).

Maxwell (2012: 6) argumenteer dat Realistiese studies 'n Ontologiese Realisme behou terwyl dit tog 'n vorm van Epistemologiese konstruktiewe en realitavisme, aanneem. Beide die Etnografiese en Fenomologiese benaderings word belangrik binne hierdie hermeneutiese studie. Binne hierdie benadering word weer na die filosofiese konsepte soos Ontologiese, Epistemologie en Teologies verwys. Daarom dat Maxwell (2012) die navorser help om hierdie konsepte binne die regte konteks van hierdie navorsing te plaas. Verder voer Maxwell (2012) aan dat hierdie vorme van kwalitatiewe navorsing baie skaars is. Aan die ander kant argumenteer Pawson en Tilly (1997) weer, dat Realistiese Evalueerders onderhoude moet voer, anders as konstruktivistiese navorsers. Realistiese-navorsers maak van 'n *teoriegedrewe* Onderhoudsmetodes gebruik. Pawson en Manzano-Santaella (2012) verfyn hierdie *teoriegedrewe onderhoudsmetode* deur te argumenteer dat hierdie kwalitatiewe realisme ontstaan het vanuit hierdie beskrywende *kwalitatiewe verantwoordbaarheid* van Deelnemers wat die Navorser verder help om te bepaal hoe die program vir sekere van die Deelnemers werk. Hierdie bewuswording kan die navorsers gehelp om sekere afleidings te maak aan die hand van sekere verklarings, en optredes van die deelnemers binne die program, soos aangehaal deur Manzano (2016: 2).

Menslike omstandighede staan in verhouding tot Sosiale Realiteite en dit bring verskillende Empiriese handelingte of gedragspatrone na vore. Hierdie Empiriese handelingte of gedragspatrone word beïnvloed deur kontekstuele [C] variante soos tyd, konteks en beleide. Dit is hierdie verskillende handelingte en konteksvariante wat verenig, en Agente (Korrektiewe Kapelane, Bewaarders, Onderwysers en Onderwyseresse, Sielkundiges, Maatskaplikewerke en Maatskaplikewerksters, asook en Geestelikewerke) vorm dan deel van omstandighede en handelingte.

Die trekpleister van onderhoude as 'n metode om data wetenskaplik in te vorder deur die realistiese-benadering te volg binne die Kritiese Realistiese Metodologiese-denkraamwerk bied die ondersoeker direkte toegang tot die denkwêreld van die Deelnemers. Beide in terme van hulle gedragspatrone, of optrede binne die eiesoortige of komplekse kontekste [K] en hulle persoonlike narratiewe of ervarings. Onderhoude as 'n interaktiewe metode van dialoog, wat duidelik geartikuleer kan word, deurdat betekenis, verklarings en selfs die emosies wat daarmee gepaard gaan, soms daarmee beleef word. Daarom kan onderhoude as wetenskaplike data-invordering as 'n proses beskou word, waar menslike interaksie plaasvind en gemeenskaplike konstruktiewe betekenis en waardetoevoeging plaasvind. Hierdie interaksie kan op beide deur navorsingsdeelnemers, en die navorsers, ervaar word. Dit help die Navorsers verder om die onderskeid te tref tussen positivistiese en konstruktiewe status van die onderhoudsbenadering.

Volgens Smith en Elgar (2012: 6) vind die kritiese realistiese denkraamwerk en benadering besondere aanklank by die konstruktiewe benadering, soos in voorafgaande diagram uitgewys was. Baie aandag en belangstelling was op menslike handelingte, beide op die navorsingsonderwerp as ondersoektema, en as die padkaart van hierdie navorsing en teoretisering gebruik. Verder beklemtoon Smit en Eldar (2012: 6) die volgende Kritiese Realistiese benadering:

... however, critical realistiese also emphasise that social action takes place in the context of pre-existing social relations and structures, which have both constraining and facilitating implications for such action. In this sense the social world has an external reality and exerts powers over the way we act, but at the same time ‘human action may be affected by social causes without being fully determined by them.’ Elder-Vaas (2010: 87-8). This means that critical realistiese seek to utilise interviews and other social research methods both to appreciate the Interpretations of their informants and to analyse the social contexts, constraints and resources within which those informants act.

Die navorser stem saam dat bogenoemde aanhaling juis die belangrikheid van die verweefde afhanlikheid tussen sosiale konteks [K] en die strukture van die sosiale konteks beïnvloed, en verder wil uitbeeld. Daarom kon die navorser die afleiding dat die sosiale konteks [K] en die strukture binne hierdie eiesoortige wêreld ’n bydrae maak het tot die menslike optrede en hulle narratiewe en ervarings beïnvloed, en seker tot ’n mate, bepaal ook. Binne hierdie studie word hierdie invloede, en voorskrifte of bepalings as meganismes [M], beskou. Hierdie verskillende insette vanuit verskillende vlakke, het tog ’n bydrae tot die kompleksiteit van die konteks, maak.

Smith en Eldar (2012: 7) verwys na twee verskillende tipes behandelings wat toegepas was tydens die Onderhouds en Analiseringsproses van die data, naamlik realistiese konsep van Etnografiese onderhoude, terwyl Pawson en Tilley (1997; en veral Pawson, (1995) ’n eksplisiete Kritiese Realistiese benadering van ’n teoriegedrewe of teorie-gebaseerde wyse van onderhoudsvoering-model (meganisme) toegepas. Wanneer ’n mens die twee benaderings van

nader ondersoek, kom die ooreenstemmings, verskille, die swak-, en sterk eienskappe ook navore.

Die navorser moet egter op hierdie stadium van hierdie navorsing beklemtoon dat die doel van 'n teoriegedrewe onderhoudsbenadering binne die Kritiese Realistiese Benadering, van konstruktiewe onderwerphandleiding binne die volgende drie fases gebruik was, naamlik: Teorieversameling; Teoriesuiwering, en Teoriekonsolidering (Manzano (2016: 2).

3.5 Etnografiese aspekte

Vanuit verskillende literêre bronne, maak die navorser die afleiding dat sekere akademici praat van Etnografiese navorsing terwyl ander weer tydens Onderhoudsvoering verwys na die Etnografiese Onderhoudsmetode. Die Etnografiesemetode was slegs 'n strategie van navraag en ondersoek instel deur informele observasies, wat spesifiek op die kultuur en natuurlike konteks van die navorsingsonderwerp en deelnemers fokus. Cresswell (2007: 13) vir die doel van hierdie Verkeidenheids-, of Veelvuldige- en Transformerendeontwerp het die navorser aandag gee aan beide die terme, om sodoende die onderliggende filosofiese grondteorie van hierdie metode te observeer.. Verder het hierdie metode die navorser gehelp om 'n beter kontekstuele oorsig vanuit die deelnemers se werklike Realiteite wat hulle daagliks ervaar binne hierdie komplekse konteks, te kry.

Daar is ook ander maniere hoe die etnografiese aspekte binne verskeie navorsings gebruik kan word. Binne hierdie studie word 'n hiervan belig. Hiebert (2001: 7), verwys na hierdie tipe navorsingsmetode, deur te argumenteer dat Etnografiese navorsing sentraal is om 'n beter begrip van bediening binne 'n kleiner gemeenskap te ontdek, soortgelyk aan die Ondersoek fenomeen. Hierdie tipe navorsings- metode is konteks [K] gebonde, en ontleed hoe daar binne hierdie komplekse konteks gereageer of opgetree word.

Thick ethnographies are important in missions to help missionaries understand the people they serve. But in themselves they do not help us to understand the coming of the missionary and the Gospel from outside the culture—in other words, intercultural situations. Moreover, single ethnographies do not help us to understand humans in general. Nor do they lead to the development of general Missiological Theories. (Further on) Ethnological studies involving the deep study of specific culture, and comparisons between them to formulate broad generalizations are vital to missiology. It is here that we are the weakest in our understanding what is happening in missions around the world.

Wan (2005: 7) argumenteer weer op sy beurt, dat binne Etnografiese studies dit altyd help as die navorser met die kultuur van die Onderzoekgroep bekend is. Dit vergemaklik die Observasie proses vir toekomstige studies.

Ethnological studies involving the deep study of specific cultures, and comparisons between them to formulate broad generalization are vital to missiology. It is here that we are the weakest in our understanding what is happening in missions around the world.

Dit was op hierdie vlak binne hierdie navorsing toegepas.

Hiebert (2001: 8) deur bovermelde argumente, help die navorser om sorgvuldig, maar tog sistematies as Deelnemende-observeerder in te beweeg binne die ondersoekveld. Daar is baie dinge wat die ondersoeker / navorser vanuit die metode van observasies kan leer. Die navorser kon maatskaplike realiteite, soos hoe verskil die optrede van manlike en vroulike Kapelane teenoor gevangenes, geïdentifiseer. Die verskille in die akademiese kwalifikasie tussen die deelnemers, was ook uitgewys. Die navorser, het hy geloofsrealiteite soos byvoorbeeld

aanbiddingstyle, lofprysingstyle, denominasie-verskille, denominasie tradisionele gebruike, geïdentifiseer. Verder was ook geobserveer dat Kapelane gebruik maak van herstellende-geregtigheids konsepte soos geregtigheid, deernisvolle liefde, heling en versoening.

Deur gebruik te maak van hierdie tipe van *informele sistematise deelnemende observasie metode*, het dit die navorser gehelp om met die deelnemers (Korrektiewe Kapelane) 'n verhouding te bou en vertrouwe daar te kon stel. Binne die raamwerk van hierdie navorsing was dit van kritieke belang om 'n goeie agtergrond en kontekstuele begrip van die komplekse werkskonteks van die Korrektiewe Kapelane, in diens van Departement van Korrektiewe Dienste, te ontdek. Dit was soms as moeilik ervaar, maar was van kardinale waarde vir hierdie navorsingstudie. Hierdie benadering het die navorser gehelp om die *ondersoek-fenomeen* vanuit die *'binnekring- benadering'* te ondersoek.

Teen die agtergrond van die feit dat hierdie 'n Missiologiese studie is, het dit bygedra daartoe dat die navorser kon dieper delf, en homself toelaat om dit vanuit sy Christelikelebensbeskouings-perspektief te kry, en vas te stel wat die korrekte gebruik en toepassingsveld is. Sommige van die herstellende-geregtigheidskonsepte – soos deernisvolle liefde, geregtigheid en versoening as teologies-gefundeerde terme – lê binne hierdie die ondersoek fenomeen. Die positiewe bydrae van die gebruik van die deelnemende-waarnemingsmetode gedurende hierdie navorsing het die volgende aspekte na vore gebring:

- i. 'n nuwe dimensie tot die navorsing;
- ii. 'n observasie vanuit die binnekring;
- iii. die ondersoek van menslike optrede gegee hulle Hermeneutiese konteks, en
- iv. laastens, die toepassing van Missiologiese teorieë.

Die teenoorgestelde wat ook na vore getree het vanuit soort gelyke studies was:

- i. sodra menslike studies gedoen word het die teenwoordigheid van die navorser ook 'n invloed
- ii. die ondersoeker moet altyd in gedagte hou dat die persone, deelnemers, wat navorsers word ook hul eie agenda mag hê, met die doel om dié agenda te bevoordeel.
- iii. in verhouding tot die navorser neem die respondente ook met hul vooropgestelde redes deel aan die navorsing.

Smith en Elgar (2012: 10), skryf redelik ekstensief oor Etnografiese onderhoude. Daar is twee denkstrome aangaande Etnografiese onderhoude: die een groep verwys na die informele benadering, soos die saamstel van verslae, fasilitering van dialoë, die volg van die onderhoudsagenda binne 'n meer buigbare wyse, na aanleiding van die deelnemers se respons. Die ander groep glo dat onderhoude nie net 'n informele dialoog of gesprek is nie, omdat die Etnografiese navorsers 'n agenda het en daarby moet bly om sodoende beheer oor die hele proses te behou (Hammersley en Atkinson, 1995: 152 soos aangehaal deur Smith en Elgar, 2012: 10).

Verder handhaaf Hammersley en Atkinson (1995: 152), soos aangehaal deur Smith en Elgar (2012: 11), dat 'n aktiewe etnografiese onderhoud binne die realistiese voorkoms beide die betekenis en kennis (epistemologie / kennis) van die navorsingsteorie en die navorsingsagenda in noue verband moet bring met mekaar. Etnografiese navorsers poog om deur Etnografiese onderhoude, ondersoekende tipe vrae te vra om sodoende 'n reaksie uit te lok om verder 'n debat of dialoog in meer besonderhede te voer. 'n Realistiese Ontologie (die werklike realiteite van die omgewing waarbinne die navorsing plaasvind), het 'n groot invloed op watter

metodologie binne die navorsing toegepas gaan word. Dit bepaal egter wat die aard van die kennis was wat vanuit die data in die vorderingsproses versamel was.

Binne hierdie navorsing was die werklikheid van die Christen-realistiese-ontologie as integraal beskou, juis omdat hierdie navorsing ook een van die *missie Dei fokusse* van God se betrokkenheid binne die wêreld omskryf. Deur teologiese terme soos deernisvolle liefde, geregtigheid en liefde / heling te bespreek as deel van die karakter van Korrektiewe Kapelane, verleen die navorser ekumeniese konsensus aan die multi- dimensionele beeld van God se missie. Hierdie betrokkenheid van Korrektiewe Kapelane binne hierdie komplekse konteks namens hulle verskeie geloofsd denominasies en hulle interaksie binne God se missie, gee 'n pneumatologiese karakter aan God se werk.

Wat die navorser verder ook in belangstel, was die kennis van die respondente aangaande die navorsingsteorie en daarom sal hierdie Etnografiese onderhoude die navorsing daarin gehelp. Dit het ook natuurlik die navorser gehelp om sy bestaande kennis aangaande die navorsingsteorie en die respondente se kennis van die navorsingsteorie, te vergelyk, te verfyn en te kombineer. Die filosofiese van die Missiologiese Epistemologiese belig die navorsingsteorie deur middel van 'n sensitief-kritiese, realistiese benadering. Dit het gehelp met die hermeneutiese verstaan van hoe Korrektiewe Kapelane die teologiese terme van deernisvolle liefde, geregtigheid, geloof en heling gebruik binne hul gesprekke wat hulle met gevangenes voer. Die navorser argumenteer dat hierdie Krities Realistiese, missiologiese epistemologiese benadering die verskillende denkpatrone tussen die deelnemers sal belig, in so 'n mate dat dit nie die navorser in die data-invorderingsproses sal beperk het nie, maar wel gehelp om die Missiologiese en Teologiese vraagstukke te identifiseer.

3.6 Fenomenologiese aspekte

Cresswell (2007: 13), beskryf fenomenologiese navorsing ook as 'n strategie van navraag of ondersoek, waarvolgens die navorser die essensie van die menslike ervarings van die fenomenologie beskryf vanuit die denkraamwerk van die navorsingsdeelnemers. Om dit so te kan beskryf, argumenteer hy, kom die fenomenologie as 'n filosofiese inwerking, wat ook as 'n metode van navraag of ondersoek beskryf kon word. Hierdie tipe van navorsing is ideaal vir navorsingstudie in klein groepe wat oor 'n redelik lang periode plaasvind, met die doel om die meganisme [M], patrone en verhoudings wat waardevol geag word, met mekaar te verbind. Dit het natuurlik gehelp dat die navorser nie sy eie begrip en kennis van die navorsings onderwerp hoër gereken het as dié van die navorsingsdeelnemers nie. Die navorsingsdeelnemers het beskik oor eerstehandse kennis (epistemologie) van die fenomeen. Hierdie ervarings van die navorsingsdeelnemers was deur 'n kwalitatiewe metodologie geondersoek. Hierdie kwalitatiewe vrae, het die navorser antwoorde te kry op die volgende vrae soos: i. *Wat is u ervaring van die fenomeen?* ii. *Watter situasies / konteks [K] van die fenomeen het 'n invloed op ervarings [M] gehad?* Dit was hierdie tipe kwalitatiewe data wat fundamenteel was om hierdie navorsingstrategie van ondersoek holisties te bespreek, om sodoende die navorsingsfenomenologie, toe te pas.

3.7 Teoriegedrewe Onderhoudsbenadering

Hierdie teoriegedrewe onderhoudsbenadering is deur Ray Pawson en Nick Tilly onderwerp. Die navorser beskou beide Pawson en Tilly as die kenners van hierdie benadering. Hierdie teoriegedrewe benadering tot data-invordering het ten doel gehad om 'n realistiese en sistematiese benadering beide kwalitatiewe en kwantitatiewe data te betrek om sodoende 'n omvattende analise te gee wat op bewyse gebaseer was. Verder het hierdie benadering om die verhouding tussen konteks [K], meganisme [M] en uitkomst [O], eerstens te soek. Pawson en Tilly (1997). In praktyk beteken dit daar is sekere meganismes [M] wat sal lei tot

sekere uitkomst [O] wat weer ingewerk het binne bepaalde kontekste [K]. Dit was belangrik geag binne hierdie navorsing om hierdie teorie goed onder die knie te kry en te verstaan om so-doende sy Empiriese “mix method” of *transformeerde navorsingsontwerp* goed te kon beskryf.

Waar die navorser begin? Manzano (2016: 1) argumenteer dat onderhoudsvoering is die mees algemene metode van data-invordering wat binne die Sosiale wetenskappe gebruik word.

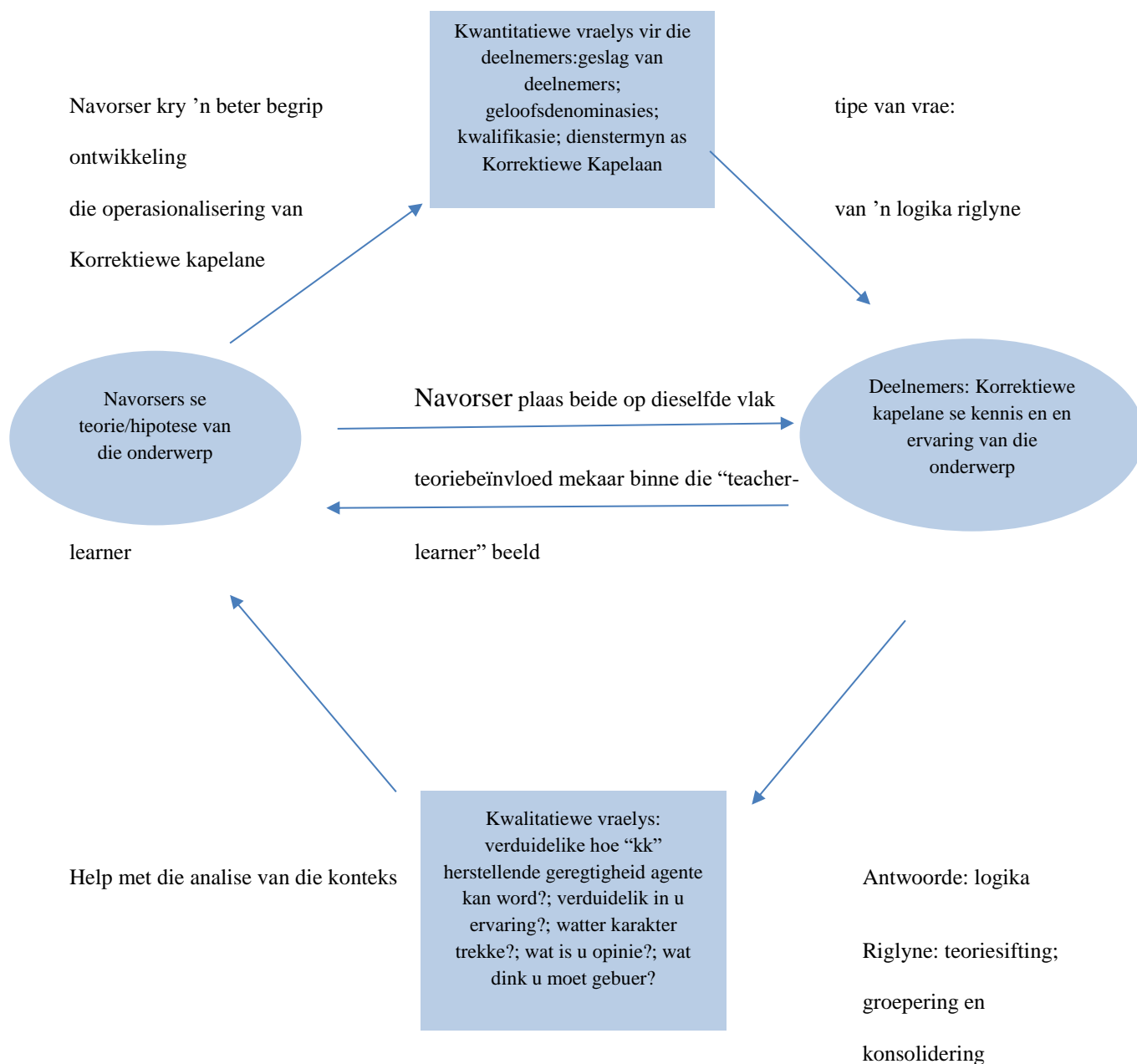
Pawson (2009: 297):

What if we give theories the responsibility to design an interview?

What might they come up with?

Onderhoude het 'n *gereedskapmiddel* geword om data en inligting in te vorder. Dit was as 'n belangrike vertrekpunt tot 'n verbindingslyn met die teoriegedrewe benadering van Pawson en Tilly (1997), beskou. Te midde van al die metodologiese reëls en beginsels van só 'n benadering, het die navorser dit belangrik om te begin by die punt van *teoretisering van die onderhoud*. Met die volgende skematiese voorstelling het die navorser sy verstaan van Pawson en Tilly (1997) se teoretisering van die onderhoud op hierdie navorsingstudie toegepas. Hierdie studie wou egter uitwys hoe die program werk, en watter intervensies vir Korrektiewe Kapelane werk, binne hierdie realistiese evaluerende studie.

Diagram: 3.4

Pawson (1997), gebruik 'n soortgelyke skematiese voorstelling wat hy noem "structured interviews". Wat die navorser hierdeur wou uitwys, is hoedat hy hierdie "structured interviews" voorstel en teoretiseer deur ook "unstructured interviews" en data te gebruik om die "mix method" of transformeerde ontwerp uit te beeld.

Binne hierdie studie was die volgende aspek eerste van belang: *waar word die deelnemers binne die onderhoud geplaas?* Gegee hierdie navorsingsontwerp het die navorser die keuse om die deelnemers en die navorsingsonderwerp binne dieselfde raam te plaas. Die navorser was van mening dat daar geloofwaardige informasie / inligting gesetel was, by die deelnemers se ervaring en kennis van die navorsingsonderwerp. Tussen die navorser en die navorsingsonderwerp was daar 'n magdom van kennis aangaande die navorsingsteorie / navorsingsvraagstuk. Die geheim was egter om die kennisvaardiges (navorsings subjekte) en akademie in dieselfde rigting te laat beweeg. (Pawson, 2009: 299-303), argumenteer ook dat binne die *teoriegedrewe model*, die navorser se teorie die onderwerpspot van die onderhoud is en dat die deelnemers deel gemaak word daarvan, om sodoende die teorie waar of onwaar te bevestig en te verfyn.

Met die erkenning dat daar 'n intieme verhouding bestaan tussen teorie en metode, en dat dit slegs tot sy reg kan kom deur 'n realitiese verduideliking. Daarom het die navorser kritiese ontwerp, naamlik: *Watter bydrae het Korrektiewe Kapelane tot dusver gemaak het tot die transformasie / verandering van oortreders van misdaad deur hulle teenwoordigheid binne die organisatoriese sisteem van die Departement Korrektiewe Dienste?*

Hierdie vraag het die *kern motivering* gevorm tot die navorser se teorie van die navorsingsonderwerp. Dit het die navorser se idee dat die omstandighede en die institusionele konteks [K] nie altyd in sommige gevalle tot voordeel van *transformasie* gesien kan word nie, versterk. Deur beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe vraelyste verken die navorser was hierdie teorieë in die vorm van oop, geslote, formele en informele, strukturele en nie-strukturele tipe vrae in logiese vorme daar te stel. Die primêre doel van die navorsing hiermee was om sy metodologiese denkraamwerk deur die onderhoude te verbreed.

In my view, the starting point of any attempt to understand the synthesis

of the quantitative and qualitative is to celebrate the potential of the ‘realistiese’ approach to social investigation. Realism’s head start over other attempts to codify the rules of sociological method is its commitment to ‘ontological depth’ in explanation, that is to say the notion that since social events are interwoven between various layers of social reality, then so must be any account of them. (Pawson, 2009: 300)

Daar is drie eienskappe wat hierdie sosiale gebeure aan mekaar gewef het en wat van fundamentele belang beskou was binne die strategie van die *teoriegedrewe onderhoudsbenadering* as deel van die realistiese-denkraamwerk. Hierdie eienskappe hou as’t ware die sosiale wêreld bymekaar.

The basic task of sociological inquiry is to explain interesting, puzzling, socially significant outcome [O] patterns between events or happenings or social properties. Explanation takes the form of positioning some underlying mechanism [M] which generates these outcomes and thus consists of propositions about how the interplay between agency and structure has constituted these outcomes. Explanatory closure requires that, within the same investigation, there is also an examination of how the workings of such mechanisms is contingent and conditional, and thus are only fired in particular historical or institutional contexts [C]. (Pawson, 2009: 300)

Die vraag wat die navorser vra was: *hoe gaan hierdie drie eienskappe saamwerk om die mees akkurate data te versamel met die fokus daarop om die navorser en die deelnemers se kennis in een rigting, saam met die breë akademiese kennis, te laat beweeg?* Die navorser beskik oor sy bepaalde kennis aangaande die navorsingsonderwerp. Dit het die rowwe navorsingsteorie

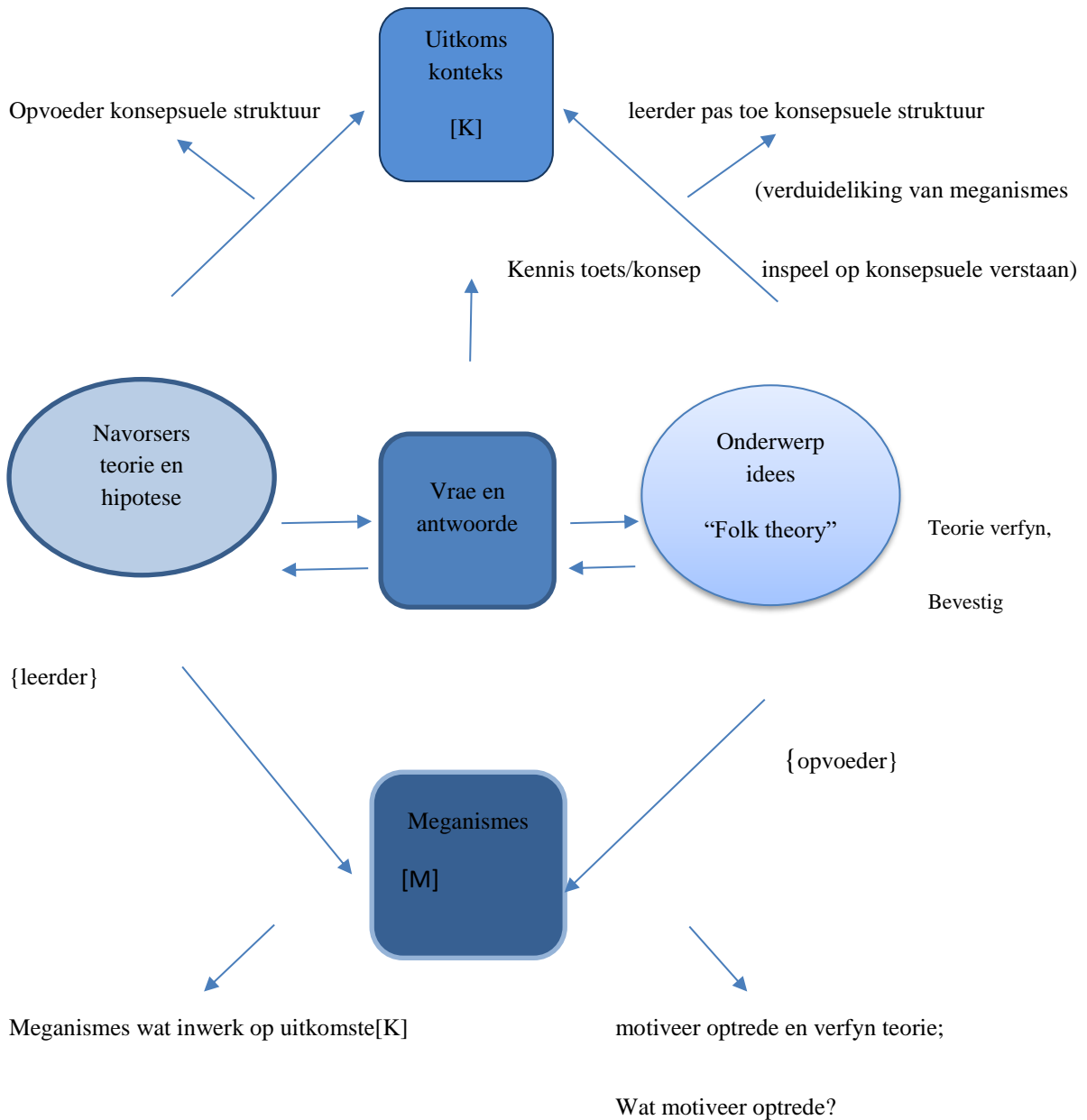
gevorm. Binne die Realistiese benadering, word hierdie kennis deur 'n bepaalde konteks gevorm vanuit die navorser se *verstaan* van hoe die program gefunksioneer het. Beide die konteks [K] en uitkomste [U] van die program word gelei deur die navorser se konseptualisering.

Die konseptuele verskille tussen beide die navorser en die deelnemers en selfs tussen die deelnemers aaangaande die navorsingsteorie, en die betekenis waarde daarvan, moet binne die *data invorderingsproses* van die verskillende vrae duidelik gemaak word. Gelykstaande teenoor het die navorsingsvraagstuk gegee 'n teoretiese oorsig wat die meganismes [M] bepaal wat inwerk op die uitkomste [U] van die teoriegedrewe onderhoude, kom staan. Daar was tog 'n mate van spekulاسie by die navorser, wanneer die kleiner teorieë van rehabilitاسie beskryf was.

Binne die Realistiese-benadering was generatiewe meganismes as [M] spekulatief deur die navorser aanvaar. Die rede hiervoor was om 'n balans van ervaring wat tussen die deelnemer te bepaal, in fyner besonderhede te beskryf. Indien daar op hierdie wysse met die inligting omgegaan word kan daar wel verandering teweeg te bring en waarde toegevoeg word tot die navorsingsonderwerp.

Diagram: 3.5

Teoriegedrewe onderhoud: Pawson (1996: 304)

Op 'n strategiese wyse het die *teoriegedrewe onderhoude* die navorser en deelnemers met mekaar verbind. Kwalitatiewe en kwantitatiewe vraelyste word gebruik om konteks [K] te gee

aan die navorsingsteorie. Beide hierdie tipe vraelyste word ook ingespan om die teorie van die navorser en die deelnemers te verbind en te toets. Generatiewe meganismes [M] wat inwerk op die uitkomst [U] het ook sy oorsprong vanuit die data wat versamel was, plus die bestaande teorie van beide partye. Verskillende konsepte en begrippe was getoets binne formele en informele gesprekke. Die navorser het aan die begin van onderhoude die rol van die Opvoeder gespeel gedurende die vroeë en onderhoud voerings, terwyl die deelnemer die posisie van die Leerder inneem. Die navorser het die gesprek aangaande die teorie ingelei om sodoende 'n beter begrip van die kenners wat elke dag daarmee gekonfronteer word, te ontvang. Wanneer dit by die toetsing van teorie en begrippe kom en watter meganismes die uitkomst van die program beïnvloed, het die rolle verskuif en die deelnemers het die Opvoeder en die navorser die Leerder geword. Pawson (2009: 304) beskryf hierdie proses as die *opvoeder-leerder kringloop*.

Volgens Smith en Elgar (2012: 12) word bogenoemde skematiese voorstelling, naamlik dat dié *teoriegedrewe onderhoudmodel* vereis dat die navorsingsteorie die rigtingbepaler moet wees. Die onderhoudvoerder / verslaggewer bly die kenner van die navorsingsonderwerp en teorie wat ondersoek word, terwyl die onderhouddeelnemer die teorie bevestig of vals verklaar, en verder help met die verfyning en kombinerings van die teorieë. Binne hierdie tipe van *teoriegedrewe model* word aanvaar dat beide die Onderhoudvoerder en die Onderhouddeelnemers in hulle eie reg beskik oor kennis aangaande die navorsingsonderwerp. Dit vereis dus 'n gesprek waartydens kennis uitgeruil kan word.

Tog moet daar ook erkenning gegee word dat wanneer dit by die praktiese kant kom. Hierdie studie het probeer om aan die deelnemer 'n geheelbeeld te gee oor hoe die verskillende

meganismes inwerk op die fenomenologiese, epistemologiese en selfs ook die ontologiese faktore wat gedrag binne 'n eiesoortige konteks bepaal het. Volgens Manzano (2016: 2) gee Maxwell (2012) ook erkenning aan die feit dat die ontologiese realiteite 'n vorm van epistemologie kontrasterende werklikhede binne die Realistiese-benadering uitbring, deur die gebruik van *kwalitatiewe onderhoude*.

Die navorser reken hierin lê die antwoorde wat 'n bydrae tot transformasie gemaak het. Belangrik was die punt wat volgens Smith en Elgar (2012: 13) wat ge-argumenteer het, dat die navorser moet beskik oor die navorsingsagenda en juis daarom, soos verwys na Manzano (2016), moet die navorser die deelnemers ook met sensitiwiteit benader. Smith en Elgar (2012: 13) stel ook voor dat die navorser meer oop en 'buigbare' vrae moet saamstel sodat dit die deelnemers in staat sal stel om die verskillende vlakke van die sosiale prosesse waardeur die navorser na antwoorde soek, beter te kan begryp. Beide Pawson en Tilly (1997:168) stel semi-gestruktureerde onderhoude met die gebruik van karakterskets kommentaar voor. *Loodsonderhoude* met sommige toekomstige deelnemers kan ook help met die verfyning van die opstel van vrae. Pawson en Tilly (1997) soos aangehaal deur Manzano (2016: 2), stel voor dat daar beginsels op onderhoude wat programme evalueer van toepassing is. Die eerste beginsel het te make met onderwerp van die realistiese navorsing bv. die proefstuk en die keuse van onderhoudsdeelnemers. Die ander beginsels verduidelik hoe om realistiese tipe vrae te stel, ingesluit die beplanning van tema riglyne en die identifisering van die drie verskillende fases binne die onderhoudsvoering, naamlik: teorie-versameling; teorie-verfyning en teorie-konsolidering.

Binne die Kritiese Realistiese benadering word die *teoriegedrewe model* soos volg toegepas: Teorie word voor die deelnemende kapelane in die vorm van onderhoudsvrae geplaas, met die doel om die teorie te verfyn. Die onderwerp van die onderhoud is natuurlik die navorser se teorie / hipotese. Die onderhouddeelnemers bevestig of verklaar die teorie as onwaar, of help met die verfyning daarvan. Volgens Manzano (2016: 3) verduidelik Maxwell (2012: 103) hoe realistiese studies kwalitatiewe data versamel. Beide gee erkenning dat hierdie data as bewyse kan dien om die fenomeen en die prosesse wat daarmee gepaard gaan, te toets teenoor alternatiewe data wat ook as deel van die navorsing ingevorder word. Kwalitatiewe onderhoude word gebruik waar binne oop en geslote tipe gesprekke gevoer word met die intensie om aspekte te verken en konsepte te toets. Die navorser doen dit natuurlik teen die agtergrond om ondersoek in te stel. Die toepassing van 'n teoriegedrewe onderhoudmodel waarbinne kwalitatiewe benaderings toegepas word, help met die teoretisering van die onderhoude.

Volgens Manzano (2016: 3) neem die verkenner / ondersoeker nie 'n “insider” of 'n “outsider”⁶¹ rol in nie, en is sy posisie geensins maklik nie. Vir die doel van hierdie navorsing gebruik die navorser gekombineerde metodes gedurende sy onderhoudsvoering met die oog op evaluering; kwalitatiewe metodes soos semi-gestruktureerde onderhoude met dokumente soos beleide bv. werkspligte, die “White Paper on Corrections” en Organogramme en etnografiese observasies. Hierdie data was as kwantitatiewe data beskou word. Verder was daar ook sterk gesteun op ander kwantitatiewe data wat vanuit die logika riglyn 1 met biografiese inligting verkry word. Die kwalitatiewe data word ingesamel deur met 13 Korrektiewe kapelane wat tans indiens van die Departement Korrektiewe Dienste is, onderhoude te voer. Die nuutste statistiek van diensdoenende kapelane binne die departement Korrektiewe Dienste is tans 34.

Die navorser moet erken dat kwalitatiewe onderhoude een van die mees algemene vorms van data invordering binne 'n Realistiese-evaluerende studie vorm. Dit neem altyd maar 'n "mix method" of kombinasie van metodes aan. Kwalitatiewe vrae was saamgestel en binne 'n logika riglyn 2 beskryf. Onderzoekende vrae was ontwikkel waarbinne temas en teorie voor kom met die doel om uitklaring en bevestiging te soek vir die navorsingsteorie. Van die vrae was ook so saamgestel om gesprekke uit te lok met die doel tot konseptualisering. Metodologiese uitdagings geniet ook aandag binne hierdie realistiese navorsingsbenadering daarom dat die navorser die kwalitatiewe vrae so opgestel het dat daar tussen konteks [C], meganismes [M] en uitkomst [O] tegniese vrae onderskei kan word. Die navorser het ook beklemtoon dat daar tog 'n behoefte bestaan aan tegniese bestuur en begeleiding binne so 'n realistiese onderhouds proses. Binne hierdie studie was daar ook bewustelik die keuse om nie oor hierdie tegniese aanwysers van die 'C's, M's en O's' teenoor die deelnemers in gesprek te gaan nie, maar dat hierdie faktore slegs vir analiseringsdoeleindes gebruik gaan word.

Daar was van die volgende twee beginsels gebruik gemaak as deel van die Wetenskaplike Realisme en die Filosofie van Wetenskaplike vorming binne die realistiese paradigma naamlik:

- i. konseptualiseer van die onderhoud en die regte keuse van 'n deelnemer wat waarde gaan toevoeg tot die navorsingsteorie;
- ii. die gebruik van begeleidende beginsels om die praktiese deel van die navorsing te omskryf. Hierdie beginsels moet volgens 'n interaktiewe wyse op die data analyse van toepassing gemaak kan word.

Onderhoudvoering

Binne die onderhoudvoeringsfase het die navorser, soos reeds aangedui, van beide die kwantitatiewe en kwalitatiewe ondersoekmetodologie gebruik gemaak, om data te genereer. Een van die vernaamste redes hiervoor was dat dit die direkte ervaringe, kennis en interpretasies van die Deelnemers vanuit hulle sosiale realiteite na vore bring.

Die onderhoude binne hierdie studie het op 'n informele wyse geskied, maar wat wel ten doel het om inligting te versamel. Die navorser verkies dat daar oop gesprekke gevoer word met die deelnemers sonder 'n vasgestelde agenda. Hierdie manier het ruimte vir die deelnemers gelaat om ook nuwe informasie wat van toepassing was op die ondersoekfenomeen te opper en na vore te bring. Die informele gesprekke het dan geleidelik beweeg tot semi-gestruktureerde onderhoude. Hierdie onderhoude was gevoer deur gebruik te maak van logika aanwysing naamlik: (i) kwantitatiewe vraelyste wat deur die respondente voltooi word. Die vraelyste sal bestaan uit "open-ended" tipe vrae. (ii) Logika aanwysing is die kwalitatiewe vraelyste.

As gevolg van die afstand tussen die navorser en die deelnemers het die loodsfase deur internet e-posstelsel plaasgevind. Die deelnemers was van die Wes Kaap, Noord-Kaap en Vrystaat-Streke. Gauteng-Streek was later bygevoeg as gevolg van die lae hoeveelheid aktiewe Korrektiewe Kapelane in die Noord-Kaap / Vrystaat-Streek. Binne hierdie loodsfase was die deelnemers die geleenheid gegee om op hulle eie deur die verskeie te vraelyste werk. Die navorser het navore beantwoord indien die deelnemers hom gekontak.

Die vraelyste se “open-ended” vrae word verder vanuit die informele gesprekke saamgestel, om sodoende struktuur te koppel aan die onderhoud sessies. Deur hierdie metode te volg, kry die navorser ’n idee van waarop die deelnemers as dié kern op sy werk, plaas. Die vrae sal die fokus op biografiese / kwantitatiewe inligting plaas naamlik:

- i. Hoe lank is u, die Deelnemer, in diens van die Department?
- ii. Aan watter geloofsdienominasie behoort u?
- iii. Hoe sien u u rol as missionale herstellende geregtighedsagent binne die Geestelike Sorg-program van Korrektiewe Dienste?
- iv. Hoeveel tyd spandeer u met gevangenes per week in vorm van pastorale beradingsessies? Hoe speel teologiese terme soos geregtigheid, deernisvolle liefde en versoening in op u daaglikse pastorale beradingsessies met gevangenesse?
- v. Wat reken u moet gebeur om hierdie terminologie sigbaar te maak in u karakter as “*Korrektiewe Kapelaan*”?

Seleksie van onderhoudsgroep / navorsingssubjekte

In hierdie verkennende navorsingstudie het die navorser “Korrektiewe kapelane” in diens van die Departement van Korrektiewe Dienste Suid Afrika, uit beide die Wes Kaap, Noord Kaap-Vrystaat Streke en Gauteng Streek, as die *onderhoudsteikengroep* geïdentifiseer. Die keuse vir hierdie onderhoudsgroep is op die navorsingsonderwerp en die ondersoekfenomeen gerig. Volgens Pawson en Tilly (1997) word die onderhoudsgroep as die kenners van die navorsingsonderwerp beskou.

To select contexts and phenomena which will enable you to make key comparisons and to develop and test your argument. ⁶²

⁶² Mason (2002: 125) soos aangehaal deur Cornellisen (2008: 63)

Babbie en Mouton (2001: 166) beskryf die seleksie van onderhoudsgroepe as 'n proses wat alreeds gedurende die observasie fase van enige navorsing begin.

Met die navorsing was gebruik gemaak van die teoretiese seleksie metode op 'n doelgerigte wyse. Die onderhoudsgroepe sal geïdentifiseer word uit beide die Wes-Kaap, Noord-Kaap Vrystaat- en Gauteng Streke.

Nog een van die redes waarom die navorser hierdie doelgerigte onderhoudsgroep sal kies, is omdat dit hom as ondersoeker sal toelaat om:

- i. binne die konteks te tree,
- ii. argumente te toets, en
- iii. die organisatoriese kultuur en 'n korrekte beeld eerstehands vanuit die besondere konteks en fenomene wat inspeel op “Korrektiewe Kapelane” as herstellende-geregtigheids-missionale-agente en transformerende leiers, te ontdek.

Die rede vir die keuse van bovermelde drie streke was omdat die streke 'n goeie verteenwoordigingsbeeld van die totale “Korrektiewe Kapelane” populasie in die Departement van Korrektiewe Dienste, uitbeeld:

Diagram: 3.6

<u>Wes-Kaap streek:</u>	
<u>Bestuursarea</u>	<u>Kapelane</u>
10	8

<u>Noord-Kaap- en Vrystaat streek:</u>	
<u>Bestuursarea</u>	<u>Kapelane</u>
8	1

<u>Gauteng streek</u>	
<u>Bestuursarea</u>	<u>Kapelane</u>
7	7

Die navorser was ook van mening dat hierdie *teoretiese seleksie metode* en die geïdentifiseerde onderhoudsgroepe, 'n groot bydrae gemaak tot die geldigheid en betroubaarheid van hierdie realistiese studie. Daarom spreek die navorser die vertroue uit dat die data wat ingevorder was vanuit die geïdentifiseerde onderhoudsgroep, verteenwoordigend sal was, en kontekstuele perspektief rondom die ondersoekfenomeen gegee het.

Soos alreeds bekend is in Hoofstuk 1, is die Navorser ook 'n werknemer in die Departement van Korrektiewe Dienste, sedert 2007, as Voorsitter van die Paroolraad by Voorberg Bestuursarea in die Wes Kaap Streek. Die huidige posbeskrywing en posverantwoordelikhede is egter nie in konflik van belange vir hierdie studie nie. Die navorser is slegs geïnteresseerd in die navorsingsfenomeen op grond van sy Meestergraadstudie binne die akademiese veld van die hooftema, naamlik: Herstellende geregtigheid en hoe geloof en missiologiese ontmoeting binne eiesoortige kontekste soos dié van Korrektiewe Dienste ontvou.

(Tydskedule en inligtingsgenerering)

Die navorser het beplan om hierdie onderhoude oor 'n tydperk van vier weke in te samel. Die feit dat die data insamelingsproses wat oor drie provinsies strek, het 'n groot impak op hierdie inligtingsgenereringsproses. Soos reeds genoem was die data invorderingsproses in twee fases verdeel, naamlik loods fase en direkte onderhoudvoerings. Die loodsfase was die eerste ronde. Die vraelyste was elektroniese aan die deelnemers ge epos. Die tweede fase was direkte onderhoude wat daarna gevoer was met die premêre doel om die eerste ronde data te verifieer en toe telaar dat die deelnemers kon uitbrei op hulle antwoorde.

Die navorser besef dat bovermelde proses ietwat vertraag gaan word, omdat hy moet wag vir die goedkeuring van die Navorsingsetiekkomitee: NEK van die Universiteit van Stellenbosch en daarna die goedkeuring van die Navorsingsraad van die Departement van Korrektiewe Dienste. Sodra hierdie uitklarings en goedkeurings ontvang is sal die navorsings binne drie weke kan begin om die empiriese data te genereer.

Inligtingsverwerking

Die meeste empiriese data / inligting was ingevorder deur onderhoude te voer en informele observasies. Die informele gesprekke wat met die deelnemers was die tweede fases van die data insamelingsproses. Inligting was gekruistoets teenoor ander deelnemers om sodoende die geldigheid van die inligting te verifieër. Die data wat vanuit beleidsdokumente ingesamel was, was ook gedurende data analise ingeag geneem.

Die navorsing het beide kwantitatiewe en kwalitatiewe metodes gebruik. Die kwantitatiewe data was as kwan. 1 gemerk word terwyl die kwalitatiewe data as kwal. 1 gemerk. Die verskeie databronne sal apart vanuit 'n realistiese-perspektief geanaliseer word. Hierdie inligting sal breedvoerig in Hoofstuk 4 bespreek word.

Etiese verklaring

Kayster (2014: 49) haal vir Watkins (2012: 77) aan, wat die etiese verklarings-aangeleentheid van enige navorsing soos volg definieer naamlik;

... the appropriateness of your behavior in relation to the rights of those who become the subject of your work, or are affected by it.

As gevolg van die kompleksiteit en sekuriteits aspekte van die onderfenomeen vereis dit toesteming van die Departement van Korrektiewe Dienste. Hierdie toestemmingsbrief moet vooraf aan die deelnemers gefaks of ge-epos word, om sodoende instemming te verkry vir deelname aan hierdie navorsing. Die navorser sal ook onderneem om geen vertroulike inligting van enige deelnemer met ander deelnemers of selfs buite die raamwerk van hierdie navorsing te deel nie.

Die navorser het ook 'n toestemmingsbrief (Aanhangels A) aan elk van die Deelnemers verskaf, voor die aanvang van die ondersoek, om sodoende toestemming te verleen vir deelname aan die navorsing. Vervolgens sal 'n toestemmingsbrief, deelname aan hierdie navorsing (Aanhangels B) tussen die deelnemer en die navorser onderteken word. Daarna sal die onderhoud op 'n informele gesprekswyse plaasvind, wat aanhangsel C, gemerk sal word. Twee vraelyste (een wat op die kwantitatiewe inligting en ander een wat kwalitatiewe inligting fokus) sal met die deelnemers behandel word.

Die navorser het die anonimiteit van elke navorsingsdeelnemer gewaarborg. Soos verwys in diagram 3.3.

3.8 Triangulering aspekte

As gevolg van die kompleksiteit van die omstandighede waarbinne die data in hierdie navorsing versamel was en die veelvoudigheid van die data, het die navorser dit goed geag om hierdie metodologiese-benadering te volg. Deur van hierdie *metodologiese-benadering* gebruik te maak, het dit gehelp om die volledige en 'n meer betroubare perspektief te kry vanuit ervaringe van Korrektiewe Kapelane. Wan (2003) verwys na die teorie van Pitman en Maxwell (1992: 748), was na die *metodologie van triangulering* verwys as 'n geïntegreerde Missiologiese Navorsingsteorie en metodologie. Wat hierdie metodologie basies gedoen het was om die navorser te help om teorie te toets volgens verskillende wyses met die eindoel dat die teorie wel valideerbaar / geldig gevind was.

Cohen en Manion (1980: 208), soos aangehaal deur Cornellisen (2006: 66), definieër *triangulering* as volg:

Triangulation may be defined as the use of two or more methods of data

collection in the study of some aspect of human behaviour...triangular techniques try to map out, or explain more fully, the riches and complexity of human behaviour by studying it from more than one standpoint.

Triangulering sluit egter ook die invloede van beleidsdokumente sowel as organisatoriese kulture, in. Cresswell (2003: 216) stel voor dat, indien die triangulerings benadering binne die groter transformerende denkraamwerk toegepas word, dit tog kan dien as *rigtingaanwyser* binne hierdie vorm van Navorsingsontwerp.

3.9 Opvolgende Transformerende Strategie

Binne hierdie benadering was die een data versamelings fase gevolg. Die eenvoudige doel hiermee was om meer beskrywend aard te wees. Gelyklopende transformerende strategie was die twee fase van die projek deur die 'n teoretiese lens die onderliggende samelopende data invorderings- tegnieke uit te beeld.⁶³ Dit begin by die fase van kwantitatiewe óf kwalitatiewe data-invordering en vloei daarna in die tweede fase van dalk net kwantitatiewe / kwalitatiewe fokusse. Omdat die teorie alreeds binne die navorsingsonderwerp en in die vraelyste geinkorporeer is, was dit makliker vir die navorser om hierdie teoretiese lens-benadering reg-deur die navorsing toe te pas. Deur die toepassing van hierdie *teoretiese lensbenadering* binne hierdie *transformerende strategie*, het dit die navorser om gehelp sensitief met die navorsingssubjekte en data om te gaan.

Verder het hierdie benadering ook die navorser gehelp om verkennende, 'n beter konseptuele raamwerk en 'n beter begrip van die navorsingsfenomoneem, te ontdek.

⁶³ Cresswell (2003: 212)

3.10 Gelyklopende Triangulering strategie (driehoekige)

Cresswell (2003: 213) beskryf hierdie strategie as die mees algemene benadering. In hierdie benadering versamel die Navorser soos reeds aangedui, die kwantitatiewe en kwalitatiewe data gelyktydig en dan vergelyk hy die verskille en die ooreenkomste met mekaar.

Volgens Cresswell (2003) is daar verskeie akademici soos Greene, Caracelli & Graham (1989), Morgan (1998) en ander wat argumenteer dat hierdie fase eintlik maar help met die konformerings, ongeldigheidsverklaring, kruisvalidering en bevestiging van die korrektheid van die data. Die data was apart geanaliseer, maar wel gelyktydig ingevorder. Die kwalitatiewe data dra egter meer gewig, omdat dit min of meer 70% van die ingevorderde data uitmaak. Binne 'n "mix method" navorsingsontwerp was beide vorme van data eintlik geïntegreer om sodoende dit gelyktydig te ontleed. Een van die voordele van hierdie benadering is dat data binne 'n kort periode ingesamel kan word.

Cresswell (2003: 214) verwys ook na die nadele van só 'n benadering naamlik, dat dit baie ervaring vereis om dié fenomeen te kan bestudeer. Dit het ook dit moeilik vir navorsers geraak om die data te vergelyk, veral wanneer die twee data-analises verskillende vorme aanneem. Die navorsers moes die verskille in die data kan identifiseer en gereeld die data weer hersien. Hierdie evalueringproses het die navorser gehelp om nuwe insig vanuit hierdie ongelykhede te identifiseer.

3.11 Interpretatiewe metode

Gegee die geïntegreerde benadering tot hierdie navorsing was dit vir die navorser belangrik om ook hierdie interpretatiewe metode te beskryf as deel van die ondersoek-fenomeen. Hierdie metode word deeglik beskryf, soos Mason (2003:3) daarna verwys het, en aangehaal deur Cornelissen (2008: 56):

... methods of analysis, explanation and argument building which involve understandings of complexity, detail and context. Qualitative research aims to produce rounded and contextual understanding.

As navorser het dit belangrik geag om kennis te dra van die besondere netwerk van inligting wat na vore kon tree vanuit die data wat gegenereer was. Die data was baie omskrywend as gevolg van die komplekse aard van die konteks waarbinne die Kapelane binne die Departement van Korrektiewe Dienste hulle “*missio Dei*” verantwoordelikheid probeer uitleef het. Die daaglikse ervaring van Kapelane binne hierdie komplekse multi-religieuse bedieningsveld was op só ‘n wyse deur die navorser geïnterpreteer sodat dit waarde en betekenis toevoeg tot hierdie studie. Die interpretasie van die ryk kwalitatiewe data, was gedurig deur die navorser met die bestaande teoretiese literatuur vergelyk.

Dit was vir die navorser in hierdie studie belangrik om al die data te interpreteer teen die agtergrond van die feit dat die Sosiale wêreldkonteks ’n groot invloed gehad het op die ondersoekfenomeen. Daarom was dit belangrik om die volgende sub-afdeling te bespreek.

3.12 Sosiale konteks

...while it is important to see the social world as made up of reflective people

it is also important to remember that they are constrained in what they do and how they think. To know the world we must look at how people are limited **in what they do and think by the nature of the social world in which they live.**

To know the world we thus have to relate observable social phenomena to the wider social context.⁶⁴

Hierdie argument word beskou as een van die belangrike vertrekpunt vir hierdie afdeling, omdat dit 'n belangrike funksie vervul in die interpretatiewe benadering, waarbinne hierdie ondersoek fenomenomeen plaasgevind het. Die navorser het dit dus belangrik geag. Die sosiale konteks waarbinne die Kapelane in diens van die Departement van Korrektiewe Dienste nie so eenvoudig is soos dié van 'n predikant binne 'n gemeente konteks nie. Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh (2013: 8) argumenteer hieroor word vir die navorser belangrik. Die term *konteks* kan ook na 'n breër sosiale geografiese gebied verwys, maar in verwysing na Korrektiewe programme kan dit ook verwys na gevangnisse, hospitale in so ver as wat dit op personeel betreking het (Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh 2013: 9).

Context in short can take on a multitude of forms. The realistieseic use of context however, is not just a matter of listing the infinite potential surrounds to an intervention. What matters is developing an understanding of how a particular context acts on a specific program mechanism to produce outcomes.

Mason (2002: 3) maak die volgende aangrypende stelling wat direk impakkeer op hierdie navorsing:

...a philosophy which is broadly interpretivist in the sense that it is concerned

⁶⁴ Harvey and Macdonald (1993: 7) soos aangehaal deur Cornelissen (2008: 57)

with how the social world is interpreted, understood, experienced, produced or constituted. While different versions of qualitative research might understand or approach these elements in different ways (for example focusing on social meanings, or interpretations, or practices, or discourse, or processes, or constructions), all will see at least some of these as meaningful elements in a complex – possibly multi-layered and textured – social world.⁶⁵

Die kontekstuele raamwerk waarbinne Korrektiewe Kapelane in diens van die Departement van Korrektiewe Dienste, en die verbintenis tot die herstellende-geregtigheidsteologie as deel van die eienskappe van die uitvoer van Kapelane se daaglikse take binne die eiesoortige komplekse bedieningsveld, is dit vir navorser belangrik om binne daardie konteks te beweeg. Hiervoor was dit nodig om na al die faktore wat impakteer en die karakter en betrokkeheid van die ondersoekfenomeen beïnvloed te verstaan. Die navorser besef dat die ervaring van die Korrektiewe Kapelane binne hierdie eiesoortige bedieningskonteks nie alleen 'n invloed het op hul *missio Dei* verantwoordelikheid en geroepenheid as predikante nie, maar ook die beleid van die Departement van Korrektiewe Dienste wat hul werk reguleer.

Hierna verwys die navorser ook: “die Geestelike Sorg beleid verwys ook na die volgende kern Geestelike Sorg dienste wat teenoor gevangenes in die Departement van Korrektiewe Dienste gelewer moet word, naamlik: “Approved Spiritual Care Policy 2005/07: Principles.” Om dit in eenvoudige taal uit te druk: dit was dus van kardinale belang dat die navorser volgens 'n realistiese wyse om 'n goeie begrip / agtergrondkennis te beskik aangaande die konteks van die Ondersoekfenomeen. Dit het weer 'n positiewe bydrae gelewer tot die identifisering van huidige uitkomst binne die program van Geestelike Sorg met die Korrektiewe Kapelane aan die stuur van die program. Die nuutgevonde uitkomst vanuit hierdie ondersoek wat deur die

⁶⁵ Aangehaal deur Cornelissen (2008: 58)

navorsers se konseptualisering na vore getree het, was ook van kardinale waarde geag. Daarom reken Pawson (1996: 295-314) dat die *konseptuele onderskeid* wat getref was op grond van die navorser se teoretiese en metodologiese raamwerk, duidelik en verstaanbaar moet wees, om sodoende inligting van die respondente te kan ontvang.⁶⁶

Gegewe hierdie agtergrond was dit dus vir die navorser belangrik om die situasie en invloedryke faktore as uniek te verstaan, en ook só te beskryf. Een van die uitkomst van hierdie navorsing was vanuit 'n binnekring / “insider” perspektief deur sistematiese observasie metodes, 'n groter begrip kon kry van die komplekse bedieningsveld van Korrektiewe Kapelane.

3.13 Gevallestudie en die eienskappe daarvan op hierdie navorsing

Kayster (2014), verwys tydens sy Meestersgraad navorsing aan die Universiteit van Wes-Kaapland na die definisie van Welman en Kruger (2001: 21) aaangaande gevallestudies. Volgens Welman en Kruger (2001: 21) is een van die eienskappe van gevallestudies dat dit fokus op die eiesoortige verstaan van 'n geïdentifiseerde groep met al sy kompleksiteite.

To understand processes of events, projects and programs and to discover context characteristics that will shed light on the issue or an object.⁶⁷

Beide akademiese argumente word relevant vir hierdie navorsingstudie, omdat die navorser in of gedurende hierdie studie groot belangstelling getoon het, ten opsigte van die komplekse werkskonteks waarbinne Korrektiewe Kapelane. Verder speel prosesse, beleid en die program van Geestelike Sorg 'n belangrike rol in die huidige monitoring van Korrektiewe Kapelane.

⁶⁶ Pawson (1996: 303)

⁶⁷ Merriam (1998: 33) soos aangehaal deur Cornelissen (2008: 58)

Bovermelde argumente lei ook die verhouding tussen konteks en uitkomst in, deur die teenwoordigheid van Korrektiewe Kapelane, binne hierdie Korrektiewe sisteem. Daarom het die navorser die volgende vraag gevra: “*Watter verandering maak of bring korrektiewe kapelane se teenwoordigheid, binne die komplekse konteks van Korrektiewe Dienste?*”

Cohort studies are particular appropriate when the investigator attempts to establish causal relationship, for this task involves identifying changes in certain characteristics that result in changes in others.⁶⁸

Dus hoekom binne hierdie studie die afleiding maak kon word dat kwalitatiewe gevalle-studies is dat dit intensief en holisties beskrywend en dat dit ‘n goeie verklaarbare analise kan maak van die ondersoekfenomeen. Wanneer dit só verstaan word, is dit belangrik om te erken dat sulke navorsingstudies daarna streef om ‘n geheelbeeld te gee t.o.v die sosiale eenheid wat geondersoek was.

Verder sal hierdie studie nie reg laat geskied teenoor hierdie interdisiplinêre navorsingstudie as dit nie die stemme van Missioloë soos Paul Hiebert (1985) ten opsigte die Etnografiese karakter van hierdie Missiologiese studie laat eggo nie. Vir die blote doel dat hierdie studie se kern te make het met “*missio Dei*” en “missionale herstellende geregtigheids teologie”, maak van hierdie studie ‘n ryk Etnografiese Missiologiese studie, soos reeds voorheen aangedui in hierdie hoofstuk. Die navorser erken dat hierdie grondteorieë hom gehelp het om met ‘n baie breër perspektief na die ondersoekfenomeen te kyk. Dit is as gevolg van hierdie herstellende-geregtigheids-teologiese karakters. Hierdie benadering het die navorser gehelp om die eenvoudige vraag te vra naamlik: “*Wat gebeur in hierdie missionale veld?*”

⁶⁸ Cohen en Manion (1980: 50) soos aangehaal deur Cornelissen (2008: 59)

Hierdie navorsingsmetode / ondersoekmetode konstitueer daarbenewens op die gebruik van die “triangulering” metode, wat soveel legitimiteit aan die studie gee.⁶⁹

3.14. Inligtingsbronne vir hierdie navorsing

Die onderliggende filosofie van realistiese navorsings is dat dit na werklike en natuurlike omstandighede (ontologie) en die natuurlike oorsprong van kennisteorie (epistemologie), ondersoek instel. In die geval van hierdie navorsing, was daar ’n realistiese teorie ontwikkel op grond van die bestaande grondige bewyse⁷⁰. Daarom was die navorser van mening dat alle data wat versamel was deur die bovermelde inligtingsbronne, wel ’n bydrae kon maak tot die verdere ontwikkeling van die bestaande realistiese teorie.

Selfs Hiebert (2009: 209-212) bou sy teologiese denke op die twee weë nl.: kontekstualisering en Epistemologie. Hy verwys na Epistemologie as sy tweede weg as deel van sy globale teologiesing. Epistemologie impakteer grootliks op bestaande teologie en missiologie en mag onder geen omstandighede buite rekening geplaas word nie.

Hiebert (1985b) believed Theology is best grounded in a critical realistiese epistemology because it promotes our ability to know truth (even if our understanding is partial), and does not collapse our knowledge of truth into a single system. By integrating many theologies and taking human contexts/understanding into consideration, Hiebert argued that a critical-realistiese theology (1) differentiates between theology and biblical revelation, giving final authority to the Bible, (2) recognizes theology

⁶⁹ Hiebert (2005: 16)

⁷⁰ Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh (2013: 10)

as human understanding of Scripture, (3) affirms the priesthood of all believers and their application of the Bible in specific contexts through the work and power of the Holy Spirit, and (4) requires the formation of an international hermeneutical community that together works and dialogues towards theological truth.

Die huidige realiteit van Korrektiewe Kapelane is dat hulle verskillende kerklike denominasies en gelowe verteenwoordig en dit bring mee dat die verskillende geloofs kulturele aspekte inspeel op die eiesoortige konteks waarbinne hulle hulself bevind. Dit bevestig eintlik die argument van Hiebert (2009: 212) dat verskillende teologieë tog met menslike konteks en verstaan, rekening moet hou. Voorts versterk / beklemtoon dit ook die verstaan dat Korrektiewe Kapelane eerstens bedienaars van die Woord is vir alle gelowiges, ongeag of die gelowiges binne die gevangenis is en die gelowiges deel is van die gemeente binne 'n normale gemeenskap en dat die Bybel se Woord deur die inwerking van die Heilige Gees, binne beide kontekste verkondig moet word (Sundt en Cullen (2002: 371):

In addition, chaplains are in the unusual position of being an outsider on the inside in the sense that they are also a representative of their Church or denomination and may have a parish position in the community as well.

Hierdie geïntegreerde benadering wat deur die navorser binne hierdie studie gevolg was, het help die navorser om beide Sosiale, Wetenskaplike en Teologiese Navorsingstegnieke te verenig sodat dit hierdie Missiologiese studie versterk.

Konklusie

Die data invorderings-metodes van hierdie unieke navorsing was volgens verskillende realiteite van die ondersoekfenomeen gebaseer. Dit het mee gebring 'n dieper realiteit navore getree het, daarom dat die navorser 'n ondersoek ontwerp en ondersoek metode gevolg het wat kon help om dieper as bloot net die oppervlak van die ondersoekfenomeen te delf.

Die navorser het die keuse gemaak om hierdie ondersoekfenomeen vanuit 'n kritiese realistiese-benaderings raamwerk te verken en te ondersoek, waarvolgens verskeie metodes vermeng was om hierdie eiesoortige verskeidenheid of transformerende navorsingsontwerp te ontwikkel. Hierdie navorsingsontwerp het die weg vir die navorser gebaan om beide die kwalitatiewe en kwantitatiewe navorsings metodes met mekaar te verbind, en 'n verskeidenheid van waarnemingsmetodes en strategieë te gebruik om data te versamel. Dit het hom gehelp om die geldigheid en die betroubaarheid van die ingevorderde data / inligting te bevestig en die Navorsingsteorie te verfyn.

Hoofstuk 4, vorm fase 2 van die studie. In hierdie hoofstuk word die *data insamelings tegnieke* beskryf wat deel van die eiesoortige-veelvoudige-metodologie-navorsingsonderwerp vorm.

HOOFSTUK 4

Data-insamelingstegnieke

Inleiding

Hierdie studie het bewys dat die interverhouding tussen navorsingsteorie, navorsingsmodel en navorsingsontwerp nie te ligtelik opgeneem kan word nie. Binne hierdie hoofstuk beklemtoon word vorming en die toepassing van die Kritiese Empiriese Realistiese paradigma binne die dissipline van missiologie en praktiese teologie wel ondersteun en word deur die *data invorderings metodologie* in die vorm van die teoriegedrewe benadering, bevestig. Die uitleg van hierdie hoofstuk word in verskillende fases verdeel.

Die hermeneutiese toepassing van beide hoofstukke 1 en 3 kom tot hul reg in hierdie hoofstuk. Verder was elk van die teoretiese elemente soos in bovermelde hoofstukke sorgvuldig toegepas om sodoende die gewenste uitkomst [U] van die 'CMO' te verseker. Daarom beveel die navorser aan dat hierdie hoofstuk nie in isolasie geles word nie, maar wel in konteks saam met bovermelde hoofstukke.

4. Fase 2

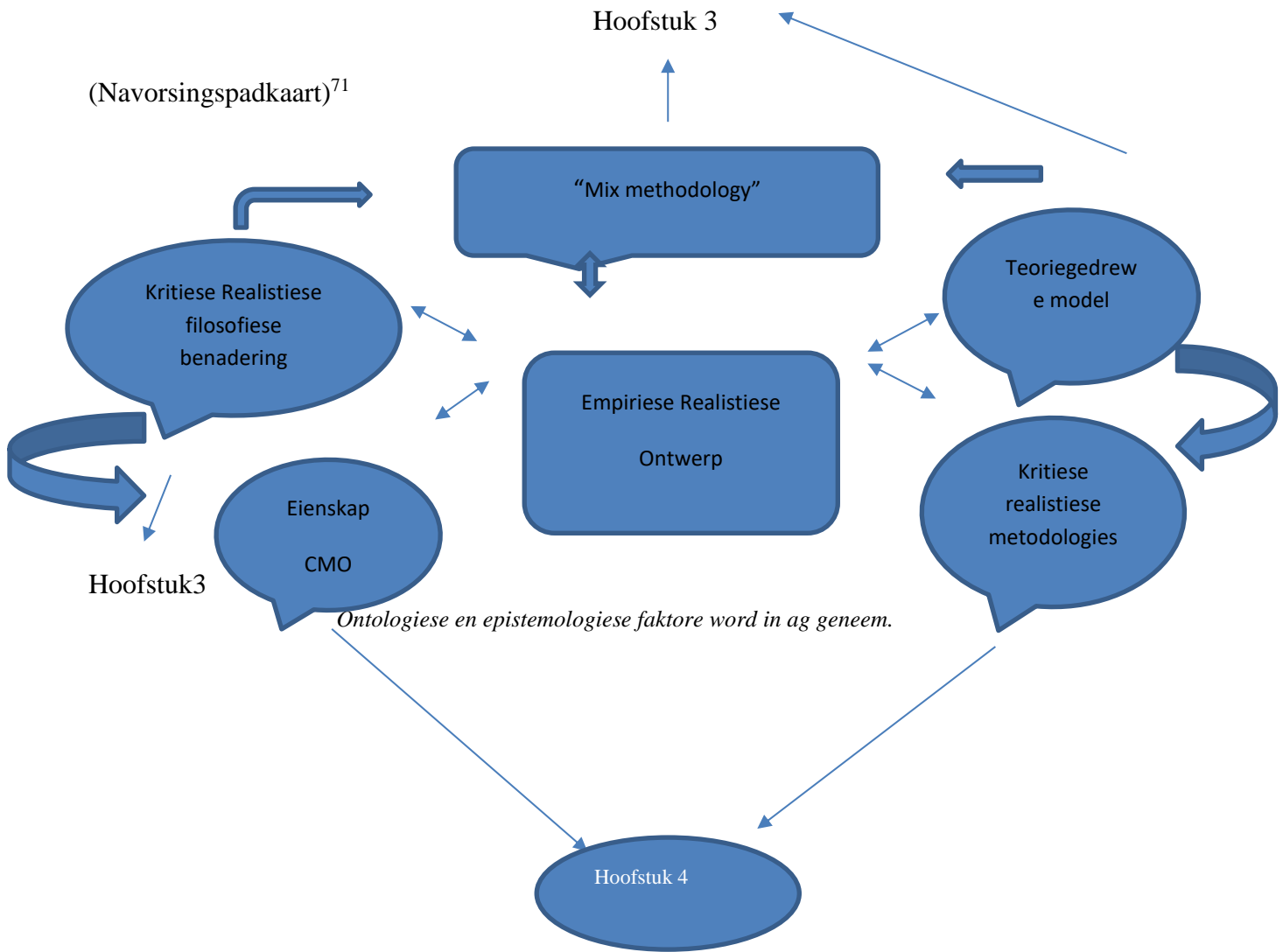
4.1 Navorsingspadkaart

Gegee die eiesoortige navorsingsontwerp, naamlik die Realistiese ontwerp wat deur die Navorser omskryf was binne die “mix methodology” of verskeidenheid metodologiese denkraamwerk, was die kern navorsingsteorie rondom die kernvrae, soos in “logic 1” en “logic 2”, op gestel. Hierdie vrae was ontwikkel na aanleiding van die 'CMO'-kenmerke van Kritiese

Realistiese navorsingsbenadering. Die navorser moet ook noem dat hy kern begrippe vanuit sy navorsingstitel gebruik was om meer legimiteit aan sy vraelyste te gee, bv. Korrektiewe kapelane om missionale-herstellende, geregtigheids en transformende-agente, gegee die bedieningsmodel van “teenwoordig wees“. Daarom help Pawson en Tilly (1996) se filosofiese teorieë aangaande Realistiese navorsing en Realistiese-benadering, die navorser om Realistiese teoriegedrewe vrae te ontwikkel wat binne die onderhoude gebruik was. Die doel is om die deelnemers te help om te reflekteer, te redeneer en argumente te vorm oor hulle verstaan van die navorsingsteorie. Binne hierdie hoofstuk word die Filosofie van die Epistemologie en Ontologiese verstaan van Korrektiewe Kapelane aangaande hulle verstaan en kennis van hierdie navorsingsteorie getoets. Die bestaande kennis van korrektiewe kapelane rondom dié avorsingsteorie word so belig, dat die navorser eintlik begin vra: Is die Epistemologie (kennis) eerste of die Ontologie (konteks), gegee die eie soortige konteks waarbinne Korrektiewe Kapelane hulleself bevind? Dit is een van uitkomstes [O] van hierdie navorsing, naamlik om vanuit 'n Realistiese-perspektief die navorsingssubjekte aan te moedig om oor hulle konteks [C] en die meganisme [M] wat inspeel op hulle optrede te reflekteer en argumente te vorm. Die navorser het ook erkenning gegee dat die hierdie Realistiese studie eintlik te make het met die dinamika wat inspeel / inwerk op die aspek van missionale-herstellende geregtigheids-agentskap van Korrektiewe Kapelane, binne hierdie komplekse werkskonteks.

Vir te lank was daar vanselfsprekend aanvaar dat die onderwerp van die onderhoud ook die navorsingsonderwerp is. Dit het die taak bemoeilik om die onderskeid te tref tussen inligting wat getrou is aan die navorsingsonderwerp, deur subjekte se idees / denke en optrede. Binne die model wat deur Pawson (1989) voorgestel word, ky ons na die "navorsingspadkaart" en

Diagram: 4.1

⁷¹ [“The basic task of sociological inquiry is to explain interesting, puzzling, socially significant outcome patterns [O] between events or happenings or social properties. Explanation takes the form of positing some underlying mechanism [M] which generates these outcomes and thus consists of propositions about how the interplay agency and structure has constituted these outcomes. Explanatory closure requires that within the same investigation, there is also an examination of how the workings of such mechanisms is contingent and conditional, and thus are only fired in particular historical or institutional contexts [C]. Pawson 1996, 301

word, naamlik die *teoriegedrewe model* gekyk en gee die navorser, erkenning aan Pawson (1986) se teorie wat dan ook die onderwerp binne die vraelys en die onderhoude bymekaar uitbring. Onderhoude word juis gevoer met avorsingssubjekte met die doel om die navorsingsteorie van die navorser te bevestig, of selfs vals te verklaar, te verfyn en reg te plaas. Die vraag nou is: hoe gaan die Navorser hierdie nuut gevonde teoriegedrewe benadering in hierdie navorsing toepas?

Die *kwantitatiewe vraelys* poog om agtergrond aangaande die navorsingssubjekte te bied onder andere hulle geslag, geloofsdienominasie, teologiese kwalifikasies en jare diens as Korrektiewe Kapelaan, in die Departement van Korrektiewe Dienste. Verder beskou die navorser hierdie informasie as meer feitlik, struktureel en formeel. Interessant genoeg is dat die navorsingssubjekte se verstaansraamwerk en hoe hulle rondom hulle konteks binne die Departement dink, tog ooreenstemmende aspekte het met die navorsingsonderwerp. Die navorser is daarvan oortuig deur beide die metodologieë toe te pas binne hierdie navorsing, bring dit daardie *interaktiewekarakter* van beide die kwantitatiewe en die kwalitatiewe benaderings na vore (Kreitzer 2005).

Een van die sterk eienskappe van hierdie data insamelingsmetode is dat daar 'n groot balk data na vore tree wat verder 'n geweldige bydrae tot die proses van evaluering en tekstuele analise maak. Die primêre data word deur die data-versamelingsinstrument van kwalitatiewe metode ingevorder. 'n Doelbewuste keuse, gegee die eiesoortigheid van die *teorie- gedrewe* metode, was om beide metodes van *data-invordering* te volg, hetsy kwantitatief en selfs kwalitatief is die strategie van individuele onderhoude te volg. Hierdie onderhoude gaan volgens 'n nie-

gestruktueerde vorm geskied. Daar was van semi-gestruktueerde vrae gebruik gemaak, omdat dit gehelp het om gelyke waarde en betekenisvolheid aan die data te gee. Een van die doelwitte was eintlik om beide die navorsingsmetodes met mekaar te verenig en ook die voordeel daarvan vir hierdie navorsings te bevestig. Geskrewe vraelyste met *oopvrae* is aan die individuele studie deelnemers gegee.

Pawson (1996: 298) is oortuig daarvan dat, terwyl die data in hierdie spesifieke fase van die navorsing na vore kom, daar algemeen aanvaar kan word dat die navorser se teorieë nie die enigste bestaande teorieë rondom dié navorsingsonderwerp is nie.

Daar is ook 'n ander teorie wat beliggaam word binne die Epistemologiese en Ontologiese raamwerk van die deelnemers. Manzano (2016:1) beskryf hierdie wyse / manier van kwalitatiewe onderhoudvoering, soos voorgestel deur Pawson en Tilly (1997) as baie uniek. Interessant genoeg is dat die navorser in hierdie navorsing beide die kwantitatiewe- en die kwalitatiewe metode op verskillende fases van die onderhoude toepas, om juis te bevestig dat beide vorm van data of kwantitatief nog meer kwalitatief gesamentlik aangewend kon word tot die holistiese verduideliking van die navorsingsteorie.

4.2 Navorsingsmetodes

Beide hierdie twee navorsingsmetodes word binne die realistiese teoriegedrewe onderhoudmodel toegepas waar die navorser se teorie die onderwerp is van die onderhoud en die navorsingssubjekte dit konformeer, vals verklaar of verfyn as 'n teorie.

Deur hierdie navorsingsbenadering toe te pas probeer die avorser die interverhouding tussen sy teorie, metode en navorsingsontwerp uitwys. Hierdie Realistiese Empiriese navorsing is

verbind daartoe om die ontologiese diepte tussen die verskillende lae tussen teologiese en sosiologiese realiteite te verken en te evalueer. Om dit suksesvol te kan bewys moet die 'CMO' eienskappe van realistiese-navorsingsreg toegepas word. Dit is belangrik om te verstaan dat 'CMO' die verskillende wêrelde aan mekaar verbind. In hierdie studies was veral daarna gestrewe om die teologiese wêreld en sosiologiese wêreld van Korrektiewe Kapelane, te identifiseer.

Pawson (1996: 299), stel voor dat binne die Realistiese teoriegedrewe model, die navorsers se teorie die onderwerp van die onderhoude vorm. Verder beklemtoon hy dat die deelname van die respondente binne hierdie model is om die navorsingsteorie te bevestig, of vals te verklaar en laastens te verfyn. Die navorser het dus gebruik gemaak van 'n *teoriegedrewe model van onderhoudsvoering*.

Die navorser het die akademiese en literêre kennis van die navorsingsteorie na vore gebring in die onderhouds gesprekke terwyl die deelnemers werkservaring van die navorsingsteorie gebring het. Derhalwe was daar steeds die uitdaging om hierdie twee pole van kennis na mekaar te bring sodat daar in dieselfde rigting kan beweeg, binne die denkraamwerk van onderhoud-voering. Een van die vernaamste beginsels wat die navorser na gekyk het was die verskillende kontekste [K] en die uitkomst [U] soms binne 'n bepaalde verhouding teenoor mekaar toegepas was. Hierdie kontekstuele onderskeid het gehelp dat die navorser nie sy vooropgesteldeteorie, binne die ondervoering kon uitbring nie.

Binne hierdie navorsing word na die vraelyste as “logic guide 2”. Binne hierdie “logic guide” maak die navorsing van “probing”/ *in diepte vraagtegniek* gebruik, om sodoende die gesprek binne die onderhoude 'n oop en vrylike effek te gee. Die vrae was so ontwikkel dat dit die kenmerkende karakters van 'n *Realistiese navorsingsbenadering beklemtoon* naamlik die

gentergreerde eienskappe van [C] “context”, [M] “mechanism” en [O] “outcome”. Elkeen van hierdie kenmerkende karakters probeer deur die vraelys ’n bepaalde behoefte by die deelnemers los maak om verskillend, of dieselfde te reageer, gegee hulle individuele ervaring van die navorsingsteorie binne die program waarbinne hulle, huseelf bevind. Belangrik was ook om te beklemtoon dat hierdie ervaringe van die program rondom die navorsingsteorie nie positief óf negatief beskou was nie. Beide Pawson, Tilly (1997) en Manzano (2016: 8) is van die opinie en redeneer dat dit in ’n *realistiese navorsing* eintlik gaan oor wat in die program werk [meganisme] en vir wie werk en onder watter omstandighede dit werk. Daarom, wat die vrae betref, is dit juis só ontwerp dat dit bovermelde eienskappe uitbring en waarde toevoeg tot die verkenende elemente binne hierdie gesprekke.

Wat is doel van onderhoudsvoering? Volgens Manzano (2016: 9) is dit belangrik om in gedagte te hou dat die doel van realistiese-onderhoude is nie om die deelnemers se narratiewe te beklemtoon nie, maar eerder onderhoude te voer met die doel om program evalueringskonteks uit te lig. Verder het die navorser die fokus tydens die onderhoude op die respondente se ervaring van gebeure en prosesse binne die program wat ondersoek word, geplaas.

Die onderhoudvoerder neem ’n aktiewe rol in gedurende die onderhoude en stuur die gesprekke op so ’n wyse dat dit navorsingstema gebonde is. Die primêre doel agter die benadering is om evaluerend-georiënteerd te bly:

- i. die meetbaarheid van intervensies en die implementering daarvan te evalueer;
- ii. vergelykings te kan maak tussen intervensies, die implementering daarvan en
- iii. ook so ver terug te verbind met die beleidmakers / onderwerpers se oorspronklike bedoeling met die program en prosesse daaromtrent.

Vir die navorser om gebonde te bly aan hierdie drie realistiese-evaluerings doelwitte wat hy daargestel het dit gehelp om die kern kontekstuele aspekte te identifiseer. Hierdie geïdentifiseerde *kern kontekstuele aspekte* was om kontekstuele uitkoms patrone verder te identifiseer. Vir myself as die realistiese navorser het dit dus oor betekenis en toevoeging tot die navorsingsteorie, gehandel. Hierdie filosofies teoriegedrewe wyse van data-insameling het gehelp om die volgende vrae te ontwerp:

- i. Vrae 1-3 se fokus is om die context [C] en die Ontologiese diepe te omskryf. Verder poog die navorser om binne die teoriegedrewe model my teorie aangaande die navorsing te versamel met die doel om die navorsersteorie verder te bevestig. Die primêre gedagte hier is juis om 'n gesprek aan die vloei te kry tussen die onderhoudvoerder en die deelnemer. Daarom dat die navorser sy teorie voor die deelnemers plaas in vorm van normatiewe vrae. Dit beskryf die navorser as stap 1 van sy "logic guide 2".
- ii. Vrae 4-5 plaas die fokus op die tweede karakter van 'n Realistiese navorsingsbenadering naamlik [M] meganisme. Die kern vraag vir die Navorser is: watter meganisme is nodig om van Korrektiewe Kapelane transformerende, herstellende-geregtigheid agente te maak soos wat die Teologie van herstellende geregtigheid voorstel? Binne hierdie stap 2 van die toepassing van die teoriegedrewe onderhoudsmodel, plaas die Navorser die fokus verder op die aspek van teoriesuiwering / verfyning.
- iii. Vrae 6 -7 fokus op die derde karakter van 'n Realistiese navorsingsbenadering, naamlik [O] uitkoms. Hierdie noem ek stap 3. In hierdie stap vind daar 'n proses van konsolidering van die verskillende moontlike uitkomste plaas.

Soos reeds vroeër genoem plaas hierdie teoriegedrewe onderhoudsmodel groot klem op die bestaande kennis van beide die navorsers en die navorsingssubjekte. Ek verkies dus om die verhouding tussen die Onderhoudvoerder [navorsers] en die Deelnemers [navorsingssubjekte] binne die opvoeder en leerder paradigma benadering toe te pas. (Pawson 1996: 304) Die Navorsers was gelei deur die navorsingsteorie om sodoende 'n beter begrip te kry waar die ervaring binne die onderhoude lê. Die opvoeder-leerder-paradigma het gehelp om die funksionele aspekte te belig binne die onderhoude deur die data wat versamel word.

Nog 'n ander eienskap van die opvoeder-leerder-paradigma is dat dit die konseptuele funksionering ook belig. Informasie in die vorm van kennis aangaande die navorsingsteorie word gedurende die onderhoude bekend gemaak. Die Onderhoudvoerder moet hierdie informasie só gebruik, dat dit 'n gesprek kon vorm. Wat van belang was vir die navorsers was om die onderwerp kennis waaroor hy beskik so te posisioneer, dat dit kan verklaar waarom die navorsingsteorie belangrik is. Hierdie navorsingsteorie binne die Kritiese Realistiese paradigma rus op twee fundamente naamlik: i. die bestaande teoretiese literatuur aangaande die navorsingsonderwerp ii. die epistemologiese (kennis) waaroor die deelnemers beskik aangaande die navorsingsonderwerp. Verder argumenteer die navorsers dat een van die doelwitte was om dié navorsingsteorie en die navorsingsvraagstukke te bevestig. Verder, soos wat die deelnemers hul praktiese, etnografiese, epistemologiese konteks en hulle teorie met die onderhoudvoerder deel, gedurende die verskillende fases van die onderhoude, verskuif die rol van leerder na opvoeder en dié van opvoeder na leerder. Die opvoeder-leerder-paradigma speel 'n integrale verantwoordelikheid binne realistiese evaluerende studies. Manzano (2016: 3) plaas groot waarde op die opvoeder-leerder siklus.⁷² Sy is sterk van mening dat dit tot voordeel

⁷² "The relationship – describe as teacher – learner cycle - is distinctive of realistiese evaluations. It starts with teaching the interviewee the particular programme theory under test and then the respondent, having learned the

van enige realistiese evaluerende studie is wat betref die komplekse konteks waarbinne Leerders hulself bevind. Teorie begeleide onderhoude help om 'n beter begrip by beide die navorser en navorsingssubjekte te ontwikkel.

Die navorser het aan elke onderhoud 'n uur gespandeer. Die navorser het die afgelope twee jaar verskeie Korrektiewe Kapelane se werksaamhede op 'n informele wyse geobserveer. Beleidsdokumente wat hulle werksverpligtinge uiteen sit was ook bestudeer en ook informele gesprekke met hulle rondom die navorsingsonderwerpe was gevoer. Die data wat die navorser ingevorder het, kan as bewysstukke van werklike fenomoneem en prosesse beskou word (Maxwell 2012 soos aangehaal deur Manzano 2016: 3). Die navorser verwys na hierdie data as kwantitatiewe en kwalitatiewe data.

Die aanvanklike beplanning was om met 14 vanuit die 39 Korrektiewe Kapelane wat tans op die diensstaat van die Departement Korrektiewe Dienste, Suid-Afrika is, onderhoude te voer. Die veertien (14) Korrektiewe Kapelane is tans gestasioneer binne verskeie Bestuursareas, binne die volgende Provinsies naamlik Wes Kaap Streek, Noord Kaap, Vrystaat Streek en Gauteng Streek. Die laaste karakter van hierdie verskeidenheids-metodologie kom neer op 'n deelnemende transformerende metode. Hierdie metode se doelwit is om die transformerende karakter teweeg te bring, met die doel om verandering te bewerkstellig. In die geval het hierdie navorsing wel daarin kon slaag om die transformerende-herstellende geregtigheids-aspekte as

theory under test, is able to teach the evaluator about those components of a programme in a particularly informed way" (Pawson and Tilley 2004: 12)

daaglikse etos van die werk van Korrektiewe Kapelane te beklemtoon. Die transformering in denke moet egter ook by die Departement van Korrektiewe Dienste, Direktoraat Geestelike Sorg plaasvind.

Fase 1:

4.3 Bekendstelling van navorsingsteorie / verifiëring van navorsingsteorie

Nadat die navorsingskomitee van die Departement van Korrektiewe Dienste aan die navorser toestemming verleen het om met sy navorsing voort te gaan, gedurende Maart 2018, het hy met die verskillende streke, naamlik Gauteng-, Wes-Kaap- en Noord-Kaap- / Vrystaatstreek se Streeks kommunikasie beamptes telefonies in verbinding getree. Hierdie beamptes het toegesien dat dié toestemmingsbrief van die navorsingskomitee aan die betrokke bestuursareas se Kommissarisse ge-epos was.

Daarna het die navorser 'n lys van al die Bestuursareas waar Korrektiewe Kapelane werksaam is, opgestel soos gesien in Hoofstuk 3, Diagram 3.6. Die navorser het toe met behulp van die Direktoraat Geestelike Sorg by die Hoofkantoor van die Departement van Korrektiewe Dienste aan elke Korrektiewe Kapelaan via e-pos sy *navorsings-toestemmingsbrief*, logika riglyn 1 en 2, aangestuur. Die doel hiervan was dat die navorsings deelnemers, eers op hulle eie deur die vraelyste werk. Sommige van hulle het telefonies en via e-pos navraag gedoen om uitklaring te kry wat van hulle verwag word. Die Navorser het sorgvuldig na hul vrae geluister en na aanleiding daarvan, rigting gegee. Hierdie fase spreek egter ook nog 'n ander aspek van die

Empiriese Realistiese navorsingsbenadering aan naamlik: die toetsing van die navorser se navorsingsteorie.⁷³

In hierdie fase was die deelnemers blootgestel om eers op hulle eie deur die vraelyste te werk. Hierdie fase laat die deelnemers toe om hulle eie interpretasies van die vrae te vorm. Hierdie wyse van data-insameling het voordele en nadele. Een van die nadele van dié loodsfase was dat die deelnemers nie soos tydens 'n persoonlike onderhoud, vrylik vrae aan die navorser kon vra, indien iets onduidelik was nie. 'n Verdere nadeel was dat daar geen persoonlike interaksie tussen navorser en deelnemers was nie. Hierdie metode⁷⁴ van data-insameling beskryf die navorser as 'n realistiese verkenende en evaluerende refleksie van die navorsingstema (Hammersley en Atkinson, 1995: 145 soos aangehaal deur Smith en Elger, 2012:11). Vervolgens was hierdie argument daarop gebou dat die persoonlike onderhoude binne hierdie navorsingsmetode die weg baan vir nuwe inligting om altyd bygevoeg te kan word. Dit bly

⁷³ “Therefore the roles of teacher – learner are not static but becomes interchangeable between the interviewer and the interviewee during the process of thinking through the complexities of the programme. (Manzano 2016: 3) “All we have are fragments (Emmel, 2013: 141) and those fragments should be explored in-depth by the evaluator. Emmel (2013) explains that realistieses try to understand how each fragment of evidence contributes to their interpretations and explanations; and how their ideas are tested and refined within and between those fragments. This principle reminds the researcher of the need for other methods of investigation to build up theories from relevance to rigour (Pawson, 2013). This multi-method approach is not only a triangulation-friendly tactic useful at the analysis stage;, it embeds the realistiese fieldwork experience. In addition, one of the purposes of interviews is also to build knowledge of variations in what happens in natural settings and this knowledge contributes to building, testing and refining theories. The realistiese researcher – whenever feasible – should arrive at the interviews knowledgeable of what happens in the natural setting. This could be because, for example,

⁷⁴ “previously staff meetings have been observed or because the grey literature for the programme has been studied in detail. Methods are chosen to complement each other and to fill different gaps in knowledge (Patton, 2002). Theories gleaned or further developed in the interviews are refined against the observational and documentary data and vice versa, all methods having a conceptual refinement function “(Pawson and Tilly, 1997: 167) as sited in Manzano,(2016: 7)

dus'n oop proses vir verskillende metodes. (Hammerly en Atkonson, 1995: Hoofstuk 8 en 9 soos na verwys deur Smith en Elger 2012: 11).

Die keuse van die navorser was deur beide postiwistiese sowel as konstruktivistiese diskoerse beïnvloed. Die het navorser hom geposisioneer binne die Fenomenologiese Empiriese Realistiesnavorsing in die middel van dié twee diskoerse. Die doel was om die data-invordering vanuit'n Empiriese realistiese-benadering en navorsingsondersoek só konseptualiseer, dat beide die bestaande toerieë van die deelnemers binne hul natuurlike konteks [K] uitlig.

Daarvolgens kan hierdie fase van die data-insamelingsproses die navorser gehelp om krities na Etnografiese konteks [C] van die navorsingssubjekte onder die vergroot glas te plaas. Die feit dat hierdie navorsingsontwerp 'n *verskeidenheid metode, data invorderingsbenadering* gevolg het, het die navorser kritiese te staan teenoor die navorsingstema. Deur hierdie manier te volg, het dit bygedra dat die navorser heelwat aspekte wat aangaande die navorsingsteorie as onderhoudvoerder kan uitbring om sodoende die ruimte te skep dat ervaring, kennis en subjektiwiteit deur die kenmerkende konteks [C], meganisme [M] en uitkoms [O] sterker na vore kan tree binne hierdie studie.

Ten laaste, is van die navorsingsdeelnemers verwag om die toestemmingsvorm, logika kwantitatiewe vraelys, en die logika kwalitatiewe vraelys te voltooi en binne 1 tot 2 weke terug aan die navorser te e-pos. Hierdie fase het alreeds bevestig dat die navorsingsteorie wel legitiem van aard was.

Fase 2:**4.4 Verfyningsproses van die Navorsingsteorie**

Hierdie fase kan eenvoudig beskryf word as 'n opvolg onderhoudsproses waarbinne die navorser basies die bestaande teorie wat verkry was uit fase i, herdink. Verder, word hy meer daarvan bewus dat die bestaande program en vrae juis hierdeur gevorm word.

Hoe en wat het die navorser gedoen en hoe prosesse uiteengesit is, binne hierdie fase, werk as volg: i in hierdie fase het die navorser 'n onderhoud-skedule opgestel waardeur die navorsingssubjekte / deelnemers ingelig is wanneer daar beplan is om die persoonlike onderhoude met hulle te voer. Hierdie onderhoud-skedule was onderhewig aan die beskikbaarheid van die navorsingsdeelnemers. Die navorser het besluit om twee streke (Provinsies) persoonlik te besoek, o.a. Gauteng Streek en die Wes-Kaapstreek. Noord-Kaap en Vrystaatstreek se Navorsingsdeelnemers is gevra om slegs die ge-eposde toestemmingsvorm, logika (1) kwantitatiewe vraelys en logika (2) kwalitatiewe vraelys, te voltooi en terug te stuur. Dié besluit was geneem om finansiële- en werksverpligte redes.

Wat behels hierdie fase? Die navorser het 'n onderhoudskedule saamgestel, waar en wanneer die onderhoude gaan plaasvind. Sien voorbeeld Diagram 4.2.1 en 4.2.2 hieropvolgend.

Diagram 4.2.1**Gautengstreek:** Onderhoudskedule: 8-10 Mei 2018

Datum	Bestuursarea	Tyd	Bevestig onderhoud
08/05/2018	2	10h00–11h00 13h00–14h00	Ja Ja
09/05/2018	3	09h00–10h00 12h00–13h00 15h00–16h00	Ja Ja Ja
10/05/2018	3	10h00–10h45 11h00–11h45 13h00–14h00	Ja Ja Nee

Diagram 4.2.2**Wes Kaap:** Onderhoud Skedule: (01 Mei tot 05 Julie)

Datum	Bestuursarea	Tyd	Bevestig onderhoud
01/06/2018	1	10h30- 11h15	Ja
01/06/2018	2	14h00-14h45	Nee (11/06/2018)
14/06/2018	3	08h30 – 09h15	Ja
05/07/2018	4	11h00- 11h45	Ja
06/07/2018	5 6	10h30 – 11h45 12h30 – 13h15	Nee (uitstel tot later datum) Ja
07/07/2018	7	12h00 – 13h00	Ja

Wat die Noord-Kaap en Vrystaat betref, het die Navorser 'n sperdatum van 31 Mei 2018 gegee. Vanuit die 5 Korrektiewe Kapelane werksaam in dié streek, was slegs 1 bereidwillig om die toestemmingsvorm, logika (1) kwantitatiewe vraelys en logika (2) kwalitatiewe vraelys te voltooi en terug te epos.

Die doel van hierdie fase was egter om persoonlike onderhoude te voer met die navorsingsdeelnemers wat hulle bereidwillig verklaar het om aan die navorsing deel te neem. Die navorser se doelwit met die persoonlike onderhoudsvoering, was om die navorsingsteorie deur die data wat versamel en ontvang was, gedurende fase i, te verfyn, wat alreeds plaasgevind het deur middel van die teoriegedrewe onderhoudsmetode. Hierdie vorm van onderhoude is nog 'n instrument om die data wat die navorser reeds versamel het deur sy observasies, beleidsdokumente en e-pos-onderhoude, op 'n persoonlike wyse uit die ervaring van die navorsingsdeelnemers direk aan te hoor, en aldus deur middel van interaksie in hierdie vorm van dialoog, meer data met betrekking tot die effektiwiteit van die program te versamel.

Die proses, soos reeds aangedui, wat bekend staan as *realistiese onderhoude*, vorm die hartklop van hierdie Empiriese Realistiese Navorsingsbenadering (ERNB). Verder het die navorser hierdie fase as deel van die evaluering van hierdie ERNB, goed beskryf. Clark (2008) en Madill (2008) beredeneer egter, en debateer hierdie benadering van Onderhoudsvoering binne die Realistiese evaluering, bring 'n kombinasie van konstruktivisme en ontologie uit. Hulle gaan 'n stap verder deur by te voeg dat hierdie metode as deel van die groter raamwerk die Realistiese het die navorser gehelp om verskeie onderwerpe vanuit die kwalitatiewe-vrae te ontdek. (soos aangehaal deur Manzano: 2016, 2). Dit wil voorkom asof Pawson (1996) tog in 'n mate hiermee saam stem. Wat vir Pawson

(1996) en Tilly (1997) egter van belang is, is dat die Realistiese navorser reeds deur hierdie fase moet kan identifiseer wat werk, hoekom hierdie program werk? Plus die Deelnemers-verklaring van die uitkomste as bewys van die sukses van die program kan interpreteer.

Met die aanvang van elke onderhoud, dialoog, het die navorser homself voorgestel. Daarna is agtergrond gegee oor wat die navorser gemotiveer het om met die navorsing te begin. Vervolgens het die navorser agtergrond gegee en opsommend iets oor die navorsingsbenadering gesê en ook verduidelik watter rol die onderhoude binne dié navorsing inneem. Gedurende elke onderhoud het die navorser die rol van Opvoeder ingeneem om sodoende die navorsingsteorie binne die teoriegedrewe vraelyste, te konseptualiseer. Met ander woorde, die navorser het die teorie voor die deelnemers geplaas. Soos die navorsingsdeelnemers meer gemaklik geraak het gedurende die onderhoude, het hulle die Opvoeder rol en die navorser die rol aan Leerder ingeneem. Die navorsingsdeelnemers leer van die teorie wat getoets word en die navorser was in 'n posisie om die nutse akademiese verklarings te gee aangaande die navorsingsonderwerp asook hoe dit die program waarbinne die deelnemers funksioneer, verklaar.

Daarna het die navorser die toestemmingsvorm met die deelnemers gedeel. Die inhoud van logika [1] kwantitatiewe (etnografiese inligting) vraelys gehanteer om seker te maak dat die Biologiese inligting korrek is. Logika [2] met die kwalitatiewe vrae het daarna gevolg. Die Onderhoudvoerder het sewentig persent (70%) van die vyf-en-veertig 45 minute of een (1) uur wat beplan is vir die duur van die onderhoude aan logika [2] kwalitatiewe [teoriegedrewe data] vraelys, en aan die logika [1] die kwantitatiewe vraelys, en dertig persent (30%) aan die toestemmingsvorm spandeer.

Hierdie logika (2) kwalitatiewe vraelys bestaande uit teoriegedrewe vrae, het op drie sake binne die logika handleiding (2), as Navorsings-metodes wat gebruik word, gefokus:

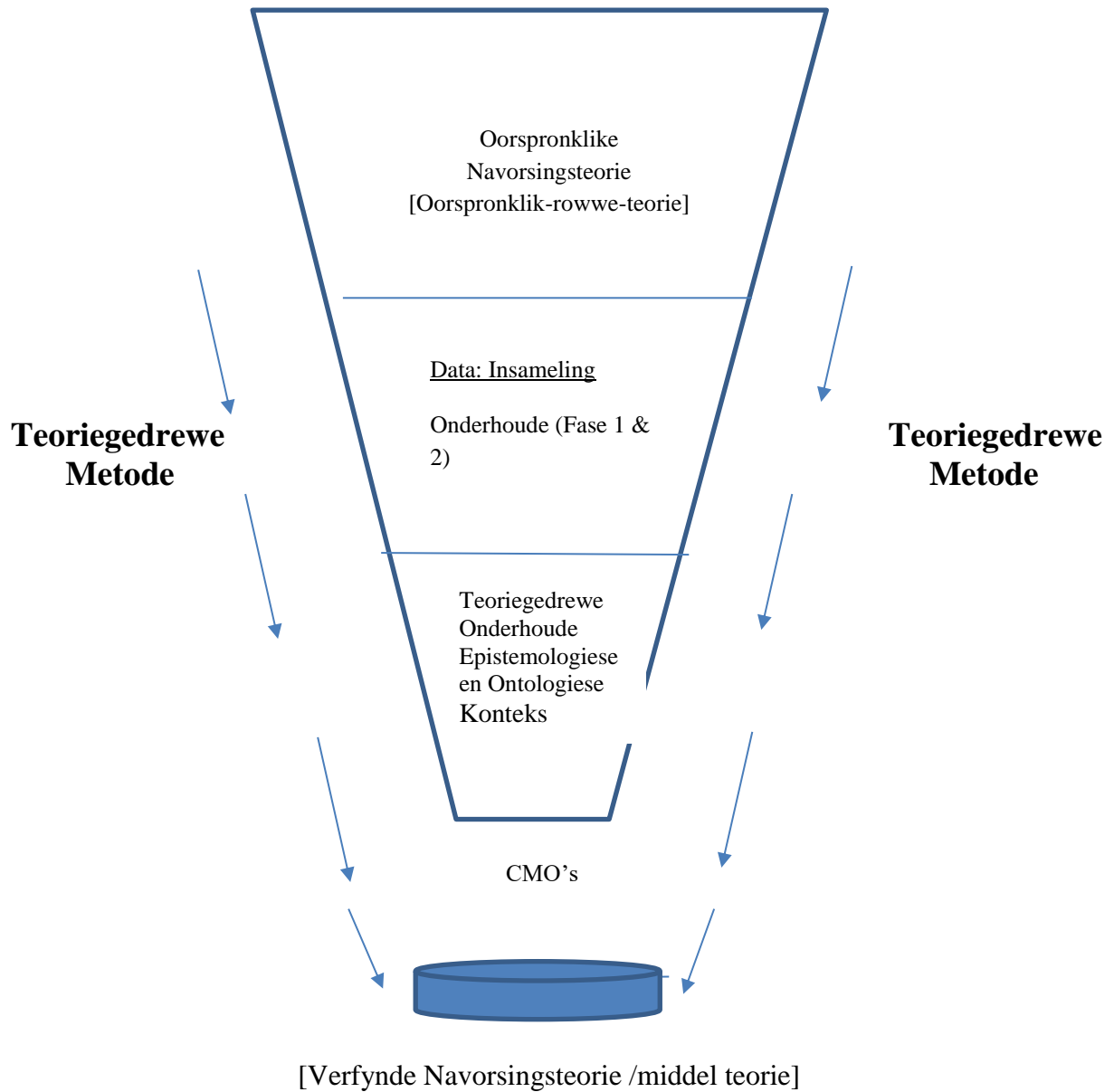
- i. onderhoud wat binne die leerder – opvoeder sirkel geskied;
- ii. hoe was die sirkel toegepas gedurende hierdie onderhoude?

Gedurende hierdie fase van die *teorie-verfynings*⁷⁵ *onderhoude* het die navorser intens geluister en die navorsings-onderwerp verder verken deur vrae aan die navorsingsdeelnemers te stel. Die balans tussen Epistemologie en Ontologie wat binne hierdie gesprekke na vore getree het, het 'n goeie balans in die gesprekke en onderhoude gebring. Die navorsingssubjekte het hul eie kennis en ervaring van hulle konteks sterk binne hierdie onderhoude laat geld. Binne hierdie oop gesprekke / onderhoude, kon die navorser ook ander verwante aspekte en onderliggende oorsake bespreek, en met die uitwys van voorafgaande ook byvoeg dat die program nie altyd sonder uitdagings verloop nie. Dit het direk op die verfyning van die navorsingsteorie ingewerk.

Die deelnemers het die navorser gehelp om op gereelde basis die metodologiese uitdagings te identifiseer. Dit het verder die navorser gehelp met die onderskeidings proses tussen die konteks [K], meganisme [M] en uitkomst [U] te tref. Gedurende die eerste twee onderhoude in die Gauteng Streek was dit moeilik om 'CMO' benaderde vrae te vra, aangesien dit ook die eerste dag van die onderhoude soos aangedui op die onderhoud skedule was. Die navorser het op daardie stadium gereken dit mag dalk die deelnemers negatief beïnvloed.

⁷⁵ Pawson and Tilly (1997). The first one relate to the design of realistiese-studies (sampling strategy and choosing interviewees) and the second one explains how to ask questions like a realistiese, including the construction of topic guides and identification of three different phases in realistiese interviews; theory gleaning, theory refining and theory consolidation. Manzano (2016: 2)

Diagram 4.2.3. Filter effek van verfyningsmetode (fase 2)

Met die hulp van Manzano (2016: 5) wat spesifiek na die vraag verwys van, “How do I talk to interviewees about C’s, M’s, O’s?”, het die navorser sy fokus geplaas op konseptualisering wat die 'CMO's' binne sy bestaande teoriegedrewe vrae begin plaas. Aldus

het die navorser ook gaan nadink oor hoe hy die Ontologiese en Epistemologiese invloede en die Onderhouds-ontwerp binne die daaropvolgende onderhoude **sou** toepas.

Gevolgtik het die navorser in die daaropvolgende onderhoude die verskillende realistiese kenmerke van 'CMO's', as inleidende vrae deurgaans voorgestel en 'n kort verduideliking daarvoor binne die vraag gegee. Die reaksie van die deelnemers asook die kennis en ervaring wat hulle na die navorsingstafel gebring het, het gehelp dat die navorser ander sosiale meganismes kon identifiseer. Die bydraes en verduidelikings van die deelnemers het 'n tot die 'n eiesoortige vorming van die uitkomst [U] van die program waarbinne hulself bevind het gelei. Van die deelnemers het ook nuwe programme met die navorser gedeel. Nuwe werkswyses wat nou ondersoek word is ook met die navorser gedeel. Hierdie inligting het die navorser gehelp om sy vooropgestelde konteks [K], meganisme [M] en uitkoms [U] te gaan *herposisioneer*.

Die navorser het ook hierna verwys binne die onderstaande diagram 4.2.4, 4.2.5 en 4.2.6 na sy self ontwerpte data-insamelingsvloekaart van die deelnemers. Gedurende watter fases hulle deelgeneem het, al dan nie.

Ten slotte word hierdie fase binne die verfynde teorie as deel van die middel-teorie fase geplaas. (soos na verwys in die verfyningsfilter diagram 4.2.3)

Diagram 4.2.4

Data-insameling Vloeikaart

Wes-Kaapstreek
Korrektiewe Kapelane

BESTUURSAREA	NAVORSINGS DEELNAME	PERSOONLIKE ONDERHOUD	INTERNET ONDERHOUD
1	Nee	Nee	Nee
2	Ja	Ja	Ja
3	Ja	Ja	Ja
4	Ja	Ja	Ja
5	Ja	Ja	Ja
6	Ja	Ja	Nie ontvang
7	Vakant	N/A	N/A
8	Vakant	N/A	N/A
9	Ja	—	Ja

Diagram 4.2.5**Data-insameling Vloeikaart**

Noord-Kaap / Vrystaat-streek
Korrektiewe Kapelane

BESTUURSAREA	NAVORSINGS DEELNAME	PERSOONLIKE ONDERHOUD	INTERNET ONDERHOUD
1	Nee (Kraamverlof)	Nee	Nee
2	Ja	Nee	Ja
3	Nee	Nee	Nee
4	Nee	Nee	Nee
5	Nee	Nee	Nee

Diagram 4.2.6**Data-insameling Vloeikaart**

Gauteng Streek
Korrektiewe Kapelane

BESTUURSAREA	NAVORSINGS-DEELNAME	PERSOONLIKE ONDERHOUD	INTERNET-ONDERHOUD
1	Ja	Nee	Ja
2	Ja	Ja	Ja
3	Nee	Nee	Nee
4	Ja	Ja	Ja
5	Ja	Ja	Ja
6	Ja	Ja	Ja
7	Ja	Ja	Ja

Fase 3

4.5 Teorie-konsolidering

Die drie fases soos na verwys binne die *realistiese-teoriegedrewe* benadering, of metode van data-insameling, is verbind aan mekaar (Manzano (2016: 15). Hierdie fase is nou verbind aan fase ii, die verfyningsfase, wat betref die navorsingsvraagstuk. Gedurende die voorafgaande fase het die navorser heelwat van die deelnemers se teorie geneem en dit met sy eie bestaande teorie verfyn.

Binne hierdie laaste fase het die navorser die bestaande teorie wat meer relevant is nog verder verfyn. Volgens Manzano (2016: 15) kan hierdie fase as die tweede vlak van die verfyningsproses beskou word. Sy argumenteer ook dat die fase nie noodwendig 'n einde het nie. Hierdie fase kan egter voortgaan na afloop van hierdie studie, soos die behoefte daarvoor ontstaan. Hierdie konsolideringsproses verg egter 'n deeglike ondersoek na ander bestaande aspekte soos reëls, protokolle en nie-geskrewe norme rakende die program wat Korrektiewe Kapelane behels. Daarom kan geargumenteer word dat teorieë op hierdie vlak basies gebruik moet word om nuwe intervensies of programme te modifiseer en selfs te verander, in só 'n mate dat dit 'n tipe van rotering van reëls, en optredes met mekaar verbind. Voortvloeiende gesprekke met die Korrektiewe Kapelane is egter nodig om van hierdie fase 'n sukses te maak.

In konklusie aangaande hierdie fase, kan daar geargumenteer word dat hierdie fase meer inhoud verskaf aan die 'CMO's' wat vanuit hierdie navorsings geïdentifiseer is. Hierdie kenmerke het sy oorsprong by Pawson (1996) en Tilly (1997) wat ook regdeur die navorsing in vorige fases

belig was deur die navorser. So het die navorser ook uitgewys hoe hy die verskillende fases gedurende hierdie navorsing toegepas, en beklemtoon, plus wat ook gedurende die fases gebeur het binne hierdie *unieke* navorsing.

Die navorser het ook die belangstelling van die Direkoraat van die Nasionale Kantoor opgemerk, asook die bydrae wat die Direkoraat gemaak het om die verskeie deelnemers in die verskillende streke aan te moedig om deel te neem aan die navorsing. Hierdie reaksie van die Direkoraat dui daarop dat daar 'n groot behoefte was vir hierdie, en toekomstige navorsing aangaande Korrektiewe Kapelane bestaan.

4.6 Teorie vir data analise

4.6.1 Teorie en Realistiese Sintese

In hierdie subafdeling word antwoorde gegee op die vraag: *Wat maak die teorie gebaseerde benadering tot sintese relevant vir hierdie tipe navorsing?* Hierdie navorsing begin met program-teorie en eindig daarmee. Dit het die navorser gehelp om verder te beweeg as net die program implementering. Die fokus verskuiwing na intervensies wat deur teorie gedryf word, vorm 'n integrale deel hiervan. Verder help die teoriegedrewe benadering die navorser om die verskil in die verstaan van intervensies, en hoe dit werk en watter uitkomst dit genereer, ook beter te verstaan.

Realistiese sintese is ontwikkel as 'n teorie-gebaseerde benadering om te help met die opbou van bestaande bewysmiddele van hierdie navorsing. Dit bevestig egter dat hierdie navorsing deel vorm van die 'skool' van teorie-geleide en teoriegedrewe navorsing. Binne die *Realistiese-*

benadering word daar swaar gesteun op **teoriegedrewe-programme**. *Daarom word teorie die boustene waarvolgens analise gedoen word.*

Volgens Pawson (1996) en Tilly (1997), is daar vier tipe teorieë wat belangrik is binne 'n teoriegedrewe benadering;

- i. realistiese filosofie word ook realistiese teorie genoem. (soos alreeds verwys op bladsy 29);
- ii. metodologiese teorie: evaluering metodologie soos gebruik binne die realistiese filosofie, kan ook gebruik word binne realistiese sintese;
- iii. program teorie: dit handel oor watter program of intervensie gebruik word. Hoe werk die teorie. Dit gaan ook 'n bietjie verder en gee beskrywing van die konteks [C], meganisme [M] en uitkoms [O];
- iv. Substantiewe teorie: hierdie teorie word binne 'n sekere veld gebruik nl. sosiologie, ekonomie, sielkunde, opvoedkunde en gesondheid. Hierdie teorie word dikwels gebruik om betekenis van die 'CMO' patrone binne die sintese fase te help verstaan (Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; 2013: 11).

Binne Realistiese Sintese is daar ook nog drie teorieë wat van belang geag moet word, nl.

i. oorspronklik-rowwe-teorie; ii. verfynde teorie; iii. middel-teorie.

- i. Oorspronklik ongeslypde / rowwe-teorie: hier word na die oorspronklike teorie verwys wat die realistiese-sintese begelei. Dit bestaan uit vrae wat ondersoekend en evaluerend van aard is. Vrae soos: *wat is veronderstel om te werk? En hoekom is dit veronderstel om te werk?*
- ii. Verfynde teorie: dit is 'n produk van realistiese hersiening. Hierdie teorie probeer om die konteks [C] duideliker te maak. Die vraag wat binne hierdie teorie gevra word; *vir wie werk die intervensie en vir wie werk dit nie?* Hierdie teorie kan ook help om

uit te wys hoe'n meganisme werk. Dit kan ook bydra daartoe hoe om die uitkoms te verfyn. Vanuit hierdie teorie kan daar gevra word hoekom sekere 'CMO' patrone lyk sooswat dit lyk. Hierdie teorie vra egter vir 'n meer in diepte, ondersoekende benadering "probing", waar van beide voor- en agterkant benadering gebruik gemaak word. Konkrete inligting as bewysstukke word opgebou.

- iii. Middelruimte-teorie: Hierdie teorie verwys meer na die abstrakte vlak van teorie toepassing binne die realistiese-benadering. Dit is baie "detail" georiënteerd, en kyk baie dieper aan data wat so getoets word om die navorsingsteorie / hipotese te toets. So kan hierdie abstrakte teorie ook op ander situasies wat met die Navorsingssubjekte verbind word, toegepas word. Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; (2013:12), verwys na die middelruimte-teorie as die teorie ,wat homself tussen die kleiner teorieë bevind:

‘...between the minor but necessary working that hypotheses that evolve in abundance during day-to-day research and all the all-inclusive efforts to develop a unified theory that will explain all the observed uniformities of social behaviour, social organization and social change....’

‘It is intermediate to general theories of social systems which are too remote from particular classes of social behaviour, organization and change for what is observed and to those detailed orderly descriptions of particulars that are not generalized at all. Middle range theory involves abstraction, of course, but they are close enough to observed data to be incorporated in propositions that permit empirical testing.’

Verder word hierdie teorie as 'n epistemologiese (kennis) bewaarplek beskryf. Dit beskik oor die vaardigheid om *evaluerings- en sistematiese-hersiende metodologie* te bied, wat help om navorsingsbenaderinge met programme en beleidsdokumente te verbind. Die verskeie

intervensies word gewoonweg op verskillende navorsingspopulasies toegepas om juis spesifieke uitkomst te genereer. Die taak van die middelruimte-teorie in die geval is om te bepaal wat gee aanleiding tot die aansluiting van die navorsingspopulasie.

Die ander kant is ook waar, nl. dat hierdie middelruimte-teorie ook die geleentheid vir die ontwikkeling van 'n oorspronklik-rouwe-teorie, skep. Die uitkoms wat realistiese-hersiening bied, kan gewoon help om probleme wat in die program manifesteer, te verstaan: waarom, en hoekom dit vir sekere persone binne daardie program werk, en hoekom dit vir ander persone nie werk nie? Program-meganismes kom ook binne hierdie middelruimte-teorie na vore.

Wat is Realistiese sintese? Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; (2013:29) vra die vraag ietwat anders, nl. wat konstitueer die regte data bewysstukke binne realistiese-sintese? Die navorser het die vraag gevra: watter data word bruikbaar binne hierdie fase van die navorsing? Dit bly maar 'n moeilike keuse vir enige navorser. Data word bruikbaar vir my binne hierdie studie wat my *oorspronklike* navorsingsvraag bevestig; wat verbind kan word aan die programteorie wat op die voorgestelde navorsings-ondewerp en -program inwerk, so verbind dit ook die onderafdelings temas met die navorsingsteorie en navorsingsvraag, wat lig werp op die 'C, M en O's' binne die teorieë, wat verder kan help om goeie afleidings te maak.

Twee metodes is van toepassing wanneer enige navorser binne hierdie fase van sy / haar navorsing na die relevante en bruikbare data op soek is, nl. die *soekproses* en om te *beoordeel* watter data ingesluit of weggelaat moet word? Wat egter belangrik word binne die soekfase, is om die relevansie van die data t.o.v. die navorsingsteorie te toets. Realistiese-sintese sluit nie

data op grond van navorsingsontwerp en metodologiese dataskeidingsfilters uit nie. Inteendeel, binne die sintese proses word data verfyn deur die toepassing van teorieë. Hierdie soek fase kan ook as 'n opvattende soekproses beskryf word, waarbinne elke dokument wat relevant is teenoor die navorsingsonderwerp deur 'n proses van teorie verfyning gaan. Aan die ander kant is Realistiese-sintese⁷⁶ ook 'n verklaarbare teorie, waardeur die nodige inligting wat van toepassing word op die teorieë, ingesluit word. Die soekproses kan enige tyd gestop word binne hierdie realistiese- sintese, tensy die data wat ingesamel is, genoeg/redelik van aard is om 'n oordeel oor te vel, en die nodige realistiese filosofiese teorie toe te pas.

Die hersiening fase binne die Realistiese-sintese proses word slegs relevant as dit daarin kan slaag om; i. te verstaan en teorie te bou; ii. om die effek van konteks binne daardie verhouding tot die program self te verseker; iii. om die invloed van konteks verby te kyk nie en laaste moet die hersiening deur die realistiese sintese daarin kan slaag om te verstaan hoe die meganisme op breër vlak, funksioneer.

Daarom dat die navorser nou 'n kort oorsig wil gee oor, *wat is fokus hersiening?* Die realistiese vrae wat binne hierdie Empiriese realistiese-benadering op gefokus word binne Hoofstuk 5 belig, nl. wat werk, hoe werk dit, vir wie dit werk, hoekom dit werk, onder watter

⁷⁶ Smith (2017: 7) critical realism is a meta-theory or philosophy of science, including social science, not a specific theory of religions or anything else. It is not a general explanation of how a particular part of human social life works, but rather a higher-order system of ideas and claims about reality, how it is ordered, and how it functions that creates a realistieseic framework within which good specific theories can be constructed. It is possible to develop different theories about any given topic within the critical realistiese framework..... What I develop here is one theory shaped by critical realism, though not the only possible critical-realism-informed theory of religion.

omstandighede dit werk, en tot watter omvang dit werk? *Realistiese- analise* word gebruik om hierdie vrae te beantwoord. Interessant genoeg is dat 'n realistiese-analise volgens 'n spesifieke manier/wyse van die navorser vereis om deur 'n Filosofiese-lens na die data wat versamel is, te kyk en dit te bestudeer. Dit versterk egter die navorser se poging om hierdie data op so wyse te analiseer soos vereis word, deur realistiese konsepte te gebruik. Deur die gebruik van hierdie filosofiese lens word die realistiese gegengereerde karakters soos uitkoms [U], van belang op die meganisme [M] en maak die konteks [K] breër oop vir die navorser. Ek wil selfs so ver gaan deur te verwys na die vergroot-glas-effek wat 'n nuwe wêreld van inligting vir die navorser oopmaak (Wong, Westhorp, Pawson, Greenhalgh; 2013: 17).

In hierdie Kritiese realistiese navorsing word die Teologiese Hermeneutiek aangaande herstellende-geregtigheid t.o.v. Korrektiewe Kapelane as gestuurdes tot die bediening van teenwoordigheid, deur die filosofiese realistiese lens te gebruik wat by implikasie die Ontologiese en die Epistemologiese realiteite uitwys. Deur die bril van die hermeneutiek kry ons egter toegang tot die oorspronklike konteks [C] om sodoende te help met die konseptualisering van die navorsingsteorie. Beide metodes help die navorser om op 'n verantwoordelike en 'n verantwoordbare wyse die realiteit van die navorsingsteorie te analiseer in lyn met Greenhalgh:

As with any other review method, realism has to wrestle with complexity. The problems that interventions hope to deal with are complex and multifaceted. Programs themselves are complex and adaptive. The situations in which programs are inserted are complex and changing. It is impossible for any review method, realistic or otherwise, to be comprehensive in covering all the contributory processes and contingencies. Wong, Westhorp, Pawson en

Greenhalgh (2013: 17)

Een van die karaktertrekke van 'n Empiries Realistiese Navorsings Benadering (ERNB) is die kompleksiteit wat daarmee gepaard gaan. Die Geestelike Sorg program opsigself en die konteks waarbinne dit funksioneer kan as kompleks beskryf word.

Die kompleksiteit⁷⁷ van die program en program-teorie verhoed egter nie dat daar verandering binne die konteks kan plaasvind nie. Dit word egter van uiterste belang dat die hersiener ("reviewer") moet fokus. Die feit van die saak is dat realistiese hersiening altyd gedeeltelike kennis los maak of by uitsonderlike gevalle, nuwe meganisme ontwikkel vanuit die toepassing van realistiese teoretiese en metodologiese teorieë.

Die kritiese vraag hier is: *hoe verklein ek die grootskaalse opsies wat realistiese- sintese bied om die data-analise te verken, terwyl ek genoeg data insluit en daarop gefokus bly?* Die vraag na verfyning vanaf grootskaals, tot kleiner, bly 'n opsie. Die aspek van programteorie te ondersoek, is ook 'n alternatief. Die skaal van hersiening bly tog 'n werklikheid: die opsie met die doel om omvattend die hersiening te bestudeer, onder andere deur 'n realistiese- analitiese proses, binne die raamwerk van die toepaslike literatuur, of bloot 'n eenvoudige, sistematiese hersieningproses, wat al die data insluit, is ook nie uitgesluit nie.

⁷⁷ "Complex interventions are characterized by multiple parts that interact with each other and the political, historical, social, and geographic contexts in which they are situated to produce outcomes. Several scholars have argued that research approaches, rooted in a philosophy of science, may support the accrual of knowledge concerning how complex interventions Realistiese approaches are particularly focussed on uncovering causal processes rather than simply outcomes and may be most effective when dealing with issues of complexity

Realistiese fokus hersiening kan op verskillende fases van die navorsingsprojek toegepas word. Die ritme van die navraag word deur verskillende vrae ingelei nl: aan die projek befondser word daar 'n tipe van onderhandelings vrae gestel; Uitklaring moet gekry word aan die protokol reëls van die befondser; Wie is die raadgevende liggaam met wie onderhandel word?; met wie gaan die inhoud van die projek bespreek word?; waarop baseer die navorser sy navraag?; wat is die oordeel wat gemaak word t.o.v. nuwe voorstelle? Hierdie word beskryf as realistiese sintese vrae wat duidelik die doelwit van die hersienings proses uiteen sit.

In Jagosh, et al's review ' assessing the outcomes of participatory research: protocol for identifying, selecting, appraising and synthesizing the literature for realistiese review (13), the review team involves knowledge-user partners very early on to assist in formulating their review questions and focus:

Fokus-hersiening dek heelwat areas van aspekte soos:

- i. die navorsings vrae (o.a. watter tipe vrae word ontwikkel vir die onderhoude);
- ii. die navorsings omgewing;
- iii. programontwikkelaars en iv. navorsingsdeelnemers.

Die navorser het verkies om 'n interaktiewe rol gedurende hierdie proses van hersiening te vervul, om sodoende in beheer te wees van besluite, aangaande die hersienings proses. Binne die groter Realistiese Filosofiese benadering word realistiese sintese en realistiese hersiening deur die verfyning van 'n realistiese program [T]teorie raamwerk, omlyn. Die rede hiervoor is omdat realistiese sintese (samestelling) in meeste gevalle binne komplekse intervensies gebruik

word. In die meeste intervensies is die program ontwikkelaars en beleidmakers uitkoms gebaseerd en dit dra by tot die ontwikkeling van verskeie uitkoms komponente.⁷⁸

Hierdie uitkoms komponente word langs 'n weg gekanaliseer van moontlike uitkomste deur die program ontwikkelaars en beleidmakers, te projekteer. Funnell and Rogers (2011:14) argumenteer dat daar heelwat vorme van program teorieë bestaan. Die *eintlike* punt is om dit te identifiseer, en duidelik as volg uiteen te sit: i. wat is die sleutel komponente (die funksies wat korrektiewe kapelane moet verrig volgens hom/haar werksbeskrywing?; en met watter aktieweiteite hou hulle hulself op 'n daaglikse basies besig?); ii. wat is die uitkomste wat die program waarbinne Korrektiewe Kapelane werk, nl die Geestelike Sorg afdeling se geprokteerde uitkomste? iii. wat is die komponente wat 'n bydrae maak tot die uitkomste? Deur so te werk te gaan en die vrae te probeer beantwoord, kan dit help om 'n bydrae te maak tot die verstaan van hoe die program eintlik moet werk. Daarom het die navorser dit belangrik geag om ook die verskeie beleidsdokumente wat relevant is tot die werk van Korrektiewe Kapelane te bestudeer.

Verder verwys Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; (2013: 21) in 'samestemming' met Funnell en Rogers (2011:15) dat wanneer so 'n program soos die van Korrektiewe Kapelane, wat hulle binne 'n multi-voorkoms /multi-dissiplinêre program van deel uit maak,verskille meganismes los gemaak kan word. En hierdie meganismes speel weer op die eiesoortig wyse in, op kontekstuele faktore wat weer op hulle beurt die kompleksiteit van die program teorie

⁷⁸ A second principle is that realistiese research embraces the idea that complexity is inherent in social systems (Westhorp, 2012). Social interventions are always played out in “open” settings where various contextual features at different social strata, such as individual demographics, interpersonal relationships, and political and economic

na vore bring. Wong (2013) en mede skrywers sê daar is 'n verskeidenheid maniere hoe om 'n fokus teorie binne die verskillende fases van realistiese sintese te ontwikkel;

- i. is om uitkoms georiënteerd te wees (begin by uitkoms van die program teorie en werk terug na die oorspronklik-rowwe-teorie toe);
- ii. ontwikkel 'n rowwe skets vir die program en verbind die verskillende komponente binne die program (bv ek plaas die fokus op Korrektiewe Kapelane maar daar is ook Geestelike werkers wat eintlike geestelike programme binne die korrektiewe sentrums aanbied; die aspek van opleiding teenoor die geestelike werkers);
- iii. die opsie van vra *hoekom* en *waarom*?

Binne die realistiese denkraamwerk word opsie iii met omsigtigheid toegepas. Die kritiese realistiese vraag is *hoekom* lei die ondersoeker die proses om te bepaal wat die eintlik/werklike bedoeling was van die Program-ontwikkelaar? Program-teorie kan ons help met hierdie ontdekking. Die ander belangrike aspek van program-teorie is om 'n struktuur van nuwe bevindinge uit te bring. Binne hierdie Realistiese hersienings-fase is dit juis belangrik dat die

structures, interact affecting the outcome (Clark, 2013a) Shearn, Allmark, Piercy and Hirst (2017: 2-3) "Because a realistiese synthesis will generate a large number of avenues that might be explored and explained, and because resources and timescale are invariably finite, it may be necessary to contain a review. Many different aspects of a realistiese review might need to be focussed. Examples of how a review might be narrowed include: the question(s) to be answered (refining from broader to narrower), the aspect of program theory to be investigated – a sub-set of programs within a program family; scale of review; the extent to which the review aims to be comprehensive (rapid review- using realistiese analytic processes within a more limited literature set versus systematic review- aiming to include all evidence on the topic)" Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh (2013:17)

program-teorie relevant bly en sodoende tog wel bewyse sal lewer wat die program-teorie en navorsingsvermoede, ondersteun.

Tweedens, word daar 'n gestruktueerheid met betrekking tot die teorie geskep, deur die program teorie gefokus toe te pas. Realistiese hersiening bring juis binne die gestruktueerde fase, en alle bewysstukke vanuit verskeie oorde bymekaar. Slegs daarna kan bewysstukke soorte data, en beleidsdokumente deur die program-teorie reg geposisioneer word, en alle relevante data sodoende onder verskillende temas ingedeel word. Daar moet egter ook erken word dat sekere bewyse, sekere teorieë ondersteun, op ander plekke weer teorie verfyn, en op ander plekke, geheel verwerp kan word. Wat egter vir die navorser belangrik is, is om te verstaan dat hierdie fase waarbinne bewyse, in 'n mate gestruktureer word, of die weglating van bewyse, en die vorm van temas, alles deel word van die groter verfyningsproses, binne die verfyningsteorie. Die ideale teorie bevestig deur die toepassing van realistiese-sintese metodologie bestaan uit die volgende elemente, want dit bied 'n oorsig van :

- i. die konteks van die navorsingssubjekte, die belangrike meganisme wat lei tot uitkoms behaal (CMO konfigurasie);
- ii. die Middelaarea-teorie wat 'n teoretiese verklaring bied oor waarom en hoekom sekere uitkomst behaal is, gegee die eiesoortige konteks, al dan nie;
- iii. die Middelvlak teoretiese verklaring met betrekking tot hoekom sekere patrone/uitkomst voorkom, en hoekom lyk 'CMO's' soos wat dit lyk? Gevolglik verkry programteorie 'n belangrik plek in binne realistiese-hersiening.

Ten laaste word dit belangrik om te erken dat die teorieverfyning 'n baie aanpasbare fases is. Hierdie aanpassings word juis gemaak om met die tema-identifiserings proses te help, sodat die navorsing 'n breër verstaan kan kry van die taal, konteks en die Etnografiese konteks van die navorsingssubjekte. Die aanpassings wat deur die navorser gemaak word kan verder tot die identifisering van bestaande en navorsingsvermoede-meganismes lei. Die verderre vraag is: Hoe word hierdie 'n oorsig van navorsingsvermoede-meganismes weer getoets?

Binne die program teorie word elk van die navorsingsvermoede-meganismes deur dieselfde oorspronklike teorie binne strukture ingeplaas. Die uitkoms wat hierdeur genereer word wil juis 'n beeld van die konteks skep en hoe die navorsingsvermoede-meganismes funksioneer of inwerk op die konteks en uitkomste (Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh, 2013: 26).

4.6.2 Gepaste strategie vir realistiese sintese

Die vraag: wat is die regte bewysstukke en wat is nie? word belangrik om eerstens te verklaar. Realistiese sintese behandeling gaan anders om met die data/bewysstukke wat deur die navorser ingesamel was as ander wetenskaplike navorsers. Binne hierdie denkraamwerk word egter geargumenteer dat data 'n bydrae kan maak en as volg beskou te kan word, nl.

- i. Data wat die navorsing tipe bepaal nie, maar relevant is tot die hersieningsvrae;
- ii. Data wat nie beperk is tot navorsing wat evaluerend, of op die program gemik is nie, maar wel op die program teorie ondersteun;
- iii. Data wat nie gaan nie oor die hele navorsings vraag nie, maar ook van toepassing kan word op sub-afdelings;
- iv. Data wat nie noodwendig die hele teks relevant ag nie, maar wel die sub-afdelings, of die relevansie daarvan tot spesifieke hersienings vrae;

- v. Data wat lig kan werp op die aspekte van 'C, M of O,' om sodoende die teorie te ondersteun;
- vi. Data wat nie verskil van teorie opbouing, in kontras met teorie, toetsing nie.

Vervolgens daar word verstaan dat daar twee prosesse is wat gevolg kan word om die regte, of aanvaarbare bewyse binne realistiese hersiening, te bepaal i. deur die soekproses en ii. om uitsprake te maak, en tot gevolgtrekkings te kom. Die oorspronklike doel van die navorser was om sy navorsingsteorie te toets, daarom dat die keuse wat hy maak om die navorsingsteorie te toets, sistematies en oordeelkundig toegepas moet word. Aldus laat die navorser toe dat in lig van data bewyse, die toetsing begelei word met betrekking tot die teorie, deur op die doelwitte, en fokus areas van realistiese sintese te fokus. Data relevansie kan dus binne 'n breër spektrum van oorvleuelende-dissiplines opgevang word. Die geheim hier is om hierdie relevante data ook van toepassing te maak binne die toetsing van die teorie fase. As navorser was daar besluit om die nie data uit te sluit op grond metodologiese verskille nie, maar om juis 'n metodologiese filter benadering te volg om die regte data/bewyse te genereer.

Wat egter my voorafgaande argument versterk, is die feit dat binne hierdie realistiese sintese, dit eintlik handel oor hoe ek my oorspronklike navorsingsteorie kan bewys, verfyn en konsolideer. Plus om die doel van die verklaring en verduideliking, t.o.v. die navorsingsteorie oop te maak. So gebruik die Navorser die nodige bewyse/data om die teorie te demonstreer. Volgens Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; (2013: 30) kan die soektog na relevante data en die vorming van uitsprake en opinies, juis stop wanneer daar genoeg substansie gevind kan word vir teorie samehorigheid en aanneemlikheid. Op hierdie stadium moet daar verder ook erken word dat vir enige realistiese navorser om hierdie punt te bereik, hy/sy meer gefokusde vrae moet opstel om die realistiese hersienings-fase suksesvol te maak. Die toetsing

van die oorspronklike navorsingsteorie was van kardinale belang en om 'n beter te verstaan te ontdek oor die funksionering van die meganisme wat die konteks en die uitkoms beïnvloed.

Konklusie

Binne hierdie hoofstuk het die navorser beide navorsingsteorie, en die navorsings-verfynings proses binne die *realistiese-empiriese-evaluerings-benadering* uitgespel. Belangrik om te noem dat binne die *realistiese-empiriese-evaluering* gaan dit nie oor die hoeveelheid onderhoude wat gevoer was nie, maar met wie, hoekom en hoe die onderhoude gevoer word? In die verband argumenteer Manzano (2016: 7) dat dit ten diepste gaan oor die hoeveelheid data wat versamel kan word. Die navorser het die twee fases van teoriegedrewe onderhoude data-insameling in twee kategorieë ingesamel, naamlik persoonlike onderhoude wat gevoer was en internet onderhoude waar die nodige hulp telefonies verskaf was. Die totale internet-onderhoude was 13 terwyl die persoonlike onderhoude 10 beloop het. Weereens beklemtoon dié metode van primêre data-insameling dat dit die navorser help om sy navorsingsteorie te bevestig en goeie teoretiese argumente te bou aangaande die navorsingsvraagstuk. Voorts help dit die navorser juis om te verstaan hoe die program werk, wat werk vir wie, en onder watter omstandighede?

Deurgaans met dié hoofstuk het die navorser die diskriptiewe empiriese vraag te beantwoord, naamlik: i. *Wat gaan aan binne die eiesoortige konteks?*, ii. Het die interpretatiewe vraag by my gespook naamlik: *Hoekom gebeur wat gebeur?*, iii. En laastens die normatiewe vraag: *Wat is veronderstel om te gebeur?* Hierdie realistiese-evaluerende onderhouds tegnieke het die navorser help om daarin te kon slaag om die drie verskillende fases binne hierdie realistiese navorsing te kon uitbeeld. Die oorspronklike navorsingsteorie, teorie-verfyning en teorie

konsolidering, te bevestig. Hierdie realistiese evaluerende onderhoud tegnieke staan egter nie los vanaf die realistiese navorsings onderwerp nie. In teendeel, as realistiese onderhoudvoerder wat die *teoriegedrewe benadering volg*, deur van beide kwantitatiewe en kwalitatiewe metodes te kombineer, dra dit grootliks daartoe by om die navorser te help om sy navorsingsvoorstelle te kon verken, ondersoek en te evalueer.

Die resultaat van die toepassing van beide hierdie navorsings metodologieë, lê daarin vasgevang dat dit die uniekheid, en die verbondendheid van hierdie paradigma waarin beide teologie en sosiale wetenskappe figureer so geabsorbeer kan word. Dit beklemtoon as't ware die *interdissiplinêre karakter* van hierdie *navorsing*.

HOOFSTUK 5

'CMO' as Data Analise Metodologie

Inleiding

Hierdie hoofstukke vorm die derde fase wat aan Hoofstukke 3 en 4 gekoppel word. Hoofsaaklik word die data wat gegenereer is deur die 'CMO' as data analise metode van toepassing. Die data word bespreek en geanaliseer na gelang hierdie eiesoortige filosofiese navorsingsmetode.

As navorser word hierdie hoofstuk hoofsaaklik op die data genererings prosesse en data analise in twee kleiner fases opverdeel. Voorts word dit ook belangrik om te noem dat hierdie hoofstuk beide die missiologiese akademiese hersiening en die sosiale wetenskap navorsings benadering hermeneuties toe gepas het dat dit waarde kan toevoeg tot hierdie studie. So kon die navorser ook deur die data analise proses die volgende Kritiese realistiese filosofie vrae beantwoord het naamlik; **wat werk, hoe werk dit, hoekom werk dit, vir wie werk dit**, tot watter mate werk dit, in watter omstandighede werk dit, en laastens wat is die relevansie daarvan en vir hoelank?

In die **eerste fase** van hierdie hoofstukke was die uitleg van hoe die data analise metodologie binne die “mix” ontwerp van die navorstudie toegepas was. Binne die Kritiese Realiste Paradigma ⁷⁹vorm realistiese sintes, 'CMO' konfigurasie en inhouds- metodologie, ‘n noue

⁷⁹ Om dus hierdie kritiese realistiese, Pawson (1996) en Tilly (1997) vrae te beantwoord vra egter dat 'n spesefieke data analise benadering, nl. CMO (“Context-Mechanism-Outcome”) konfigurasie en realistiese sintese binne die groter paradigma van realistiese analise. Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh (2013:17) bou sterk argumente op wat die onderbou van hierdie data analise metode van realistiese sintese en CMO konfigurasie legitiem maak. Een van die belangrike vertrekpunte is dat hier 'n onderliggende filosofie bestaan, wat beskryf word as realistiese filosofie. Wat doen hierdie realistiese filosofie? Realisme neem hierdie posisie in tussen beide

band met mekaar, om sodoende die analitiese tegnieke toe te pas. Die aspek van watter meganisme op die komplekse konteks toegepas is, en hoe dit die uitkomst van Korrektiewe Kapelane as herstellende-geregtigheds-missionale-leiers se werk ingespeel het, word só onder die soeklig geplaas. Die teoretiese toepaslikheid van die *data-analise-teorieë* word ook beklemtoon.

In die **tweede fase** van hierdie hoofstuk het die navorser die toepaslik literatuur wat gehelp het om die gewenste data wat genereer is, te analiseer, op te som en bespreek. Dit is egter ook belangrik om te noem, dat enige metode van data invordering, en data ontleding, beide buigsaam, sowel as , sensitief moet wees met betrekking tot die sosiale konteks waaruit die data voorsien word (Mason 2002: 3 soos aangehaal deur Cornelissen (2008)).

Fase 1:

5.1 'CMO' i. Demografiese inligting

Die navorsingsdeelnemers se demografiese / biografiese inligting bestaan uit die volgende faktore, naamlik: geslag, aantal diensjare, kwalifikasies en tipe geloof. Op die stadium van die uitvoering van hierdie aksie van die navorsing was daar elektroniese en direkte onderhoude met vyf (5) vroulike Kapelane en sewe (7) manlike Kapelane gevoer. Die Vroulike Kapelane word as FI⁸⁰ en die Manlike Kapelane as MI⁸¹ verwys.

⁸⁰ "Female Interviewees"

⁸¹ "Male Interviewees"

Onderhoude was gebruik as *data-versamelings-instrument* en elektroniese loodsonderhoude is gevoer. Deelnemers het die geleentheid gekry om binne hulle eie ruimte, en begripsraamwerk van die tema van die navorsing, sêlf daardeur te werk met terugvoering aan, die Navorser na aanleiding van die onderhoude wat gevoer is. Sommige van die Deelnemers was egter nie beskikbaar vir hierdie direkte onderhoudvoering nie.

Die **kernvraag** vir die navorser was, naamlik: wat wil hy bereik deur die toepassing van die teoriegedrewe vrae?

In hierdie data analise was die navorser dus die fokus plaas op die data wat vanuit logika vraelys nommer 1, gegeneer is. Hierdie logika vraelys bestaan uit kwantitatiewe teoriegedrewe vrae wat verder die fokus op die biografiese / demografiese inligting van die deelnemers plaas. Binne die biografiese data word die verskil in geslag, kwalifikasies, aantal diensjare, en geloofs-tipe geïdentifiseer. Die navorser het nie op gelykheids aspekte t.o.v ras aandag gegee nie. Die "ras"-aspek is 'n baie sensitiewe faktor binne die Departement van Korrektiewe Dienste op hierdie stadium, en vorm nie deel van die studie nie.

Soos aangehaal deur Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh, 2013: 19:

... through the initial founding application process, the research questions were developed by the core group and sent to the [knowledge-user] partner to further define the aim of the proposed review according to their experiences and the priorities of their organizations.

Digram 5.1

Manlike Korrektiewe Kapelane	Vroulike Korrektiewe Kapelane
MI [1]	FI [1]
MI [2]	FI [2]
MI [3]	FI [3]
MI [4]	FI [4]
MI [5]	FI [5]
MI [6]	
MI [7]	

Die analisering van die onderskeie kwalifikasies van die verskeie deelnemers het 'n belangrike bydraende demografiese karakter getoon. (met verwysing na vraag 3 van logika vraelys 1)

Diagram 5.2**Logika riglyn 1(demografiese data) Logika riglyn 1 (kwantitatiewe data)****Question 3: What is your current Theological qualifications?****FI 1(Female Interviewee): HON. TH****FI 2: MTH****FI 3: Degree in Theology****FI 4: BTH****FI 5: Degree in Theology****MI 1(Male Interviewee): Diploma in Theology****MI 2: BTH****MI 3: BTH****MI 4: Degree in Theology****MI 5: MTH****MI 6: MTH****MI 7: Degree in Islamic Religion Studies**

Drie (3), van die Deelnemers van FI beskik oor voorgraadse grade in Teologie. Twee (2) beskik oor nagraadse grade soos Honuersgrade en Meestersgrade in Teologie. Een (1) beskik oor 'n Nagraadse Meestersgraad in Teologie.

Terwyl wat die manlike Kapelane betref: Vyf (5) Deenemers beskik oor voorgraadse grade in Teologie waarvan, een (1) 'n graad in Moslem Geloof studies verwerf het. Twee (2) MI beskik oor nagraadse kwalifikasies naamlik: Meestersgrade in Teologie.

Gegewe die deeglike verifiëringsproses na die Akademiese vereistes, kan daar aanvaar word dat elkeen van die Deelnemers wel hulle kwalifikasies aan erkende geregsitreerde Tersiere Akademiese instellings verwerf het. Hierdie Akademiese profiel dra by tot kennis met betrekking tot die in konteks⁸² bring van die werkersmag. Dit kan ook verder 'n verskil tot, en van 'n interpretasie van Teologiese en Missiologiese-vertolkings op die verskillende vlakke van hulle verantwoordelikhede, maak.

Dit is 'n algemene verskynsel binne die Suid Afrikaanse Departement van Korrektiewe Dienste dat daar meer manlike as vroulike korrektiewe sentrums is. Soms is dit een van die redes waarom die aspek van seksualiteit / geslag 'n faktor is wat kan inspeel op die effektiwiteit van

⁸² Konteks [C] neem 'n verskeidenheid van vorme in, maar binne die realistiese-filosofiese paradigma word dit nie net 'n lys van potensiele intervensies wat inspeel op mekaar nie. Wat wel belangrik is, is om te bepaal hoe ontwikkel ons verstaan van 'n bepaalde konteks, of dit 'n program is waarbinne onself bevind en watter meganisme beïnvloed die uitkoms wat dit teweegbring. Die meganisme binne die vroeë fase van implementering kan veranderinge binne die konteks van die navorsingssubjekte ontken.

Realism can help us understand the social world ... it acknowledges the existence of an external social reality and the influence of that reality on human behaviour.” Social mechanisms may usefully be defined as ‘... underlying entities, processes, or [social] structures which operate in particular contexts to generate outcomes of interest.’ Here ‘entities’ may refer to things such as norms or belief systems, ‘processes’ are sequences where later events depend on earlier ones, and social structures may refer to things such as gender, class, or cultural patterns of relationships.” (Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh, 2013: 5) “The program or intervention changes the resources or opportunities available to subjects and, in that sense, changes the context for those subjects. The new context then triggers new mechanisms. Using this logic, potential mechanisms can be identified by asking what it is about a program that generates change. An intervention itself does not directly cause outcomes: it is the participant’s reaction to the opportunities provided by the program that triggers the change.” Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh (2013: 6)

vroulike Korrektiewe Kapelane (FI) wat binne 'n manlik gedomineerde Korrektiewe sentrum werk, in vergelyke met die van manlike Korrektiewe Kapelane (MI)? Hierdie data bring dus die aspek van geslagsgelykheid navore.

Aldus mag hierdie nuwe konteks [K] ook op sy beurt 'n nuwe meganisme laat ontstaan. Wanneer ons dus 'n logiese vloeiagram toepassing gebruik, word die volgende vrae gevra: Wat is die potensiële meganisme wat geïdentifiseer kan word aangaande die program wat veranderinge teweegbring? Watter geleenthede word geskep wat veranderinge laat ontstaan? FI's kry die geleentheid om ondanks hulle geslag binne 'n dominerende manlik-gebaseerde konteks, hulle identiteit te laat geld, om sodoende professionele verhoudinge binne ⁸³dié komplekse omgewing te smee. In hierdie geval skep dit ook geleentheid vir Vroue Kapelane om 'n aandeel te hê aan 'n multidissiplinêre span, wat *een* doel in sig het, naamlik, die verandering, en korreksie van die kriminele gedrag van die oortreders tot beter sosiaal aanvaarbare denkpattre en optredes.

⁸³ Bring die navorser uit by die konsep van [M] van die CMO, naamlik meganisme (s) binne die realistiese filosofiese diskoers. [M] word beskryf as oorsaaklike faktore of magte. Dit veroorsaak dinge om te gebeur, of dit aktiveer optrede en gedrag. Verder argumenteer Wrong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh (2013: 5) dat meganismes [M] binne die sosiale wetenskap vergelykbaar is, maar nie identies nie. Daarom verwys hulle na meganisme [M] as onderliggende entiteite, prosesse, of selfs sosiale strukture wat binne 'n gegewe konteks funksioneer, met die doel om uitkomst [O] van relevansie te genereer. Hulle wys dan op die punt dat entiteite weer beskryf kan word as norme, waardes, gedragspattre en geloofstelsels en dat hierdie entiteite weer op hul beurt geslag, kultuur en verhoudingspattre impakteer [C]. Hierdie meganistiese entiteite beskik oor 'n hele paar eienskappe, alhoewel nie sigbaar nie, maar maak 'n bydrae tot die afleidings wat vanaf die data getref kan word. Hierdie vorm van meganisties-gevormde entiteite is konteks- [C] sensitief en genereer uitkomst [O]. In beginsel word binne realistiese-filosofie geargumenteer dat meganisme belangrik is, omdat dit uitkomst genereer en dat konteks ook belangrik geag word, omdat dit die prosesse verander waarbinne programme uitkomst na vore bring.

Honderd persent (100%) van die deelnemers verwys na die multi-dissiplenêre intra-aktiewe span-verhouding tussen kapelane, maatskaplike werkster /-er, sielkundiges, verpleegsters, onderwyser / -resse, geestelike werkers, en lede wat verantwoordelike is, vir geestelike administratiewe-werk. Hierdie werk van dié multi-dissiplenêre span voer sy werk kolletief uit as die Direkoraat van Ontwikkeling en Sorg. Opvallend is dat 50% van die MI deelnemers hierdie multidissiplenêre verhouding as spaningsvol ervaar. Die ander 50% beskryf hierdie verhouding as interafhanklik. Volgens die laaste groep dra 'n goeie verhouding by tot goeie interaksie en die bevordering van die algemene doel van die Direkoraat, naamlik om rehabilitasie teweeg te bring.

Die persentasie skaal onder die FI deelnemers toon die volgende narratief, naamlik: 70% FI vind hierdie multidissiplenêre samewerkende verhouding as goed, oop en aanvullend, terwyl slegs 30% dit negatief ervaar.

Voorbeelde hiervan is:

Sommige respondente het op vrae 6-7 van logika riglyn 2 (kwalitatiewe vraelys) die volgende uitkomst identifiseer: *“We need a holistic multi-disciplinary approach... roles and responsibilities must be clear out, define clear roles and responsibilities for internal and external partners and give them adequate training.”*

Die erkenning van die bydrae van die program wat Korrektiewe kapelane bestuur, moet aandag geniet: *“Recognition of spiritual programs as a prerequisite for parole consideration ... faith based program are the most powerful ... assist in offender rehabilitation with outcome of reintegration.”*

5.2 'CMO' ii konseptualisering van herstellende-geregtigheids-missionale- leiers

Die deelnemers se verstaan van die navorsingstema was baie uiteenlopend. Verder het die deelnemers sterk argumente gebou op die logika rigting Vraelys 2, veral binne die direkte onderhoude. Honderd persent (100%) van die deelnemers het erken dat daar wel uitdaging sowel as sukses stories is aangaande die posisie, en die teenwoordigheid van Korrektiewe Kapelane.

Die kritiese analise t.o.v die deelnemers se respons op die kwalitatiewe teoriegedrewe vraelys, het ten doel om die verhouding tussen die deelnemers se Teologiese verstaan as Kapelane en herstellende-geregtigheids leiers, te bepaal. So bou die navorser hierdie verhouding op die Empiriese ondersteuning van die ingevorde data. Beide die Christen en Moslem deelnemers se geloofsbeeld is dieselfde gegee die konteks van hierdie navorsing. [K] Dit bring die multi-geloofs-konteks waarbinne die deelnemers hulle bevind sterk navore. Nou is die tersaaklike vraag, hoe verstaan die navorser en die deelnemers hierdie soeke, wat in die konteks invloed uitoefen op die aspek van die Teologiese om die saak van herstellende-geregtigheid te bevorder? Laastens hoe vereenselwig hierdie deelnemers hulself met betrekking tot die identiteitsvraagstuk aangaande *herstellende-geregtigheids-leiers en die Teologiese dimensie van geregtigheid?*

Interessant genoeg bring die data wat onder MI ingesamel was die volgende bevindinge navore, naamlik: Twee (2) vanuit die sewe (7) MI deelnemers verwys pertinent daarna dat die konsep van herstellende-geregtigheids-agente, leiers vereis wat 'n nuwe rigting, en benadering van

verandering kan in slaan. Dit opsigself wys dit dat daar ‘n behoefte daaraan is, en dat daar gevolglik ‘n denkverskuiwing moet plaasvind.

Vyf (5) vanuit die 7 MI verwys na die administratiewe uitdagings t.o.v beleids kwessies wat eers aangespreek moet word alvorens die konsep van herstellende-geregtigheid agente / leiers geimplimenteer kan word.

Terwyl die FI vanaf 1-5 die teologiese aspekte uitwys wat so ‘n identiteit van herstellende-geregtigheid-agente / leiers benodig. [Vind aangeheg op bladsy 185 -186 onder die kode FI.]

Dit word baie duidelik dat nege-en-negentig (99%) van die FI deelnemers vasgevang is deur die Teologiese dimensie van herstellende-geregtigheds-agent, en leierskap, in hulle Christelike verstaan daarvan. Gevolglik as hulle as Kapelane redeneer, reflekteer en argumente vorm oor die konsep van herstellende-geregtigheds agente / leiers, raak dit, en beweeg dit hulle om te dink hieroor as: **“witness – bearers of forgiveness, reconciliation and restoration, peace and reconciliation, concept of healing, agent of hope and love, change agent... rehabilitation”**. Die een persent (1%) van die FI bring die missiologiese aspek navore. Vir dié groep kom dit daarop neer dat hulle konseptualisering van die teologiese dimensie, eintlik ‘n sterk vereiste na ‘n groter Geloofs gerigtheid wil sien. Iets wat gekoppel is aan die identiteit, en karakter van God, en God se handeling binne die wêreld (Janzen, 2015: 231).⁸⁴

⁸⁴ Janzen (2015) verwys ook na Marshall (2005) “... views the call to justice as a inescapable aspect of Christian faith. He summarizes the peculiarity of a Christian approach to understanding justice by stating that the place to learn about justice, first and foremost, is the biblical narrative of God’s creative, sustaining, and redeeming activity in the world.

Janzen (2015) verwys ook Wolterstorff (2006) wat ook argumenteer dat.... God and justice are intimately intertwined. Justice on the other hand implies dismantling unjust systemic barriers (or addressing the root causes of human need that are created by unjust institutions.

Diagram 5.2

Ek verwys na vraag 1 van logika riglyn 2 (kwalitatiewe data):

(Die doel van die vraag was om die konteks uit te beeld)

“Could you explain in your words how Correctional Chaplains can be transform to Restorative justice agents”?

MI 1: ... transformation for me will mean enhancing or giving a new direction of something that you intend to transform. Trying to realign. Context of management area, Spiritual Care program ... spiritual workers together with SMDC's.

MI 2: Department has changed from Prisons..., where punitive measures are taking place, and then there is transformation in terms of the approach, where rehab is more leaning towards restorative justice ...

MI 3: ... offender path ... institutions that, the type of building that we have, it becomes, in most cases not practical...

MI 4: ... they look at CC, they look at CC from one point of view, not understanding that CC, it's broad, especially when it comes to the involvement of the CC in the day to day life of the offenders. ... (I) familiarise myself with all policies that are relevant in chaplaincy, the Correctional Services Act, White Paper, the Spiritual Care Policy, Guidelines and Recommendation Document.

Ander stemme soos Fondacari, Weinburg (2002) Houston en Todd (2013) et el Janzen, 2015: 231, verwys na konseptualisering as:..... these and other conceptualizatio found in the literature underscore the multi-dimensional nature of justice as a social construct, even from a distinctively Christian perspective.

Dit is baie duidelik dat die konteks [C], en meganisme [M] interafhanklik van mekaar funksioneer. Logika 1 vraelys probeer die konteks en profiel van Kapelane uitbring terwyl Logika 2 vraelys die teoretiese invloede wat inwerk op hoe Kapelane funksioneer uitbeeld. As gevolg van hierdie invloede is daar 'n behoefte om die breër Teologie van herstellende-geregtigheid te verstaan. Die ander aspek is om die verhouding tussen geregtigheid, en herstellende-geregtigheid te *herdefinieer*. Die verskillende interpretasies van herstellende-geregtigheid dra ook by tot 'n vorm van onsekerheid tussen die deelnemers. Ander leemtes wat ook deur die deelnemers geïdentifiseer was, is die aspek van opleiding teenoor geestelike werkers t.o.v herstellende-geregtigheid. Geestelike werkers is die persone wat die geestelike programme aanbied.

Tagtig persent (80%) van die totale aantal deelnemers redeneer dat die Departement 'n Direkoraat van / vir herstellende-geregtigheid moet ontwikkel, Júís opgrond van die feit dat so 'n groot aantal Korrektiewe Kapelane is wat reeds met hule werk alle rehabilitasie uitkomst [U] onderskep. Hierdie deelnemers redeneer verder dat hierdie Direkoraat verwoordelik sal wees vir opleiding oor die konsep van herstellende-geregtigheid, en dus sosiale en religieuse aspekte kan uitbring en bevorder. Verder kan so 'n Direkoraat selfs verantwoordelikheid vir die komplekse fasilitering van gesprekke tussen slagoffers van misdaad, en die oortreders aanvaar. Kapelane kan dus 'n ondersteunende rol vervul teenoor so 'n Direkoraat. Die ander twintig persent (20%) van die deelnemers is van mening met die kennis waaroor hulle reeds beskik, dat hulle wel daarmee kan voort werk.

Vyftig persens (50%) van die deelnemers verwys na die filosofiese verstaan teenoor die Teologiese verstaan van herstellende-geregtigheid. Wanneer die groep hieroor gepraat het dan reken hulle dat dit ideaal sal wees, dat almal wat met die oortreders werk dit moet verstaan. Ook is dit duidelik dat hierdie twee diskoerse nie van mekaar geskei kan word, as jy 'n suksesvolle uitkoms [O] wil bereik nie. Dit vra egter dat daar 'n *denk verskuiwing* moet plaasvind by Kapelane en ander mede-kollegas, binne die Departement. Natuurlik kan dit ook 'n groot impak hê op die morele verandering by die oortredes.

Die oorblywende vyftig (50%) se fokus is op die Teologiese aspekte soos byvoorbeeld om liefde te betoon, en agente van verandering te word en so meer. Die realiteit van die werk van Kapelane is om teenoor gebroke mense die 'veranderings-agent' te wees tot heling, geregtigheid, selferkening, en 'n bewussyn van sy / haar misdaad te bewerkstellig, wat sal lei tot self insig.

Eenhonderd persent (100%) van deelnemers erken dat hulle werkers as Kapelane ook inwerk op hulle verantwoordelikhede as predikante en pastore binne hulle gemeente kontekste. Maar die groot missionale verantwoordelikheid lê by oortreders agter tralies. Hierdie groep besef ook dat daar 'n uitdaging binne die Departement is t.ov. slagoffer-gesentreerdheid en dat hulle werk, en bydrae tot hierdie prosesse meestal ontken word.

Ongeag die verskillende deelnemers se konseptualisering van die navorsingstema, was daar tog 'n sterk beklemtoning oor herstellende-geregtigheid. Eenhonderd (100%) van die deelnemers beskryf herstellende-geregtigheid as 'n alternatiewe vorm om die verkeerde dade

van misdaad reg te maak. Honderd (100%) van die deelnemers erken dat daar gapings is tussen die teorie en die praktiese toepassing van herstellende-geregtigheid. Die kwalitatiewe response van die deelnemers het 'n groot bydrae tot die verstaan van die toepassing van die konsep binne die komplekse werksomgewing tot gevolg gehad..

Honderd (100%) van die temas wat navore kom soos versoening, heling, vergifnis, as instrumente van hoop, getuienis en geregtigheid, het sterk geloofs perspektiewe. Daar bestaan twee tipe vorme van geregtigheid onder andere: *verspreide geregtigheid*⁸⁵ wat 'n sterk vorm van sosiale geregtigheid uitbeeld. Die ander vorm van geregtigheid is *korrektiewe geregtigheid*.⁸⁶

5.3 Relevantheid van Metodologiese kwaliteite

Realistiese sintese vereis verskillende metodologiese kwaliteite sodat die navorser die nodige afleidings kan maak wat direk verband hou met die relevantheid, en kragtigheid van die data wat ingesamel was. As navorser moet egter ook erkenning gegee word aan die magdom van data, soos byvoorbeeld in die geval van hierdie navorsing, soos beleids dokumente, observasies, kwalitatiewe onderhoude, vraelys ondersoeke en omsendbriewe wat weer 'n bydrae tot program teorie laat ontstaan het. Daar is twee metodologiese kwalifiserende faktore wat regdeur die navoser in age geneem was, naamlik:

⁸⁵ Janzen, 2015:230, verwys na Wolterstoff (2008) se definisies: “observes that philosophers have long distinguished between two basic categories of justice: distributive justice (which he terms primary justice) Distributive justice is concerned with the just entitlement to and fair distribution of social resources.

⁸⁶ Corrective justice is concerned with making wrongs right, either retributively by determining and imposing punishment of wrongdoers when wrongs are committed or restoratively by repairing harm through the active involvement of both victim and offender.

- i. **Relevansie van data:** die kern faktor is of data 'n bydrae kan maak in die toetsing van die navorsingsteorie, al dan nie;
- ii. **Strengheid/nougesetheid:** om te toets of die metode waarvolgens die data-insameling was as betroubaar beskou kan word.

Dit word dus vir my belangrik om 'n kriteria van insluiting en uitsluiting van data gaan bepaal, op te stel. Hierdie kriteria word op grond van die **twee metodologiese kwalifiserende** faktore ontwikkel. Binne die realistiese sintese word die wyse waarvolgens die seleksie van aanvaarbare data soos volg gedoen, nl;

- i. Die **kort-lys samestelling prinsiep:** die teoretiese toepassing van relevansie en strengheid moet sorgvuldig toegepas word;
- ii. **Goeie data bestuur:** omdat jy met die teorie toetsing en verfyning werk.

Nadat al die dokumente/data deur die keuring/graderings proses is, begin die data assessering van dokumente eers. Verskillende data word vir verskillende doeleindes gebruik. Sommige data help met die identifisering van die teorie, ander met teorieverfyning, ander met die opbou van 'n nuut gevormde teorie en ander weer met die uitbou van die bestaande teorie. Die navorser het legimiteit en hipotese bepaling aan die hand van die meetbare instrumente van relevansie en strengheid gemeet.

Relevansie op hierdie navorsing:

Beleids dokumente en omsendbriewe het vir my die geleentheid geskep om dieper in die seleksie en waarde bepaling van dokumente binne die realistiese hersienings proses te kyk. Daarom het die metodologiese analise alreeds vir my binne hierdie proses begin. Die navorser herbevestig weer dat die primêre doel van hierdie navorsing is om die bestaande teorie van hoe korrektiewe kapelane as missionale herstellende geregtigheid leiers, binne die komplekse konteks van DKD funksioneer, al dan nie te toets.

Verder het die navorser die program teorie getoets deur middel van die kwalitatiewe vraelys so op te stel op grond van teoriegedrewe benadering. Die doel van hierdie teoriegedrewe benadering is juis om die 'CMO' eienskappe vanuit die respondente se verstaansraamwerk (epistemologiese en ontologiese) na vore te bring.

Vraag 1 vanuit logika riglyn 2 (kwalitatiewe vraelys)

“Could you explain in your own words how Correctional Chaplain can be transform to restorative justice agents?”

What should happen to unlock such transformation at Correctional Chaplains?

In your view, what characteristic does a Correctional Chaplain need to embody to become missional restorative justice transformal agents?

What are the external factors that are affecting Correctional Chaplain to portray these characteristics?”

Die data wat benodig was om hierdie vrae te beantwoord kan as kompleks beskryf word, gee die komplekse aard van die konteks waarbinne die korrektiewe kapelane werksaam is. Dit was ook die reaksie van meer as 90% van die respondente met die persoonlike onderhoude gevoer was. Die navorser stem saam met Wrong (2013) as hy erken dat terwyl data as relevant beskou word dat dit nie sonder uitdagings gepaard gaan nie. So besef die navorser dat die tweede metodologiese kwalifiserende faktor van strengheid/nougesetheid, wat gereeld opkom, baie nou daarmee saamgaan. Hierdie is vir die navorser 'n baie sensitiewe faktor wat uitgebring word. Self Pawson (2013)⁸⁷ waarsku realistiese navorsers teen hierdie uitdagings van hierdie tipe van data ondersoek. Van die uitdagings is dat Deelnemers slegs 'n kort oosig gee van hulle verstaan van die teorie, ander Deelnemers kan dus nie vervalste / onvolledige nie ware inligting deel nie. Ander Deelnemers maak 'n 'storie' op, net om ontslae te raak van die Navorser / Ondersoeker.

Terwyl data-ondersoek-navorsing tog as belangrik geag word, moet navorsers steeds versigtig wees en met alle nougesetheid die waardigheid en betroubaarheid van die data in ag neem.

Wanneer daar met die navorsingswaarde van die beginsel van nougesetheid met die ondersoekende data omgegaan word, kan dit alreeds sekere vrese besweer, en aan die ander

⁸⁷ "It can be difficult to whittle down the number of documents eligible for inclusion in a review. However, it is necessary to make the proces of selection and appraisal manageable and this includes developing inclusion and exclusion criteria for the initial literature search. The inclusion and exclusion criteria are guided by the focus review. As with other methods, the titles, abstracts and or keywords of any documents included in from this initial search may then be screened for inclusion. Further stages of screening and discussion may be needed to produce a provisional short-list of documents that then need to have the criteria of relevance and rigour applied to them. It will only be at this stage that data sources are analysed in detail. Thus, in practice, the selection and appraisal stage may need to run in parallel with the analysis stage" Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; (2013: 34)

kant, kan dit die proses vergemaklik vir die navorser om oordele en verduidelikings t.o.v die program-teorie te kan identifiseer.

Die navorser het kriteria saamgestel vir die bepaling van die relevansie van sy studie-data.

Vervolgens het die navorser dan 'n lys saamgestel van die tipe bewysstukke, soos ingesamel, wat hy kan gebruik om sy navorsingsteorie te kan toets, byvoorbeeld:

- i. **Etnografiese data:** *logika riglyn 1; kwantitatiewe vraelys; beleids dokumente soos werksbeskrywing en werkspligte;*
- ii. **Fenomenologiese data:** *logika riglyn 2; kwalitatiewe vraelys; fokus plaas op die menslike ervaring van die respondente, rondom die navorsingsteorie; die primêre doel is om die meganisme na vore te bring; die repsondente is kenners van die toegepaste teorie.*
- iii. **Triangulerings aspek:** *die veelvuldigheid van die data help om die betroubaarheid daarvan te valideer.*

Elkeen van die data bewyse bring spesifieke elemente aangaande die *program-teorie* na vore, soos gedeelde Teologiese temas en die seleksie van teorie, wat as waardevol beskou word.

Die navorser het verder van elke bron van data 'n lys gemaak, om die strengheid/nougesetheid daarvan te bepaal. Hierdie lys het die navorser as die *metodologiese-filter-proses* beskryf.

As navorser moet egter tereg noem dat hierdie teorie-verifiëring / toetsing binne die realistiese-sintese-raamwerk, hom toegelaat het om gereeld terug te beweeg, en dan weer vorentoe, en soos nodig geblyk het weer terug.

5.4 Die logika van Realistiese Analise

Die aanvaarbare denke aangaande Realisme is om daarna te verwys as 'n Filosofie van Wetenskap. Die Filosofie kan egter nie na verwys word as 'n eensydige Filosofie van Wetenskap nie. Júís omdat vanuit hierdie Filosofie as Wetenskap daar ook die kern opvattingsvoort voortvloei, wat ook insluit, die *genererende oorsaaklikheidsleer* wat meganismes [M] genereer vanuit uitkomst [O]. Daar moet vervolgens duidelik begryp word dat die 'toevalligheid' van meganismes wat weer op hul beurt konteks-sensitief [C] is, en die voortbestaan van hierdie meganismes [M] afhang daarvan dat dit weer op verskillende vlakke funksioneer. Dit is op hierdie vlakke waar daar *interaksie plaasvind*, afhangend van die konteks [C]. Dit dui egter daarop dat daar as gevolg van die **realiteite**, die verskillende vlakke op mekaar lê (Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh 2013: 40).

Die gedagte van hierdie werklikheid / realiteit van stratifisering (vlakke), behels twee verskillende betekenisse binne die Filosofie van Realisme:

- i. hierdie vlakke, of ook na verwys as sisteme, bestaan uit sub-sisteme en is weer verbind aan groter sisteme. Dit vorm weer één groot sisteem. Die '*oorsaaklikheidsleer*' funksioneer in beide sisteme, opwaarts, sowel as afwaarts, deur hierdie sisteme.
- ii. die tweede betekenis lê in Roy Bhaskar se Filosofiese samestellings van die **drie sfere/terreine in die Realiteitswetenskap** as deel van die werklikheid; nl. i. die werklikheids-sfeer (die sfeer van Meganisme voort-bestaan, of hulle nou geobserveer word, of nie, en selfs as hulle in 'n *operasionaliseringsfase* is, of nie); ii. die tweede

betekenis bevestig die realistiese *verstaan* van hoe die *oorsaaklikheidsleer* werk, en tussen wat dit bestaan, en wat ons daarvan kan weet.

Die eerste sfeer is sentraal vir die proses van data analise in werklike gevalle-studies soos hierdie, omdat dit betekenis, én interaktiewe sisteme openbaar. Hierdie opvatting vereis 'n Filosofiese-lens en staan sentraal binne die **hart** van *Realistiese-analise*.

Nou word dit duidelik dat die 'logika' van hierdie *Realistiese-analise* versterk word deur die toepassing van die hermeneutiese *verstaan* van herstellende-geregtigheid binne die Dissipline van Teologie. As gevolg van die navorser se hermeneutiese *verstaan*, dat die interpretasie en die implikasies van Korrektiewe Kapelane as Missionale-herstellende-geregtigheids-leiers deur hierdie filosofie-lens se Realiteite geopenbaar en verduidelik was, bring mee dat 'n Realistiese hersiening daarom nie eenvoudiglik net as *beskrywend* aanvaar word nie, maar moet ook gesien word as *verduidelikend*. Beide hierdie beskrywings kom na vore binne hierdie studie. Realistiese-hersiening eerstens poog om te verduidelik hoe, en hoekom programme verskillende uitkomst [O] genereer vanuit die verskillende kontekste [C]. Voortvloeiend hieruit is die belangrike doelwit voorop gestel, naamlik om Beleidsmakers en Program-ontwikkelaars te help om **besluite** te maak aangaande: i. die sekere program; ii. om die veronderstelde doelwitte te bereik binne die bepaalde konteks waarin die program toegepas word, iii en, watter aanpassing aan die program gemaak kan word om nie net *konteks-sensitief* te wees nie, maar meer nog, suksesvol te wees.

Hoe word die struktuur binne die logika-diskoerse van die Realistiese-analise verduidelik? Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; (2013: 41), beskryf die 'verduideliking-struktuur'

binne die Realisme-paradigma as niks anders as ge-genererende oorsaaklikhede, wat weer as 'n uitkoms [U] van belang is wat weer ontwikkel is deur die relevante meganisme [M] wat op hul beurt losgemaak is in dié die spesifieke konteks [K]. Daarom kan die argument gevorm word dat die implikasie van realistiese hersiening is egter dat realistiese program teorie so gevorm behoort te word en eintlik maar hierdie struktuur moet aanneem. Dit beskryf ek as 'CMO' konfigurasie. Elke 'CMO' word binne die antwoorde van die deelnemers binne die logika riglyn 2 gelees.

Wong en Pawson (2013) vat my egter 'n stappie verder deur die uitkomst op die verskillende vlakke van die sisteme te plaas. Uitkomst kan ook op verskillende punte en fases van die implementerings-ketting, en ook op verskillende tye voorkom. Daarom ervaar ek, as navorser, dat die Deelnemers op verskillende vroeë antwoorde verskaf wat tog *uitkoms-geïntereerd* is.

5.5 Analitiese funksie

The basic analytic task in a realist review is to **find and align the evidence** to demonstrate that particular mechanisms generate particular outcomes and to demonstrate which aspects of context matter.

(Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh, 2013: 41)

Die aanname kan dus nou gemaak word dat die relevante meganismes [M] nie geïdentifiseer kan word sonder enige verwysing na die uitkomst [O] nie. Voorts moet die Navorser erken dat Meganismes gee oorsprong aan uitkomst. En binne die 'CMO' konfigurasie raamwerk moet ook erken word sodat die aspekte van die konteks [C] op hulle beurt nie geïdentifiseer kan word sonder om sekere relevante Meganismes in werking te stel nie. Binne die ideale

realistiese-sintese, en 'CMO' konfigurasie bly die analitiese-taak en verantwoordelikheid dat bewyse vir uitkomst [C], en daar moet bewyse wees, vir die bestaande Meganisme(s), van groot belang is binne die konteks van hierdie Navorsingsmodel. Vervolgens moet daar dus ook bewyse wees dat Meganismes die uitkomst *oopmaak* en, ten laaste, moet daar bewyse wees van aspekte van die konteks [C] wat wel bestaan, en dat hierdie aspekte impakkeer op die konteks van die studie, en dít die meganisme laat ontvlam.

5.5.1 Die verhouding tussen bewysstukke tot teorie

Binne die realistiese-benadering word nie geglo aan die opvatting van finale waarheid, kennis of waarheid met 'n hoofletter [W] nie. Alle moontlike kennis is ten dele en alle teorieë bly maar net teorie wat beskik oor die moontlikheid om verfyn en getoets te kan word. Teorieë kan ook afgewys word sou daar nuwe bewysstukke wat na vore gebring word, wat dit weerspreek (Wong, Westhorp, Pawson en Greenhalgh; 2013: 42).

Deur die implementering van realistiese-hersiening bly die groot taak egter om die '*blokke*' van bewyse wat uit die versamelde bronne na vore tree, aan die hand van die program-teorie te meet. Slegs dan kan die Realistiese navorser die volgende vrae vra nl;

- i. wat stel die bewyse voor ten opsigte van, teenoorstaande aspekte van die teorie?;
- ii. ondersteun dit punt i ?;
- iii. keer dit die bewyse teenoor die teorie af;? Of,
- iv. stel dit voor dat daar aanpassings aan die teorie gemaak word?

Op die stadium waar daar aanpassings aan die bestaande teorie gemaak moet word, skop 'CMO' -konfigurasie in. Dit veronderstel dat versnellings aan die 'CMO' gemaak moet word en die ergste wat kan gebeur is per implikasie die verwydering daarvan in die geheel.

Aan die ander kant moet ons ook kan raaksien dat as daar binne hierdie fase, aanpassings gemaak word, iets na vore mag kom wat verwag dat ons die Meganismes moet verskuif om dit dalk by die aspekte van die konteks uit te bring. Of dalk moet daar na die *teikengroep* mense gekyk word en vir hulle te vra om 'n denkverskuiwing te probeer maak!. Nou moet daar ook op hierdie stadium van die navorsing, 'n begrip wees by die navorser, want hy moet besef dat hy nog maar eintlik besig is met die opsomming en analise, en nog nie sy bevindinge van sy navorsing gedeel het nie. Die finale stap voordat enige bevindinge geformuleer kan word, lê juis op die vlak waar sinvolle betekenis gegee word van, en aan die verskillende *patrone* van bevindinge. Dít kan alleen gedoen word deur die amptelike teorie in die veld van ondersoek, in die geval Korrektiewe Kapelane as Bestuurders van die Geestelike Sorgprogram binne DKD SA inlyn met die avorsingsteorie te analiseer.

Realistiese analise spreek *juis* die verhouding tussen die anti-tese en sintese aan, en fokus op die hér-siening van die status quo. Die kardinale verantwoordelikheid van sintese-vorming lê myns insiens in die van toepassing maak, en te demonstreer dat die inwerking van Realistiese Filosofie as 'n Wetenskap hier vernuwing en *herstellende-geregtigheid* aan alle partye kan bied, in teenstelling met die huidige situasie in die DKD, met betrekking tot die werk van Korrektiewe Kapalane.. Aan die ander kant, rus die analise sterk op fokus hersiening.

Fase 2

Die navorser se belangstellingsveld lê binne die “**content**” *of inhoud analise benadering*. Gevolglik het die narvorser eerstens die kwalitatiewe data gegengereer en daarom verkies dat

dié data deur middel van "content"- analise, as metodologiese hulpmiddel te analiseer. Volgens Barbie en Mouton (2007: 492) word inhoud- of "content"- analise as twee tipes verdeel, naamlik konseptuele- en verhoudings analise.

Conceptual analysis is also sometimes known as *thematic analysis*, but this term is no longer favoured among qualitative researchers.

Konseptuele analise bepaal die kodifisering van temas. Dié kodifisering van konsepte, help die Navorser om te onderskei tussen konsepte, asook met die ontwikkeling van reëls vir kodifisering en die analise resultate.

Die hoof identifiseringskodifiseringskode tussen manlike (MI) en vroulike Korrektiewe Kapelane (FI) word verder gekodifiseer tot manlike stemme (narratiewe) en vroulike stemme (narratiewe) vanuit die getranskribeerde data. Hierdie aspek lei outomaties na geslagsgelykheid, die impak daarvan op, en vanuit die bepaalde navorsings konteks, soos vroeër na verwys. Vanuit hierdie verskillende stemme en narratiewe word verskeie konsepte en temas geïdentifiseer en saamgevoeg. Die *laaste* stap wat die navorser binne hierdie fase toepas was om te besluit watter data betekenis, en waarde gee aan die konteks [K], asook watter data gee oorsprong aan Meganismes [M], en watter data lei tot, of maak 'n bydrae tot uitkomst [U] binne die program-teorie, gee. Konseptuele analise as maatstaf het die navorser, gehelp om volgens hierdie wyse die kodifisering en analise te benader. Voorts dra die kondifisering van segmente uit die data by tot die waarde bepaling, verfyning van teorie, en die groepering van patrone/tendense.

Die ander vorm binne kontent- of inhoudsanalise is die verhoudingsverwante, “relational”, of relasionele-analise. Binne hierdie denkraamwerk word die volgende aspekte as deel van die identifisering van die navorsingsvraag bekyk, naamlik: die besluit aangaande die tipe analise; verkleining van katogorië en kodes van woorde en patrone; die aard van die verhouding tussen konsepte en kodes; identifisering van verhoudinge en die uiteensetting met betrekking tot verteenwoordigers / deelnemers.

Barbie en Mouton (2007: 494) verwys na een van die kritiese naamlik Roller (1995), wat hermeneutiese-klassifisering as teenoorgestelde van kontent analise voorstel. Hierdie analitiese benadering voeg die kwalitatiewe en kwantitatiewe tegnieke saam met die groot doel om ’n Hermeneutiese interpretasie en om die formules binne die tegniek uit te wys (Roller 1995: 168) soos aangehaal deur Barbie en Mouton (2007: 494).⁸⁸

⁸⁸ Barbie and Mouton (2007: 494) “Three issues are important here. Firstly, you need to explore the strength of the relationship. For example, is the relationship explicitly stated or are you assuming it from the text? Key words that may help you in this phase include “maybe”, “perhaps”, etc. Remember, though, that you are not working with properly defined and operationized interval or ratio scales, and that the distance between a weak and medium or strong relationship cannot be known, In humanly lived experiential terms, your strong and weak relationship may turn out to be very similar. As far as the second important issue is concerned, you may want to include the sign of the relationship that may be either positive or negative. Thirdly, you also need to indicate the direction of a relationship. For example, if you think that male voices in advertisements cause more men to purchase certain goods, the direction of the relationship may be stated as “if male voice” then more men buy. Once again though, you need to bear in mind that you will be working in the qualitative paradigm and that your research design is not well suited for indicating factors such as causality. Finally, you will code your relationship- not the segments of the text – by assigning labels to the relationship, indicating their meaning, and map your analysis visually in networks. These steps may be simpler to perform via a CAQDAS program, such as ATLAS. ti.

As cited in Roller, et al. (1995: 168) quoted by Barbie and Mouton (2007:494), suggest the use of an alternative form of content analysis, namely hermeneutic-classificatory content analysis. As such, hermeneutic-classificatory content analysis attempts to marry qualitative and quantitative techniques in order to try and make the best of both worlds: techniques in this process are: 1. A quantitative classification for the analysis of large number of texts; 2. A new approach, called the network technique, is used to construct the system of categories for recording

Daar is nie juis groot verskille tussen konseptuele- en relasionele analise tegnieke nie. In die lig van die feit dat die navorser op 'n “mix” ontwerp vir hierdie studie besluit het, gaan van beide analitiese tegnieke gebruik maak om sy data te analiseer. Om hierdie proses suksesvol te verrig het die navorser besluit om van die *ATLAS ti rekenaar data ontledings program* van gebruik te maak. Die feit dat die navorser sy persoonlike onderhoude alreeds laat transkibeer het, vergemaklik die toepassing van die ATLAS ti program. Transkibering is die eerste stap vir die gereed making vir die implentering van die ATLAS ti program. Die tweede stap is die kodifisering van navorsingsdata, binne die ATLAS ti program. ATLAS ti is juis ontwerp komplekse data op 'n eenvoudige wyse te help analiseer. Die voorveronderstelling is dat die program, navorsers kan help om groot kodes en kleiner kodes te kan identifiseer. Wat die toepassing op hierdie navorsing betref: binne die kwantitatiewe data naamlik logika rilyn 1 word die geslag tussen manlike – en vroulike Korrektiewe Kapelane, uitgewys. Vanuit die kwalitatiewe data, logika riglyn 2 word die temas naamlik *missionale-leierskap*, *transformerende-agentskap* en *herstellende-geregtigheid* uitgewys. Hierdie staan bekend as die konseptualiserings data aangaande die hooftema van herstellende geregtigheds missionale leiers.

Hoe het die navorser die ATLAS ti program op sy studie van toepassing gemaak? Dit het om die navorser gehelp om die totale getranskribeerde kwalitatiewe data, van binne sistemiese verbindings te ontleed. Hierdie ontleding kan gerekenariseer word of volgens 'n handsistiem verrig word. Die gerekenariseerde program beeld die *navorsingsverbindings* deur middel van

complex statements; 3. The interpretive aspects are emphasized during coding and data analysis in order to maintain validity when recording complex statements; 4. A method of hermeneutic interpretation... based on explicitly formulated rules, is used as an interpretive technique.

kodifisering, grafiese, hoof, en subgroeperings uit. Die navorser het ook gebruik gemaak van die handsisteem, soos u kan sien in die kodifisering aanhangsels. Die kodifisering van die temas was beklemtoon deur die gebruik van gekleurde penne.

Verder het die ATLAS ti program my help om deur middel van die kodifiseringstegniek my navorsingsteorie te verfyn, deur juis opsoek te wees na die kwalitatiewe ooreenstemmendhede.

Die Navorser het getrou gebly aan die Kritiese Realistiese benaderings-vrae: hoe gereeld dink Korrektiewe Kapelane oor die aspek van transformerende agentskap binne die uitvoer van hulle daaglikse se take en hulle interaksie met oortreders en ander mede kollegas binne die konteks van die Departement van Korrektiewe Dienste? Deur middel van hierdie vraag kyk ek vir patrone en ooreenstemmend-hede in die stemme van beide die manlike (MI) sowel as die vroulike Korrektiewe kapelane. (FI)

Dit gee weer aanleiding tot die ontstaan van nog 'n realistiese vraag nl: *hoekom doen julle op die wyse waarvolgens julle dit doen?* Dit is hierdie tipe van vrae wat my help om 'n beeld van die toepassing van die program-teorie te kry, hoe dit werk, vir wie (Korrektiewe Kapelane) dit werk, wanneer dit werk, en onder watter omstandighede werk dit, gegewe sekere tye, en vir ander (Korrektiewe Kapelane) nie, en visa versa.

Die navorser het getrou gebly aan die vereiste wat die Realistiese Paradigma vereis naamlik: strengheid of nougesetheid, sensitiwiteit, en die deeglikheid van die kodifiserings-analise, en die toepassing daarvan. Voortvloeiend hieruit kon die navorser die temas groepeer, en die volgende temas is geïdentifiseer: missionale leierskap, herstellende geregtigheds teologiese

konsepte (bv. versoening, genade en vergifnis), en bediening van teenwoordigheid. Hierdie temas is ook in 'CMO' ii geïdentifiseer.

Konklusie

'n Afleiding wat vanuit hierdie hoofstuk gemaak kan word, is, indien die program-ontwikkelaars van die Geestelike Sorg-program binne die Departement van Korrektiewe Dienste, aandag gee aan die meganisme [M] wat konteks [C] sensitief, en tog positiewe so wel as negatiewe uitkomst [O] geïdentifiseer het, kan die uitkomst wat hulle ingedagte het van die groter program wel suksesvol wees. Hierdie doelwitte word ook aan die hand van literatuur studies uitgewys, beleidsdokumente van die Departement, mondelinge onderhoude, en elektroniese onderhoude waarop die navorsings-deelnemers skriftelik geantwoord het.

Die toepassing van verskeie analitiese metodes het die navorser gehelp om die dieper begrippe, en die uitdagings van Realistiese Navorsings Benadering, en die grond-filosofië wat die teorieë ondersteun, te verstaan. Die navorser se bestaande kennis en die realiteite van die navorsingsfenomeen was verdiep deur hierdie studie. Die navorser kon ook binne hierdie ondersoek sy oorspronklike navorsingsteorie toets. Die navorser verstaan nou beter hoe die proses “cross“ verifieer, en te verfyn teenoor die bestaande program-teorie wat Korrektiewe Kapelane binne hul komplekse werksruimte beleef. Verder het hierdie studie die navorsers er gehelp om 'n dieperliggende grond teorieë begrip te ontwikkel wat betref die program van Geestelike Sorg. Daar is definitiewe onderliggende sosiale faktore wat inspeel, en die verhouding tussen die 'CMO's' beïnvloed. Ook wil die navorser vasstel hoe dit verder inwerk op die gedrag en posisionering van Korrektiewe Kapelane as herstellende geregtigheds missionale leiers.

Ten slotte moet dit tog genoem word dat indien die lesers hierdie hoofstukke en die indeling daarvan, buite die konteks van die *data analise metode*, 'CMO' lees, kan dit gesien word as bloot 'n samevoeging van tegnieke. Die navorser ag dit van belang om hierdie unieke “mix” navorsingsontwerp met sy “mix”-metodologie as 'n geordende “potjiekos metode” van navorsing te beskryf. Gegee hierdie “potjiekos metode” word alles egter nie gelyktyding in die pot van navorsing gegooi nie, maar binne sekere fases ingegooi, sodat dit inderdaad soos wat die 'pot gaar word' self tot 'n unieke pot sy eie unieke geur kan ontwikkel. Eie, eg Suid-Afrikaanse kultuur.

In die daaropvolgende hoofstuk (6) gaan die navorser konsentreer op die Teologiese verklaring van die temas wat na vore getree het vanuit die ervarings van die Deelnemers, asook vanuit die data analiseringsfase. Hierdie twee hoofstukke is as't ware onlosmaaklik met mekaar verbind en beïnvloed mekaar.

HOOFSTUK 6

Herstellende geregtigheid en missionale leiers

Inleiding

Hierdie hoofstuk word deur navorser vanuit 'n missionale konteks benadering. Die navorser het in gesprek met missionale leiers soos Darrel Guder (2015), CJP (Nelus) Niemandt (2013), 'n Suid Afrikaanse Missioloog verbonde aan die Universiteit van Pretoria, L. Taylor (2020) van die Universiteit van Otago en Ebbo Patel (2012 en 2016), die voormalige lid van president Barack Obama se Raadsgewers op die Geloofsbaseerde Vennootskap Raad. Patel was ook die stigter en President van die Intergeloofs Jeug Groep in Chicago, getree. Die hoofdoel van hierdie hoofstuk is om die missionale tema binne konteks te plaas.

In hierdie hoofstuk beantwoord die navorser die volgende drie vrae, naamlik:

- i. hoe verstaan die deelnemers herstellende geregtigheid in vergelyke die literatuur definisie?;
- ii. hoe definieër die deelnemers missionale leierskap in vergeleke met die literatuur en,
- iii. die stem van een die vernaamste denkers aangaande die tema van herstellende-geregtigheid, naamlik Zehr, inbring binne gesprekke.

Die navorser plaas hierdie hoofstuk na hoofstuk 5 wat handel oor die data analise om getrou te bly aan die gekose navorsingsmetodiek. Hierdie hoofstuk versterk eintlik die teologisering van die missiologiese konsepte wat vanuit die analise navore gekom het. Verder het die navorser die keuse gemaak om ook die persentasie gewys na missiologiese konsepte te verwys. Daarom raak dit belangrik om die vraag soos waarom die navorsingstema en, wat is die relevansie hiervan, te beantwoord? As navorser was weldeurdagte argumente om dié vraag te beantwoord binne hierdie navorsing, opgebou. Aldus versterk en komplementeer dit die data

analise en die teologiese-fenomenologiese-empiriese-aspekte van hierdie navorsing. Hierdie navorsing maak eerstens, 'n konstruktiewe bydrae tot die herpositionering van, en tot ander missiologiese uitdagings wat met die roeping en *missio Dei* werk van Korrektiewe Kapelane, gepaard gaan. Tweedens, 'n bydrae tot Missie studies binne missiologie en praktiese teologie. Taylor (2020: 52) argumenteer *missio Dei* is een van die mees vernaamste terme binne missionale teologie en praktiese teologie. Hieraan word God se missionêre impulse, binne Sy ware bestaan ervaar, wat op menslike wyse missie van bediening, betrokke raak.

Volgens Zehr (2008)⁸⁹ geniet die konseptualisering raamwerk en die praktiese toepassing van die herstellende-geregtigheid, redelik aandag (Zehr, 2008: 1). Wanneer hy verwys na die versterking van die konseptualiserings-raamwerk en die praktiese toepassing van herstellende-geregtigheid, dan verwys hy na die *missie Dei* van die Waarheid en Versoenings Kommissie van Suid Afrika⁹⁰ en die Gacaca Tribunaal in Rwanda. Beide die Waarheid en Versoenings Kommissie en Gacaca Tribunaal het hulle eiesoortige uitdagings ervaar aangaande temas soos konflik, transformasie, trauma, heling en herstellende-geregtigheid. Die ervaringe en lesse wat

⁸⁹ Dr Howard Zehr is 'n Professor van herstellende geregtigheid by die Sentrum vir Geregtigheid en Vrede afdeling aan die Oos Mennoite Universiteit, Harrisonburg, Virginia, VSA. Hy het van te vore as Direkteur van die Misdaad en Geregtigheid Sentrale Komitee in Mennonite in die VSA, gedien. Sy boek "Changing Lenses" het 'n groot bydrae kom maak tot die groei van die herstellende geregtigheds beweging.

⁹⁰ Die Waarheid en Versoenings Kommissie onderleiding van Emeritus Aardsbsikop Tutu het herstellende geregtigheid as 'n vorm van Afrikaan geregsproses beskryf. Die fokus van die WVK was nie straf nie, maar heling binne die gees van Ubuntu. Aanspreek van verlede ongeregtighede en die heling van gebroke verhoudings. Hierdie vorm van geregtigheid volgens Tutu poog daartoe dat beide slagoffer en oortreder deur 'n proses van rehabilitasie moet beweeg en die geleentheid gegee word om herinteskakel by hulle gemeenskappe wat hulle seer teenoor veroorsaak het. Hierdie vorm van geregtigheid kan net tot haar reg kom as daar moeite gemaak wor om saam na geregtigheid, vergifnis en versoening te soek. (Tutu, 1999, No future without forgiveness; 51-52)

uit beide van die kommissies geleer was, het 'n sterk bewussyn van vrede bou, vrede handhawing, en erkenning van menseregte as kontekstuele praktyk kom vestig.

As a conceptual framework, restorative justice seeks to reframe the way we Conventionally think about wrongdoing and justice: away from our preoccupation. With lawbreaking, guilt and punishment, toward a focus on harms, needs and obligations. The following general definition will suffice: Restorative justice is a process to involve, to the extent possible, those who have a stake in a specific offense and to collectively identify and address harms, needs and obligations, in order to heal and put things as right as possible. (Zehr, 2008: 3-4)

Binne hierdie proses moet daar ruimte gemaak word vir alle partye wat geraak was deur een of ander vorm van ongeregtigheid. Daarom argumenteer die navorser dat binne hierdie ruimte moet alle partye se fokus wees op die soeke na geregtigheid, deur op die volgende aspekte te konsentreer, naamlik:

- i. om die seer en die konflik behoorlik aan te spreek en verantwoordelikheid te aanvaar;
- ii. Ruimte moet geskep word vir partye om hulle narratiewe van seer en pyn te deel teenoor mekaar. Die oortredes moet kan aanhoor die trauma narratief van die slagoffers, want begrip dra by tot die skep vir geleentede tot versoening ;
- iii. die vertrek raamwerk moet *empatie wees* vir mekaar;
- iv. Die aanspreek van vernedering, asook menswaardigheid moet herstel word deur die daarstel van waardes soos respek, reg tot menswaardigheid en 'n bewusmaking van bemagtiging;

- v. Die aanspreek van die feit van ongeregtigheid wat gepleeg is of plaasgevind het, moet aangespreek kan word;
- vi. Beide partye moet uit hierdie proses kan uitstap met die gedeelde verantwoordelikheid as bemagtiging vir elkeen se uitlewing van die beginsel van *herstellende-geregtigheid*, wat dan só na hulle onderskeie gemeenskappe geneem kan word.

Interessant, is dat Zehr (2008: 6) ook aan die sterk Christelike-teologiese dimensie onder slagoffers van een of ander vorm van ongeregtigheid, erkenning gee. Hy verbind hierdie dimensie aan ‘n dieper inheemse waarde-sisteem wat beïnvloed word deur geloofs-tradisie en praktykke. Dit dra by tot die navorser se argumenteer vanuit ‘n transformerende-geregtigheds perspektief. Die navorser verwys terug na die voetnota op bladsy 196 waar Janzen (2015) en Marshall (2005), die onafskeidbaarheid van die aspekte soos die soeke na, geregtigheid en die Christelike geloof uitwys.

Soos die handsisteem van die ATLAS ti toegepas was binne hierdie studie en die groepering van herstellende-geregtigheid as Teologiese beginsel, en die praktiese toepassing daarvan sterk navore kom, is daar bevind vanuit die 14 deelnemers (12 direkte onderhoude en 2 elektroniese onderhoude), se ervaringe dat daar 29 keer na hierdie aspek verwys word.

Dit beteken hierdie uitkoms kan vergelyk word met, ‘n persentasie van 80% van die deelnemers wat herstellende-geregtigheid verbind aan Geloof. Selfs die Moslem Kapelaan maak hierdie verbinding vanuit sy Geloof. Wanneer hierdie 80% van die deelnemers hierna verwys dan bring hulle in hul denke die aspek van “doen en uitleef” van geregtigheid na vore.

Dit gee die navorser die indruk dat die aspek van geloof en geregtigheid ⁹¹tog verbind is in die narratiewe en stemme met betrekking tot die deelnemers se ervaring. Die vraag wat navore tree is, *Watter soort missionale leiers is Korrektiewe Kapelane?* Hierdie missionale leiers word op substantiewe hermeneutiese konseptuele vlak beskryf. Hulle ontologiese en epistemologiese ervaringe is dieselfde. Die verdere afleiding wat die navorser maak, is dat die deelnemers dit moeilik vind om die Teologiese dimensie van die geregtigheidsaspek te kan skei.

Vanuit die ATLASti handverslag word daar 17 maal na die onderwerp van missionale leierskap en 14 maal na missionale agente verwys. Op 'n vergelykingskaal, sal dit, persentasie gewys, sowat 100% uitmaak. Die soeke na 'n Akademiese verwyssingsraamwerk vir die tema is vir die navorser van kardinale belang. In die artikel van Taylor (2020:53) verwys sy spesifiek na missioloë wat ruimte moet maak vir *missio Dei* in empiriese studies. Missionale teologie en praktiese teologie se betrokkenheid in die wêreld kan met die een frase naamlik, *missio Dei* beskryf word. Die empiriese data wat die aspek van missionale leierskap versterk, word in hierdie navorsing ook deur Akademiese literatuur ondersteun. Guder⁹² plaas die aspek van missionale leiers / agente binne die raamwerk van hoekom ons teologie doen, en wát doen ons as missionale teologie, en hóé doen ons missionale teologie (Guder, 2015: 13). Die sentrale

⁹¹ Die deelnemers verwys na teologiese en geloofsbegrippe soos, versoening, vrede, vergifnis en genade. Op die vlak van “geregtigheid doen” / “doing justice” verwys hulle na aspekte soos: help om met die pyn en kwaad, opheldering van geestelikheid, genesing, transformasie hoop te bring of te gee. Hulle wil instrumente raak van herstellende-geregtigheid, hulle wil hulpvaardigheid bewys.

⁹² Dr Darrel Guder het oor twee dekades die akademiese leiding geneem in die ontwikkeling en konseptuele aspekte rondom Missionale-Teologie. Hy dien as President van die Amerikaanse Gemeenskap van Missiologie. Hy het word beskou as een van die leidende stemme aangaande Missionale Hermeneutiek binne die Evangeliese- en ons Kulturele Netwerk (GOCN)

krag van missionale teologie het sy oorsprong in die *missio Dei* teologie. Taylor (2020: 55) verwys na die volgende argument van Guder (1998: 4):

However, a key aspect of contemporary understanding of the *missio Dei* is recognizing that God's impetus is to continue to work to bring restoration and healing to creation.

Missionale Teologie beskik oor spiritualiteits aspekte wat die fokus op God plaas en die ontologiese waarheid van geloof. Daarom beskik missiologie oor die potensiaal om aandag na God en beskik om die ruimte skep om na die werêld en mense lewens deur 'n teologiese lens te bestudeer en insig te ontvang. Die volgende Bybel teks bevestig die voorafgaande boodskap, naamlik: 1 Pet. 2:9:

Julle, daarenteen, is 'n uitverkore volk, 'n koninklike priesterdom, 'n nasie wat vir God afgesonder is, die eiendomsvolk van God, die volk wat die verlossingsdade moet verkondig van Hom wat julle uit die duisternis geroep het na sy wonderbare lig.

Hierdie Bybelteks verbind die hoekom-, wat- en hoe-vraagstuk van Missionale Teologie met mekaar. Verder vergesel en ondersteun die hoekom-, wat- en hoe-vraagstuk die kerk se getuienis wat betref haar roeping om Christus se getuies te wees in die wêreld. Die Drie-Eenigheid, Vader, Seun en Heilige Gees, wat vanuit die Woord navore tree, definieër die mense van God as Missionêre mense wie se primêre Geestelike taak dit is om nié slegs getuies te wees nie, maar die boodskap uit te dra! Aldus vorm hierdie missionêre getuienis-identiteit die hartklop van 'n missionale kerk se *roepingsbewustheid*. Guder (2015: 13) argumenteer vervolgens, dat daar 'n hermeneutiese uitvloeisel bestaan in die belangrikheid van die Kerk se missionale aard. Om reg te laat geskied aan hierdie missionale aard, en dit reg te verstaan moet die kerk op 'n gereelde basis selfondersoek t.o.v haar missionêre roeping doen.

Hirsch (2008) in sy artikel “Leadership“ argumenteer dat regte wyse om oor hierdie aspek van missionaliteit na te dink, vra dat ons weer begin om God as Missionêre God te herontdek. Daar is eenstemmigheid dat God die inisiatief neem om te stuur, m.a.w Hy stuur die kerk as instrument van Sy opdrag in die wêreld. Dit neem ons terug na die konsep van *missio Dei*⁹³ wat in Hoofstuk 2, bespreek is. As navorser stem ek saam met Hirsch (2008) as hy redeneer dat die Missie sluit Kerkvorming in, want so word die Kerk se Missionaliteit dan meer as om slegs Sosiale geregtigheid in die wêreld, te doen. As mense is ons interaksie met mekaar of, en met die armes, die slagoffers en die oortreders van ongeregtigheid deel van ons identiteit as God se *agente* en *leiers* in die wêreld. Soos God Sy Seun Jesus Christus na die aarde toe gestuur het, beteken dit juis om missionaal op te tree as Sy gestuurdes. Duidelik die besef, ons moet nie verwag dat mense na ons toe moet kom nie..., maar dat ons as Missionale Gestuurdes uitgaan na die mensdom, en Sy boodskap verkondig (Hirsch 2008: 1). Derhalwe is dit so dat hierdie agentskap diep verbind is, met ons Spiritualiteit in dié God wat stuur.

Vanuit die empiriese data het 17 deelnemers na die term *Missionale Agente*, verwys. Hulle beskryf hulle eie missionale aksie as volg: "... reaching out to one another despite race, invest to heal, serve, having passion for what you are doing as agents of hope and love, agents between the communities, instruments of God and serving as transformation agents". (Navorser

⁹³ Hirsch (2008: 1) “ This doctrine, known as *missio Dei*-the sending of God-is causing may to redefine their understanding of the church. Many people see it the other way around.They believe mission is an instrument of The Church: a means by which the Church is grown.Although we frequently say “the Church has a Mission, “ according to Missional Theology a more correct statement would be: "the Mission has a Church”!

se eie vrye vertaling). Missionale leierskap het sy oorkoms vanuit die kern van *missio Dei* teologie. Hierdie is 'n vergelyking wat 80% van die aantal deelnemers verteenwoordig!

Daarom as Niemandt (2013: 1) Missionale leierskap definieër argumenteer hy as volg:

Missional leadership is defined as the transformation of people and institutions to participate through meaningful relations and in the power of the Spirit, in God's mission.

Missionale spiritualiteit en Missionale leierskap⁹⁴ het verskillende dimensies / kante. Uitkomst [U] as deel voorafgaande stelling, wys só daarop, dat dit onder andere, beskik oor Meganismes [M] soos hoop, humor, dankbaarheid, geloof, liefde, vriendelikheid, goedhartigheid, geregtigheid, leierskap, vergifnis en moed. Smith (2015) beskryf hierdie aspekte as oorsaaklike kragte. Dit beteken kragte waaroor mense beskik wat gebruik kan word om ander te transformeer of 'n bydrae te kan maak tot transformasie. Niemandt (2013: 2) baseer sy verstaan van die konsep Missionaal op Guder (1998: 1-6), Bevans and Schroeder (2011: 13-17) en Matthey (2010: 251) se sieninge. Uit dié grondterme is dit duidelik dat die Kerk se deelname in God se Missie waarin God mense gebruik as Sy Agente, God hulle derhalwe só deel maak van hierdie besondere Missie omdat Hy die Kerk en Christene geroep het. Taylor (2020) stem Bevan Schroeder saam. Hierdie Missie het dus 'n besondere vorm

⁹⁴ Missional leadership is understood as the transformation of people and institutions to participate, through meaningful relations and in the power of the Spirit, in God's mission. (Niemandt 2013: 57)

The focus on transformation stems from the understanding of leadership as the influence on the thoughts, behaviours, beliefs or values of people. (Gibbs 2005: 27 soos aangehaal deur Niemandt 2013: 3)

Leadership gives direction and cohesion to a group of people or an organisation. (Noordt, et al 2008: 285 soos aangehaal deur Niemandt 2013: 3)

naamlik Missionale spiritualiteit, en voed en groei met hierdie *missie Dei* soos Christene God se werk binne die werêld begin ontdek.

Niemandt (2013) dui dan ook aan deur sy beredenering, dat Transformasie en Missionale leierskap soos dit bespreek is binne die konteks van 'n Missionale Kerk, daar 'n goeie verstaan rondom die aspekte van intieme persoonlike en gemeenskaplike getuienis bestaan. Leierskap vind plaas waar 'n paar individue ander persone begelei om ander te beïnvloed om te transformeer. Hy argumenteer dat Missionale-leierskap eintlik vereis van individue dat hulle, hul beskikbaarstel vir hierdie roeping, omdat hulle *wel* 'n primêre taak het. Hierdie taak word beskou as die beskikbaarstelling van jouself om mense te transformeer, inrigtings te beïnvloed om intrinsieke transformasie deur 'n betekenisvolle verhouding binne die kragveld van Heilige Gees, deur God toe te laat⁹⁵. Hierdie vorm van leierskap gee rigting, bied 'n vorm van samesyn (koinonia) vir 'n groep mense. Die uitkoms hiervan is om op 'reis' te gaan met mekaar onder die leiding van missionale-leierskap met die doel om te transformeer⁹⁶. Verder beklemtoon hy die sentraliteit van *Teosentrisme*, wat die kerk is, wat die kerk doen, hoe die kerk sekere dinge organiseer, hoe leierskap in die Kerk georganiseer en getransformeer word tot 'n missionale lewe en missionale geestelikheid. Vanuit die navorsing se Empiriese data het die deelnemers 14 maal na die term verwys. Daar is 'n fyn ooreenkoms tussen Niemandt (2013) se beskrywing

⁹⁵ Niemand verwys na Robert Doornenbal (2012:200) “missional leadership refers to the conversational processes of envisioning, cultural and spiritual formation, and structuring within a Christian community that enable individual participants, groups, and the community as a whole to respond to challenging situations and engage in transformative changes that is necessary to become , or remain orientated to God ‘s mission in the local context”

⁹⁶ Direction implies change and transformation, a movement or journey to new places or experiences. Transformative leadership drives real and profound change. This is of particular importance in the light of the conference theme, namely the transformation and liberation of both church and society. (Niemandt 2013: 3)

en doen aksie in vergelyking met die deelnemers se verstaan. Die deelnemers het na die volgende onderliggende ervaring verwys, naamlik: "... bearers of forgiveness, reconciliation and restoration, give hope, assist people from community, help the wounded, helping people understand the concepts of brokenness and teaching offenders to acknowledge the wrong they have done". Hierdie ervaring en uitsprake verteenwoordig 73% van die deelnemers se opinies. Deur na hierdie aspek te bestudeer, bring dit hierdie navorsing in lyn met die Doornenbal (2012) se studie waarin hy argumenteer dat die konseptualisering van missionale leierskap studies dit in werklikheid die navorsingsmetodologie versterk, asook die bevinding van die data analise.

As navorser stem ons gedeeltelik saam met Roxburgh (2013: 466-467) missionale leierskap ontwikkel 'n groei proses binne gemeente konteks. Wanneer die navorser die aspek konseptualiseer vir die konteks waarbinne Kapelane as herstellende geregtigheids missionale leiers hulle bevind, raak dit ook aan die aspek van komplekse interaksie aan, want nou word daar van Kapelane vereis om binne 'n multi-geloofs en multi-dissiplenêre konteks, hulle self besig te sien met God se werk.

Akerlund (2016) voeg ook die Akademiese 'stem' van Van Gelder (1996) hier by wat argumenteer dat die bewustheid van mens wees en ook besig wees met Heilige werk vra voortdurende kritiese-Teologiese ondersoek van leiers binne organisasies. Vir die navorser lyk dit na 'n ideale leierskap-styl, naamlik '*Verhoudings-Leierskap*', met betrekking tot die Missie van die Kerk.⁹⁷ Hierdie verhouding-styl het sy Teologiese ontstaan in die verhoudingsleer van Vader, Seun en Heilige Gees.

⁹⁷ Verhouding Leierskap word deur Jacob J. Breedt en Cornelius J.P. Niemandt, "Relationship Leadership and the Missional Church," *Verbum et Ecclesia* 34, no 1 (2013), doi: 10.4102/ve.v34il.819, bekend gestel.

Paulus koppel die karakter van dienskneg leierskap styl hieraan, met 'n verwysing na die 'liggaam' as metaforiese siening soos in Romeine 12, as hy argumenteer dat enige deel van die liggaam kan die leierskaps verantwoordelikheid sy eie maak en, afhangende van die behoefte van die gemeenskap, hulle so bedien.

6.1 “Faithful witness”

Die volgende aspekte het direk te make met die Verhoudings-Leierskaps-model en die navorser kon dit direk met die Empiriese data in verband bring. Die vraag wat die navorser vra, is hoe verstaan die deelnemers hierdie model, en hoe kan dit ondersteun word deur 'n literatuurstudie. Die navorser vind dit betekenisvol dat tagtig persent (80%) van die Vroulike-Kapelane (FI) verwys het na die aspek van '*getuienis draers*' te wees. Aldus kon die navorser ten opsigte van dié *data-analise* dus die afleiding maak dat hierdie aspek nie vir 20% van die FI werk nie, en totaal nie van belang is vir 100% van die manlike Deelnemers nie. (MI)

Vanuit literatuur-studies vorm hierdie aspek een die belangrikste elemente van Kapelaan wees.

In the history of the Church, it is the Missionary encounter [M] with surrounding cultures and the effort to bear faithful witness to the Gospel in the midst of these social settings that provides the context for all Theological reflection. The New Testament itself is the best understood as a collection of writings focused on Missiological practice. Paul's letters were written in conjunction with his Missionary Activity, and wrestle with the questions and challenges that arise from the Missionary engagement of the Church with the world. The Gospels are Missional reflections on the life and ministry of Jesus that arise in the context of particular cultural settings and

concerns. Franke 2015 soos na verwys deur Guder (2015:viii)⁹⁸

Aan die hand van Franke en Guder (2015) vra die navorser nou die vraag: Wat doen Korrektiewe Kapelane, en in watter konteks doen hulle dit? Swinton en Mowat (2006: 156) beskryf Kapelaanskap as professionele voltydse Geestelike leiers (predikante), wat werksaam is binne 'n spesifieke konteks, o.a. hospitale, weermag, polisie, vloot, universiteite en gevangenesse.

Verder voer Swinton en Mowat (2006) aan dat daar baie min bestaande navorsings bestaan rondom Kapelane en hul spesifieke bedienings-kontekste, wat hulle doen, en hoekom hulle dit doen. Daar bestaan wel ooreenstemming tussen die Teologiese en Filosofiese oorspronge, of wortels aangaande Kapelane, sowel as die versorgings-elemente wat na vore tree binne die gespesialiseerde Roeping onder die vlag van Geestelike-versorging.

Wat is 'n aanvaarbare definisie vir kapelane? Swinton en Mowat (2006: 163) verwys na die gebruiklike definisie van Smith. (1990: 136)

Traditionally the word chaplain refers to a clergyperson who has been commissioned by a faith group or an organisation to provide pastoral service in an institution, organization, or governmental entity. Chaplaincy refers to the general activity performed by a chaplain, which may include crisis

⁹⁸ Prof. Dr. Darrell Guder het 'n kenmerkende leiersrol binne die ontwikkeling van die paradigma van Missionale Teologie gespeel. Franke verwys na die volgende: "For two decades Guder he has been one of the leading voices in conceptualizing and developing the themes of the Missional Church, Missional Hermeneutics, and Missional Theology." Guder (2015: X)

ministry, counselling, sacraments, worship, education, help in ethical decision-making, staff support, clergy contact and *community or church co-ordination*.

Hierdie definisie verwys na Kapelane binne hospitaal konteks. Dit kom daarop neer dat, Kapelane normaalweg geordende Geestelike leiers (predikante) is, wat 'n bepaalde/sekere geloofs-denominasie verteenwoordig waar hulle werksaam is binne 'n bepaalde konteks.. In die lig van hierdie definiese aangaande Kapelane word dit vir die navorser belangrik om die ooreenkoms te tref tussen Missie en Teologie wat oorsprong kom gee het aan Missionale Teologie, as 'n besondere benadering om meer perspektief te verleen op die God wat die Kerk stuur. Die tweeledigheid tussen die begrippe Roeping en Christelike bedieningsgerigtheid/georiënteerdheid dwing my om hierdie benadering van missionale teologie te volg, om juis te beklemtoon dat hierdie benadering sy oorsprong vanuit die oortuiging van die Drie-Eenige God kry en dat God se geaardheid en karakter, Missionaal is, daarom dat die Kerk van hierdie God in natuur ook Missionaal is.

Guder (2015: 8)⁹⁹ verwys ook daarna dat dié bydrae van Bosch wat 'n groot rol gespeel het die in die ontwikkeling van die daarstel van 'n Missionale Teologie. Beide Guder (2015) en Bosch, *Transforming Mission*, beskryf dat Barth 'n “profound” bydrae gemaak het tot die vorming van die denkraamwerk van Missionale Teologie en die herbevestiging van Missionale debatte.

⁹⁹ Guder verwys na verskeie teoloë/missioloë soos Schleiermacher, Temple, Barth, Hartenstein en Aagard wat gedurende vroeë neentiende eeu alreeds aan voerwerk gedoen het dat daar 'n paradigmaskuif binne die kerk rondom die kerk se missie na missionale teologie moet plaas vind. Guder (2015: 4-7)

By beide die “*Mission Conference*” in Willingen Duitsland sowel as by die “*Second Vatican Council*” gedurende 1952, was die groot besprekings punt juis die *sending karakter* van die Kerk. Hierdie gesprekke het die weg gebaan dat daar vrylik oor die tema, 'Missionale Teologie' debatte gevoer kan word, en dat dit later die gemeenskaplike taal onder Teoloë geword het. Bosch beskryf die verhouding tussen Missie en Teologie binne hierdie periode, soos volg: “*From a Theology of Mission to a Missionary Theology*” Guder (2015: 11-12) Hy bied ’n kort oorsig oor Barth se definisie van Missionale Teologie naamlik:

There would be no theology if there were not a community obligated in a special way to the witness of its word. Its central problem is posed for theology not in an empty space but by the community’s [service], and this is the problem that constitutes theology as a science next to other sciences. If one disregards its origin in the [service] of the community, then all of its problems would lose their theological character, if they had not become ephemeral already, and they would be consigned to the area of general and especially historical arts and letters...
... In the [service] of theology, the community tests all that it does on the basis of the criterion given by its commission, ultimately and finally in the light of the word of its Lord and Commissioner.

Die vraag ontstaan egter, indien die Kerk se Missie / Sending opdrag (missionary) iets is wat van nature ingebed is, hoekom beoefen ons Teologie, en wat doen ons as ons Missionale Teologie beoefen, en hoekom beoefen ons Missionale Teologie? Guder (2015: 13) se vraag oor die motief hoekom ons Missionale Teologie beoefen soos wat ons dit doen, het sy Oorsprong in die Kerk se roeping soos wat Guder (2015: 13) dit beskryf:

That vocation is the will and command of the church’s Lord, and the formation of this community for its missional vocation is the work of the Spirit promised

and sent by the Lord of the church. This is the common and pervasive message of the apostolic kerygma and its scriptural record. You shall be my witnesses; as my Father has sent me, so I send you; go into all the world and disciple the nations; You are a chosen race, a royal priesthood, a holy nation, a people for God's own possession, so that you may proclaim the excellencies of Him who has called you out of darkness into His marvelous light. (1 Petrus 2:9)

Wanneer Missie en Teologie *hande vat*, bring dit 'n eiesoortige manier na vore waarvolgens Teologie werk. Die vraag hoe dit werk kan was soos volg geantwoord, naamlik, Missionale Teologie word die ondersteuner van die kerk wat haar getuienis en verantwoordelikheid betref. Voorts word Missionale Teologie ook die hermeneutiese lens waardeur die Kerk se verantwoordelike en effektiwiteit ten opsigte van sy veelvuldige roeping en getuie wees binne die wêreld, getoets word. Daar is tog 'n hermeneutiese afleiding / gevolgtrekking om te maak om die korrekte, en die belangrikheid, van die missionale natuur van die Kerk vas te stel. Die Bybelse formering van die kerk vra vir gereelde missionale hermeneutiese ondersoek. Guder (2015: 14) stel voor dat die volgende vraag gereeld teenoor die Kerk gestel moet word naamlik:

How did this written testimony from and equip God's people for their missional vocation then, and how does it do so today.

Om hierdie vraag doeltreffend te beantwoord, vereis egter dat die Kerk al sy bronne bv. kritiese en literêre navorsing moet gebruik om 'n bydrae te kan maak tot Bybelse getuienis. Dit maak ook 'n bydrae tot die bevordering van Kritiese Realisme. 'Hierdie proses wil die kerk op 'n gereelde basis bewus maak van haar Bybelse getuienis verantwoordelikheid vanuit die Skrif naamlik, Efes. 4:1-2; Tess. 2:12 en Fill. 1:27. Daar is egter ook 'n gevaar kant as ons Missionale Teologie blindelings aanvaar en probeer haar missie toe te pas en dit uitvloeit op niks. Guder

(2015: 14) verwys na die frase van Stephen Neill's wat tereg die opmerking maak; *"If everything is mission, then nothing is mission"*. Die wyse waarvolgens die kerk haar posisioneer en gereed maak vir sy Missie moet 'n motiverings bron wees wat energie by Teologiese arbeiders in al sy vorme van verskeidenheid en eiesoortigheid kan los maak.

Die aspek rondom die feit dat Missionale Teologie beperk word en somtyds selektief te werk gaan soos wat sommige kritisië beweer dra egter nie so baie gewig nie, omdat hierdie tipe van teologie verbind word aan 'n bepaalde tyd en konteks binne die Geskiedenis. Daarom kan Missionale Teologie nie dieselfde in Korea, India en Suid-Afrika toegepas word nie, want die kontekste is anders.

As navorser kan ek my vereenselwig met die punt wat Guder (2015: 14) maak dat Missionale Teologie nie 'n Universele Teologie nie, maar is altyd plaaslik en werk in op 'n kritiese manier op die bestaande Christelike tradisies binne daardie bepaalde konteks. So wat Missionale Teologie doen is om ons te help om die Bybelse konteks rondom Roeping en Getuieniskap te verbind met ons eiesoortige konteks waarbinne ons onself bevind binne 'n bepaalde tyd (Domeris en Smith 2014: 177-189).

Die aspek van konteks [K] en Missionale Teologie bring 'n spesifieke vraag na vore naamlik, *wat is Teologiese aanvaarbare areas waarbinne Missionale Teologie vermoedelik kan toegepas word en werk?*. Hierop is daar nie 'n eenvoudige verklaarbare antwoord nie. Ek wil weereens beklemtoon dat Missionale Teoloë vanuit die denkraamwerk/paradigma van 'n Bybelse formering van getuies gemeenskap, werk. Wanneer ons 'n duidelik verstaan van

Missionale Teologie begryp kan dit die volgende Teologiese begrippe van heling, vrede, vergifnis, versoening en nuwe begin los maak. Die laas genoemde begrippe beskou ek as die kern van herstellende-geregtigheids Teologie.

Die navorser se argument hier is dat hierdie aspek van bediening in sentraliteit of in wese met die **bediening van teenwoordig** wees, te make het. Dan maak Osmer (2008: 25) hierdie aspek verder oop as hy sy argument maak dat binne hierdie bedienings verstaan word daar verwag van predikante om die dialoog tussen teologie en ander velde van kennis te lei. So dit bly die verantwoordelikheid van predikante op volgens hierdie wyse die teologie in gesprek met ander dissiplines te bring. Osmer (2008:34) verwys na die predikante as interpretatiewe leiers.

Developing spirituality of presence is a great challenge to congregational leaders.

Most of us who have led congregations have experienced some of the following at different times in our ministries. ...Ultimately the discriptive-empirical task of practical theological interpretation is grounded in a spirituality of presence. Osmer (2008: 34)

6.2 Intergeloofsleiers:

Patel gee in sy boek *Interfaith Leadership, Hearing the Call across Traditions* (2009), 'n duidelike uiteensetting en definisie vanuit 'n praktiese denkraamwerk oor intergeloofsleiers. Patel lei die Navorser in, in die tipe van leierskap. Volgens Patel (2016)¹⁰⁰ is die heel eerste

¹⁰⁰ Ebbo Patel (2009, *Hearing the Call across Traditions*, baseer sy model vir intergeloofsrefleksie en reaksie op die volgende: “to encourage participants to deepen their own religious or philosophical identity, particularly to help them understand and articulate the connection between their perspective and their inspiration to serve others. Learning to speak publicly about personal identity, as well as listening to others experiences, helps participants

taak van 'n intergeloofs leiers om die verbintenis en gemeenskaplike punt of punte te soek binne die groter organisasies bv skole, hospitale, polisiedienste, weermagbasisse en korrektiewe sentrums waar hy of sy hulle self bevind. Verder bou hy sterk argumente deur te sê dat intergeloofs leiers moet gereed wees om geloofs vraagstukke, te kan konfronteer wat verband hou met sosiale kwessies, en oplossing daarvoor te vind.

Binne religieuse demokratiese sosiale gemeenskappe moet intergeloofs leiers tog beskik oor die vaardigheid om ruimte te kan ontwikkel of daar stel sodat gesonde en sinvolle gesprekke kan gevoer word met die doel om die konflik uit die weg te ruim. Hierdie benadering kan 'n positiewe en konstruktiewe bydrae maak tot die daarstel en ontwikkeling van 'n vrede, regtelike, respekvolle, liefdevolle en passievolle gemeenskap, wat optree met sosiale verantwoordbaarheid teenoor mekaar.

Vir die navorser lê die posisie van Korrektiewe Kapelane binne hierdie navorsing, ook binne hierdie Missionale model en denkraamwerk van intergeloofsrefleksie en diensbaarheid. Hierdie model is gebaseer op die metodologie van hulle narratiewe, hulle belewenisse, hulle ervarings, hulle waardes en gemeenskaplike verantwoordelikhede en aksies as gestuurdes binne die komplekse bedieningsveld van Korrektiewe sentrums.

deepen personal understanding and respect the identities of others; to help participants discover shared values across different religious and philosophical perspectives and inspiration to serve exists in other perspectives as well. Through personal storytelling, participants can begin to develop mutually enriching relationship and inspired to work for the unity; to build a sense of cooperation and collaboration among religiously diverse people and inspire them to work for the common good. Dialogue should always lead to action.

Dit lei outomaties die volgende aspek in naamlik, *hoekom dien ons?* Adams Davis (2009)¹⁰¹ redakteur van *Hearing the Call across Traditions*, verwys binne sy redakteursinleiding na die volgende:

And yet, even as the world's religious and philosophical traditions affirm the value of service, each brings its own unique perspective and insight to service and to its manifestation.

Kapelane moet oor hulle missionale intergeloofsleierskap dink, hulle moet kan besin rondom die volgende drie aspekte:

- i. Hoekom dien ons?
- ii. Vir wie dien ons?
- iii. Hoe dien ons?

Hierdie drie vrae kan ook verband hou, met die groter verskeidenheid van kulture en gelowe en aard van die gemeenskap waarmee Korrektiewe Kapelane werk binne die Korrektiewedienste konteks, o.a. Christene (Afrikaans-historiese geloofskulture), Moslems, Buddiste en selfs Sataniste.

¹⁰¹ Davis (2009): "there certainly not the only questions relevant to discussing faith and service, but we believe they illuminate many of the obstacles and joys that accompany lives devoted to faith and service. These questions also correspond to three components central to a vibrant pluralist community, namely: i. respect for particular identities (religious and other) of different persons and groups; ii. intentional, mutually appreciative and enriching relationships between diverse individuals and communities; and iii. active partnerships across lines of difference that promote common action for the common good of all groups."

Om tussen hierdie veelvuldige gelowe te beweeg, kan nogal 'n struikelblok raak vir sommige van die Korrektiewe Kapelane. Interessant is dat met die Onderhoude slegs 2 Korrektiewe Kapelane, hulle posisie as Korrektiewe Kapelane gekoppel het aan hulle Geloof.

- i. Daar was slegs een Moslem Korrektiewe Kapelaan met wie die navorser 'n onderhoud gevoer het,
- ii. Vanuit 'n groep van vanuit die 10 Christen Kapelane, wat ondervra is, het 1% die aspek van God pertinent aangeraak. Die korrektiewe sentrums bestaan tog uit n multi gelowe. Dit vorm, 'n groot bron van kommer vir die navorser.

Daarom bring dit die navorser by die punt van identiteit wat saam loop met diens en refleksie. Patel (2009) in die inleiding van sy boek *Hearing the Call across Traditions*, voer hy die volgende argument deur te sê, ondanks ons redes vir ons verskillende gelowe en geloofstradisies wat binne ons menswees bestaan, wil dit volgens Patel deur sy intergeloofservaringe tog voorkom as of daar behoefte is aan gebondenheid, wat betref ons identiteit in terme van wie ons is. In kort sê hy, wat ons dink en glo, aangaande ons diens teenoor ander persone is fundamenteel deel van ons identiteit. Patel (2009, Inleiding van *Hearing the Call across Traditions*.) Dit het weer verder te doen met die gemeenskappe en hulle verskeie tradisies wat weer op hulle beurt tot die mens se vorming bydra.

Verder verwys Patel (2009) ook na die verhaal en ervaring van Rabbi Heschel, met verwysing na, *The Interfaith Youth Core Model for Interfaith Reflection and Service:*”

... is that it is good for people within and across religious and philosophical traditions to reflect on and discuss connections between faith and service.

Is not the process of reflection and self-examination around the nature of service a form of action in itself? Moreover, in a world too often characterized by

internecine conflict between the world's religious and philosophical traditions, is not the process of identifying and examining shared and nuanced values of service across traditions a symbolic yet powerful act?

Voorbeelde

MI

“As a Muslim Chaplain I have never attended a Restorative Justice session though invited. I feel it's very necessary for Chaplains to be part of the Restorative Justice session but this should be done without implementation of church services during the sessions”

FI

“The goal of transformation is that God's purpose be realized as is in the Old Testament image of shalom, harmony, peace, health, well-being, prosperity and justice. The Chaplains as transformation agents should be actively facilitating programmes focusing on the concepts of healing, concentrating on self-knowledge, responsibility, repentance, self-insight, guilt, anger, acceptance and dignity. The Chaplain should facilitate programmes to promote sound ethical and moral values with the aim of addressing offending behavior. They encourage offenders to adopt a positive lifestyle, and helps them to restore their relationship with [God], their family, as well as with the community and their victims. And important aspect of the restorative justice approach is that the offender must take accountability for his crime and be willing to participate in the reconciliation process with every person affected by the crime.”

Die ander kant van die geloofsmuntstuk (eie kursivering) is die etiese vraagstukke wat vanuit die verskille, in geloofs perspektiewe/persepsie, wat deur die jare heen van mekaar se gelowe gevorm was, ontstaan het en uit die weg geruim moet word. Wat Patel (2009) en medeskrywers probeer vestig, ongeag oor hoe diverse groepe geloofs aspekte oor praat, bespreek en reflekteer, dat tog erkenning gegee moet word op die vraagstuk van die verskillende tradisionele begrippe en definisies van diensbaarheid. Patel (2009) bied eenvoudiglik 'n dieper verstaan rondom hoe ons tradisies ons eie roeping tot diens, ons begrip help artikuleer en vorm. Wanneer ons dit begin verstaan word ons geloofs en filosofiese tradies waardevol vir mekaar en ons leer van mekaar vanuit hierdie perspektiewe. Dan word ons meer betrokke by diens/diensbaarheid, ongeag ons eie geloof of kulture agtergrond, maar op grond van die diverse konteks wat ons begin verstaan. Dan begin die woorde van Martin Luther King Jr. weer te ego in my binneste: “*Why do we serve?*” En dit kan egter in die opinie van die Navorser losgemaak word van ons identiteit, ons filosofiese perspektiewe, nie. Dit lei eintlik die volgende aspek van intergeloofs leiers in, waaraan Korrektiewe Kapelane aan moet voldoen, naamlik *hoe definieër ons hulle take en oor watter eienskappe moet hulle beskik?* Hierdie twee kern vrae kan egter nie sommer net so in isolasie beantwoord word, sonder om die aspek van “*Wat 'n intergeloofs leier is*” te beantwoord nie.

Patel (2016) maak van die metodologie van narratiewe/storie vertellings gebruik. In sy boek: “*Interfaith Leadership*” vertel Patel (2016: 4) van Ruth Messinger, 'n voormalige President van die Amerikaanse Joodse Wêreld Diens, gebaseer in New York, se ervaring van intergeloofsleiers. Ruth beskryf intergeloofsleiers soos volg, soos na verwys deur Patel (2016:5)

Interfaith leaders are people who have the ability to lead individuals and

communities that orient around religion differently towards understanding and cooperation. It is one thing to seek connection; it is another thing to have the skills to successfully connect. Building trust and earn goodwill by paying personal visit to ...

Patel (2016: 7) en Ruth gee 'n ombeskrywing vir bovermelde konseptualisering van intergeloofsleiers deur te vewys, uit Patel (2009) se verwysing na die verhaal van Martin Luther King Jr. ten opsigte van bovermelde argument:

When King asked to be remembered as one who tried to give his life serving to be remembered as the self he most wanted to be. This request points to the questions that frames this opening section: Why do I serve? Why is this self – the self that serves others – the self that I most want to be? In King's case, the desire to serve was explicitly tied to his religious community and his religious tradition.

6.2.1 Diversiteit

Hierdie karakter eienskap kry sy omskrywing/oorsprong vanuit 'n geloofs/religieuse veelvuldige-demokratiese konteks. Miskien word dit nodig vir ons om te sê dat Ruth nie Pastorale, geestelike leiers- of enige formele religieuse -mag oor beskik het om oor interkerklike doktrines te debateer nie, maar bloot 'n Maatskaplike Werkster van beroep is wat oor die vaardighede beskik het om met huis kerke/sel strukture, regerings agente, soos polisie, diverse geestelike leiers rondom relevante sake van die dag te kon aanklank vind en 'n band vorm. Beide Patel (2016: 6) en Ruth stem ooreen dat die vraagstukke rondom *die waar, wie en wat*, van burgerlike intergeloofsleierskap definitief kerke, geestelike leiers en verskeie doktrines insluit, maar dit is slegs die een kant van die muntstuk.

Vervolgens kyk ons na die gegewe konteks waarbinne Patel en Ruth (2016), die term '*burgerlike intergeloofs leierskap*' gebruik:

I mean the various spaces (schools, parks, college campuses, companies, organizations, libraries, sports leagues, hospitals) where people who orient around religion differently interact with one another with varying degrees of ignorance and understanding, tension and connection, division and cooperation, when their faith identities are implicated by that interaction. When I say “civic interfaith work,” I mean the kinds of activities and conversations that, through addressing diverse faith identities in interaction, strengthen a religiously democracy. An *interfaith leader* is someone expert in organizing these.

Intergeloofsleiers moet beskik oor die vaardigheid om die intergeloofsdinamiek te kan lees.

As navorser wil ek op hierdie stadium my eie ervaring deel as burgerlike, maar ook as intergeloofsleier. Op ons dorp is daar mans haarsnyers. Hulle huur 'n plekkie in die hoofstraat van ons dorp, Porterville. Beide van hulle is afkomstig van Somalia en sterk Moslemgelowiges. Mettertyd het ons gesprekke begin handel oor wat sê die Qu'ran oor die terme, “compassion, justice and tolerance”. Ek deel vanuit 'n Christelike perspektief my verstaan en hulle vanuit hul Moslem-verstaan. Ons ontdek toe dan dat daar tog ooreenstemmings-aspekte is wat ons almal kan uitleef teenoor die mees minderbevoorregtes in ons dorp. Die volgende fase van ons verhouding lei toe na die uitruil van die Bybel en die Qu'ran teenoor mekaar. As ons mekaar byvoorbeeld groet, dan groet ek hulle “*As-Salam alaykum*” en hulle terug antwoord terug “*Wa Alaykum As-Salam*”. Dan groet ons weer in Afrikaans “*goeie more of middag brother*” en

antwoord terug “goeiemôre/middag brother”. Die realiteit van die gesprekke is gebou op wdersydse respek en dat ons tog met mekaar gesprek kan voer ondanks ons verskillende gelowe. My Moslem-broers het my ’n Qu’ran gegee en ek het aan hulle die 1953 Bybelvertaling gegee. Die ingeplante persepsie van ons Christelike geloof is dat ons baie vyandig en apaties staan teenoor ander gelowe. As navorser is ek konstant bewus van wat Ruth vroeër gesê het: **’n intergeloofsleier moet die intergeloofsdinamieke kan lees**. Deel van die Navorser se intergeloofs verhouding met my Moslim- broers is om die “compassion, tolerance” en vrede kant van ons Christelike geloof aan hulle te verduidelik en konteks te gee aan die tekste wat hulle letterlike uit die Bybel aanhaal, sonder om die dieper betekenis daarvan te verstaan. Ek moet erken ek is oop as hulle dit ook nodig ag om dit teenoor my te doen. Ek besef dat ek en my twee Moslem-broers eintlik besig is om die intergeloofleierskap-gesprekke te verryk en nuwe betekenis te gee.

6.2.2 Religieuse aanvaarding

Binne ’n Demokratiese sisteem is daar verskillende maniere waarvolgens mense hulle persoonlike gelowe en sekulêre identiteite kan uitleef, binne hulle samelewing/gemeenskap vanuit hulle persoonlike oortuigings (Patel 2016: 7):

In a democracy, people have the power of speech, association, and election. You can build institutions that gather people of like beliefs and, through these, amplify your voice. You can make your voice heard in policies by voting for a particular candidate or running for office yourself. In a way you can influence budgets and write laws. And if you come across a law that you feel infringes on your religious identity, you can file a case in court.

In die lig hiervan moet ons tog kan verstaan met demokratiese vryheid/regte word geloof 'n sentrale tema tussen politieke filosowe binne so 'n sisteem, ongeag geloofs diversiteit. Patel (2016: 8) verwys na John Rawls wat argumenteer dat geloofs diversiteit binne demokratiese Kulture geweldige uitdagings inhou. Om die verskuiwing te maak weg van doktrines stel hy voor dat ons oortuigings eerder gegrond moet wees deur liberale/bevrydings demokrasie. Rawls se ander oplossing vir hierdie tipe van komplekse, tog sensitiewe gesprekke is dat geloofsgesprekke slegs beperk word tot sekere veilige ruimtes en weg vanuit politieke diskoerse. Prinston filosoof, Jeffrey Stout, bou sy argument vanuit 'n ander hoek naamlik: volgens hom het elke persoon die reg om hom/haar uit te druk/uit te spreek, soos wat sy/haar onderliggende samehangende/kohesie oortuigings/argumente is. Die onderliggende bindende faktor in die proses van jou opinie binne die model van samehangende/kohesie tipe van argumente moet rus op die uitlewing van hoop. Die navorser verwys graag na sy eie ervaring met sy nuutgevonde twee Somaliese Moslem-broers. Wanneer ons hierdie metode volgens Stout volg, is ons besig om 'n burgelike nasie te bou.

Ek sluit hierdie afdeling af met die volgende aanhaling, Patel (2016: 11):

in interfaith leader is someone who can create the spaces, organize the social processes, and craft the conversations such that people who orient around religion differently can have a common life together.

6.2.3 Logika van leierskap

In a artikel van die *“Harvard Business Review”* met die *“What Leaders Really Do”*, geskryf deur John Kotter, ag Patel (2016:11) die volgende opmerking wat sentraal staan, binne die artikel en vraag te probeer beantwoord, deur as volg aan te haal:

Change is the function of leadership!

Die navorser argumenteer dat dit eenvoudige logika is, maar besef terselfder tyd dat dit nie maklik vir sommige leiers is om te begryp nie. Terwyl Atul Gawande 'n mediese navorsing in New York, kan verbind met die navorser se argument, omdat ons in 'n wêreld woon wat konstant verander en dit bring ook sosiale veranderinge mee. Ons leef in 'n era waar tegnologie mense se dag bepaal en hoe gereeld hulle veranderinge maak bv “Facebook”, “WhatsApp” en “Twitter” d.m.v. hul “iPhones/Smatphones”. In hierdie era verkies mense beskrywende video's deur “YouTube” as opvoedkundige model, in plaas van opvoeders. Mense voel uit pas uit as hulle nie kan byhou by wat die era vereis nie.

Gawande ¹⁰²herinner ons egter daaraan dat daar tog nog steeds areas binne die sosiale samelewing is waar regte veranderings agente/leiers as sleutel figure is om sosiale veranderinge

¹⁰² “On June 17, 2015 , a small group of parishioners at Emanuel AME Church in Charleston, South Carolina, gathered for the regular Wednesday night Bible study. About a dozen of them sat around a green table, sang hymns, offered prayers, and reflected upon verses 4:16-20 from the Gospel of Mark.

The regulars at Mother Emanuel Church were joined that night by a visitor, a twenty-one-year-old white man with a mop of stringy hair. Dylann Roof had knocked on the door of the church, asked for the pastor, and been welcomed to the Bible study. It was somewhat unusual to have a young white man drop in for a Wednesday night Bible study at a black church, but the congregants believed that God's grace is open to everyone all the time. The senior pastor, the Reverend Clementa Pinckney, sat the young man in an honoured place, right next to him.

It was not until the end of the Bible study, when Dylann Roof took out his, 45-caliber Glock pistol and started shooting that his intentions were made plain. “You don't have to do this,” Tywanza Sanders, a twenty-six-year-old barber, pleaded with the gunman.

“You rape our women. And you're taking over our country,” Dylann Roof responded. “I have to do this.”

At the end of the terror, nine people were dead, including Mr. Sanders and the Reverend Pinckney.

In the hours after, America seemed to sway between barely contained anger and shocked silence. It was the community that had been most affected who somehow manage grace.

Thirty-six hours after the shooting, at a bond hearing that took place over closed circuit-television, family members of the dead confronted the murderer of their loved ones. “I forgive you,” Nadine Collier said to her mother's killer, who wore striped prison garb and a blank expression. “I will never talk to her again, never be able

los te maak, Korrektiewe, Hospitaal-, Militêre en Polisie-Kapelane. Want dit is binne hierdie komplekse kontekste dat sosiale verandering 'n belangrike proses word om mense te help om dinge anders te doen en nuwe norme te ontwikkel.

Om hierdie tipe veranderings teweeg te bring by persone, of dit oortreders, slagoffers van misdaad, of self SAPS-lede en fisiese en emosionele pasiënte is, vra groot inspanning om die eerste tree te gee in die rigting van dinge *anders* doen, sosiale prosese te verander. Mense verander omdat wanneer hulle deur die leiersfiguur in die regte konteks en verband geestelik opgehef en gebou word, vertroue ontstaan, en inspirasie los gemaak word om intrinsieke verandering te beweeg te bring (Patel 2016: 13).

Interfaith leaders are people who cause other people to change their attitudes and actions with respect to religious diversity.

6.2.4 Identiteit en intergeloofs leierskap

Die bestaande tradisionele denominale georiënteerde model van Korrektiewe Kapelane, nie net wat hulle werksbeskrywing van DKD vereis nie, maar meer hulle spirituele “interfaith leaders”

to hold her again. I forgive you, and have mercy on your soul. You hurt me, you hurt a lot of people, but I forgive you.

en missionale karakter¹⁰³, word binne hierdie navorsings bevraag. Daarom was die eindoel van hierdie studie om 'n merkwaardige impak te maak rondom die vraagstuk nl: hoe manifesteer die Navorsers deur hierdie navorsing sodat daar 'n skuif in die denke van Korrektiewe Kapelane sal plaasvind, wat betref die self identifikasie van 'n Kapelaan binne hierdie komplekse Missionale-bedieningsveld van Korrektiewe Dienste (Swinton en Mowat 2006: 165).

As gevolg van my unieke navorsingsontwerp nl vermengde (“mix”) ontwerp (hoofstuk 2), help die Etnografiese karakter (model) my om volgens 'n intense wyse die komplekse konteks [C] van Korrektiewe Kapelane van beide die “insider and outsider” perspektief te bestudeer.

Dowie (2002: 37) makes the point that ethnography is a particular form of hermeneutics: Ethnography is hermeneutically grounded in that it takes account of the intersubjective nature of understanding, the role of language in construction meaning, and the role played by the participant observer's own horizon in the hermeneutical conversation.

¹⁰³ Alana Simmons, whose grandfather Daniel Simmons was killed by Dylann Roof, said, “Everyone's plea for your soul is proof that they lived in love, and their legacies live in love.

The Sunday after the shooting, Mother Emanuel Church held services without its senior pastor. Those who knew him, like the Reverend Jermaine Watkins of Journey Church, climbed into the pulpit and spoke words like this:

To hatred, we say no way, not today. To racism, we say no way, not today. To reconciliation, we say yes. To a racial war, not today. To racial fear, we say no way, not today.”

How is it that family and community members could, so soon after the most heinous attack imaginable, forgive the perpetrator and focus on reconciliation? The answer, according to the Aspen Institute's Eric Motley, is obvious: religious tradition. In a beautiful piece for the Aspen Institute's website, Motley explains how the relationship of the congregants of Mother Emanuel to the various dimensions of the Christian tradition gave them equanimity in the wake of their unspeakable tragedy. His essay illustrates every one of the six points in Bnae, Coffin and Higgins's list. Motley writes of the timeless value instilled by Wednesday night Bible study sessions.

Soos aangehaal deur Swinton en Mowat (2006:166-167).

Pattel (2016: 15-16) “interfaith work is often referred to as “bridge building”, Polo’s bridge is the guiding metaphor for this book. As you read through, I hope you come to view yourself as a bridge-builder (identity), develop an understanding of the complex landscape you are building in (theory), get a clear image of the destination you are building toward (vision), acquire the stones that are the main materials of the bridge (knowledge base), build the aptitude to connect the stones into an arc strong enough to hold a diverse community (skill set), and cultivate the intangible that give people enough confidence in your leadership to risk the journey (qualities).”

Pattel (2016: 17) identifiseer identiteit soos volg:

Bridges don’t fall from the sky or rise from the ground. People build them.

Becoming the kind of person who sees her/his identity linked to building interfaith

bridges starts not with knowledge or skills, but with exploring your story and

narrating your identity.

Etnografiese karakter (model) bied ook die geleentheid vir my om die filosofiese verbintenis te tref, wat die betekenis en die bestaande tradisionele eienskappe betref. Hierdie model as deel van die groter navorsingsontwerp help die navorser om die moontlike veranderinge wat die identiteitsvraagstuk binne die Missionale model, indien wel aan te beveel is, al dan nie.

Pattel (2016: 23) baseer sy identiteit van intergeloofsleiers op die Filosofie van Muhammad Yunis se narratief, soos wat hy (Yunis) vanaf sy PhD in Ekonomie aan die Universiteit Vanderbilt in Nashville tot by die ontwikkelaar van die Gramen Bank in Bangladesh, 'gereis'

het. Van die belangste eienskappe vanuit hierdie lewensfilosofie van Yunis, is die volgende: vir Yunis gaan dit nie oor hoe ek my eie identiteit verstaan nie, maar eerder oor waar ek my persoonlike fokus en groei plaas. Volgens Pattel (2016) het Yunis die hart van die sosiale uitdagings van armoede en onregverdige werksmagte verstaan, daarom dat hy 'n oplossing daarvoor bly soek het.

Pattel (2016) verwys ook na die invloed van die Filosofie van Dorothy Day se Radikale Sosiale Beweging as Katolieke Maatskaplike Werkster op sy eie lewe en sy identiteits vorming. Wat Pattel gehelp het met sy identiteits vorming is om as't ware deur die 'geraas' van teorie en analise te werk, en te kyk of armoede en geregtigheid, teen die wil van God is, soos sommige argumenteer, asook aandag te gee aan teenoorgestelde Filosofiese standpunte. Dit word egter die taak van inter-geloofs missionale leiers, om aan beide kante van die grens/fynlyn van die lewe of werklikheid, onself te bevind.

Die argument is nie net lewe nie, maar wat dryf mense soos Day, Martin Luther King, Mahatma Gandhi, Malcolm X, Mother Teresa, Archbishop Desmond Tutu, die Dalai Lama, Allan Boesak en ander in hulle persoonlike “convictions”, oortuigings om daar te gaan staan waar mense net op hulle Geloof staat maak om te kan oorleef en met hulle diepe geloof 'n sentrale rol te vervul dáár waar dit saak maak vir God. Dit is egter leiers soos hierbo na verwys, wie se leierskap gedefinieër word deur hulle unieke lewenstories, wat tog in 'n mate hulle passie en doel van hulle leierskap *gehelp* het, maar ook die doel van hulle leierskap *ontdek* het. Intergeloofleiers beïnvloed altyd ander se oortuigings “convictions”, en die lees van hierdie boek kon ek, as Navorser, self reflekteer op my eie narratiewe identiteit en hoe dit met my passie as Intergeloofsleier soos na verwys op bladsye 81 (6.1.2) en 84 (6.1.4), verbind.

6.3 Visie en Intergeloofsleierskap

Part of the challenge of an interfaith leader is to articulate a clear vision for where she is taking a group of people who are risking a journey across a bridge on a highly complex interfaith landscape. (Patel, 2016: 88)

Die risiko wat Korrektiewe Kapelane binne die Departement van Korrektiewe Dienste, binne 'n program van Geestelike Sorg met oortreders op 'reis' (“journey”), gebaseer op hulle Geloof, skep 'n hoogs komplekse intergeloofskonteks [C] / missionale landskap.

Hierdie komplekse missionale *landskap* bestaan uit 'n pluralistiese / meervoudigheid/veelvormige (diverse) gelowe soos: Christene, Moslems, Buddhiste, Joodse, Sataniste en aan die ander kant ook die diep kultureel-verankerde Afrikaanistiese kerkgroepe, waarmee daar ook rekenskap gehou moet word. Daarom vind die Navorser dit verskriklik moeilik om 'n eenvoudige definisie aan die visie van intergeloofleierskap te gee. Patel (2016: 90) verwys na die simboliese “berg”-sindroom en die vraag wat ontstaan is “hoe bereik ek dit?”. Heel moontlik die vraag waarmee heelwat Korrektiewe Kapelane daagliks worstel. Intendeel, 100% van die Deelnemers worstel daagliks met die vraag,

Die navorser vind dit interessant dat Patel (2016: 91) verwys na die Jesuïtiese teoloog en filosoof John Courtney Murray, wat pluralisme soos volg definieer:

The strength of pluralisme is in] the coexistence within the one political community of groups who hold divergent and incompatible views with regards to religious questions that concern the nature and destiny of man within a universe that stands under the reign of God. Pluralism therefore implies disagreement and

dissension within the community. But it also implies a community within which there must be agreement and consensus. There is no small political problem here. If society is to be at all a rational process, some set of principles must motivate the general participation of all religious groups, despite their dissensions, in the oneness of the community. On the other hand, these common principles must not hinder maintenance by each group of its own different identity.

Die navorser stem saam met van Murray en Patel (2016: 91), ongeag ons diversiteit, en die feit dat ons binne die paradigmatische model van intergeloof nie altyd ooreen sal stem oor geloofkwesties nie, ons tóg op so 'n wyse by mekaar aanklank vind. Hierdie aanklank vind skep die ruimte waarbinne ons mekaar sal akkomodeer, ten spyte van ons geloofs/religieuse, sosiale, filosofiese en politiese identiteite. Hierdie verskeidenheid van gelowe, kan tog heelmoontlik lei tot konflik, maar tog terselfdertyd in ons agterkoppe en ons harte hoop behou, en ons argumente ter eenstemmigheid vorm, ja só kan ons konsensus bereik oor sake, as gedeelte gemeenskap, al is dit ook soms hoe moeilik!

Patel (2016: 92) het die **drievoudige raamwerkmodel** gevorm nl:

- i. **Respek:** mense het die reg om hulle eie identiteit aangaande hulle geloof of enige iets anders te vorm; hulle kan Christene, Jode, Budiste, Moslems, gelowiges of nie gelowiges wees; hulle vir of teen swart-/witmense, swart-/wit feministe of vir of teen homoseksuele persone ondanks hulle geloofsorintasië, wees.
- ii. Mense het die reg om hulle **identiteit uit te leef**. Hulle sosiale groepe vorm, plakkaat opplak en pamflette uitdeel. Hulle kan self die politiek beïnvloed deur hulself verkiesbaar te stel om voor gestem te word en selfs te gaan stem vir dit waarin hulle identiteit gebaseerde opinies hulle toe laat.

- iii. Persone se identiteite moet tog redelik **akkommodeerbaar** wees. Ons observeer mekaar se geloofs tradisies en kulture en gee erkenning daaraan dat dit ons samelewing uniek maak.

Alhoewel die navorser hiermee saam stem is daar tog 'n mate van kritiek nl. dat om mekaar te respekteer beteken en vra nie altyd dat ons ooreenstem en alles net so sal kan aanvaar nie. Nee, want as mense die reg het om hulle opinies te vorm en te uiter op grond van ooreenstemmende identiteite al dan nie, dit tog ook kan aanleiding gee tot konflik, veral binne diverse samelewings/gemeenskappe. Daarom raak **respek** 'n kardinale waarde/beginsel vir alle diverse gemeenskappe. **Die moeilik vraag dan, is hoe werk ons as intergeloofs leiers met die metafoor van *brug bouers* binne sulke pluralistiese gemeenskappe?**

Om hierdie vraag te kan beantwoord, rondom die metafoor *brug bouers*, met die doel om die uitkoms [O] van pluralisme te bereik, is 'n tydsame proses en vra vir Visie sodat die volgende meganisme [M] los gemaak kan word. In die opinie van die navorser, is dit belangrik om te verstaan dat om die bepaalde uitkoms [O] te bereik deur die volgende meganisme [M], besef moet word dat dié twee beginsels sensitief staan teenoor mekaar. Die navorser het die volgende vier burgerlike/gemeenskaplike waardes van Patel (2016: 92-93) as grondwaarde beginsels gebruik:

- i. om my bevooroordeelheid te verminder en 'n groter sensiwiteit van verstaan daar te skep, derhalwe hierdie irrasionele afkeer teenoor sekere identiteite, ras en geslag, seksualiteit en ander gelowe te oorkom, want dit is nie goed nie. Ook te besef dat bevooroordeelheid binne diverse gemeenskappe, bevorder slegs onnodige rasse spanninge, so ook seksuele oriëntasies, en dat dit beter is om liewers nuwe grense binne diverse gemeenskappe te bou.

- ii. die versterking van maatskaplike kohesie/samehorigheid is juis belangrik met die doel om hiermee die kanse van identiteits gebaseerde konflik te verminder; Maatskaplike kohesie/same-horigheid se uitkoms [O] is juis om daardie ruimte binne diverse gemeenskappe soos in Suid Afrika, ten spyte van verskillende identiteite, of dit geloof, seksuele oriëntasie, ras, noem maar op is, deel te maak van een gesprek; 'n goed gegronde maatskaplike kohesie/ samehorigheidsmodel kan 'n bydrae maak tot die vermindering van identiteits baseerde konflik om juis 'n meer akkomoderende en positiewe ingesteldheid en respekvolle burgerlike samelewing te ontwikkel.
- iii. bevordering van 'n voortdurende aspek van gemeenskaps identiteit en afskaling van grense; ons leef in 'n tyd waar identiteite binne verskeie gemeenskappe bv. kerke, politieks partye en sosiale organisasies, daaglik lede verloor.
- iv. die ontwikkeling van Epistemologie narratiewe vir diverse gemeenskappe, speel, en vervul 'n belangrike rol met 'n verantwoordelikheid om uiteenlopende diverse identiteite na mekaar toe te trek, op 'n nie-geforceerde manier, maar wel op 'n sensitiewe manier.

Derhalwe raak die volgende intergeloofs leierskap model vir die navorsers belangrik:

- i. Intergeloofs- leiers moet bymagte kan wees om die gesprekke tussen verskillende gemeenskaps identiteite te kan fasiliteer. Hoe moeilik dit ook mag wees, glo ek dat dit 'n bydrae kan maak om die bevooroordeelhede by verskillende identiteite binne diverse gemeenskappe te verminder.
- ii. Intergeloofsleiers moet 'n bydrae kan maak tot die los maak van 'n meer akkomoderende atmosfeer/gesindhede onder die verskeie identiteite. Dit kan tog

verder help met maatskaplike kohesie/samehorigheid om na mekaar toe te beweeg met die eind doel om brûe te bou.

- iii. Intergeloofsleiers help gemeenskappe om verdraagsaam met/teenoor mekaar te wees op grond van die geloofstaal en filosofiese paradigmas met die uitkoms [O] om nuwe fyn en sensitiewe identiteite te vorm binne diverse gemeenskappe; en so stilweg is Intergeloofs leiers besig om positiewe verhoudinge ten spyte van, diverse identiteite te bou.
- iv. intergeloofs leiers help om nuwe narratiewe binne diverse gemeenskappe te skep; hulle kan van geloofs simbole gebruik maak om hierdie nuwe narratiewe binne die gemeenskappe heilig, spesiaal, beskermend en so los te maak dat gemeenskappe dit positief beleef en daarop reageer.

Wanneer Korrektiewe Kapelane hierdie model aanneem kan dit die uitkoms [O] van die Geestelike Sorg-program met om 'n positiewe, en meer effektiewe bydrae tot die *herintegrasiemodel* van die oorgangsperiode van oortreders vanuit die Korrektiewe Sentrums na die vrye en normale gemeenskappe, en dit derhalwe 'n meer aanvaarbare proses maak. Korrektiewe Kapelane as Intergeloofsleiers is ook deel van gemeenskapstrukture en geloofsoriënteringstrukture, en daarom behoort hierdie reis vervullend te wees, en sodoende 'n positiewe sosiale impak te kan maak.

6.4 Intergeloofs effektiwiteit

As navorser was dit belangrik om eerstens die aspek van effektiwiteit en die meetbaarheid daarvan/daarteenoor te adresseer, binne die komplekse konteks van die DKD, is die Korrektiewe Kapelane in bestuur van die Geestelike Sorg-program as deel van hul primêre

verantwoordelikheid. Met ander woorde hulle effektiwiteit word gemeet aan die verantwoordbare-sleutelareas van die program.

Een van die doelwitte van die voorgesteldeprogram is om uit 'n geestelike-religieuse-perspektief, die oortreders te help om hulle dade te erken, en dan verantwoordelikheid te aanvaar en om hul lewensperspektief oor geloof te verander. Weereens dié program se funksionering en effektiwiteit staan nie los van ander programme soos, korrektiewe-, opvoedkundige-, maatskaplike, sielkundige en sportprogramme nie!

Volgens Patel (2016: 93) bestaan daar in sy opinie **twee belangrike uitdagings** wat sulke programme in die gesig staar, nl: **i. nougesetheid/akkuraatheid** van die program: dit bly maar 'n groot uitdaging om hierdie meet-instrument suksesvol toe te pas, veral binne komplekse kontekste soos Korrektiewe Sentrums, Hospitale en Psigiatriese Inrigtings. Dit bly redelik/realistieseies om te argumenteer dat voordurende navorsing op hierdie gebied gereeld die bestaande *meet-instrumente* verbeter, of selfs met nuwe meetinstrumente na vore kom, soos, evaluering, toepassing en analisering van die programme. Hierdie verantwoordelikheid neem baie tyd in beslag en word gewoonweg as 'n las/swarigheid beskou. Daarom het die navorser voorgestel dat hierdie of so 'n program die verantwoordelikheid van professionele evalueerders en akademiese navorsingsontwerpers deel word.

Patel (2016: 94) stel 'n drievoudige intergeloofsmodel¹⁰⁴ voor nl: *gesindheid, verhouding* en *kennis*. Intergeloofs leiers moet oor bovermelde eienskappe beskik. 'n Goeie gesindheid is hier vir verteenwoordigers van **alle** gelowe. Intergeloofsleiers¹⁰⁵ moet vriendskapsverhoudings met mense hê van ander gelowe. Intergeloofs leiers kan beskik oor die kennis van belangrike geloofsdae van ander gelowe. (Moslem kersfees; Labarang) Daar is 'n sterk verband tussen die aspekte van verhoudinge en gesindhede, want juis dít dra grootliks tot waardetoevoeging en gemeenskaplikheid, by.

¹⁰⁴ The three sides of the interfaith triangle directly map onto the three parts of pluralism. Attitudes are a reasonable proxy for respect for identity, and knowledge is a decent proxy for understanding. Taken together, they can be viewed as measuring the absence of overt prejudice and the presence of understanding, first of the five civic goods of interfaith cooperation..... viewed as measuring the absence of overt prejudice and the presence of understanding, first of the five civic goods of interfaith cooperation.

¹⁰⁵ As the attitudes-relationships-knowledge virtuous cycle gains steam, initiatives like interfaith service projects and mosque-synagogues-church exchanges become more widespread. This grows social capital, strengthens social cohesion, encourages people to remain within identity communities, and gives people a deeper appreciation for a national narrative that highlights the holiness of religious diversity.

The interfaith triangle is meant to be a reasonably accurate and easy-to-use evaluation model for interfaith leaders. Once you know that appreciative knowledge and meaningful relationships are connected to positive attitudes in the shape of an interfaith helps us achieve the higher-level objectives, you can design programs to maximize for knowledge and relationships (Patel(2016: 94-95).

Patel (2016: 94) stel 'n drievoudige intergeloofsmodel¹⁰⁶ voor nl: *gesindheid, verhouding en kennis*. Intergeloofs leiers moet oor bovermelde eienskappe beskik. 'n Goeie gesindheid is hier vir verteenwoordigers van **alle** gelowe. Intergeloofsleiers¹⁰⁷ moet vriendskapsverhoudings met mense hê van ander gelowe. Intergeloofs leiers kan beskik oor die kennis van belangrike geloofsdae van ander gelowe. (Moslem kersfees; Labarang) Daar is 'n sterk verband tussen die aspekte van verhoudinge en gesindhede, want juis dít dra grootliks tot waardetoevoeging en gemeenskaplikheid, by.

Konklusie

Die verskeie aspekte binne die voorafgaande Hoofstukke, en ook hiêrdie Hoofstuk, het die Navorser laat dink aan die metafoor wat Patel (2016: 96) noem, nl. 'die olifant in die vertrek.'

When people ask you why are you avoiding the elephant in the room, tell them
it's because there are other animals in the zoo. (Patel, 2016: 98)

¹⁰⁶ The three sides of the interfaith triangle directly map onto the three parts of pluralism. Attitudes are a reasonable proxy for respect for identity, and knowledge is a decent proxy for understanding. Taken together, they can be viewed as measuring the absence of overt prejudice and the presence of understanding, first of the five civic goods of interfaith cooperation..... viewed as measuring the absence of overt prejudice and the presence of understanding, first of the five civic goods of interfaith cooperation.

¹⁰⁷ As the attitudes-relationships-knowledge virtuous cycle gains steam, initiatives like interfaith service projects and mosque-synagogues-church exchanges become more widespread. This grows social capital, strengthens social cohesion, encourages people to remain within identity communities, and gives people a deeper appreciation for a national narrative that highlights the holiness of religious diversity.

The interfaith triangle is meant to be a reasonably accurate and easy-to-use evaluation model for interfaith leaders. Once you know that appreciative knowledge and meaningful relationships are connected to positive attitudes in the shape of an interfaith helps us achieve the higher-level objectives, you can design programs to maximize for knowledge and relationships. Patel (2016: 94-95)

Die navorser kom tot die konklusie dat die aspek van *missionale leierskap* homself as identiteitsvraagstuk vanuit die Bybel bevind. Die vraag na wie ons is, asook die historiese kontekstualisering vraagstuk, naamlik: waar ons is? Plus, die kultuurvraagstuk, hoekom ons is? En die praktiese identiteitsvraagstuk, naamlik: wat doen ons, en hoekom sal ons dit doen, vind tog antwoorde binne ons **Missionale Leierskapsmodel**.

Ten slotte is dit dus óók baie duidelik dat binne hierdie navorsing speel die Teologie van *herstellende-geregtigheid* en die *metodologiese aanwysings* 'n groot rol, as één van die belangrikste faktore op pad na die bereiking van die ideaal van ons Missionale leierskapsmodel.

HOOFTUK 7

Navorsingsbevindings en aanbevelings

Inleiding

Binne hierdie navorsing kon die navorser daarin slaag om die *navorsingsvraagstuk* te bewys. Korrektiewe Kapelane as herstellende- geregtigheds-missionale-leiers wél, groot missiologiese uitdagings inhou. Om hierdie rede het die navorser erkenning gegee aan die feit dat hierdie Fenomenologiese en Empiriese karakter van hierdie navorsing 'n bydrae tot hierdie unieke metodologiese-keuse, gelewer het.

Hierdie unieke metodologiese-raamwerk het, soos reeds gestel, sy oorsprong in die Sosiale Wetenskappe. Een van die positiewe aspekte van dié metodologie was dat dit die navorser gedwing het om kontekstuele vaste en weldeurdagte argumente te bou. Hierdie weldeurdagte argumente word voorts ondersteun deur die Teologiese-literatuurstudie, in Hoofstuk 2.

Die doel van hierdie navorsing was om vanuit 'n Kritiese Realistiese-denkraamwerk 'n balans te skep deur die vorming van konteks-vaste weldeurdagte argumente t.o.v Teologiese-Empiriese-teorië en die Metodologiese Filosofiese Realistiese-teorië, wat in Hoofstuk 1 saamgevat word.

So word die onderliggende *data-insamelings-filosofie* wat deur hierdie nuutgevonde paradigma ondersteun word, binne Hoofstuk 4 uiteengesit. In Hoofstuk 5 stel die navorser bloot die verskillende data-analitiese-metodes vanuit die Kritiese Realistiese Paradigma aan die woord. Vervolgens kon die nuutgevonde Kritiese Realistiese Hermeneutiese paradigma die navorser daarin bystaan om die navorsings-uitdaging deur nuwe lense, te bestudeer. Dit het dus

konteksvaste-argumente, wat direk verband hou met die beligting van die navorsingsprobleem, en navorsingsteorië, wat in fases uitgebeeld was, te versterk.

Hoofstuk 6 leen sterk op Hoofstuk 5 om sodoende die verskillende diskoerse aangaande die rol van herstellende-geregtigheid-missiology-leiers, binne die konteks van veral DKD se uitvorende beamptes, as Korrektiewe Kapelane, vanuit die Fenomenologiese Empiriese-multidisziplinêre konteks te belig en aldus te versterk.

Laastens het die navorser sy Teologiese argumente om hierdie missionale karakter, gebaseer op die Teologiese konsep van *deernisvolle-geregtigheid* vanuit die konteks van die Belydenis van Belhar. Artikel 4 van dié Belydenis vorm, en bring, die punt as *argument* na vore, wat op sy beurt ook weer heelwat kritiese vrae oproep soos: "Is daar 'n direkte verbindtenis tussen die skending van menseregte binne die tydperk waaruit die Belydenis van Belhar sy ontstaan het, en die veronregting en skending van menseregte, in die vorm van misdad binne ons huidige Suid Afrikaanse konteks?"

Nou figureer die vraag weer: Hoe aktiveer Korrektiewe Kapelane die aspekte van *deernisvolheid* as 'n **handeling**, en die aspek van *geregtigheid* as 'n *herstellende proses* wanneer hulle met die oortreders binne Pastorale onderhoude in gesprek tree met die **doel** om, *transformasie van geregtigheid*, en die aanvaarding van eienaarskap deur die oortreders, vir die hertselling van die seer wat hulle veroorsaak het, deur middel van hulle kriminele optrede.

Die empiriese data was vanuit die volgende drie Streke / Provinsies versamel, nl: Gauteng, Wes-Kaap en Noord-Kaap/Vrystaat, ingesamel. Die deelnemers het gedurende die elektroniese (loodsonderhoude) en direkte onderhoude, onvermydelike grys areas binne die

verantwoordelikhede, en nie-verantwoordelikhede van die Geestelike Sorg en Morele Ondersteuningsprogram uitgewys, asook binne die verwagting wat DKD van Korrektiewe Kapelane het.

Die bevindinge uit die data versameling, vanuit die toepassing van teoriegedrewe vrae kon ook die navorser help om nuwe proposie daar te stel vir die oorspronklike navorsingsvraagstuk.

7.1 Belangrike bevindinge

Alhoewel die bevindinge vanuit die navorsing toon dat daar 'n verbinding is tussen Bybelse-geregtigheid en ook herstellende-geregtigheid, bestaan daar wel sterk uiteenlopende verskille onder die deelnemers t.o.v die toepassing daarvan. Tagtig persent (80%) van die deelnemers se toepassing van herstellende-geregtigheid bevat 'n sterk Christelike geloofs-basis. Terwyl die ander twintig persent (20%) dit moeilik vind om binne die komplekse konteks, as bestuurders, hierdie herstellende-geregtigheds beginsels, toe te pas.

Die prioritisering van herstellende-geregtigheid en missionale leierskap geniet nie voldoende aandag binne die werk van Kapelane nie. Die Programaanbieding van herstellende-geregtigheid word gemoniteer omdat verskeie diensverskaffers dit aanbied. Volgens die navorser, bewys hierdie navorsing dat daar groot uitdagings bestaan wat betref die aanvaarding van, en daaglikse deelmaak van herstellende-geregtigheid as missionale leiers wat die teenwoordigheid van Kapelane betref, binne die konteks van die DKD as hul daaglikse werks-konteks. Dit kan dalk ook toegeskryf word, aan die feit dat daar groot leemtes met betrekking tot die kennis en paraatheid in dié verband by Korrektiewe Kapelane bestaan, juis op grond van die navorsings-bevindinge van die navorsingstema en data-versamelingsuitslae. Aldus is

dit bevestiging van hoekom negentig persent (90%), van die deelnemers versoek het dat daar opleiding aangebied moet word.

Eenhonderd persent (100%) van die Deelnemers kon egter nie *herstellende-geregtigheid* binne die model-konteks, van Korrektiewe-geregtigheid plaas nie. Ongelukkig het dié deelnemers, die karakter-eienskappe wat hulle uitwys, en eienskappe is, wat tog wel onder die sosiale-geregtigheds-model val, foutiewelik volgens die navorser, vermeng met Bybelse verbintnisse.

Die insig wat die data-ontleding van die literatuur-studie bewys het, beskik vyftig persent (50%) van die deelnemers met hoër kwalifikasies, hulle wel hiermee kon vereenselwig. Daar is dus duidelike skeidingsblokke wanneer die toepassing van deernisvolle-geregtigheid na vore kom. Die vraagstuk lê vir die navorser op die vlak van die 'verstaanraamwerk', van God se *missio Dei teologie* en die verkenning van as herstellende geregtigheds leiers en pleging en toepassing van *geregtigheid* en hoe dít inwerk teen ongeregtigheid!

Van die positiewe punte van die bevindinge was, dat navorsingsdeelnemers toegelaat is om die geleentheid te kon kry om oor hulle ervaringe en met selfvertroue te praat. Daarom het die navorsingsdeelnemers self die leemtes binne die Geestelike Sorg en Morele Ondersteuningsprogram, as Korrektiewe Kapelane geïdentifiseer.

Die navorser kon ook vanuit die data-analise, leemtes identifiseer, naamlik: die aspek van 'getuiensdraers' wat slegs deur die vrouelike deelnemers uitgewys was en wel, dat die oorgrote meerderheid van Deelnemers nie oor hulle teenwoordigheid as Kapelane en as missionale leiers dink nie. Slegs een persent (1%) het dié aspek verbind met hulle werkswyse. Daar is besef dat daar verskeie redes hiervoor kan wees. Die navorser *vermoed* dat één van die belangrikste redes hiervoor, te make het met die feit dat Kapelane as bestuurders van die Geestelike Sorg Eenheid aangestel word. Hierdie aspek lei ook die *missio Dei teologie en aktivering van dit daaglik negatief beïnvloed word*. Dit het direkte invloed op watter soort missionale leiers kapelane is. Hoe hierdie bestuurs aspek verskuif gaan word bly 'n bepalende faktor. Nog 'n uitdaging wat ook as 'n leemte uitgewys kan word, is die aspek van 'n onafhanklike Kapelane Direkoraat.

7.2 Aanbevelings

Vanuit die navorsings-bevindinge en die empiriese data word dit duidelik vir die navorser dat die navorsingstema meer aandag benodig binne opvolg studies.

Alhoewel hierdie studie daarin kon geslaag om die belangrikheid van *missio Dei* teologie wat slegs funksioneer in die leef ruimte waar ons onself bevind duer gebruik te maak van *herstellende geregtigheid* aspekte, bly daar uitdagings wat onbeantwoord was.

Die konseptualisering van die navorsingstema om betrokke te raak by '*slagoffer bemiddeling*' bly 'n bron van kommer vir die navorser en kan dalk in toekomstige studies aandag geniet. Die sterkste elemente wat deur die deelnemers uitgebring word, is die aspek van *getuienis-*

draerskap en transformasie. Die praktiese toepassing hiervan bly 'n uitdaging, verál wanneer Korrektiewe Kapelane opgelei word as Missionale Intergeloofsleiers /Agente, soos na verwys deur Patel, *Interfaith leadership*, 2016 and *Interfaith Dialogue: Assessing Theories of Change* deur Neufeldt (2011), dan kan dit 'n groot bydrae maak tot meer **effektiewe** Korrektiewe Kapelane sorg. Want hul moet nie net hul posisie as Bestuurders van die Geestelike Sorg en Morelesake uitleef nie, maar ook hul Missionale-opdrag as herstellende-geregtigheids-leiers, met groter begrip!

'n Ander aanbeveling wat direk vanuit die Deelnemers se terugvoering kom is die aspek van die hersiening- en herstruktuering van program van Geestelike en Morele Sorg. 'n Groter bewuswording van ander geloofskulture en 'n meer in diepte opleiding t.o.v. intergeloofsleierskap moet geskep word.

Wat baie seker is, is dat daar 'n voortdurende behoefte aan bestaan om die aspek van *Missio Dei* binne die konteks van diversiteit as 'n identiteitsvraagstuk te ondersoek, en dat die Korrektiewe Kapelane, nie net die Ondersteuningsprogram, verstaan nie, maar ook hul rol as Intergeloofsleiers. Dit word egter ook buite duidelik vanuit dié navorsingsbevindinge dat daar 'n groot behoefte bestaan, en is, aan die ontwikkeling van 'n meer *aanvaarbare- en behoeftegeoreïnteerde-model*.

7.3 Gevolgtrekking en toekomstige navorsing

Uit hoofde van die bevindinge van hierdie navorsing, sien die navorser dit as belangrik om erkenning te aan gee die standpunt van Nel (2017: 296) en Taylor (2020), naamlik dat daar moet gestrewe word om ‘n geïntegreerde hermeneutiek vir die Kerk te ontwikkel.

Wat die navorser suksesvol beantwoord het, en wat soos ‘n goue draad deur hierdie navorsingsverhandeling geweef het was om:

i. die navorsingsvraag, naamlik: Hoe haalbaar dit is in ‘n tyd waar nuwe paradigma’s ontwikkel word, en dit aan die hand van die nuutgevonde metodologieë, die navorsingsvraag, te beantwoord. Met hierdie navorsing het die navorser ‘n balans skep tussen die metodologie as teoretiese raamwerk, en die teologies- missiologiese-literatuur. Hierdie was die fondament waarop hierdie navorsing gebou was.

Die invordering van die empiriese-data het grootliks bygedra tot die bantwoording van die missionale vraagstuk. So skep die kennis wat die navorser vanuit hierdie studie verwerf het, skep nuwe moontlikhede tot die ontwikkeling van ‘n Missionale Hermeneutiese-paradigma, naamlik: ‘n *Kritiese Realistiese Hermeneutiese paradigma*. Volgens die navorser kan hierdie bevinding ‘n groot bydra maak tot die bestaande *dubbele-hermeneutiese-metode* wat huidiglik toegepas word om die Bybelteks te ontleed en te verstaan. So het die toepassing van hierdie nuutgevonde paradigma het die navorser gehelp om die vrae: wat werk, vir wie dit werk en hoe dit werk onder kapelane deur ‘n ander hermeneutiese lens begin bestudeer.

Die basiese aanname dat Korrektiewe Kapelane slegs gebedjies hier en daar doen, word deur hierdie studie heel verkeerd bewys. Want intendeel, en in toenemend moeilike en komplekse kontekste poog Korrektiewe Kapelane om draers van Hoop te wees, teenoor diegene wat in die oë van baie mense nie dit verdien nie.

Matteus 25:40 “En die Koning sal hulle antwoord: Dit verseker Ek julle: Vir sover julle dit aan een van die geringstes van hierdie broers (susters) van My gedoen het, het julle dit aan My gedoen.”¹⁰⁸

Die aspek van Kapelane in verskeie velde as *missio Dei* agente / leiers (missionale leiers) benodig dringend navorsing binne die vraag: Wat beteken dit om aktief te wees vir God in hierdie komplekse wêreld as leier?

Die tweede uitdaging volgens die navorser vir toekomstige navorsing lê op die vlak van die metodologie, as *nuutskepende paradigmas* wat na vore kan tree vanuit die toepassings van *nuut* gevormde metodologieë binne die Teologie as Wetenskap.

¹⁰⁸ Eie kursivering.

Bibliografie

- Akerlund, T. (2016). *Missional Leadership: A Critical Review of the Research Literature*. *Australasian Pentecostal Studies*, 18.
- Andriessen, D. (2006). *Combining design-based research and action research to test management solutions*. Paper presented at the 7 World Congress Action Learning, Action Research and process Management, Groningen, 22-24 August 2007.
- August, K. (2003). *The quest for being a public Church. A South African Moravian Church in historical and contemporary US*.
- Bak, N. (2004). *Completing your thesis*. Van Schalk Publishers
- Barbie, E. (2010). *The Practice of Social Research*. Printed in the United States of America
- Barbie, E. & Mouton, J. (2001). *The Practice of Socio Research*. Cape Town: Oxford University Press.
- Barentsen, J., (2007). *Emerging Leadership in the Pauline Mission*. Pickwick Publications.
- Beckford, J.A. (1999). *Rational Choice Theory and prison chaplaincy the chaplain's dilemma*. *British Journal of Sociology* Vol. 50 No. 4: 671-685.
- Bevans, S.B. (2002). *Models of Contextual Theology*. Revised and expanded edition. Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Bosch, D.J. (1979). *Heil vir die wêreld: Die Christelike Sending in Teologiese Perspektief*. NGKBH, Transvaal.
- Bosch, D.J. (1991). *Transforming Mission: Paradigm Shifts in Theology of Mission*. Maryknoll, NY: Orbis Books.

- Bosch, D.J. (2006). *Witness to the World. The Christian Mission in Theological Perspective*. John Knox Press
- Bradshaw, W. & Roseborough, D. (2005). *Restorative Justice Dialogue: The impact of Mediation and Conferencing on Juvenile Recidivism*. *Criminal Justice Periodicals*, 69:2.
- Braithwaite, J. (2002). *Setting Standards for Restorative Justice*. *British Journal of Criminology*, 42:563-577.
- Burger, C. & Marais, F & Mouton, D. (2017). *Cultivating Missional Change*. Biblecor.
- Camp, Hoedemaker, Spinder. (1995). *Missiology, An Ecumenical. Introduction*. William B. Eerdmans Publishing Company, Michigan.
- Cathcart, R & Nichols, M. (2009). *Self Theology, Global Theology, and Missional Theology in writings of Paul G. Hiebert: ATLAS*. TRINJ 30 NS: 209-221.
- Cornelissen, RC. (2013). *Aanslag op leesbegrip – effektiewe gebruik van die leeshalftuur*. *Magister Educationis in die Departement Opvoedkunde UWK*.
- Creswell, J. (2003). *Research Design: Qualitative, quantitative and mixed method approaches*. Sage Publications, Inc.
- Dames, GE. (2008). *Missional encounter of the Gospel engaging cultural edges as agents of adaptive change*: Vol 23 (1) *Communitas*; SAPMC University of Stellenbosch.
- De Beus, K & Rodrigues, N. (2007). *Restorative justice practice: An examination of program completion and recidivism*: *Journal of Criminal Justice* 35: 337-347
- De Vos AS, Strydom H, Fouche CB, Delpont CSL. (2002). *Research at grass roots: For the socio sciences and human service professions*. Van Schaik Publishers.

- Denyer D. and Tranfield D. (2008). *Producing a Systematic Review*. The Sage Handbook of Organizational Research Methods 39:671-689.
- Doornenbal R. (2012). *Crossroads: An Exploration of the Emerging-Missional Conversation with a Special Focus on Missional leadership and its challenges for Theological Education*: Delft, Netherland: Eburan Academic Publishers.
- Erickson VL. (2008). *Social Theory, Sacred Text, and Sing-Sing Prison*. Journal of Offender Rehabilitation, 35: 3-4, 225-241.
- Faix, T. (2007). *The Empirical-Theological Praxis (ETP) cycle as a methodological basis for missiology*. Missionalia 35:1.
- Giffard, C. (2002). *Restorative Justice in Prisons*. Centre for Conflict Resolution. Restorative Justice online.
- Guder, D.L. (2015). *Called to Witness*. Wm. B. Eerdmans Publishing Co.
- Guder, D.L (2000). *The Continuing Conversion of the Church*. William B. Eerdmans Publishing Company Grand Rapid, Michigan / Cambridge, UK.
- Hadley, M. (2001). *The Spiritual Roots of Restorative Justice*. State University of New York Press.
- Harden, M. (2006). *Towards a Faith-Based Programme Theory: A Reconceptualization of Programme Theory*. *Evaluation Review*, 30(4):481-504.
- Hargovan, H. (2013). Book review, *Restorative justice and victimology: Euro- Africa perspectives: Dr.Don John O. Omale*.
- Hiebert, P. G. (2005). *Research and the doing of missional theology*: Enoch Wan.
- Hiebert, P. G (1999). *Missiological Implications of Epistemological Shifts*. Trinity Press

International, The Morehouse Group.

Hirsch, A. (2008). *Defining Missional*. Leadership Journal, Real Ministry in a complex world.

Holma K and Kontinen T. (2011). *Realistieseic evaluation as an avenue to learning for development NGOs*. Published by SAGE.

Immarigeon, R., and Daly, K. (1997). *Restorative Justice: Origin, practices, contexts and challenges*. ICA Journal on Community Corrections Dec: 13-18.

Janzen, R., van de Hoef, S., Stobbe, A., Carr, A., Harris, J., Kuipers, R.A., and Ferrer H.A. (2015). *Just Faith? A National Survey Connecting Faith and Justice Within the Christian Reformed Church*. Religious Research Association, Inc. (2016) 58:229-247

Jonkers, J.M. (2013). *Socio-Religious factors in a Restorative Justice program: An evaluative study of the impact on offenders at Voorberg Correctional Facility/Centre*

Kim, K. (2002). *Missiology as Global Conversation of Contextual Theologies*. Birmingham

Koopman, NN. (2007). *Reconciliation and the Confession of Belhar (1986). Some challenges for the Uniting Reformed Church in South Africa. (Deel 48: NED Teologiese Tydskrif, 1&2 Maart & Junie 2007)*.

Kreiter, D. (2005). *Studying Missiology with a Presuppositional Methodology*. Published in Global issiology, Contemporar Practice

Kritzinger, JNJ (Klippias). (2013). *Mission in Prophetic Dialogue*. Missiology: An International Review, 41(1) 35-49.

Kritzinger, J.N.J. (Klippias). (2008). *Faith to faith- Missiology as encounterology*. ISSN 1609-9982= VERBUM ET ECCLESIA JRG 29(3)

Kritzinger, J.N.J. (2011). *David J. Bosch Prophetic, cruciform praxis*. Cluster Publications.

- LaBreche P.J. (2014). *Missionary performance evaluation: surfacing issues*. *Missiology: An International review*, Vol. 42(4) 425-437.
- Mason, J. (1996, 2002). *Qualitative Researching*. SAGE Publication Ltd.
- Manzano, A. (2016). *The craft of interviewing in realistiese evuation*: University of Leeds, UK, 1-19.
- Marshall, C & Rossman, GB. (1989). *Designing qualitative research*. California: Sage.
- McNeal, R. (2006). *Practicing Greatness*. Published by Jossey-Bass.
- Mkhathini, MM, (2016). *A critical analysis of the chaplaincy in the South African Department of Correctional Services after 1994*, Phd Research, University of Pretoria.
- Mouton, J. (2001). *How to succeed in your Master's & Doctoral Studies: A South African guide and resource book*.
- Mouton, J. (2009). *Understanding Social Research*. Van Schaik Publisher.
- Mofokeng, T.A. (1990). *Mission Theology from an African Perspective: A Dialogue with David Bosch*. Pretoria.
- Monsa, S.V. (2004). *Putting faith in parternship. Welfare to work in four Cities*. Ann Arbor. University of Michigan Press.
- Montgomery, R.L. (2012). *Can Missiology Incorporate More of the Social Sciences?*, *Missiology: An International Review*, Vol. XL, no 3:281-292.
- Montgomery, R.L. (2012). *Two Resources Needed for Missiological Theory Leading to a Three-Step Approach in Producing Missiological Theory*, ASM 2012 Meeting on the future of the Discipline of Missiology, 1-16.

- Nishioka, Y.B. (1998). *Worldview Methodology in Mission Theology: A Comparison between Kraft's and Hiebert's Approaches: An International Review*, Vol. XXVI, No. 4.
- Niemandt, CJP. (2016). *Transformative spirituality and missional leadership*. Mission Studies 33. Journal for the International Association for Mission Studies, 85-103.
- Netland, Van Engen. (2000). *Evangelical Dictionary of World Missions*. Baker Books, Michigan.
- Neufeldt, RC. (2011). *Interfaith Dialogue: Assessing Theories of Change*. Peace & Change, Vol. 36, No. 3, July 2011.
- Nussbaum, S. (2005). *A Reader's Guide to Transforming Mission*. Publish by Orbis Books, Maryknoll, New York, U.S.A.
- Schreiter, R.J. (1992). *Reconciliation: Mission and Ministry in a Changing Socio Order*. Maryknoll, New York: Orbis Books.
- Schreiter, R.J. (2005). *Reconciliation and Healing as a Paradigm for Mission*. International Review of Mission Vol.94 No. 372: 74-83.
- Seale, C. (2012). *Researching Society and Culture: 3rd Edition*. Sage Publications, London.
- Sesheme, M.M. (2017). *A Practical Theological investigation into the involvement of the Dutch Reformed family of Churches with prisoners incarcerated in Correctional Centers in the Grootvlei Management Area in the Free State Province*. Masters of Theology, University of the Free State.
- Septhon, A.C. Bezuidenhout, J.J.F., Bosman, W.I.L., Ollewagen, F.J., Scott, I.C., Swart, L.C., (1986) *Gevangenis-pastoraat, Prison Ministry*. Pro Christo Publikasies Bloemfontein.
- Shearn, K., Allmark P., Piercy H., and Hisrt J. (2017). *Building Realistiese Program Theory for Large Complex and Messy Interventions*. International Journal of Qualitative Methods Volume 16:1-11.

- Smit, D.J. (2002). *Protestantism and ecumenism in a time of global transformation: a reformed perspective: Reformed World* 52.3, pp 107-117.
- Smit, DJ. (2003). "a time for confession? On the WARC project: Reformed faith and economic justice; NGTT3&4.
- Smit, DJ. (2005). *Reformed faith, justice and the struggle against apartheid.* " *Reformed World* 55,4. Pp 355-368.
- Smit, C. (2017). *Religion What it is, How it works, and Why it Matters.* Princeton University Press.
- Smith, C., and Elger, T. (2012). *Critical Realism and Interviewing Subjects.* School of Management, Royal Holloway University of London, SoMWP-1208.
- Simon, DX. (2004). *Witnesses as strangers responding to "Bodily Imperatives" of the poor.* Deel 45 Nommer 2 Supplementum 2004.
- Swinton, J. and Mowat H. (2006). *Practical Theology and qualitative research.* London: SCM Press.
- Sundt, JL. (PhD), Dammer, HR. and Cullen FT. (PhD). (2002). *The Role of the Prison Chaplain in Rehabilitation.* *Journal of Offender Rehabilitation*, 35: 3-4, 59-86.
- Sundt, JL. And Cullen FT. (2002). *The correctional ideology of prison chaplains, A national survey.* *Journal of Criminal Justice* 30: 369-385.
- Taylor, L. (2020). *Making Room for the Missio Dei in Missiological Research.* *Mission Studies* 37 (2020) 52-77
- Tutu, D. (1999). *No future without Forgiveness.* London Rider Books.

- Van der Ven, J.A. (2004). *An Empirical or a Normative Approach to Practical-Theological Research?* In: van der Ven, J.A. & Scherer-Rath, M. (eds.), *Normativity and Empirical Research in Theology*. Leiden: Brill. Ts, and challenges.
- Van Belle, S.B., Marchal, B., Dubourg, D., and Kegels, G. (2010). *How to develop a theory-driven evaluation design? Lessons learned from an adolescent sexual and reproductive health programme in West Africa*. *BioMed Central Public Health*, Vol. 10:741, 1-10.
- Volona, A. (2000). *The role Chaplaincy in Restorative Justice*. *Prison Chaplain, Department of Correctional Services SA*. Paper presented at the Women in Corrections: Staff and Clients Conference convened by the Australian Institute of Criminology in conjunction with the Department for Correctional Services SA and held in Adelaide, 31 October-1 November 2000.
- Vosloo, R. (2009). *Essay on Being Reformed Collected Essay 3, Dirkie Smit*. SUN Media Stellenbosch.
- Wan, E. (2003). *Rethinking Missiological Research Methodology: Exploring a New Direction*. (Published in *Global Missiology*)
- Wan, E. (2006). *Relational Theology and Relational Missiology, Exploring a New Direction*. (Published in *Global Missiology*) pp 1-11.
- White Paper on Corrections*, (2005). Republic of South Africa, February 2005.
- Weiss, C.H. (1998). *Evaluation: Methods for studying programmes and policies, 2nd ed*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Weiss, C.H. (2000). *Which links in which theories shall we evaluate? In Programme theory in evaluation: Challenges and opportunities, in new direction for evaluation, Vol.87*, ed. P.J.Rogers.
- Woodhouse, M. (1996). *Paradigm Wars: Worldviews for a New Age*.

- Pawson, R. (1989). *Measure for Measure: a manifesto for empirical sociology*: London, Routledge.
- Pawson, R. (1996). *Theorising the interview*, British Journal of Sociology: pp 295-314.
- Pawson, R. (2006). *Evidence –based Policy Realistiese Methodology: The Building Blocks of Evidence*. SAGE Publications Ltd, 3-28.
- Pawson, R., and Tilley, N. (1992). *Re evaluation: rethinking research on corrections and Crime, yearbook of Correctional Education*, pp 19-48: Simon Fraser University Press, Burnaby.
- Pawson, R., and Tilley, N. (1996). *Realistieseic Evaluation*: Sage.
- Patel, E. (2012), *Hearing the Call across Traditions Reading on Faith and Services*. Published Skylight Paths Publishing.
- Patel, E. (2016). *Interfaith Leadership*. Beacon Press books.
- Patel, E. (2012). *Sacred Ground*. Beacon Press books.
- Plaaitjie-van Huffel, MA., Modise, L. (2017). *Belhar Confession: The Embracing Cofession of Faith for Church and Society*. African Sun media under the Sun Press imprint.
- Ponce, R. P., and Carm, O. (2007). *Interdisciplinarity in Theology from an Empirical-Theological Perspective*. Hapag 4 No.1-2: 145-173.
- Reid, J.M. (1988). *The process of Composition (2nd Edition)*. Prentice Hall Regents, Englewood Cliffs, NJ 07632.
- Romero, V.C. (2010). *Christian Realism and Immigration Reform*. Penn State Law eLibrary, Vol. 7 U. St. Thaomas L.J. 310-339.
- Ross, K.R. & Keun, J. & Avtzi, K. & Hewitt, R.R. (2010). *Ecumenical Missiologie Changing*

Landscapes and New Conceptions of Mission. Oxford: Regnum and Geneva: World Council of Churches.

Roxburgh, A.J. (2013). *Missional Leadership*, “in *Religious Leadership: A Reference Handbook*, ed Sharon Henderson Callahan Thousand Oaks, Calif. : SAGE Publications, Inc.

Osmer, R.R. (2008). *Practical Theology An Introduction.* William B. Eerdmans Publishing Company.

Yip, G. (2013). *The contour of a post-postmodern missiology.* *Missiology: An International Review*, 0(0) 1-13.

AANHANGSEL A

Aanhangsel A

bl.

APPROVED WITH STIPULATIONS REC Humanities New Application Form

26 July 2017

Project number: THE-2017-0271-256

Project title: Chaplains as transformational restorative justice agents, within the contextual framework of the Department of Correctional Services. (An empirical conceptual study regarding chaplains .

Dear Rev Josef Jonkers

Your REC Humanities New Application Form submitted on 30 June 2017 was reviewed by the REC: Humanities and approved with stipulations.

Ethics approval period: 26 July 2017 - 25 July 2020

REC STIPULATIONS:

The REC has the following stipulations with regard to your consent form:

- 1) The words in red need to be removed.
- 2) The box on top of the consent form needs to be removed.
- 3) The spelling and grammatical errors need to be corrected.
- 4) The researcher needs to clearly state, that data collected from participants who decide to withdraw from the study, will not be used in the research findings.

The researcher may proceed with the envisaged research provided that the following stipulations, relevant to the approval of the project are adhered to or addressed.

Some of these stipulations may require your response. Where a response is required, you must respond to the REC within six (6) months of the date of this letter. Your approval would expire automatically should your response not be received by the REC within 6 months of the date of this letter. If a response is required, please respond to the stipulations in a separate cover letter titled "Response to REC stipulations".

Please take note of the General Investigator Responsibilities attached to this letter. You may commence with your research after complying fully with these guidelines.

If the researcher deviates in any way from the proposal approved by the REC: Humanities, the researcher must notify the REC of these changes.

Please use your SU project number (THE-2017-0271-256) on any documents or correspondence with the REC concerning your project.

Please note that the REC has the prerogative and authority to ask further questions, seek additional information, require further modifications, or monitor the conduct of your research and the consent process.

FOR CONTINUATION OF PROJECTS AFTER REC APPROVAL PERIOD

Please note that a progress report should be submitted to the Research Ethics Committee: Humanities before the approval period has expired if a continuation of ethics approval is required. The Committee will then consider the continuation of the project for a further year (if necessary)

Included Documents:

Document Type	File Name	Date	Version

Research Protocol/Proposal	Research Com DCS (Chaplains) no 1	20/06/2017	1
Informed Consent Form	PhD Consent form 1	20/06/2017	1
Data collection tool	PhD logic guid 1	20/06/2017	1
Data collection tool	PhD logic guid 2	20/06/2017	2
Data collection tool	PhD Interviewe schedule 1	20/06/2017	1
Request for permission	Correctional Services ethical research committee	30/06/2017	1

If you have any questions or need further help, please contact the REC office at cgraham@sun.ac.za.

Sincerely,

Clarissa Graham

REC Coordinator: Research Ethics Committee: Human Research (Humanities)

*National Health Research Ethics Committee (NHREC) registration number: REC-050411-032.
The Research Ethics Committee: Humanities complies with the SA National Health Act No.61 2003 as it pertains to health research. In addition, this committee abides by the ethical norms and principles for research established by the Declaration of Helsinki (2013) and the Department of Health Guidelines for Ethical Research: Principles Structures and Processes (2nd Ed.) 2015. Annually a number of projects may be selected randomly for an external audit.*

Investigator Responsibilities

Protection of Human Research Participants

Some of the general responsibilities investigators have when conducting research involving human participants are listed below:

1. Conducting the Research. You are responsible for making sure that the research is conducted according to the REC approved research protocol. You are also responsible for the actions of all your co-investigators and research staff involved with this research. You must also ensure that the research is conducted within the standards of your field of research.

2. Participant Enrollment. You may not recruit or enroll participants prior to the REC approval date or after the expiration date of REC approval. All recruitment materials for any form of media must be approved by the REC prior to their use.

3. Informed Consent. You are responsible for obtaining and documenting effective informed consent using **only** the REC-approved consent documents/process, and for ensuring that no human participants are involved in research prior to obtaining their informed consent. Please give all participants copies of the signed informed consent documents. Keep the originals in your secured research files for at least five (5) years.

4. Continuing Review. The REC must review and approve all REC-approved research proposals at intervals appropriate to the degree of risk but not less than once per year. There is **no grace period**. Prior to the date on which the REC approval of the research expires, **it is your responsibility to submit the progress report in a timely fashion to ensure a lapse in REC approval does not occur**. If REC approval of your research lapses, you must stop new participant enrollment, and contact the REC office immediately.

5. Amendments and Changes. If you wish to amend or change any aspect of your research (such as research design, interventions or procedures, participant population, informed consent document, instruments, surveys or recruiting material), you must submit the amendment to the REC for review using the current Amendment Form. You **may not initiate** any amendments or changes to your research without first obtaining written REC review and approval. The **only exception** is when it is necessary to eliminate apparent immediate hazards to participants and the REC should be immediately informed of this necessity.

6. Adverse or Unanticipated Events. Any serious adverse events, participant complaints, and all unanticipated problems that involve risks to participants or others, as well as any research related injuries, occurring at this institution or at other performance sites must be reported to Malene Fouche within **five (5) days** of discovery of the incident. You must also report any instances of serious or continuing problems, or non-compliance with the REC's requirements for protecting human research participants. The only exception to this policy is that the death of a research participant must be reported in accordance with the Stellenbosch University Research Ethics Committee Standard Operating Procedures. All reportable events should be submitted to the REC using the Serious Adverse Event Report Form.

7. Research Record Keeping. You must keep the following research related records, at a minimum, in a secure location for a minimum of five years: the REC approved research proposal and all amendments; all informed consent documents; recruiting materials; continuing review reports; adverse or unanticipated events; and all correspondence from the REC

8. Provision of Counselling or emergency support. When a dedicated counsellor or psychologist provides support to a participant without prior REC review and approval, to the extent permitted by law, such activities will not be recognised as research nor the data used in support of research. Such cases should be indicated in the progress report or final report.

9. Final reports. When you have completed (no further participant enrollment, interactions or interventions) or stopped work on your research, you must submit a Final Report to the REC.

10. On-Site Evaluations, Inspections, or Audits. If you are notified that your research will be reviewed or audited by the sponsor or any other external agency or any internal group, you must inform the REC immediately of the impending audit/evaluation.

Jonkers, Joseph

From: Graham, Clarissa, Miss [cgraham@sun.ac.za] <cgraham@sun.ac.za>
Sent: 19 August 2020 09:41 AM
To: Jonkers, Joseph
Subject: RE: Protocol deviation: REC-2017-0271

Dear Joseph

Then the extension is in order.

Please note however that the REC can't really provide more assistance on this matter. The REC chairperson provided their advice for your consideration.

There is therefore no rush to submit the final outcome to the REC, other than the final report which is required to close the study after examination is complete.

Below the comment made by the REC in the deviation feedback letter:

Since this research was already done, it is not within the powers of the REC to approve this deviation. The REC considered the issue and offers the following comments/advice:

If the participants were not expressly asked permission for their interviews to be audio recorded, it is suggested that the PI contact them to inform them that this was done, that no breach of confidentiality has occurred regarding the data, that the audio-recordings have been transcribed and are safely stored. They should also be informed that the data has been reported on in the doctoral dissertation, but before publication thereof (also on the Stellenbosch University Institutional Repository), the data will be anonymised. The REC is of the opinion that the above steps will remedy the situation. However, since the REC cannot give post hoc permission for the change in methodology, the PI and/or his supervisor must request the Faculty in which the study was done to approve the deviation and confirm that the mitigating steps are taken.

Kind regards

Ms Clarissa Graham | MA International Studies, PG Dip Social Science Methods

Coordinator: Research Ethics (Social, Behavioural and Education Research) | Koördineerder: Navorsingsetiek (Sosiale, Gedrags- en Onderwys Navorsing)

Division for Research Development | Afdeling vir Navorsingsontwikkeling

e: cgraham@sun.ac.za | **t:** +27 21 808 9183 | **a:** RW Wilcocks building, Ryneveld Street

UNIVERSITEIT
IYUNIVESITHI
STELLENBOSCH
UNIVERSITY

Afdeling / Afdeling
NAVORSINGSONTWIKKELING
RESEARCH DEVELOPMENT

APPLICATION DEFERRED
REC: SBER - Protocol Deviation form

10 March 2020

Project number: REC-2020-0271

Project title: Chaplains as transformational restorative justice agents, within the contextual framework of the Department of Correctional Services. (An empirical conceptual study regarding chaplains .

Dear Rev Josef Jonkers

Your REC: SBER - Protocol Deviation form received on 17 February 2020 was reviewed by the REC: Humanities.

The committee identified a number of concerns with the submission. Please respond to below list of modification(s) and/or provide additional information about the project.

How to respond:

Make all require modifications to the electronic form as well as to update any supporting documents that will be affected by these modifications. Please also attach a letter of response addressed to the REC: Humanities in **Section 9: Additional Information/documents**.

Since this research was already done, it is not within the powers of the REC to approve this deviation. The REC considered the issue and offers the following comments/advice:

If the participants were not expressly asked permission for their interviews to be audio recorded, it is suggested that the PI contact them to inform them that this was done, that no breach of confidentiality has occurred regarding the data, that the audio-recordings have been transcribed and are safely stored. They should also be informed that the data has been reported on in the doctoral dissertation, but before publication thereof (also on the Stellenbosch University Institutional Repository), the data will be anonymised. The REC is of the opinion that the above steps will remedy the situation. However, since the REC cannot give post hoc permission for the change in methodology, the PI and/or his supervisor must request the Faculty in which the study was done to approve the deviation and confirm that the mitigating steps are taken.

To revise your application for resubmission, click here: <https://applyethics.sun.ac.za/Project/Index/23471>

The REC has determined that your response to these concerns will be reviewed at a convened REC meeting. Based on your response, the REC has the prerogative and authority to ask further questions, seek additional information, and require further modifications.

Please note that the application for approval and registration of this project would be cancelled automatically if no feedback is received within **6 (SIX) months** of the date of this letter.

If you have any questions, please contact the REC office at cgraham@sun.ac.za.

Sincerely,

Clarissa Graham

REC Coordinator: Research Ethics Committee: Human Research (Humanities)

National Health Research Ethics Committee (NHREC) registration number: REC-050411-032.

The Research Ethics Committee: Humanities complies with the SA National Health Act No.61 2003 as it pertains to health research. In addition, this committee abides by the ethical norms and principles for research established by the Declaration of Helsinki (2013) and the Department of Health Guidelines for Ethical Research: Principles Structures and Processes (2nd Ed.) 2015. Annually a number of projects may be selected randomly for an external audit.

Jonkers, Joseph

From: Simon, DX, Prof [dsimon@sun.ac.za] <dsimon@sun.ac.za>
Sent: 18 May 2020 03:36 PM
To: Jonkers, Joseph
Subject: RE: Rev Joseph Jonkers

Dear Rev Jonkers

I hope that you are well. That Faculty Committee / Board has approved the request regarding the ethical issue you applied for. I'm sure you need a letter from the chair of the research committee, Prof Hansen. What else do you need in order to fill in the form of the central ethical committee.

Also, send me the chapters you have completed by 1 June 2020.05.18

Take note of the following links to the referencing from SU university:

<http://libguides.sun.ac.za/c.php?g=742962&p=5316902#s-lg-box-wrapper-19741805>

<http://libguides.sun.ac.za/c.php?g=742962&p=5316902#s-lg-box-wrapper-19741805>

<http://libguides.sun.ac.za/c.php?g=742962&p=5316902#s-lg-box-wrapper-22493774>

Regards,

Xolile Simon

From: Jonkers, Joseph <Joseph.Jonkers@dcs.gov.za>
Sent: Wednesday, 29 April 2020 11:11
To: Simon, DX, Prof [dsimon@sun.ac.za] <dsimon@sun.ac.za>
Subject: RE: Rev Joseph Jonkers

CAUTION: This email originated from outside of the University. Do not click links or open attachments unless you recognize the sender and know the content is safe.

Dankie prof

From: Simon, DX, Prof [dsimon@sun.ac.za] [<mailto:dsimon@sun.ac.za>]
Sent: 29 April 2020 10:50 AM
To: Jonkers, Joseph
Subject: RE: Rev Joseph Jonkers

Ok, gebruik maar nog die ekstra tyd. Ek sal eers in die week van 14 Mei kan begin werk aan jou hoofstukke.

Groete,
Xolile

From: Jonkers, Joseph <Joseph.Jonkers@dcs.gov.za>
Sent: Wednesday, 29 April 2020 10:17

AANHANGESEL (B)

UNIVERSITEIT•STELLENBOSCH•UNIVERSITY
jou kennisvennoot • your knowledge partner

STELLENBOSCH UNIVERSITY CONSENT TO PARTICIPATE IN RESEARCH

You are invited to take part in a study conducted by JOSEPH JONKERS, from the FACULTY THEOLOGY, DEPARTMENT OF PRACTICAL THEOLOGY AND MISSIOLOGY at Stellenbosch University. You were approached as a possible participant because YOU ARE EMPLOYED AS A CHAPLAIN WITHIN THE DEPARTMENT OF CORRECTIONAL SERVICES.

1. PURPOSE OF THE STUDY

IS TO EXAMINE AND EVALUATE CORRECTIONAL CHAPLAINS AS TRANSFORMATIONAL RESTORATIVE JUSTICE AGENTS WITHIN THE CONTEXTUAL FRAMEWORK OF THE DEPARTMENT OF CORRECTIONAL SERVICES.

2. WHAT WILL BE ASKED OF ME?

If you agree to take part in this study, you will be asked to SIGN a CONSENT FORM AND THEREAFTER FORM PART OF AN REALISTIC THEORY DRIVEN INTERVIEW SCHEDULE OR a MIX-METHODOLOGICAL (QUANTITATIVE AND QUALITATIVE) RESEARCHES. IT WILL BE REQUESTED FROM THE RESPONDENTS TO COMPLETE TWO QUESTIONNAIRES. A REALISTIC THEORY INTERVIEW LOGIC GUIDE WILL BE USE FOR BOTH THE QUANTITATIVE- AND THE QUALITATIVE QUESTIONS. LOGIC INTERVIEW GUIDE 1 FOR EXAMPLE WILL CONTAIN THE QUANTITATIVE INFORMATION QUESTIONS AND LOGIC INTERVIEW GUIDE 2 WILL CONTAIN THE QUALITATIVE INFORMATION QUESTIONS. THE ESTIMATED LENGTH OF THESE INTERVIEWS WILL BE AN HOUR. THESE ACTIVITIES WILL TAKE PLACE WITHIN THE CONTEXT OF THE DEPARTMENT OF CORRECTIONAL SERVICES, NAMELY THE MANAGEMENT AREAS AND OFFICES OF THE RESEARCH SAMPLES.

THE RESEARCHER WILL PROVIDE EACH RESEARCH RESPONDENT WITH A COPY OF THE CLEARANCE AND APPROVAL LETTER FROM BOTH THE DEPARTMENT OF CORRECTIONAL SERVICES RESEARCH UNIT AND THE ETHICAL COMMITTEE OF THE UNIVERSITY OF STELLENBOSCH.

3. POSSIBLE RISKS AND DISCOMFORTS

THE RESEARCHER DO NOT FORESEE ANY RISK, DISCOMFORTS AND INCONVENIENCES TOWARDS THE RESEARCH RESPONDENTS.

4. POSSIBLE BENEFITS TO PARTICIPANTS AND/OR TO THE SOCIETY

PARTICIPANTS TAKING PART IN THIS RESEARCH CLEARLY MUST UNDERSTAND THAT THROUGH PARTICIPATING WITHIN THIS RESEARCH MODEL THERE WILL NOT BE ANY FINANCIAL COMPENSATION OR FUTURE PROMOTION.

5. PAYMENT FOR PARTICIPATION

NONE (AS STATED WITHIN POINT 4)

6. PROTECTION OF YOUR INFORMATION, CONFIDENTIALITY AND IDENTITY

Any information you share with the Reseracher during this study and, that could possibly identify you as a participant will be protected. This will be done by STATISTICAL CODES SUCH AS **MI** AND **FI**. **MI FOR MALE CORRECTIONAL CHAPLAINS AND FI FOR FEMALE CORRECTIONAL CHAPLAINS.** OWNLY THE GENDER IS REQUIRED FROM the LOGIC GUIDE 1.

ALL THE COLLECTED DATA THROUGH THE THEORY-DRIVEN INTERVIEW PROCESS WILL REMAIN CONFIDENTIAL AND WILL ONLY BE DISCLOSED WITH THE PERMISSION OF ALL RESEARCH PARTICIPANTS AS REQUIRED BY LAW. (THE RESEARCHER WILL MAKE USE OF AUDIO-RECORDED)

THE RESULT OF THIS RESEARCH WILL BE PROVIDED TO STELLENBOSCH UNIVERSITY AND THE RESEARCH DIVISION OF THE DEPARTMENT OF CORRECTIONAL SERVICES, IN the FORM OF THIS THESIS.

IF THE RESULTS OF THIS RESEARCH ARE PUBLISHED, NO DETAILES THAT MIGHT BE CONNECTED TO THE PARTICIPANTS WILL BE RELEASED.

ALL THE DATA THAT WILL BE COLLECTED THROUGH THIS RESEARCH WILL BE KEPT IN A LOCKABLE CABINET IN THE OFFICE OF THE RESEARCHER. ONLY THE RESEARCHER WILL HAVE ACCESS TO THIS DATA DURING THE SUDY.

7. PARTICIPATION AND WITHDRAWAL

You can choose whether to be in this study or not. If you agree to take part in this study, you may withdraw at any time without any consequence. IN CASE ANY PARTICIPANTS DECIDE TO WITHDRAW FROM THIS STUDY, THE INFORMATION/DATA COLLECTED WILL NOT BE USED WITHIN THE RESEARCH FINDINGS. IF YOU DECIDE TO PARTICIPATE WITHIN THIS STUDY YOU MAY ALSO REFUSE TO ANSWER ANY QUESTIONS YOU DON'T WANT TO ANSWER AND STILL REMAIN PART OF THIS STUDY. The Researcher may withdraw you from this study if MEDICAL CONDITION AND UNFORSEEN CIRCUMSTANCES ARISE.

8. RESEARCHERS' CONTACT INFORMATION

If you have any questions or concerns about this study, please feel free to contact JOSEF JONKERS (PRINCIPLE RESEARCHER) at VOORBERG CORRECTIONAL CENTRE, PRIVATE BAG x 2, PORTERVILLE 6810 AT THE FOLLOWING CONTACTS DETAILS: 022 931 8182 (T), 022 931 3039 (F) OR EMAIL ADDRESS Joseph Jonkers@dcs.gov.za and/or the supervisor PROF. D. X. SIMON at 171 DORP STREET, STELLENBOSCH, 7600 AT THE FOLLOWING CONTACTS DETAILS: EMAIL ADDRESS dsimon@sun.ac.za OR 021 8083636, 084 480 0910

9. RIGHTS OF RESEARCH PARTICIPANTS

You may withdraw your consent at any time and discontinue participation without penalty. You are not waiving any legal claims, rights or remedies because of your participation in this research study. If you have questions regarding your rights as a research participant, contact Ms Maléne Fouché [mfouche@sun.ac.za; 021 808 4622] at the Division for Research Development.

DECLARATION OF CONSENT BY THE PARTICIPANT

As the participant I confirm that:

- I have read the above information and it is written in a language that I am comfortable with.
- I have had a chance to ask questions and all my questions have been answered.
- All issues related to privacy, and the confidentiality and use of the information I provide, have been explained.

By signing below, I _____ (*name of participant*) agree to take part in this research study, as conducted by JOSEF JONKERS AS THE PRINCIPAL RESEARCHER.

Signature of Participant

Date

DECLARATION BY THE PRINCIPAL INVESTIGATOR

As the **principal investigator**, I hereby declare that the information contained in this document has been thoroughly explained to the participant. I also declare that the participant has been encouraged (and has been given ample time) to ask any questions. In addition I would like to select the following option:

	The conversation with the participant was conducted in a language in which the participant is fluent.

	The conversation with the participant was conducted with the assistance of a translator (who has signed a non-disclosure agreement), and this "Consent Form" is available to the participant in a language in which the participant is fluent.

Signature of Principal Researcher

Date

AANHANGESEL (C)**Interview schedule:**

Research population: 37 Correctional Chaplains of which 13 Correctional Chaplains will be interviewed.

The 13 Correctional Chaplains will form the Research Respondents and are from 3 different Provinces namely; Western Cape, Northern Cape and Free State Provinces.

<u>Free State Province and Northern Cape Region:</u>
Research respondents will be interviewed from 02 May 2018.
<u>Gauteng Region:</u>
Research respondents will be interviewed from 08 -10 May 201.
<u>Western Cape Region:</u>
Research respondents will be interviewed from 29 May- 07 July 2018.

The researcher will request the Regional Coordinators Development and Care to arrange for the Correctional Chaplains of both Northern Cape and Free State Province to meet him at the Regional Offices of the respective provinces. This might alleviate a lot of travelling challenges for both the Researcher and the Research Respondents.

AANHANGSEL (D)

UNIVERSITEIT • STELLENBOSCH • UNIVERSITY
jou kennisvenoot • your knowledge partner

Logic Guide 1:

Quantitative Information: Biographical Information

Region: _____

Management Area: _____

1. Gender:

Male

Female

2. Which faith/religion denomination do you represent?

3. What is your current Theological qualifications?

4. How long have you been obtaining the position of a Correctional Chaplain?

UNIVERSITEIT • STELLENBOSCH • UNIVERSITY
 jou kennisvennoot • your knowledge partner

Logic guide 2:

Qualitative Questions

Region: _____

Management Area: _____

1. Could you explain in your own words *how* Correctional Chaplains can be transformed to Restorative Justice Agents?

2. *What* should happen so that Correctional Chaplains can become Restorative Justice Transformational Agents?

3. What difficulties do you experience as Correctional Chaplains between the current Restorative Justice Program and the Spiritual Care Programs, if any?

{Question 1-3: Exploring the Context by using the verb transform and transformation as the process that follows }
 The intension of the introduction is to get them talking.

_____ _____ 4. In your view, what characteristic does a Correctional Chaplain need to embody in order to become Restorative Justice Transformational Agents? _____ _____ _____ 5. There seems to be external factors that are affecting Correctional Chaplains to portray characteristics of Transformational Agents? What are these, in your opinion? _____ _____ _____ 6. What do you think, what changes need to be made in order for Correctional Chaplains to become effective Restorative Justive Transformational Agents, if any? _____ _____ _____ 7. What mechanisms/resources do you use to assist offenders on/with their rehabilitation path in order to reintegrate [outcome] them back into the society? _____ _____ _____	{Question 4-5: Looking at Mechanisms leading to transformational agency: the focus here is place on the process of transformation that deals with the change character, with the intention to improve correctional chaplains. {Question 6-7: Unintended Outcomes} This will involve the decision and policy maker.

AANHANGSEL (E)**FI 1 Chaplain****Speaker Key:**

IV Interviewer

FI Female Interviewee

IV Today is the 5th of July 2017, and I am going to conduct a face to face interview for my PhD research with Chaplain (FI 1), situated Correctional Centre, or, thank you for availing your time and being willing to be part of this research.

00:00:35

For the purpose of this research, I just need to give some background on the consent document. Within the consent document, the purpose of the study was mentioned, and I would just like to read the purpose of the study, because this is going to form part of the whole contextual analysis of our questionnaire.

The purpose of the study is to examine and to evaluate correctional chaplains as transformational restorative justice agents within the contextual framework of the Department of Correctional Services. This research is research based on realistiese theory driven interview, realistiese theory driven methodology, and within the data analysis and the data collection, we focus on realistiese theory driven interviews as a method of gathering all the data.

For me it is important just to mention that this interview from your side and the research participants is voluntary, and within any stage within this interview, you can decide to stop, and request that we do not continue with it, if there is any uncomfortabilities [sic] during the process.

00:01:56

I would like you just to look at the consent document. I know that you have already read through the consent document and already filled in the necessary details. However, the consent document just needs to be signed by you during this interview session. I think you have signed it there, so let me just as the principal investigator then sign it.

I need to make mention of the fact that this theory driven approach is a fairly new research approach that we use within the field of Missiology or Religious Studies or Religious Science, and it's a combination of the Empirical Research within the Theology, with the social research as realistiese approach towards Research. Therefore, the focus of the logic guide one, if I can just explain logic guide is

basically your biological information, what we call the quantitative information, your name, management area, male, female, gender, and from which religious denomination you are.

00:03:22

The qualifications here are also important, because when we analyse all the quantitative data, we get an idea of the qualifications of the different chaplains. The length of service is also important for us, in this regard. We are going to focus basically on logic guide two. Now, logic guide two is developed within this theory, realistiese theory driven approach. You will see in the right corner, I have developed the questions in the form of the context, and then the mechanisms are on page two, from question number four, and then the outcomes.

Now, this is what we call features of a realistiese theory approach. We call it a Cenal, and therefore when we develop as realistieses, researchers develop questionnaires or questions, it has to reflect then these features of context, mechanisms as well as outcomes.

So this is the important thing because the questions have been developed in such a way that you as a research respondent share your experience as a correctional chaplain within your management area, with the researcher, in such a way that this experience forms basically the theory, what we call a ground theory, and then that ground theory will be tested academic theory, and then a new theory will be developed by the researcher, to prove whether the hypothesis of this research is true, valid or not valid.

00:05:19

So, let us start with logic guide two, and then the first question focusses on the context of your situation and your work, and let me read it quickly. Could you explain in your own words how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents?

FI I think chaplains can be witnesses, the bearers of forgiveness, reconciliation and restoration of our own life experiences and also in our work as Ministers with people from our own churches and our communities. Chaplains should be instruments of peace and reconciliation in order for others to reach out to one another despite race, colour, language, culture, and also in helping to resolve pain and anger, and to help to restore broken relationships between the offender, the victims and their families.

Chaplains can also in their work on a daily basis continue to invest to heal the wounds of crime, and to serve also our people in our country by assisting and coordinating our restorative justice programs that we have in our correctional services on a weekly and monthly basis.

IV You have made mention of the factors of forgiveness, instruments of peace, within this specific context as a correctional chaplain. Would you then say that those elements form part of the whole theology of agency, or transformational agency,

or what would you say in your own experience? Why do you focus on these elements as a contextual element of being a chaplain?

00:07:28

FI I would say to make our own rehabilitation process easier and smoother, I think it is important for us to have those concepts or those areas that we work in, to help the offender to understand peace and also forgiveness, and also reconciliation.

IV You refer to offenders. What about the multi, contextual multidisciplinary environment that you find yourself within, with social workers, psychologists, teachers? How do you then, within that context, live out this chaplain transformational restorative justice agent?

FI We are called the development and care component. So it consists of social workers, teachers, chaplains, and even healthcare. So, we are basically working in a team when it comes to the rendering of these important programs, like RJ, restorative justice. So whenever we do say for instance a 17 hour session with inmates, all of us are involved, and even the correction side of DCS are involved. So all of them are bind in with this approach of RJ.

00:08:59

IV When we look at question number three, what difficulties do you experience as a correctional chaplain between the restorative justice program as a spiritual program, restorative justice the program, the current restorative justice program? I think from our context it's the correctional program and there is a spiritual care program. Are there any difficulties from your side as a correctional chaplain between these two programs that you might experience?

FI Currently the program is divided between corrections, and say development and care. In my management area, specifically, it is working very well because all role players are on-board. So we work as a multidisciplinary team. In the past, it wasn't together as such. It was only a spiritual care program, but since we need all the role players, because the inmate is for eight hours under the custody of the correctional side.

So it's actually a bonus for us to work together with corrections, because they know the inmate much better than we do, when we just come in to have programs. So therefore, I think it's very important that we actually share this program with spiritual care coming with all these values and norms, and all these concepts of peace and reconciliation and forgiveness, and I think in taking hands with corrections, we are really trying to make a success.

Because in the end, the inmate has to go back to the sentence where the correctional officials will work with them, and to monitor them and to evaluate them and see if this program really had an impact on them and their rehabilitation.

IV Given that background, would you then say it would be best to develop one program instead of having a spiritual care restorative justice program and a correctional restorative justice program? Wouldn't it be best then to just develop

one program that will address both the spiritual needs as well as the correctional needs in terms of behaviour change within the offender?

00:11:38

FI Yes, I think we as spiritual care are very clear on our belief system and our moral degeneration background of programs that we also render to the inmate. I think we can just influence maybe each other, but I think we can work as one team. But there must be a definite direction also to say that you need to be spiritually uplifted, or you need to be spiritually informed to understand the concept of peace, for instance, and also when it comes say for instance to the Moslem faith, the Moslems need to understand what their faith, or what the Koran is saying about reconciliation and forgiveness.

IV The whole theology of restorative justice.

FI Yes, definitely.

IV Thank you chaplain for all these experiences and theory experience answers. We have focussed on the context, the C of the theory driven, realistiese theory driven process. Now we are going to move onto the M that we call mechanisms, and the following questions lead the way into what mechanisms within this theory, realistiese theory driven approach we use as realistiese researchers.

Therefore, when we look at question number four, question number four is actually the leading question within to this mechanism, the M part of the CEMO. In your view, you will hear again this 'in your view', because your experience and the theory that you bring with your experience forms an important role within this realistiese research approach. In your view, what characteristics does a correctional chaplain need to embody in order to become a restorative justice transformational agent?

00:13:56

FI I think we need to have an openness about our situation, not only in our centres, but also in our country, where people are still struggling with certain issues when it comes to forgiveness and also since we are a more violence community. So, we need to be open, open about what is happening around us, and then definitely integrity, and then having a passion for what we are doing.

Then also networking, we need to network with the community, because we can't work without our service providers and our volunteers from the community. I would say those people are actually the people who know these inmates that we have in our correctional centres because they are from the community. So, I think chaplains really have to have a balanced approach, and a very informed view and perspective.

IV Yes, of both worlds, the prison world and the normal societal world.

FI Yes.

00:15:18

IV It reminds me now of one article of chaplains within the British correctional system where the author said that being a chaplain you have to have one foot within the prison context and the other foot within societal and where the church is situated in that context.

FI Yes.

IV Question number five, there seems to be external factors that are affecting correctional chaplains to portray characteristics of transformational agents. If there are any, what are they in your opinion?

FI I think as I mentioned already, there needs to be good cooperation between role players and the multidisciplinary team. Then as you know maybe, we also are working with the VOD, the victim offender dialogue and the victim offender mediation. So currently we have VOD and VOM committees at our centres, and they are very active and functioning, also to assist with engaging with victims themselves and families of victims.

So, we are also busy with that process. So if ever there is a need or request from either the victim or the offender, then we try to prepare the offender inside and then the victim must be prepared with the social worker outside, or any support system outside, in order for them to come together and to talk about what happened during the crime itself. Does that answer the question?

00:17:12

IV Yes. I'm must facilitating your experience here. I would like to move onto the last feature of this characteristic of this realistiese theory driven approach. Remember, I have talked about the CEMO, the C we have done with the context, we have dealt with the mechanisms, the M, and are we going to deal with the O, the outcomes. Therefore again this leading question with into the outcomes of this approach, it's question number six. What do you think what changes need to be made in order for correctional chaplains to become effective restorative justice transformational agents, if there's any. What changes need to be made?

FI I think it's important for all role players to buy-in on this restorative justice program, even our top management, our security personnel, and all role players need to buy-in and need to incorporate. Then I'm also just thinking about the justice system outside. I think it will be good if we could really work together, when the inmate is sentenced, then we know exactly what the crime was, and I think the justice sector must also buy-in on this whole approach of restorative justice.

IV Within your current functioning as a correctional chaplain, is there perhaps any need for changing the whole spiritual care program into a directorate, or do you think that it is okay to have such a valuable contribution to change and rehabilitation under a program of development and care?

00:19:28

FI I think as development and care, we will definitely manage to have this program amongst us, because I think a few years ago it started with spiritual care, and I

think for more than ten years, we as chaplains in spiritual care were the only say role players within DCS who was presenting this program on a weekly basis, and who was having other projects relating to this program. But things have changed, and so we are now part of a bigger team. But as I have said, as chaplains of DCS, we will be able to manage this also very well.

IV Just looking to the last question of logic guide two, what mechanisms or resources do you use to assist offenders on or with their rehabilitation path in order to reintegrate them? Again the issue of reintegration within this approach forms one of the outcomes of this research, and within restorative justice itself, that will help the offenders to move back into the society where they come from.

FI As I have mentioned, the justice cluster, also to engage more DCS on rehabilitation and the reintegration process, and then also own churches of inmates should be involved to assist with their behaviour when they are reintegrated in the communities again.

00:21:16

I think some inmates believe that RJ is the program and if they do this program, then the doors will open for them. But we always tell them that RJ is one of the other rehabilitation programs. So that's why like for instance some of them don't really have a spiritual foundation. So that's why sometimes we will also let them do other programs just to build their spirituality.

IV Maybe it's good if we have an RJ that is based on the theological foundation of restorative justice, you know, the theology, and you have a restorative justice program that is informed by social science and the psychology and the work, the sociology. Maybe it's a good thing, but at this point in time we don't really know why these two can't merge into one more effective program.

FI More comprehensive treatment.

IV Yes, and that that program can at least be managed, and where the chaplains play such an enormous role into the whole issue of bringing the change within those who attend these programs you know, or specifically this program?

FI Can I just mention, as chaplains now we are having a new program. It's not really new, but we call it communities of reconciliation and grace. So it's a project that all of us have to pilot, and chaplains basically have to go out to the community and to churches and to fraternals and to sell this concept of for them to be communities and churches of reconciliation and grace.

We call it CORAG, and also to assist us even from the beginning when say for instance an offender can't pay his bail, that the community closest to that inmate can maybe say help to pay say R300 or R500 for that inmate just to stay out of prison, because once the inmate is in the system prison, then you know, they are doing other crimes, and it can go up to a medium or a maximum. So we are actually asking churches and the community to help us.

00:23:57

- IV To play a more informed role within the correctional system since the offender is coming from court.
- FI Yes, is coming from court, and also to take our hand.
- IV But in the development of this program, what was the role of the chaplains when they developed this project?
- FI We as chaplains actually have to network and to liaise with say Brandvlei area. So it is my job and my responsibility to go out and to work very closely with all the churches and the fraternals.
- IV Yes, within the management area.
- FI Yes, for them to take a great responsibility for these inmates who are incarcerated here.
- IV Chaplain, thank you so much. We have come to the end of this interview, and I just want to say again thank you for the conversation and thank you for just forming part of this research. The information that you have given me will be kept confidential, and only on request of the Department, it will then be made available for the Department.

00:25:10

I don't know at this stage what the interest of the Department is in terms of getting the information, but that we will only see at a later stage, if the director then asks for the questionnaires and so on. But thank you again for your time. It is really appreciated, and yes.

FI It was a pleasure. Thank you, Reverend Jonkers, and best wishes with your studies.

IV Thank you so much.

[End of sound file 00:25:42]

AANHANGSEL (D)**MI 1 Chaplain****Speaker Key:**

IV Interviewer

MI Male Interviewee

IV This is my first interview with Chaplain MI 1. Today's date is the 10th of May 2018, and we are about to start with this conversation about the topic on hand, the research topic, on correctional chaplains as transformational restorative justice within the contextual framework of the Department of Correctional Services. Chaplain, thank you for your time, and thank you for availing yourself to form part of this thesis in terms of the data gathering in terms of the form of this interview.

00:00:55

This interview will basically be a conversation around the questionnaires and the answers that you have completed as chaplains with in the region. Therefore, I would just give some focus areas and identify some focus areas of the thesis. The thesis is, as I have mentioned, in terms of the topic, an evaluative study on correctional chaplains to see whether and evaluate whether they are, can be seen as transformational restorative justice agents.

With that in mind, I am following a research approach that we call a realistieseic research approach, and within the realistieseic research approach, we are looking at three basic features when we develop questionnaires to gather the date. The first feature is what is the context of the chaplains in which they find themselves, what mechanisms help them to unlock these contexts so that they can become effective restorative justice or transformational agents, and if we identified some mechanisms and we have identified challenges, how will those mechanisms help you to reach your outcome at the end of the day.

00:02:17

So, within those three features, I have developed then the questionnaires, and the questionnaire logic guide one is basically just the basic information of how long have you been a chaplain, what your qualifications are about, and in which church, religion or faith you belong to. Thank you again for completing the consent document, therefore you have given basically consent to the primary investigator, that's the researcher, so that we can continue with the process of this conversation.

As realistiese evaluators, we call it a conversation rather than an interview. So, I hope that you are relaxed, and that we can continue with the conversation, regarding the topic at hand.

00:03:06

MI Yes, I am.

IV We will mostly focus on logic guide two, and go through these questions on logic guide two, so that we can have the conversation around these questions. I must just say the following as part of the introduction, is that the research approach as from the perspective of a realistiese approach, or realistiese empirical research, we conduct these conversations as the primary source of data collection. Therefore, when we do this, the methodology and the philosophy of this research approach is that the theory or the research theory, is going to be tested through the experience of the research respondent.

Therefore, you have your own theory of being correctional chaplain versus transformation, versus restorative justice, the restorative justice agency, and listening to that theory of yours that has been built through experience, we then within this realistiese approach see and test the theory of the researcher.

Therefore, when we look at the first question, could you explain in your own words how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents, what comes to mind when you think of the two major terminologies in that question, the major terminologies, the transformation or transform, and restorative justice agents?

00:05:14

MI Thank you. What comes to my mind when we talk of transformation, transformation for me will mean enhancing or giving a new direction of something that you intend to transform. Of course, restorative justice will for me mean that we are measuring how best we can bring justice in more practical ways or sense, so that even the person that you are doing restorative justice with, can practically understand what justice are you referring to, and what does that justice mean to that particular person.

IV Okay, good. Thank you. So, you would then bring transformation directly in line with restorative justice.

MI Yes, yes. As I said, you know, when you try to enhance, you know, or align, re-align, you know, and which is transformation, trying to re-align if there was no alignment. You know, if there was no alignment, you are trying to re-align, you know, and using the tool of justice so that it becomes, the outcome becomes fair to this person that you are engaging with on restorative justice, and understand exactly what you mean by realigning.

[End of sound file 00:07:19]

[DS401331 starts]

IV Chaplain, looking at question number two of the questionnaire, is what should happen so that correctional chaplains can become restorative justice transformational agents in light of what we have just identified within question number one? What should happen basically to assist correctional chaplains to become these transformational missional agents within the paradigm of restorative justice?

00:00:39

MI Yes, I think, answering this the limitations that you have in terms of it might be a limitation on skills, question as a chaplain, one, you need to know your limits, resources that you might have. Upon looking at that, I think you then looking at the people that might assist you. You develop now role players who can assist me in this restorative justice.

In order to do that, for me the practical way will be to invite a person who has knowledge on restorative justice, to come and give like a workshop, you know, a workshop like what I did. What I did practically in this management area, I have requested somebody to come and give a workshop to my spiritual workers, together with SMDCs on restorative justice so that then we understand. The first thing is you need to understand what it means.

Then upon looking at that, you look at your context, where you find yourself, and how your context can accommodate the restorative justice in terms of the practical work, how do we go about making sure that restorative justice, especially as a transformation, takes place in your centre.

00:02:36

IV Is there any difficulties that you as a correctional chaplain experience between the two mainline approaches within restorative justice? In the Department we have the correctional restorative justice program versus the spiritual care program. Is there any difficulties that you experience between these two programs that are running simultaneously in the correctional context?

MI Yes, the challenge is especially when the two don't speak to each other, it becomes a challenge because you may find you are dealing with the same thing. Remember, sometimes you find the very two different people are dealing with one person, but now from a different perspective, and that might bring confusion to the person you are dealing with.

So hence I say, the two need to speak to each other about which angle, what is it that you are going to focus on or want to reach. This is what we want both to reach, but how would our approach be towards reaching that goal. So that even this person can feel if it's me who is starting whatever I will be teaching and learning about on restorative justice, when you come, the person can see the continuity and that at least these people are speaking the same language. It's only that they come from different angles.

[End of sound file 00:04:28]

[DS400332 starts]

IV Chaplain we are on question number four. In your view, what characteristics does a correctional chaplain need to embody in order to become a restorative justice transformational agent? What do you think, what should happen with correctional chaplains to portray this characteristic within your work and within this multidisciplinary context that you find yourself on a day to day basis? What should happen with correctional chaplains? Should there be a transformation within themselves to understand perhaps what this context requires of them, or what do you think?

00:00:54

MI I think for me, as a chaplain, you need to first, as I said earlier, understand. If you understand what restorative justice is and its aim, its goal that it wants to reach, and you embrace that, the way it is to a chaplain, one of the characteristics will be to be embrace with understanding. You then model your approach in dealing say with offenders in this instance to accommodate restorative justice, and making sure that it becomes also, they become aware, the offenders, that it is a transforming agent.

IV If you model the approach, what about the restorative justice elements of restorative justice theology such as compassion and justice? How would you then be a Minister in this difficult and complex context, and then would you be able to express the spiritual guide of compassion? Would you be able to do that?

MI Yes, it's a doable thing. It's a doable thing, as much as it's a challenge, it will of course, you will meet challenges along the way, but I think for me it's doable. I think what makes the challenge is the fact that particularly in DCS when we are looking at spirituality and security, we often allow the security side of things to cloud everything in correctional, in DCS, than to bring the spiritual or the theology of compassion, let alone that, to also just bring the element of spirituality to be recognised.

00:03:30

IV Some of your colleagues on this question mentioned portray love, become the person who is creating hope, and those elements together with compassion and justice is part of our moral being as Ministers, and Ministers as religion.

MI Yes, true.

IV Thank you, and I want to move on through the questionnaire. When we think about embracing this restorative justice theology through our approach of compassion and justice and showing love, you know, bringing hope to the hopeless, would you

then see that as some kind of mechanisms that will unlock this transformational character of correctional chaplains?

00:04:36

MI Yes, yes, I think so, it will. I am saying it will because remember, especially when you engage with most of the offenders, let me first take it from life in general. I always listen, I don't know, I haven't done in-depth research on it, but moving around and talking to people I have realised that, notice people who are social workers, psychologist, clergy people, if you look at their background, they are from, most of them dysfunctional families.

It's as if our head makes us want to build other people's lives so that it becomes better, and they should not go through what we have gone through. We all have kind of like this sad story to tell, you know. Now, I am referring to this question that you just posed. If you speak to offenders, you will realise that most of them, where they come from, they were not taken seriously. They were undermined, and whatever the crimes they have committed, most of them, it's based on the fact that I wanted to show them that I must be counted as well.

00:06:10

Whether rightly or wrongly, but when you give hope to that person, when you give love to that person, what you are doing, actually, you are igniting that which society has always suppressed from this person, as if it doesn't exist in this person's holistic humility, humanity. So, you are igniting that, and that becomes exciting for this person to realise oh Father, you are recognising me as a human being, and that I am capable. Whatever I am capable of, but I am just capable. That is a transformation. When a person starts thinking like that, wow, at least now I have got somebody who can listen to me without judging me.

[End of sound file 00:07:10]

[DS401333 starts]

IV Chaplain, in your mind, what external factors might a negative impact within this particular complex context that correctional chaplains won't be able to transform or to become transformational agents of restorative justice? Are there any of them within your day to day experience as a chaplain? Do you experience that?

MI Yes, there are things, especially remember, one of the things is that in the context in which as a chaplain we find ourselves within the DCS, you are not the only person who works with offenders. We have officials from correction, who, in inverted commas, they are trained to just humiliate the offender, you know, because they are not trained, they don't have training from the psychological side. Those kind of things are not part of their training.

00:01:15

Their training is how you count, how you lock, how you unlock, how you feed, how you sniff for dagga, cell phones and all those kinds of things. Remember, when you get those kind of things as a correctional official, you become frustrated because it's as if you are not doing your work. How did they come in, in the first place?

That on its own has got a negative impact on you. You know when you have a negative impact on you, you rub that negativity to other people that you work with. So, from that point of view, I am trying to give hope, love, this side, and here is an official who is so frustrated to find cell phones, as if he doesn't, you know, the supervisor is on his case. How did they come in, in the first place, if it's not you? Where were you? Now, our approach to the same offender is different, and on the same day, we can give that offender different mixed emotions.

00:02:31

IV Yes. Within this conversation we talked through the context, this particular very complex context of the work environment of the chaplains. We have talked about what mechanisms you use, to use as transformational agents, and now we come to this very particular feature of this particular research approach, the realistiese research approach, in terms of what will then be the outcomes. We are going to ponder upon two questions to determine your understanding of if you do this, if you apply this within this particular context, what will be the outcome.

That becomes also a very important part within this questionnaire, and therefore what do you think, what changes need to be made in order for correctional chaplains to become effective restorative justice transformation agents?

MI I think one of the things, we touched on it earlier, the building itself. You know, our buildings are not speaking to what we would like to achieve in the end. They are still prisons. That is one of the challenges. The second challenge to that will be of course how our spiritual workers and SMDCs, because those are the closest people to the offenders and who are dealing with offenders day to day. How they buy into restorative justice, and if they model their life as well when they come in here, to reflect also what they are talking about to offenders.

00:04:56

IV Okay, let's complete question five. We have talked about the negative contextual environment such as the correctional officials who are negative, and they have, I would like to call this, they have a corrective approach, you know, and that might have an influence also on the mind-set of the offenders, and where the chaplains have...

MI Sorry, you said officials have?

IV Officials have a negative context framework, we talked about the negative contextual framework in which officials are working. You made an example of they need to search for cell phones, they need to correct the offenders behaviour, while the chaplains work from a spiritual dimension, or spiritual angle, and it might just

confuse the offender to such an extent that the offender doesn't know how to respond even to the spiritual care program.

00:06:22

Then six, you referred to the old building structures. So it's like we want to have, we are following a rehabilitative model within a prison building structure, and that becomes a challenge. You also then afterwards made mention of the spiritual workers, how they need to buy into the restorative justice – I would rather say the restorative justice theology. You know, when we work with restorative justice as a theology, you work with these different elements of love and hope, compassionate justice, the restoration of people. So that in itself forms a very crucial understanding of the theology of restorative justice.

[End of sound file 00:07:27]

[DS401334 starts]

IV Chaplain, we have come to the end of this interview/conversation, as we call it, as realistiese researchers. Thank you again for your time, and thank you so much for making a valuable contribution to this research through this conversation. I really appreciate your insight, your experience and insofar that it also broadened my perspective, and giving me a closer look perhaps in terms of what the contextual understanding of your work is all about on a day to day basis. Thank you so much for your time again, and may God bless you.

MI Thank you, it's a pleasure.

[End of sound file 00:00:47]

AANHANGSEL (E)MI 2 ChaplainSpeaker Key:

IV Interviewer

MI Male Interviewee

IV This is going to be my third interview for the 9th of May 2018, and I am in the Modavie management area, and about to interview the chaplain MI 2 I would like him to introduce himself quickly for recording purposes before I proceed.

MI I am [unclear 00:00:29]. I am the chaplain MI 2.

IV Thank you chaplain, and thank you again for availing yourself and your time, your valuable time for the interview for the purpose of contributing to my research. I would like to give a small background of this particular research. This research is about examining and evaluating correction chaplains as transformation restorative justice agents within the contextual framework of the Department of Correctional Services within South Africa.

The research theory is basically to look at chaplains within the multidisciplinary context of DCS to see how correctional chaplains can use their position within a multidisciplinary context to influence other disciplines, to become first of all transformational agents, second of all, and help the other disciplines also to transform as restorative justice agents.

Therefore we are using a very particular research approach towards this research, and the research approach is a realistieseic empirical research approach. The focus within a realistieseic empirical research approach is that we have developed the questionnaires in such a way that it can focus on the three major features of realistieseic approach, insofar as you will see while you were completing logic guide two, the focus was to first get an understanding of your experience as a chaplain within this particular context.

So the issue of context becomes important within a realistieseic approach. Then the second feature is the issue of mechanisms, what mechanisms can help you to move into the transformational theology, into the theology even of restorative justice. The last feature is about the outcomes that we would like to receive at the end of such a research.

00:03:16

Thank you again for completing the consent document. The only thing that I think I need to focus on, on the consent document is point six, protecting your

information, confidentiality and identity. Again, I must reemphasise that all the data, the information that you will give through this conversation will be kept confidential, and will only be made available to the Department of Correctional Services and the University of Stellenbosch upon request. Thank you again for completing the consent document, completing logic guide one.

00:03:57

My intention in this conversation, in this interview, would be drawn to logic guide two, the qualitative information that is really needed to assist in analysing the primary data of this research. Therefore, when we look at question one of this logic guide two, the focus of this question one focusses on this realistiese theory approach in terms of the context. That is why, when the question was then developed, I want to get to understand through your experience the context of your work.

That's why the question is developed in such a way that you, in your own words as a correctional chaplain, how can you be transformed to restorative justice agents. Can you share with me your experience on this?

MI So, basically the question is around my experience in terms of what, RJ in the correctional context?

IV Yes, RJ in this context.

MI Well, as I told you earlier, I came in 2011, and what I discovered is that the approach of the Department has changed, you know, from being the Prisons Department, where punitive measures are taking place, and then there is, I would say there is transformation in terms of the approach, whereby rehab is more leaning towards restorative justice, whereby the programs are in place of rehabilitating offenders, be it in terms of the cognitive renewal of the mind, renewal of the heart, as well as the empowerment of the hands.

00:06:08

Basically it means changing of mind-set, the spiritual side or the soul, as well as the skill, which is the hands. So I would say that is my experience so far, that the approach of the Department is threefold. They are changing the mind-set of the offender so that there is an alternative to violence. Remember, they come in here as whatever, rapists, murderers, I'm sorry to use that, because there are other terms that can be used today.

But to change a mind-set from a person who is an offender and that person be a transformation agent and a law abiding citizen, as well as the heart to recover that consciousness within the offender, so that a person can feel the guilt maybe when you are about to do a crime, be it stealing, killing, whatever crime that you may do.

But over and above that, what I have realised is that the offenders, when they get out of the correctional centres or facilities, there is a problem. The primary problem we come across here is the issue of unemployment and poverty and all that.

00:07:36

So, most of them resort to crime, and then it's important that their hands are empowered. By hands, I mean the skill. A person is able to go out of the correctional facility with the skill, something that can bring bread on the table, to avoid a scenario whereby a person can come back to criminal activity. Lastly, RJ has emphasised the importance of including the victim. Hence you will see that now there are programs, I mean like your VODs.

There is even a TV program today whereby the victim is part of the rehabilitation process. Remember, the Department is no longer using punitive measures, punishment as a way of restoring justice within the country, but there is restorative justice now whereby there is also the inclusion of the victim whereby there can be a dialogue, closure for the victim, but also closure for the offender, so that the person is able to apologise and be able to go back to normal life.

So I would say in my experience, that is the approach that the Department is taking, which I think is working. It is just a matter of support and making sure that there is enough, I mean, there is a good environment to provide such a service.

IV What would you say in your experience, what difficulties do correctional chaplains experience between the current restorative justice program as a correctional program versus spiritual restorative justice interventions?

00:09:42

MI For me, I don't really think there are any difficulties, because as you know, I mean, spiritually reconciliation, restoration, rebirth, all these themes are a central part of the spiritual wellness of any person or any religion actually, be it you are a Moslem or an African traditionalist or whoever. But central to the doctrine or the dogma is the whole restoration and reconciliation.

So, I take it actually as our duty to make sure that there is restorative justice, the offender reconciles with the victim. I think that's one of the ways actually that can bring about justice in the country and reduce crime levels. So, I think it's just a question of aligning the programs and making sure that everybody benefits from the whole RJ process.

IV What mechanisms can maybe unlock a more effective approach towards correctional chaplains within the context?

MI Look, RJ is a very broad concept. It's a very broad concept. If the Department wants to see RJ unfolding and making an impact, I would say it should be a directorate on its own, so that we have got facilitators of VOD for instance, so that people can be trained in this field. I mean, if corrections is taken seriously and there is even a directorate or whatever, a chief directorate for corrections, so RJ, why can't there be? Why can't we hire people who will specifically deal with RJ, who will research on restorative justice, who will be trained on restorative justice processes.

00:12:00

It's not a new concept. I mean, in other countries it's practiced where there are victim offender dialogues, victim offender mediation and so forth. So, unfortunately what we have realised in our department is that it is shifting from time to time, and everybody like tries to avoid this responsibility from corrections to integration to spiritual care to social workers.

So, if we can have people who focus on that and then we support, of course the chaplains would always be there to give their support. I think something can, we can make inroads in terms of RJ.

IV If you were to think of possible outcomes that might lead to creating a system or environment where chaplains can freely be transformational agents, what would you say? What outcomes come to mind?

MI Look, obviously ultimately we want to see a free society. We want to see a peaceful society. We want our offenders, we wouldn't like to see a situation whereby offenders are coming back, as you know, but for that to be possible, I think if you say chaplains, or if you argue that chaplains are agents of restorative justice or transformation, then they need to be developed also in that regard, because this is, I would call it a specialised field.

00:13:52

It is over and above spiritual. It involves a number of things. So for chaplains to make impact, I would say it would be good if they can get some kind of training in RJ. At some point when VOD was introduced, there was going to be a program of facilitators that was done by the universities across the country. By then I was still in KZN, but unfortunately that was discontinued. I was thinking that if that is the case that people are developed in that regard, and maybe we even developed our own approach of RJ as DCS, you know, generate manuals that will deal with VOD, and we define, we generate our definition of restorative justice.

IV Contextually.

MI Yes, so that if somebody can ask, what is RJ in the correctional context, we can give them a manual, this is it, and this is how it fits in, in the structure. We have got, you know, spiritual care, I can tell you we have got policies of spiritual care, we have got... why can't we have, even develop a policy for that matter, on RJ. So that as a Department we can have a foundation, you know, a ground that when we define RJ, this is our approach, and the outcomes therefore. I mean, that will come into play.

00:15:25

IV Where do you position correctional chaplains within the multidisciplinary approach within the Department?

MI Well, the chaplains, I position them as specialists when it comes to spiritual care and special awareness. The chaplains are an integral part of the life of correctional services. Spiritual care plays such an important role, because I for one believe that

rehab is not complete until a person is spiritually empowered. Actually, to be specific, rehab is not complete until there is rebirth for instance.

By rebirth I don't mean a person should be a Christian, but rebirth, renewal of the heart, renewal of the soul. So, that's where spiritual care is positioned. That's where chaplains, that's their role, to make sure that in this rehab process, in this environment, they are visible and there is spiritual wellness. If it's a case with the members making sure that it is well with members, they can't be broken in spirit because the spirit is a driver.

You can imagine a situation where we work with people who are broken in spirit. What type of workforce do we have? If we have offenders who are broken in spirit, try and imagine the type of crimes, the type of gangs we will have. So spiritual care, actually is the integral part of our system. So, in a diverse environment of the multidisciplinary team, the spiritual care is there, the chaplains are there, and I have alluded to the role that they play.

00:17:08

IV Within that, maybe that complex multidisciplinary team, would you then say that the correctional chaplain should even in that context play a leading responsibility to unlock change with the other specialists for instance?

MI Yes, I think chaplains actually stand a chance to bring about radical change, whatever you want to call it, transformation. For instance, I will just give you a practical example. I'm a chaplain here, I am new. I've got a month and a few days, as I told you, but I've got a privilege to do morning devotions, and I've been doing morning devotions for the past what, now it's 2018, for the past 14 years, since I was a chaplain.

You know, the more I do the work, the more I realise actually how important the platform is, because it's not about preaching and speaking about the word, but it is a platform we can use to transform people's lives, to set the tone for the week, to change the mind-set, unpack the truth and guide people towards the right direction. What a privilege it is.

I mean, how many times do we get such? For instance, yesterday and today, I was able to talk to professionals at the centre, and every day I get an opportunity to talk to members here. So for me it's not just a routine, but it's a platform to bring about change in people's minds, hearts, influencing people towards the right direction.

00:19:06

So, I don't know whether maybe it's the same in terms of other environments, but where I am right now, I think the little opportunity that you will get, one gets, it should be used to unlock whatever that was locked before, to open doors and change mind-sets, and of course, with the hope that the Department will be aligned towards the right direction.

IV Chaplain, thank you so much. We have come to the end of this, I call it a conversation.

MI Yes, it is.

IV It's a very nice and fruitful conversation, and allowing me to enter also your context through these questions, and therefore thank you again. I have spoken to other responders earlier this morning that what I am trying to, intend to get, develop through this research, is to take the experience of the chaplains, create it into a theory, then place the theory within the spiritual care at head office, so that they can then develop it into a practice. That is very crucial when we do research through a realistiese empirical theoretical approach, you know.

That is why the conversation becomes so valuable in the end, because it is the data, it's information you are giving me through this conversation, it's information you are giving me through the questionnaires, and it becomes a vast source of information that we are definitely going to use to reach the goal of putting experience, develop it into theory, develop it into a practice, you know. I think, I hope that the Department in the end can really use this research. I will use it to get my PhD, and they can use it to do further development. But thank you again, and thank you again for availing yourself and availing your time for this.

MI I am glad.

[End of sound file 00:21:45]

AANHANGSEL (F)**MI 3 Chaplain****Speaker Key:**

IV Interviewer

MI Male Interviewee

IV Today is the 7th of July 2018. I find myself at, about to start with the interview. As a realistiese researcher, we call this a conversation, with Chaplain MI 3 [?] this morning. He is currently the chaplain ofGood Morning chaplain, and thank you for availing yourself just to form part of this research. Thank you for that, good morning.

MI Thank you for giving me the opportunity to add value, contribute, in essence.

00:00:56

IV Chaplain, if I can put it like that, I would just like to give background in terms of the purpose of the research, and I believe that you have read it in the consent document that you have also forwarded to me. The purpose is very simplistic. This study is just an examination and evaluation of correctional chaplains as transformational restorative justice agents within the contextual framework of Department of Correctional Services.

Therefore, when I do this study, when I'm conducting this study, the study is informed by a fairly new research approach, what we call a realistiese research approach. When I drew up this logic guide, the questionnaires, that are in the form of a logic guide, the questionnaires, both the qualitative and the quantitative data is informed by what we call, as realistiese researchers, the realistiese theory driven interview schedule, realistiese theory driven interview that is basically just a conversation that is based on your understanding of the topic, the researchers understanding, and how the researchers then develop their research theory.

We are about to test the researchers research theory through this conversation, whether there is any validity to declare this research theory a hypothesis or not. Therefore, this research is just to test the theory in relation or correlation with your understanding as you conduct your work as a chaplain on a day to day basis.

00:02:55

This interview of course is voluntary, according to the consent document, point number six, and the information that you are about to give through this conversation will be kept confidential, and will only be given to the Department on request of the Department and the University of Stellenbosch. Then the last thing

that I want to mention is that if in any case you decide to withdraw from this study even in the middle of this interview due to maybe discomfort about the questions that I am going to ask and we will discuss through the conversation, it's in your free will to do so. Remember, this is a voluntary process, you are not forced to go through the whole process. Chaplain, do you understand the consent document?

00:03:59

MI Yes, Mr Joseph, I understand it and I am comfortable with it.

IV Thank you so much. The consent, if we move to the consent or the logic guide, the logic guide one, it is basically just quantitative information, what we call biographical information, the region where we are, the management area, your gender, what faith or denomination do you represent, your qualifications and how long you are appointed in this position.

These questions, the answers to these questions will be analysed so that we can have a clear database in terms of the case respondents, where they are in terms of religion, whether they are Christian religion, whether they are Moslem religion, and how we compare that also with one another.

The logic guide two is actually the main questionnaire. I have made mention of, in the consent document, of the realistiese theory driven approach, and within the realistiese theory driven approach, there are about three focus areas that form the heartbeat of this approach. The one is, we call it the CEMO, C for context, the M for mechanisms, and the O for outcomes.

Therefore, these questions have been developed within the formulation of the CEMO, and I am about to start, the leading question is basically question one, that leads the process of the future of the realistiese approach in terms of a context, and therefore this question focusses on the context of your work and how you experience it within your work context. Question number one is could you explain in your own words how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents?

00:06:11

MI Reverend, for me at the moment, being as chaplain, my function/role is managing spiritual care services and programs in conjunction with my SMCs as first words. So at the moment, as correctional chaplain, I manage it. Going forward, I think to be a correctional chaplain as a transformative agent, the other part must be added, must be the Ministerial part, which at the moment is not there. It is ad hoc.

If I want to, I can do it, but it's not part and parcel of the rehabilitative approach I must manage. So the Ministerial role of the chaplain, if that part is added, it can play a very vital role to cut across. Then I can Minister to offenders, for which I am employed at the moment, but I miss them by managing the SMECs, by managing spiritual workers. I am not Ministering directly to the clients, which is the offenders.

00:07:28

IV So if you say the missionary task currently, you cannot fulfil that task due to the fact that you are managing these programs. So there is no real contact with offenders at this stage?

MI Correct, because at the moment, we get to the offenders as through the SMECs when there is request from the offenders to see the chaplain, or whether I want to have a service inside the centre with, but it's not part and parcel that the chaplain must render this service. Most of the work as a chaplain is administrative. So, I am administratively responsible to ensure that the programs are run, and allocate, and so much so that the chaplain even allocates assessors to different churches.

So in a sense I am giving responsibility to the spiritual workers in relation or the service providers, and the SMECs coordinate the service, and I must manage to see whether what I requested has been done.

IV So this transformational missional responsibility of a Pastor, of a Priest of a Reverend, that falls the basis of our calling, that is a challenge would you say, and that comes within the current work environment?

00:09:18

MI In the current context it can be said, because as a Pastor, as the Ministry, if you must, how can I explain it, my work space is from Monday till Friday, managing, but being a Pastor, being a Minister, I request once a month at least to Minister in this facility to offenders, as chaplain, just to give expression to the Ministry of the chaplain, just also just a voice, because in the context we give monthly praise, quarterly praise, where I diarise whose church is coming in when.

Now as a chaplain, I try to put it on a program to say well, this month I want to go to that chapter to Minister, not to administrate, not to manage, but to Minister the word. So, I must make it a plan. I can do it, but I don't have to do it, because I can be asked.

IV If you go and Minister, what precisely do you do now?

MI To Minister, I Minister the word of the Lord. It's a service.

IV Preaching?

MI I preach, I preach the word, I do an altar call in the local church, and then I also challenge them, if they want to see the chaplain after this Ministry, for that counselling. That's a one-on-one, because there are some issues that cannot be dealt with in a public forum, as a church. Also in our documents, we have personal interviews, which, the offender can say I am, yes, I have got my own church, or my own, by I want to speak to the chaplain, and then through that, we make a one-on-one.

So from the preaching there is also follow up, so to speak, in church terminology. There is the follow up, there's the counselling, because we get through, and I use this, the word I am basically on, is 7 Corinthians 5:17. If any man or any person is in Jesus, is a new creation.

00:11:42

So if I transform, not cognitive only, and I am giving you the service, but also through the Ministry, we also want to have transformation, not only rehabilitation, because rehabilitation is back to the former state, but transformation to bring a different person. That is the idea.

IV So, am I correct, or can we then say that being a Minister, being a Pastor, the transformation for change in the lives of offenders can only happen if we Minister to them, the aspects of preaching, through preaching, prayer, counselling, altar calling, studying the Bible? It can only be, in our understanding, it can only happen like that?

MI Yes, it should happen like that, because usually when I am dealing with them, I am dealing on tripartite, body, should and spirit. There is this dichotomy, and through the preaching, it unravels a lot, because even the elements. From a chaplain's perspective, although he has been sentenced, I cannot punish him, given the proper spiritual care as I am giving to somebody in the [unclear 00:13:11]. So, by Ministering, we Minister the elements, with communion.

Through Ministry we Minister with baptism, through Ministry we Minister even in marriage, because it's a human being. We are keeping him here, they may be in the image of God, but secondary, he is an offender. But first of all, for a Minister, I am dealing with image of God, I am dealing with the human being which God has created. From there onwards, now there is the cognitive, there is dedication.

00:13:51

IV The second question is basically the last question on the page, what difficulties do you experience as a correctional chaplain in the current restorative justice program, that is the correctional program, and the spiritual correctional program?

MI Reverend, at the moment, speaking from my management area, the restorative justice program of the Department, it is a correctional program, and whilst chaplaincy, spiritual care falls under development and care. So, at that level, the chaplain is not directly involved, but through spiritual care, we also find out but this is actually a direction in which we should go, and to spiritual care, we have this, we call it, restorative justice weeks, which is being rendered, not by the chaplain, but by a service provider.

At this moment we are using the whole prison, but it's then a spiritual care program, just to give spiritual care, or to be part and parcel. But because there are two different branches, we say let us then use our service providers who are doing it, to get through the restorative justice model that says you must admit you have done wrong, you must find out what you have done wrong, and try to bring solutions, but what next?

00:15:21

I think that through the, so there is a disjunction currently, but in doing so, also the current environment is not for restorative justice. It is retributive. You are sentenced, you are an offender, we keep you in safe custody.

IV For as long as we can [laughs].

MI But from day one, just for example because now if he comes in, the process, we have been asked, why does an offender who has got life, or maximum, do you want to do restorative justice, because it's not allowed. But if that is the normal, he is not going out, but if we deal with him, the restorative justice program is the model, then it must start from admission.

As he comes in today, we can begin to Minister already, whether he is going out in ten years, or whatever it may be. So the difficulty is if it's two different branches, it's two different entities, and you are being requested to become part. It is not part and parcel of my job description.

IV I want to lead us into the second feature within realistiese theory research, and the issue, the feature of mechanisms and therefore these mechanisms that are leading the transformational agency of a correctional chaplain. In your view, what characteristics does a correctional chaplain need to embody in order to become a restorative justice agent? That is on the second page, the first question on the second page.

00:17:14

MI Reverend, from a perspective, a correctional chaplain should first of all be people of integrity and morality, because we are dealing with offenders that somewhere have lost their moral compass, they have lost their values and morals. So to bring them on-board, and in order to rehabilitate them, reintegrate them, also transformation, I would say integrity and morality is one of the characteristics to be there.

Although they are sent to a correctional centre, they are going back to society. Now I cannot, therefore I teach morals and laws in the society, but I am not also advocating it with the inmate, just to make sure that when we do send out and use this transformative approach, we can be on the same page. The inmate also, what they have lost, their morals and norms, what society also has lost, we try to bring together and say well, this is the balance.

Although you are an inmate, society has written you off, but the church or the chaplaincy or the spiritual care or God, has not written you off. This is the moral compass back to who you are.

00:18:40

IV Okay, but now, the aspect of integrity and morality, how would you then apply that within the multidisciplinary context with social workers, with the psychologists, with the educators, and because you work with them, so how do you implement the understanding or the paradigm of integrity and morality within that multidisciplinary context?

MI I think be we, as our different divisions have different service level standards, but when we work in silos, it seems we are all different. But as a multidisciplinary team, I will not even say 'multi' disciplinary, because then it means I work in my own corner. I would rather prefer to say can't we work as an integrated disciplinary team, 'integrated'.

So, the crime is the offender, I work with him, in spiritual care. I don't know whether the social workers who also work with him, the psychologist, so at least I have got my spiritual standard, I have covered my spiritual care, these are my targets.

Without this consulting or working together, whether it's on a weekly basis or on a monthly basis, so at the end, only when there is a crisis, the chaplain, this offender is difficult, or the psychologist or the social worker. But it's not that working together on daily basis, or a weekly basis or a monthly basis as an interdisciplinary team, when you work together, it's in meetings. I am giving feedback, what is happening.

But it is only we are under care, the social workers, the chaplains, the psychologists, the nurses, the educationalists, we are in one meeting. So, it's where I, it's not a plan that we work together, this offender, I have got 500, but we can now check the same offender was with this chaplain for a year, I have worked on his morals and norms. The same offender, he went to school with [unclear 00:20:59]. This offender went to social issues to the social worker.

IV There are no complications.

MI It's not that each one, because [unclear 00:21:12]. The ideal would be, with the framework of a patient, this is a patient, this is a client, and whenever you think, if I work with my client, with a patient, so to speak, and I pick up the social issues, I have a liberty to refer. I have engaged with this offender, but he is complaining about family and so on. Then I can make a note on my referring, or he is [unclear 00:21:46]. But for now, I will just stay with the spiritual matter, simply because I am the spiritual carer.

IV So if we have this paradigm shift then from a multidisciplinary approach to a more integrated approach, we can then follow that moral that you have and that you would like to see happening within the context of your work.

00:22:08

MI Correct, and not only when I meet or must work with them, but it must be part and parcel from admission as part of our assessment, as part of our evaluation, as well as drawing up a sentence plan, this is how you work, because that advises. To work collectively in that regard, but at the moment...

IV Yes, I think then we have to reinvent the whole correctional system then. But there are good things that are running currently. if you look at the correctional sentence plan, if we can just adopt these things in to the correctional sentence plan, and not allow only the CRTS to develop the sentence plan, because that can form the basis of all these other good ideas, and then we holistically develop it further.

MI I think that's a good idea, that we have this, as you said, we have the ORP, the offender and we trace the path. As you just alluded to, we need the CRT and the CIOs, but the professionals that we deal with are sometimes not involved in that, as assessment of that. But it must start at admission, because then we brought in all these role players from day one. I think it can, because already we have got the basis.

00:23:34

IV Or just an introduction session, introduce the head of the centre should introduce the offender to all the role players, and the role players will form the panel that deals with the correctional sentence plan, that deals with all the other admission tasks then, you know. That is the ideal [laughs].

MI The realistiese theory [laughs].

IV Yes. We are about to derail a bit, but okay. The last question focusses on the O of the CEMO, the outcomes. Therefore, I am asking you the following question, what do you think, what changes need to be made in order for correctional chaplains to become active or more effective restorative justice transformational agents, if any?

MI As I have given feedback on the logic guide two, saying that any process of an offender should start with admission and orientation. For restorative justice to happen also, I would say it is the same. Then also at the centres, I think it must be driven, because in the centres, for me as chaplain, I am on the management team, I am not staff, so I am not in the centre. But centres are very vital to drive the process.

Then as an agent, I would like to see that restorative justice be made part of the sentence plans, and as part of the ORP as rehabilitative, this is what you can do, this is what it entails, and this is the role players, the roles and outcomes. From there yes, then at least they can decide [unclear 00:25:44]. Also, I would say that to be effective restorative justice agents, clear roles and responsibilities must be for internal and external, because if it is not there, we will have a situation, you do not step on my ground. You are care, I am corrections.

00:26:03

So, that kind of stuff, even us talking, but just because I am in a different directorate, I cannot do the RJ, I am a chaplain, I deal with spiritual care. So if in the end there are not clear roles and responsibilities, it can also make it sometimes a little bit challenging. Also very important, we must identify the right people, because in the correctional centre you have got ORP, there are case officers, there are security officers, but sometimes you just, because you grab, you smash and graduate [IV laughs].

At the end, who is available? We want a new [unclear 00:26:50] because we need to at least identify these people are in this line, they are there for restoration, but at the end of the day, in Afrikaans they say as ek 'n donkie het, ek gaan hom slaan, maar hy gaan nie water drink nie.

IV I have come across a very interesting thought or project, and a chaplain yesterday mentioned this, the Community of Grace and Reconciliation Project, that is in the process of developing, and the steering persons behind this the chaplaincy. Do you know about this project?

MI Yes, it's the CORAG program as it is called. This actually, as our data was saying, should define the chaplaincy. Because like you said, we speak about care programs, we speak about correctional programs, but there is nothing here per se, because we are a sub-directorate of development and care. But we want as spiritual care directorate from head office, they want to escalate and elevate this CORAG program.

00:28:06

The church has been given a mandate of reconciliation. So, through this process, because we work with fraternities, we work with faith and religious bodies, so at the moment it's in infant stage. We must implement it at our different management areas so we know about, but going forward, there are still discussions, because making the flagship, so to speak, spiritual care determines this is, your research, the restorative justice transformational, that's where we sit, because we come from the community, and we must as a spiritual care directorate and component, we must express, even to all offenders, we must express grace, mercy, restoration, reconciliation.

IV That is the core of missiology, and being sent to do A, B, C, D as representatives of God, as representatives of the church. Pastor, thank you so much. We have come to the end of this conversation. Thank you again for your time. I know it's Friday, and you would like to conclude the weeks' work, but thank you again. it is really, really appreciated.

MI Thank you Reverend Jonkers for the opportunity.

[End of sound file 00:29:30]

AANHANGSEL (G)**MI 4 Reverend****Speaker Key:**

IV Interviewer

RR Reverend

IV Good afternoon Reverend Thank you for availing your time to participate in this research, this PhD research of the primary investigator, Joseph Jonkers. I have sent, you were comfortable with the consent document. I think there are just two things from the consent document that I have to read through. It's basically, the purpose of this study is just to examine and evaluate the correctional chaplains as transformative restorative justice agents within the contextual framework of the Department of Correctional Services.

00:00:56

Point two, what will we ask from you? First, I have sent through the consent document, and that gives a brief explanation of the methodology that I'm going to follow within this research, the logic models, the logic guides that become important for the collecting of the quantitative as well as the qualitative information that I need for this research, and then the fourth thing is that participation within this research clearly must understand that participation within this research, it will not hold any financial compensation or future promotion. I don't know what's going to happen with that, in future review.

Then point six is a valuable point in terms of the protecting of information. The data that I will collect through the information given will be protected. The last paragraph, all the data that will be collected through this research will be kept in a lockable cabinet in the office of the researcher. This data will only be made available by request of the University of Stellenbosch and the Department of Correctional Services.

00:02:14

Thank you again for completing the consent form. For me, the primary information lies basically with logic guide number two, the qualitative information. The quantitative information, logic guide one is biological information that you shared with me, and that for me is important, and it is important because this will also be analysed, just to get a demographic understanding of the chaplain's qualifications,

when they were appointed, because the Directorate of Spiritual Care are looking at this research very closely.

As Reverend [?] mentioned, it's very unique research, because there was research done so far that deals directly with the work of chaplains within the Department of Correctional Services. Then logic guide two, I want to draw your attention to this, and I would like to just talk through your understanding of these questions.

00:03:28

Before we start with it, I just want to give a brief background in terms of this research. This research focusses on chaplains as transformational agents, or transformational restorative justice agents. There are two things that come to mind regarding the theory for this research. It's the issue of transformational agents and restorative justice agents.

There are different models within, on how chaplains conduct themselves within different correctional services abroad, and therefore, when I looked at that, I looked at the missional task of a chaplain within this context, within the context of a multiracial context, within the context of a multidisciplinary context. What comes to mind is the issue of, and I read an article about how chaplains operate in the UK, correctional services.

They are saying that they are a crucial part within that multidisciplinary circle, where they influence the other facilitators, the other professionals in such a way that rehabilitation and corrections makes sense from a holistic perspective. So the chaplain positioning to transform people's minds when they work with offenders, and in such a way that when you look at those transformational theologies and transformational aspects, the theological aspects such as compassion, justice, the issue of forgiveness, the issue of healing, the issue of change comes to mind.

00:05:37

Those are the backgrounds and the theologies within the bigger theology of restorative justice that I used to develop this theory, this research theory on chaplains within the South African correctional services context. Therefore, and I want you just to talk to me about the first question that I asked in logic guide two, and I'm going to read the question, could you explain in your own words how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents?

RR

Yes. Thank you for also affording me this opportunity, and I hope my participation will also assist, well, I wouldn't say a great deal, but the way it would in what you actually want to achieve with this research. Yes, my understanding of how we as chaplains can be part of this transformative process, as justice agents, I understand it firstly coming from official themselves firstly.

I will sight my own background and appointment date that I came into the system when DCS has moved from a punitive type of incarceration, and now into a rehabilitative type. My observation is that it has taken so long for old officials who were in that old dispensation to grasp and understand what the correctional

services, as it is now, wants to achieve. For that, I say we need to firstly rigorously till go back and assist those old ones to understand that we have moved from punitive type of incarceration into this rehabilitative one because it becomes an impediment for one to begin to operate as I come in as a chaplain who is appointed under DCS 111 Act of 1998.

00:08:26

So, that is the first thing, and my second point would be that they themselves, all officials need to understand and accept the process of transformation itself, that theirs is not only to play a role of ensuring the safety of offenders, but they themselves, as individuals reporting on duty, the way they portray themselves must start as a process of transformation, that when the offenders look at them, see the transformed person, than the one who was before.

Then the third part for us as chaplains to be part of the restorative process would really be that a serious resuscitation of offender rehabilitation path process be looked at. It is a wonderful process that has been crafted, but given the institutions that, the types of building that we have, it becomes, in most cases, not practical.

It was meant for us to be part of this team so that it should not be only one person, remembering that an offender comes from a family, and we as chaplains with our links with churches around, we are able to begin to look at the family from where this person comes, and be able to assess and see what would have gone wrong before, that this person is behind bars, so that when we have that information, we are able to bring our spiritual engagement, you know, respecting also the belief system of a person, and bring our own spirituality to build a new person with the other multidisciplinary team, psychologist, social worker, psychiatrist and others, and educationalists, who are working with this offender.

00:11:15

So, that is what I am looking at, that resuscitation of ORP has to really be taken as a serious process that needs to be - how can I say – emphatically made to be a tool in all institutions, okay? Then, if that be the case, then it will give an acknowledgement of spiritual care as part of one of the most important components that has to do with the whole being of restructuring this person.

IV Okay, thank you for sharing your understanding and as we call it within the research approach and research methodology, the experience within. I would like to ask the following question, a follow up question, what should happen so that correctional chaplains can become restorative transformational agents if they are not, if we can say it like that, if they are not, or if they are?

RR Yes, I would say they are, in that it is not a process that one can undertake individually. As I have indicted, it needs a multidisciplinary approach. Chaplains, in the correctional services, have to also be working closely with all other non-governmental organisations that have to do with restorative justice, we have restorative justice in South Africa, so that we partner with them, and allow them

also with their programs, like for instance in our case, we do have an internally developed program that is called reconciliation,.....

00:13:39

So, the chaplain would play an important role in this restorative process in that as a chaplain, we are, I have indicated, connected with our own denomination and churches. So, we could be a leeway between the offender and an offended person, so that we go, it's just our environment currently does not allow us to be able to be agents that go and seek or look for the offended persons, the victims out there, so that one can then begin to facilitate this restorative process between the two, so that either out of the process that shall have taken, whether it would come out as reparation from the offender to the victim, or as restoring that which has been lost, whether it be communication or how they are related.

So, I wanted to believe that we are already playing that under the auspices of victim offender dialogue where we participate with all other role players, but us coming from spiritual background.

IV Okay, thank you. Do you as a chaplain experience any difficulties between the current restorative justice program that is running currently within the Department of Correctional Services and the spiritual care program?

RR Yes, I have indicated somewhere here that the challenge that we are having is, as I have indicated, the mentality of the old school of thought, or old way of doing things in correctional services, in prisons, let me rather say that, is that corrections as one of the legs in our department, has got programs that they are running. For them, they only consider the programs that are rendered by social workers, psychologists and any other people, as prescribed either in the sentence span of an offender.

00:16:50

But they want to limit spiritual care as something out there in the corner that has to do only with the prayer part and the preaching and all that, but not knowing that actually this model, when you read Zacharias in the sycamore tree, what happened there, the restorative justice that happened there afterwards, when he undertook to repay back in double fold that which he took from people. It's a spiritual care model, you know. But when they come to the reporting, they seem not to want to consider the restorative justice done from a spiritual perspective.

IV Thank you for that biblical understanding as well. I think I find it very interesting. As we move on through this questionnaire, we are moving into a part within this realistiese, ethical approach, where we a bit, try to figure out the issue of what unlocks, what mechanisms unlock this specific character within correctional chaplains, in order for them to become transformational agents, from a restorative justice theological perspective. Can you share some of your own experience with me on that question?

00:18:49

RR Yes, I would site firstly my experience immediately after my appointment. I am not going to disclose, but it was in a meeting where an official was asking the surname of another official, and I thought I knew the surname of that official. I said, I enquired, asking, as you referring to so and so, and then they said yes, but the surname has changed, but I knew the background thereof.

It was just that a lobolo was paid, but there was no legal matrimonial process which warranted a surname to be changed. I said but guys, you cannot say just because lobolo has been paid, therefore this surname has been changed, and I was actually talked down by a most senior person saying to me, that has got nothing to do with you, chaplain. It's nothing to do with you.

Then I stood and I said no, I think this is a moral issue that I am trying to address here, that we pre-empt that because this person, lobolo has been paid, therefore the surname is this. As you know the person who has paid that lobola, the surname being this, therefore you are assuming that this must assume the surname.

00:20:35

That's not how it should be, and then I went further. I said you know, it is even as though we are so lax, particularly with the accommodation given to us here in this terrain, where we seem to be encouraging a promiscuous lifetime, where children are being born and we don't even care.

I said, I think I was appointed as an agent here to come and speak against those kinds of things. That's where I need to begin. Then, that's where I was reminded, that by the way, as a chaplain of DCS, you are appointed to serve offenders, not officials. So, it gives you, it builds a wall to say you are treading on another terrain which you are not allowed so to do.

Hence I was told it's none of your business. It's like turn a blind eye on those kinds of things, and just do what you are here for, and don't bring your own morals, your own ethics. Meaning that the way I conduct myself, I can just carry myself as if I have got no moral obligation that I need to portray to officials, the way how I do things, how I interact with them, as if I am just here and to be consumed by what is happening and go with the flow, and I refuse to do that, because I think I am charged with responsibilities of where things are normal, try to bring the normality. I'm not sure if I am trying to...

IV No, no, I'm quite happy with what you are saying. You know, the last couple of questions of the questionnaire, I am trying to establish in your own understanding and experience of the last ten years as a correctional chaplain, what outcomes do you think should be put in place so that chaplains become more effective, transformational, restorative agents? You have touched on it, you know, as a moral agent, as an agent of origin, as an agent of ethics, and you are bound with those understandings to bring such change. But what outcomes do you think would influence chaplains also to become more effective?

00:23:45

I want to just go a bit back. You know, as you said, the person was saying to you that you are appointed to take care of the offenders, and the reality of it is that, as I observe also through these last two years of this research, that chaplains don't always get the time to sit down and have a conversation, and have pastoral conversations with offenders because they have caught up with managerial work. So, how do you think, and in your own view, what outcomes should address maybe that change back to the primary job description of a chaplain?

RR Yes, it is true, you are right, we are appointed at this level, but we are mostly, the way we operate, we are office bound, because of manager type of appointment. Yet, the clients that we serve, are in the centres, you know. To unlock this, I would say for status, the structure needs to be re-looked at. Every time we mean that, people think that we want to have people to supervise.

It's not about that. The setup now is I am here, outside the correctional centre, and yet, the clients, the offenders are in the centre. I am classified as non-centre based, and they are at the centre, and I am expected to be there, operating there.

00:25:34

When I get to the centre to do what I need to do, I have only one contact person – the spiritual and moral development coordinator, and this person, I don't have total control over because this person is assessed and supervised at the centre. I never get to know when the person is on duty or off duty, because he or she reports at the centre there, because that's where he or she works from.

The control and allocations of duties are primarily left to the managers in the centre. The only time is when I have meetings with them, and want statistics. So, we were saying, we need to have a relook at the structure where, like in any other subcomponent, where a chaplain is a DG, there is an ASD, there is a CO, so that there can be a good line of communication and doing things, how things are to be done.

As it is right now, it is only us and SMDCs, and SMDCs are so demotivated that they report to us only for statistics, but they are supervised there, and the level at which they are, there is no upward mobility for them. It is for that reason that we don't have people staying for a long period of time as coordinators, because for them, it's like they have hit the ceiling, and there is no prospect of crafting their future and professionalism.

IV I have read through the other chaplain's responses as well, and I can link it with what you are saying, that maybe the whole spiritual care assay directorate needs to be changed into the model that you are thinking of.

I can make that connection also with a need that the other chaplains have, in such a way that if you continue on this path, it might just lead to further frustration as a directorate that cannot function independently, cannot function spiritually, even as a, spiritually, theologically and think about the theological aspects of partnering and journeying with the offenders, and really, I hope, I really hope that somewhere along the line, that maybe through this research, can also make a contribution to

the shifting of people's minds so that the aspect of theology, the aspect of Ministry, the aspect of transformation of theology can come to light within this correctional system.

00:29:20

RR Also, the other thing is remember, as chaplains, we appoint spiritual workers and service providers. With service providers it is good because the programs that we are to render are being quality assured, isn't it? But, as for spiritual workers, it is left to them, what is it that they are rendering, because it is thought like a needs-based program.

We realise now that mainline churches do not want to come on-board. We do go for marketing our programs, here, what is it that we are doing, and remind them of their obligation that it does not mean that when a parishioner or a congregant is incarcerated it stops them from ministering to them.

They would want to come, yes, for visitation. But, I think given their pastoral work in their congregation, they seem not to have any interest whatsoever of being appointed as spiritual workers. So, we are left with very inferior, but we are thankful and we appreciate that they are so gracious to find time in their Ministry, their time, to come out and assist us.

00:31:07

But, when one gets to be worried also as to what are the offenders being fed – chuff, or is it the real seed? I am saying this because the type of offenders that we have behind bars are no long only rogues. It is men and women of integrity, learned people, professionals, and if we continue appointing people that would not deliver on their needs, the offenders won't find any reason to assemble for worship, or participate in the groups.

They ask genuine, serious questions, and in the type of spiritual workers that are being appointed, cannot be able to answer their needs or questions, whatever, then they feel it's futile. Immediately when such a spiritual worker realises that hey, these people are really ahead of me, they withdraw and they will never tell you, and disappear into thin air.

So, it would give us at least the opportunity that when we are alleviated of this office work type, that we should be there, at the coal face, delivering, you know, whatever programs. It is expect of us, but given the time of setup and work, it's so impossible for us. We do not have the time. We have challenges to be there and understand where they are and I mean, yes.

00:33:10

IV Chaplain, thank you so much for your time and the information. I really discovered your passion as we, for your job, your passion for the Ministry, your passion for your calling, and I thank you for sharing that with me in such a way that it can also make a contribution to my research.

I must say thank you so much, and my prayer for you is that you should keep on, keep on doing what God has put on, God will provide also a way forward in all this, you know. I have been, I have discovered within my own meditation journey, I preached about this the other day, we tend to think when we are in church that we are better than those who are lying on the street, and I have said to, I have emphasised this in the sermon, that as church people, we need to say in the love of God, that we are depending on, he also shows that same love to the offenders, that same love.

If we would just pause a bit and ponder on that, we will then discover a totally different God than the one that we think and we put to, put in the corner, put on our desk, you know, put next to our bed, and then discover a totally different God. Thank you for allowing me to also think about this. As you spoke about your work, as you spoke about your work so passionately.

RR Just one last thing. You know, we always remind, I always remind officials, that I am a priest before I'm a chaplain actually. Even though we are not appointed to serve officials, we are inundated with officials, heavy-laden. They do have EAPs as practitioners that work with them, but our people still look up to [unclear 00:35:42], and they know when they come here, and not only to confess, but they know that it will be within the confines. It will be kept here, in a safe space.

They come here pouring themselves out. We have registered that if the Department feels that we are appointed to serve offenders, there should be yet other chaplaincy that has to be appointed to serve the members, you know. But we have never said 'no'. The current situation is as such that we seem to be chaplains of the dead.

We cannot journey with a member when he or she seeks to visit that person at hospital, and journey with, but when the person passes on, the chaplain has to come in to the memorial service, and sometimes, even to bury. I don't think it's a good arrangement. I don't know who we are bluffing here. Do we just want to see the service done, that there is a maruti [? 00:36:59] there, or we should have journeyed the person pastorally to the end. But our doors are always open, people come in here.

IV Thank you, thank you so much. As I've said, it's very good to listen to you, and it's very good to get this information. Again, thank you so much.

RR Thank you for offering me this opportunity. I hope it will make a difference. I hope to read about whatever you shall have put together [chuckles].

IV Thank you so much.

RR I wish you well.

IV Yes, thank you.

RR I wish you well.

[End of sound file 00:37:36]

AANHANGSEL (H)

FI 2 DS401324 - Chaplain

Speaker Key:

IV Interviewer

FI Female Interviewee

IV I am going to interview the Chaplain FI 2, and I will ask her to introduce herself. Your name is?

FI I am chaplain [unclear 00:00:22].

IV Thank you so much. Ma'am, let me just give you a quick background on the research, and the quick background on the research is basically that I am doing PhD research on chaplaincy within the correctional services, within the contextual framework with the intention to look at transformational restorative justice agents.

The whole purpose of this research is to look at and to evaluate the chaplains as transformational agents of restorative justice theology. So basically, the two things are the agency that comes to mind, and what goes with this agency of transformational agency, you know, and the whole transformational theology as well.

00:01:14

Therefore, when we look at this, we look at different, we look at the research method and the research approach is from a realistiese empirical approach, and therefore, when I look at this, I look at it from this angle. What I think becomes important is just to mention that, thank you again for completing the consent document to take part in this research, and thank you for completing the logic guide one with the biological information of yourself and how long you have been a chaplain, and the purpose for this conversation that we will go through briefly, is just to look at questionnaire number two, the qualitative questions, and logic guide two.

Therefore, the approach of this research is to base the data that I will gather upon the experience of the chaplains. The experience of the chaplains is based on the theory, and that theory will then formulate, and what I am trying then to do through

the research is to check whether your theory can be linked to the research theory. Therefore, all these questions are developed in such a way.

I'm just going to ask you, you know, when we look at question number one, can you, could you explain in your own words, how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents? When you think about this, what would you say, that comes to mind?

00:03:01

FI Yes, they can. Remember that us as chaplains, each and every, let's say maybe we have got this program that we call VOD, that is the Victim Offender Dialogue, or VOM, the Victim Offender Mediation. For me as the chaplain at Zonderwater, I usually act as a mediator. I am a trained mediator. That means we can act a vital part, and so be vital.

IV So, when you see yourself as a mediator within that process, do you think that your presence there can bring [music plays, interrupts conversation]... do you think your presence as a mediator can bring change towards the other facilitators who are also part of that program?

FI Yes, it does.

IV Does it?

FI It does, because in the program as the whole restorative justice program, there are also social workers, there is also the victim, there is also the offender. Us as a whole, if we are talking about restorative justice and also reintegration, they can also take part. They can act a vital role.

00:04:30

IV Okay. In your view, what characteristics does a correctional chaplain need to embody, or in order to become a restorative justice transformational agent?

FI For us, we are theologians, and also, we have this pastoral care background. I think that qualifies us as chaplains to act as a number one role in this whole process. But, in some other instances, in some other management areas, you can see that the chaplains, they are not taken seriously. Other people, they are utilising maybe social workers, other people, they are utilising psychologists.

But us as the chaplains, as we are having that background, like if you are talking the victim, you are talking the community, and if we are talking the offenders, we are talking our sons and daughters that are within our care as correction chaplains.

IV Do you think changes need to be made in order for correctional chaplains to become more effective restorative justice transformational agents?

FI Changes?

IV Changes in the program perhaps that guides the work of the chaplains?

FI Yes, they can be, there can be changes that can be made. Like, the moral regeneration movement, most of the programs that are talking about morals, yes, I think they can be effective.

IV Okay. If you would think about mechanisms that would influence the role of the chaplain within this multidisciplinary context, within the prison context, what would you say, what are these mechanisms?

00:06:34

FI You know, sometimes with us as chaplains, I don't want to say we are stereotyped, but also the training might be useful, or necessary, for us to be trained in some areas. Some of us chaplains, as I am saying, I am the mediator, I don't think all of us we have done the mediation course. Training for all the chaplains, in order for them to know what it is that is expected from them.

IV Okay. Chaplain, thank you so much for your time. The information that you have given me through this conversation, and the information that you have given me through filling in the questionnaire is really going to help me to complete this research. Thank you so much for availing yourself, and may God bless you in your work.

FI Thank you so much. Stay well. Stay blessed and safe.

IV Yes, I will.

[End of sound file 00:07:35]

AANHANGSEL (I)**FI 3 DS401325 Chaplain****Speaker Key:**

IV Interviewer

FI Female Interviewee

IV Good morning Chaplain.

FI Good morning.

IV Today is the 9th of May. I am the principal investigator of the PhD research, Joseph Jonkers, and still in the Gauteng Region. Today I will interview the Chaplain of the.....

FI Good morning. I am the Chaplain in, in Gauteng Region. I have been the chaplain for five years in DCS so far.

00:00:46

IV That's good, thank you so much. I believe that I have sent through, the researcher sent through the consent document of today's interview, prior to today's session. I have sent through the logic guide one, where the personal information, biologic information of yourself, and then also logic guide two is actually the main qualitative questionnaire that I am very much interested in.

Therefore, I would just want to pause a bit on giving you the background of this research. As a PhD student, I am looking at the whole aspect of correctional chaplains as transformational restorative justice agents within the contextual framework of the Department of Correctional Services South Africa.

The reason for that is, I have observed through the last couple of years that correctional chaplains within the multidisciplinary context of the Department of Correctional Services find themselves in a very particular position, and within that particular position, in understanding transformational theology, in understanding restorative justice theology, can have a huge impact and direction to the rehabilitation of the rehabilitation model of the Department of Correctional Services.

In such that when I observe the work of the chaplain, and when I observe the position of the chaplain, I think that the chaplains have a character of influence and can bring change within the Department of Correctional Services, especially

when it comes to chaplaincy, spiritually, transformational theology, and restorative justice.

00:03:01

Having said that, the consent document is clear, and I want to focus on three aspects within the consent document. What will be asked of you is to fill in the consent document to give consent to this research, will be asked of you to fill in the logic guide one, as well as logic guide two, and that will form basically the primary data of my research.

From this consent document, it also becomes important that the information that I gather from you will be kept confidential, your identity will be kept confidential. You see on the Questionnaire I don't ask for your personal name, because we want to keep your identity a secret. [Reference to the **Protection of Personal Information Act: POPIA of 2013**. The New Act is delayed because of the Corona Virus 02 April 2020]

What is the right to privacy in South Africa?

Constitutional **privacy** protections: Section 14 of the Constitution of the Republic of **South Africa** protects the **right to privacy**. 2. Data protection laws: The Protection of Personal Information, Act 4 of 2013 (POPI) is the primary instrument regulating data protection in **South Africa**. Jan 26, 2019

This information that we will gather here today through this Questionnaire will only become available on request of the Department, and on the request of the University of Stellenbosch, and the information will be kept within a safe space, a lockable cabinet, within the office of the researcher. Chaplain, do you understand what I have just explained in terms of the consent document, questions?

FI I think I will engage as we go along, but I just got an idea of what the research is all about. I might not say 100%, but as we are discussing, then some of the things will be clearer, yes.

00:04:44

IV Yes, yes. If I can give some guidance in terms of the questionnaire, questions in logic guide two as regards to the quantitative information, the quantitative information is based on the philosophy of the research approach, and the research approach that I am following here is a realistiese empirical research approach, within the realistiese perspective.

We then develop these questionnaires based on three major features of realism. That is, the context of the research participant, what mechanisms do they use to make their work a bit better, what are the outcomes. So therefore, the logic guide to the qualitative questions will focus on those three features of a realistiese researcher.

The first question has to do with context, you know, your particular context as a chaplain. I believe that there is, within the particular context comes a particular experience, you know, your experience that you, for the last five years,

experienced within the context of your work, and that context and that experience becomes a theory, and I'm interested in that experience as a theory, because that will guide the next chaplain that comes.

Even the whole chaplaincy course in terms of this is what we have experienced so far, and that experience becomes a theory, and the theory becomes practice, you know. That is the primary focus of this realistiese, empirical research approach. So, I'm interested in your experience, you know, when it comes to question one. Could you explain in your own words how correctional chaplains can be useful to restorative justice agents? So, let us talk about experience in terms of being a correctional chaplain, the issue of transformation towards the theology of restorative justice agency.

00:07:08

FI Hmmm, there is a lot. Maybe I need to start by saying I am in correctional services itself in terms of transformation, or transforming chaplaincy. I am categorially, it's basically not on a specific item. Like I see here we are talking about restorative justice agent, but being a chaplain in DCS for the past five years for me is a day to day program that creates a space or a platform of making me as a chaplain, a change agent of the protocol of the system itself. So, I don't know whether you want me to write here, or you will note.

IV As we go along, you can note.

FI I will not remember. I want to speak. Our daily structure um...

IV Has to do with change, or change agency.

FI Change agent.

IV So, when we talk about this, being a change agent, your experience of being a change agent within the context of the Department of Correctional Services, how does that context influence this transformational changing agent?

00:08:54

FI My responsibility is to make sure that offenders are being rehabilitated, which is the core business of DCS rehabilitation. Before they are being restored, they need to be rehabilitated. So, we are talking here about rehabilitation, we are talking about reconciliation, we are talking about accepting themselves, and acceptance.

The person who has to make sure that they are being rehabilitated, they are being reconciled, they accept themselves, is the chaplain, together with the multidisciplinary agents like social work, psychological services, healthcare, and other departments, because in DCS we are working as a multidisciplinary body towards restoring the dignity in the life of an offender.

So when I am looking at this question number one in terms of how can we then make sure that correctional chaplains can be transformed, can be transformed in terms of restorative justice or maybe to be an agent of restorative justice, the correctional chaplains ourselves, we are restored in the way that we are making it

a point that before we bring the programs that allows the offender to walk in this path, we are saying it's an operational path, we ourselves, we need to understand what is restorative justice.

Restorative justice is not only the offender being restored from whatever they have done so that they can be accepted in the community or by the people they have offended, but restorative justice is within, is within ourselves. So, we need to be restored ourselves as chaplains, because all the programs that we are dealing with, we are dealing with emotional issues, we are dealing with social issues, we are dealing with physical issues.

00:11:27

So, when we are not restored in terms of 'me' understanding that I am dealing in a very, very high risk situation and context, and on my daily life, it will make it difficult for me to accept and to place myself as a change agent, because what I believe is this 'S' cannot make us a change agent, but a change agent is within. It comes with a package.

Being a chaplain already, the 'head of', you know, us being told to be chaplains, or in the category that we are in, manager of spiritual care, because as a chaplain, we manage spiritual care. Already for us, you are in a critical position that allows you to accept others, because you cannot restore other people if you have not restored yourself.

So for me, this is a circle. Chaplain, correctional chaplains is a circle. It starts with me as a person. It starts with the position that I am in, and it starts with the people that I have to work with. But it also entails the entire family, which is the DCS family. It's a chain.

From the DCS family it goes to the offender, and from the offender, it goes back to my family, because at the end of the day, I am in the circle as the person who I can say in the circle, all these multidisciplinary bodies, they are zooming at me, and the role that I am playing. It makes me vulnerable in a way that everybody is zooming at me, and everybody is expecting me to do something.

00:13:23

IV Yes, the expectation is very high.

FI The expectation is very high, because of the circle that I find myself in.

IV The circle, and in the context that you find yourself in.

FI Yes. So, it is actually a holistic approach, meaning it is me and the people that surround me and the type of work that I have to perform as a chaplain, and how do I give back before I can even think of restoring. It's the understanding of the daily challenges and the problem of transformation in this case. It is situational. It is not fixed.

Today you get into prison, you find a totally different story. The next day, you think you are okay with whatever has happened yesterday, and you know you are going

to move from there. You find a worse situation than what you have left yesterday. So, the life of a Correctional Minister, if I may put it that way, is a situational state.

00:14:41

IV Okay. Thank you. Thank you, really, thank you for that information. I want us to move to the next question. What difficulties do you experience as a correctional chaplain within the current restorative justice program and the spiritual care program? What is your experience? Are there any difficulties?

FI If I can talk about myself in restorative justice and spiritual care, for me, these two, they go hand in hand. With my experience inI have found it, you know, being a hand in glove thing, as much as the approach of correctional services might be different in terms of restorative justice and the spiritual program.

Being restorative justice and the programs that entail it, being given a responsibility to psychologists and social work, at the end of the day, I always find myself, and the people that work with me, being the ones that lie on top in terms of restorative justice.

IV Giving guidance, maybe the role of giving guidance?

FI Training, informing the offenders. So, we cannot actually divorce this, because I always find us most of, I can say 99%, I find the spiritual services or spiritual care programs being the core body or the core business in terms of presenting and doing restorative justice, and is being understood better.

00:16:36

IV So, the two basically influence each other?

FI Yes.

IV And then when they influence each other, we can then see them as mechanisms to enhance the whole restorative justice idea, or the whole restorative justice philosophy within the correctional context? What would you think?

FI I didn't hear that last part.

IV If we then say the two complement each other, would you then, in your experience then say that the mechanisms that come through influence each other, through programs, can indeed help the Department to ideally understand the restorative justice program as a philosophy, even as a theology?

FI Exactly, I believe that, in both, program and philosophy, because you cannot divorce the two. There is no way a person can be restored if the person is not spiritually empower, because you can only restore the person who understands spiritually and has dealt with him or herself that now really, I am here, I have done this, I accept this.

So, these two, it is a philosophy. However, it can be created into a theology that changes the mind-set of the people, because I take it further, it is not only changing the mind-set, but it's also changing the moral understanding and the moral take of

an individual on how did I find myself in this, how am I going to move on from this. So, it's also a moral integration in the whole story. So, they walk together. They are inseparable.

00:18:38

IV While we are pondering on the issue of, or the aspect of mechanisms from a realistiese perspective, I'm just wondering, what do you think needs to be put in place to assist correctional chaplains to become this ideal restorative justice transformational agent? What do you think? What mechanisms should be put in place to assist correctional chaplains within DCS to become more effective restorative justice transformational agents?

FI I believe there should be intense training to all the chaplains, and the spiritual workers or coordinators, in terms of the restorative justice. It should not just be a program. It should not just be one of the core things that this is a program that we must render. It should not be a program, but it should be one of our core business, or one of our KRA, that you know, is a must, that you are being trained.

Maybe you go for a one year course or a three months course. It should be part of our package, because life in correction without restorative justice or without being restored, then it's doomed.

IV Yes, and the issue of training, that becomes a mechanism. So, what would be the outcome then? What would you think would be the outcome of, as you suggest, three year training?

00:20:25

FI Then the chaplain will be the custodian of this program, will be the custodian of restorative justice as a package, because as it is now, we are not the sole custodian of the program, but we are part of the system within DCS, and with all the programs that we need to run. But the restorative justice being the core thing of correctional services, then you need to be also empowered fully.

IV Empowered and aided.

FI Yes.

IV So, we can then, perhaps then within this discussion and within this conversation then say one of the outcomes would then be to see that correctional chaplains firstly become empowered as change agents, as you nicely put the terminology, change agent, and being an influential person in the system, to bring forth the change.

FI Is what I believe can happen, and it's possible. It's possible, it's doable, because if I just do it because it's part of the program, yes, I will do it because at the end of the day, I need to make sure that the internal program, or the DCS programs are being done, but it is then perceived as one of the programs within all the programs.

00:21:59

The importance, or the weight of this cause itself, or of this, ja, the weight of this, like when we say restorative justice is a cause of itself, it's not carried through, it's not seen and it's not, we do not feel it. The only time we feel it is only when we want the results in terms of the VUG now. But itself as a program or as the core program, important program, it's not relevant. It's either or. You do it and that's it. But nothing compels me to focus on it or to zoom on it, because it's one of those.

IV Chaplain, thank you so much. I think this was a very good interview, a very good healthy conversation about your experience as a chaplain. I thank you for contributing to this research tremendously, with the information that you have just shared with me.

FI Thank you so much.

[End of sound file 00:23:09]

AANHANGSEL (J)**FI 4 DS401326 Chaplain****Speaker Key:**

IV Interviewer

FI Female Interviewee

IV I am going to start with my second interview, and as we call it, as researchers, interview session and conversation, with the chaplain ofManagement Area, , thank you for your time, and thank you for availing yourself to be part of this, of my research. I am the principal researcher.

I am a researcher doing this research at the University of Stellenbosch, and also as a Reverend looking at specialised Ministry, the issue of chaplaincy becomes very important in terms of our own understanding and our own participation within certain sectors where we find ourselves. Again, very, very welcome. I would like you just to introduce yourself for the recording of the information that we are about to take down.

00:01:13

FI I am from Region, working as a chaplain.

IV Thank you so much chaplain. Chaplain, the basic background of my research is looking at and examining correctional chaplains as transformational restorative justice agents within the context of and the framework of the Department of Correctional Services within South Africa.

I believe and I have observed, as part of the research theory and the research hypothesis that chaplains indeed are transformational agents in a very particular context, in the contest of DCS, in such a way that within this very complex context, chaplains can be transformational agents, and transformational agents within the framework of transformation of theology, as well as the theology of restorative justice.

00:02:21

Having said that, there are certain experiences that I think chaplains can bring to the work, there are particular experiences of being a Minister in a congregation, but also being a chaplain within DCS, and therefore both these experiences

become very important to this research, insofar that when we, I am doing this research from a, through using a realistiese approach, realistiese empirical approach, and within the realistiese empirical approach, the experience of the research participant becomes important.

Then what we do is we develop that experience into a theory, and from the theory we develop it into a practice. So, that becomes important to examine at the end, through this research. Again, looking at the consent document that you have completed, I think the following becomes important for me just to say that all the information that you will give to me through your experience, through this conversation, will be kept confidential.

00:03:53

The questionnaires that we complete will also be kept confidential. Your identity is not, your name is not mentioned within, on the documents on the questionnaires, and therefore all this information will be kept at the researchers office, and will only be made available to the Department of Correctional Services upon request, and it goes the same towards the University of Stellenbosch. The information will only be made available to the University upon request.

Thank you for completing the consent document, and for availing yourself to be part of this conversation. Therefore, I would like us just to move to the logic guide two, the qualitative questionnaire. As realistiese researchers, we base our questionnaire on three major features of a realistiese theological realistiese theory approach.

We base it on your experience of the context about yourself. So, the context becomes important. The context influences your experience, your experience influences the context, and the second feature is what mechanisms, you know, help you to perform the way you perform within this complex and difficult context within these things.

How can the context and the mechanisms that influence the experience and vice versa help you to reach the outcomes of your goals as a correctional chaplain, and therefore these questions are developed within that framework. Looking at the first question, and again, your experience becomes very, very important within this approach. Could you explain in your own words how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents?

00:06:19

FI Chaplains can be transformed to transformation agents by exploring our own experiences as agents of hope, of love, as agents between the community, the Department. We are the instruments of God that need to bring healing and transformation to all humanity.

In the Department of Correctional Services, as chaplains we preach the gospel of Jesus Christ to restore the broken relationship between the offenders and the community, and their own families.

IV You have mentioned the following, agents of hope and agents of love, and these terminologies, how would you live by those terminologies within the different contexts, complex contexts, as a correctional chaplain?

00:07:33

FI The terminology that I am use, it's because as a chaplain, all the people that come into the correctional centres of facilities, they have lost hope because of the crimes they have committed. Some of them, they have lost hope because the community they come from disowned them and judged them. Some of them, their families don't even come to visit them because they judge them. But being the chaplain, I will mediate between their families and the community, where it teaches the church to reach out to them and restore that relationship.

IV That is really powerful what you have just said in terms of where you do position yourself between the lost soul and those who are within there are found, between the parables of the prisoner and the family, and you are positioning yourself as a mediator, mediating, you know, that people can hear and build and restore relationships. Thank you, thank you so much.

[End of sound file 00:08:48]

[Sound file DS401327 starts]

IV So, correctional chaplains can be restorative justice agents within multidisciplinary contexts within the Department of Correctional Services.

FI There must be a good communication between the correctional facility itself, the community at large, and other stakeholders within that area. Chaplains need to be exposed to such programs because they are the ones that work mostly with the community outside. As during our sessions, you can identify the vulnerable community members who have been affected by crime.

00:01:02

So they come into our churches, wounded as they are. So, as Ministers in the church, we need to have skills to identify those and then link them to a facility where these perpetrators are kept in order to bring transformation between the two parties.

IV The issue of the multidisciplinary context where you find yourself in, within on a day to day basis, is there perhaps any challenges in such a context?

FI There are challenges. Most of the time, you find that the challenges, that as chaplains, we are not being recognised as professionals, but the people that are being recognised as doing the better job, or the better performance within the Department, are social workers.

A chaplain will be called at a later stage where there is a problem. They say come, pray for this family, they need prayers. But during the whole process, we will be left out to say my job as a chaplain is only to pray. I cannot engage with these people with the social issues, psychological issues. One other thing, it's misunderstanding and misinterpretation of what the chaplain is all about.

00:02:41

IV You have mentioned now the aspect of prayer. If we look at that and look at prayer, can we maybe then say that prayer becomes a mechanism or vehicle that can be used to change?

FI It can. It can't. Both the offender and the victims, others, they are not believers. We cannot impose a prayer upon them. What we need to do, or what I always do, I will say maybe during the session or during the sitting, can we? Others will say no, because the challenge is that during your prayer, we need to mention what is the setting all about.

So the perpetrators will feel threatened to say now I am putting pressure to say that they to forgive, but we can start the session as normal, welcoming everybody. Maybe after, or during the session, when we are busy with the mediating or facilitation, we can see if there is a need for a prayer. When somebody is broken down, then we need to pray for the person.

But we must request to say can we, then they say, that will be helpful. At the end of the session, as a chaplain I will say can we then pray, or the session, that it happened, a relationship has been restored, for safe travelling, then it's where we can use a prayer as a mechanism.

00:04:32

IV But that conversation itself, that itself is a situation where people's difficult experiences within their lives, so that conversation, as we call it pastoral conversation, explains that or expresses that pastoral conversation also as a mechanism vehicle as the opportunity of change.

FI Yes. Like the pastoral conversation, or pastoral intervention, as we may call it, for me it worked, understanding the people that we are working with, that maybe because I have got a background, what exactly happened, because after I have spoken with the offender, he will relate what happened. Somewhere somehow, there are lies in between.

Then I will go to the victim's family and then ask, what exactly happened when the crime was committed. Then we link the two and say that okay, that is the problem where it happened. You can measure their vulnerability, and to see if is there really a need of pastoral care, because even during the session, you will have whatever conversation, there will be a part where this aftercare, where you will visit them and say how do you feel after.

So now you will see if there is a need to do thorough or regular visits you will do so, or refer to their own Minister where they belong, because maybe my faith does

not, yes. Maybe this person is a ZCC, then I will speak to somebody relevant to their own doctrine to say this is what I did, or prior, maybe I will inform them, some of them will be willing to come and be part of that. Some will say just do it, then we will come after, then you will give the feedback to say this was what transpired, and this family is in need of your support as a church or as a Minister.

[End of sound file 00:06:33]

[DS401328 starts]

IV Chaplain, we have somehow through your experience identified some mechanisms that can led to transformational agency and I want to pause and dwell upon this question. There seems to be external factors that are affecting correctional chaplains to portray characteristics of transformational agents. What would you say, in your experience and your opinion, what are they, these external factors?

00:00:33

FI The external factors are that maybe most of the time when we need information about the offender's case, there are external stakeholder like police stations, maybe the – what do they call them?

IV The SAPS 69 centre.

FI Yes, and we can't get hold of them because they will tell you, you are not allowed to have such in order to read what exactly happened.

IV So you then say the lack of proper information.

FI Yes. They will need some documents to say you need to apply for that, and there are monies that you pay to get those transcripts. But overall, to get the docket, it's a problem because there is a timeframe to say they keep the docket for five years. So after five years, they destroy them or put them somewhere. Like as a chaplain that worked in KZN, I managed to build a relationship between myself and the external stakeholders, so they trusted me.

00:01:36

The nearest one, maybe it's, I will be able to get there, and say can I have this docket, case number what-what, and they will give me the docket, and then we will flip through, looking for the addresses of the deceased person of the family. Some other information we couldn't get because it was not put on the system before, but recently they are there.

IV If we look at a particular context where you are work in a multidisciplinary context, what factors in this context also influence you being a transformational agent?

00:02:16

FI No one wants to give information, as the lack of trust. Do you really understand undermining, do you really understand what you are doing? The number of years, the experience, being you, I am only here for four months, so they will tell you, we have been doing things this way, but there are no guidelines or any document to say this is how you do it. So, there is no proper communication.

IV Remember, at the beginning of the conversation I have given through the three realistic features in terms of how I developed, dealt with the context of where you find yourself within, or mechanisms, and the last part within this questionnaire is in respect of outcomes. These outcomes, do you think, what would be a proper outcome, your understanding of correctional chaplains as transformational agents so that they can become restorative justice transformational agents?

FI There must be proper communication channels, there must be proper workshops relating exactly what is the restorative justice, and who needs to take part, that there will be an effective restorative justice.

00:03:44

IV So if they are workshops, do you think that through workshopping and training, I could have an influence on the outcome of chaplains becoming transformative justice agents?

FI Yes. If there is workshops, trainings, then everyone will know and understand his or her own role, and the role of the chaplains. As I have said, they don't even understand what is the role of the chaplain. They only see the chaplain to open the Bible and do the prayer. They don't see any impact of the chaplain working with the offender, especially with the reconciliation part of the whole thing.

IV Chaplain, thank you so much for availing yourself for this conversation. I will say again that I am absolutely encouraged with the information that you have given me. Thank you again for sharing your experience in this particular process. Thank you so much.

FI Thank you.

[End of sound file 00:04:48]

AANHANGSEL (K)**MI 5 DS401341****Speaker Key:**

IV Interviewer

MI Male Interviewee

IV Chaplain, thank you for the time to sit with me to go through the questionnaires that I have sent you. This interview, I have to record it for the lecturer's purpose, so this is actually the first interview like this that I am conducting this morning, but it shouldn't be a real train smash. You have in front of you the consent document?

MI Yes, I tried to retrieve it from the computer, because the lady that is here, she is out at the moment.

IV Okay, did you have the opportunity just to go through those three documents?

MI Yes, I did.

00:00:59

IV Are there any questions regarding the information on the consent document that you have?

MI Not at the moment. I don't have any questions. I'm just waiting for you to ask me the questions.

IV All right, thank you. The only thing that I need to highlight through the consent document is basically that this interview and your participation within the research is voluntary, and that becomes important just to know. You must just later on sign at the back, it's the last page, and then you can forward that to me.

The other documentation, I have called it logic guide one and logic guide two. For this interview, logic guide two becomes important for the information that I will be gathering for this research. So, let me go into logic guide two. The questions are really simple in the sense that we are exploring with a new research methodology, and we also call it a research approach.

Therefore, these different questions are developed in such a way that it focusses in a realistiese approach, and in this realistiese approach, there are basically three features that determine whether my research theory needs to be tested against your experience as a chaplain, and the value that you bring to the work and cause of chaplaincy.

So therefore these questions are developed in the form of what is your experience that you find yourself in as a chaplain, and then what are the mechanisms that can help you to become an effective restorative justice agent within the position that you find yourself in, and the third focus of this research approach is the outcome, how do we determine the outcome through the mechanisms, the context that you experience yourself in, within this position.

00:03:34

So therefore, let us start with question one, and it reads as follows. Could you explain in your own words how correctional chaplains could be transformed to restorative justice agents?

MI Thank you for the opportunity to comment and have this interview with you. Correctional chaplains can become transformation justice agents through the change, taking the focus from the offender to the victim, and also to look at [unclear 00:04:18] into the society. That is how I view transformation of the justice agent.

IV The question basically focusses on the C part, the context part of where you find yourself as a Minister of religion within this specific context of being a chaplain in correctional services. The second question is what should happen so that correctional chaplains can become restorative justice agents within this particular complex context.

MI Also, as a chaplain, we must also focus [unclear 00:05:38]. You look at the ethics of [unclear 00:05:57]. The focus is also going to be very important. We are fully focussed on offenders, we are fully focussed on the offenders, and if we can really stretch our focus to the victims as well as to [unclear 00:06:31].

IV Can we reschedule maybe then for tomorrow morning? Let me phone you tomorrow morning rather, at eight o'clock. I have an appointment with [unclear 00:06:54] and I will phone you because I will only be in his office for 30 minutes.

MI [Unclear 00:07:05]

IV If you can just ask your clerk to scan that information and fill it in for me, or you can even ask them to scan it and forward it to me, and then I have it in front of me and we can talk through it again tomorrow. All the best, thank you. Thank you, bye, bye.

MI Okay, bye.

[End of sound file 00:07:33]

AANHANGSEL (M)**FI 5 Chaplain****Speaker Key:**

- IV Interviewer
- FI Female Interviewee

IV This is an interview with the chaplain of the Region. Today's date is the 10th of July 2017 [sic]. Chaplain, thank you so much for availing yourself to form part of this process of this research. Thank you for the time that you have set aside that we can basically just go through the questionnaires.

Allow me just to give some background in terms of the consent document. Within the consent document I have outlined the purpose of the study and I'm just quickly going to read it from the consent document. The purpose of the study is to examine and to evaluate correctional chaplains as transformational restorative justice agents within the contextual framework of the Department of Correctional Services.

00:01:01

Then, what will be asked of you as a participant is basically to go through the consent document and to complete the logic guide one and logic guide two as part of the interview process. Then I just want to mention that research methodology is informed by the research approach that we call a realistiese approach, and within the questionnaires, I have developed the questionnaires in such a way that it could speak to the realistiese theory driven approach within the bigger approach of the realistiese approach.

Therefore, when we go through the different questionnaires, I will then also explain how I have developed these questionnaires based on the realistiese theory driven schedule and methodology. As I have said also, this process is a voluntary process, and therefore the information will be kept confidential in my position, and will only be made available for the Department on request.

So that is basically the consent document. If we move to logic guide one, the logic guide one is basically the quantitative information, the biographical information,

and it's basically just those four questions that give us some idea who is the chaplain that we are talking to, which faith and religion/denomination she or he represents, what their theological qualifications, and how long the person is in this particular position as a correctional chaplain.

The questions, logic guide two, is basically the main questions where we draw a lot of data from for the completion of this research. I have developed logic guide two, the qualitative information, is developed on such a way as prescribed within the realistiese interview theory process or methodology, through the feature, what we call context first. Secondly, it's about the mechanisms that we need to draw from these questions and your own experience and then the outcomes.

00:03:45

So what we call basically in this research approach, the CEMO. So therefore, these questions have been developed in this particular order of the CEMO. If we look at question one, question one is basically trying to lead into this C, the context questions that will help us understand what your experience of a correctional chaplain as a transformational restorative justice agent within your specific context that you find yourself in, and then we draw from your experience and we then try to see what are the theories, the existing theories versus the experience.

In the end, we compare that, the two with one another, to see if we can then develop a very unique theory for correctional chaplains as transformational agents. Therefore, the leading question is basically question one, could you explain in your own words how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents?

- FI My thoughts on it were that the goal of transformation is that God's purpose be realised as revealed in the Old Testament, image of shalom health, justice, for the chaplain as a transformation agent should be actively facilitating programs which focus on the concepts of healing, concentrating on self-knowledge, responsibility, sentence, self-insight, acceptance and dignity.
- IV These factors that you have just mentioned, the factors of shalom, reconciliation, dignity, you then say that those factors becomes the moral of or a value of a transformational restorative justice agent, or how would you see it?

00:05:46

- FI Yes, in a sense it is, but there is a lot that you can also add to it. I just mentioned a few, because working with the offender, it's not that easy to deal with these concepts in their brokenness and in their self-understanding of where they are as offenders. So that is the ideal, in an ideal world, but it's actually not really materialising because the chaplain is not that much involved in facilitating these programs, except for within the restorative justice programs and the VOD setup.
- IV You have mentioned that a chaplain is not so involved. What do you mean by that?
- FI The responsibilities of the chaplain is too broad. You are in the position of a manager, where you manage about four prisons, and within Voorweg, the four

prisons spiritual care component constitute about six coordinators that actually coordinate the facilitation of programs which are done by the spiritual workers itself.

Your spiritual workers are not always your educated person. There are a few among them, so you use your normal churchgoer, your elder, your deacon, to do the spiritual work, which means your role is to train them in conducting this program, with the understanding of what you need to achieve. But you don't always get that.

00:07:39

IV If you think about this position as a Minister, or Reverend, becoming a manager, would it then, can you then see the two maybe in terms of this missional instruction, basically come into one?

FI Yes, if that is the only responsibility, because currently it's about one of the care responsibility areas of a chaplain. Then it can be done magnificently. So, if we can have just that, that the chaplain be involved in that actively, and then also facilitating the programs him or herself, then actually I think we can achieve much more than we currently are achieving.

IV And the basic missional work.

FI And the basic missional work actually is, I think, what is expected of us, can then be done. But currently, it is not the case.

IV Okay, the second question is what difficulties do you experience as a correctional chaplain between the current restorative justice program as a correctional program and if there is a spiritual program of restorative justice that is existing and also running, are there perhaps any difficulties between the two, or what is your experience?

00:09:26

FI At the moment there is a spiritual care developed programs to restore and heal the offenders in terms of the restorative justice approach, but there is a lot of difficulties. If I can explain it this way, we have external service providers to come and facilitate these programs. So, per se, the spiritual workers who are trained in the restorative justice program are not really involved in the processes.

It is done by external people, so the follow up after that that needs to be done, it's not done, because the spiritual worker is then not on the level of the offender going through the restorative justice program. So, we were trained now on the Sycamore Tree Program, which is an excellent spiritually developed restorative justice program, but I have a lot of concerns if the depth of the program can be reached through our spiritual workers, again, the level of understanding of what is needed to get the offender to realise the harm that is caused by his actions.

You know, most of the offenders, they don't acknowledge that they wronged someone or hurt someone purposefully. So, my concern is that at the moment, as

I know my spiritual workers, they are not on a level to do that without the coordinators or myself being involved in the process.

- IV You refer a lot to spiritual workers. What are their actions in this whole directorate of spiritual care? You refer to spiritual workers, so what are they basically doing within this directorate of spiritual care?

00:11:31

- FI The spiritual workers are your actual workforce, because they come into the centre, they are allowed to work for two hours. Within the two hours, they can do either a church service or they can do a group disc, which is topical, or either one of the programs that they conduct, or they can do personal interviews. We don't call it pastoral counselling because they are not pastoral counsellors. So we call it personal interviews. Then again, they are not actually trained to be pastoral counsellors.

- IV Okay, so if there is a need that they identify for a pastoral counselling session, now does that communication come to you?

- FI What we normally do, when a spiritual worker can't really handle the situation, then they refer it via the coordinator to the chaplain, and then the chaplain becomes involved with the counselling itself.

- IV Okay, so how many pastoral counsellors are there?

- FI On a monthly basis it ranges between five to ten, but most of the time, through my initiative, when I hear there is a problem that people feel they can't really deal with, then they will either call me or I will ask them to bring the offender to me.

00:13:07

- IV Thank you so much for giving that contextual understanding to your work. I am moving to the next leading question into again this feature of a realistiese interviewer, realistiese researcher, the issue of the M, what we call the mechanisms, and therefore the following questions will lead our understanding through the mechanism feature within this particular research methodology. In your view, what characteristics does a correctional chaplain need in order to become a restorative justice transformation agent?

- FI For me, the first thing is that you should personify justice, because within the justice, it's not just justice for the offender, but also family and the victim. So, it has many facets that you have to look at, because within that, you will have the option, but the ability maybe, to help with that transformation of a hurting and a hurtful relationship to something that can be healed.

So, that means that will definitely bring hope to the situation, which his again something difficult because my personal feeling is that the restorative justice processes within DCS are most of the time used to get to a certain point, and it's not always just in the sense of coming from the offender itself, or maybe even from the victim's side, to reconcile.

So, that is the one thing that a chaplain needs to stand clear with, that it's about the justice and not really to – what is the word I am looking for now – but someone just to benefit from the situation. That is also the ethical role that you need to play.

00:15:19

IV So it would a strong ethical sense of...

FI Yes, of what is right.

IV Yes, of what is right, or doing justice. The next question focusses on the O part of this CEMO features. It's the outcome, and therefore the question there that gives us some idea of the different outcomes is the following. What do you think, what changes need to be made in order for correctional chaplains to become effective restorative justice transformational agents, if there are any changes to be made?

FI For me at the moment, the restorative justice programs are part of the chaplain's or the chaplaincy's responsibilities, but that is how far it goes. So, what I think needs to happen is that the whole restorative justice interventions should be one of the key areas of responsibility of a chaplain.

Recently they added that to our key areas of responsibility, but it's not clear as to what is really expected, because what stems from the restorative justice process reads into your victim offender processes. So that is not the responsibility of the chaplaincy to date, although we are involved in that.

00:16:48

So, I would like not to separate the two, because if you start the process, the restorative justice process, it needs to go continuously until the VOD and the VOM is finalised. But what happens with us at Voorweg is that our component is involved in the VOD, because we can't separate the two from one another. But I think the fact that they take it away from us, it's an either/or situation. So, you can choose, I stop here with the RJ, which is not really helpful to the offenders, or I will continue, and most of the time, the spiritual care component do it because of their passion for the process and the results they want to see within the process.

IV From this, the question now arose in terms of how do you position yourself within the multidisciplinary context as a chaplain working with social workers, working with psychologists, working with educationalists, working with wardens in this path of rehabilitation towards the offender? Some of the other case respondents use the term, not multidisciplinary but inter-connected approach with the other stakeholders. So how do you position yourself within that context?

FI Currently we are well in tune in terms of our interaction, not on a formal basis, but informal. So, referrals will go around us, discussions in terms of cases will be amongst us, but it's never formal where we get together as the multidisciplinary team. We did try it, but it didn't really materialise. We are still working towards getting it there. But on a personal level there is, between the social workers, the psychologists, where we interact.

00:19:07

IV Do you think perhaps think that the task of a chaplain will be more effective if the spiritual component is not a subcomponent of the directorate of development and care?

FI Yes, I think definitely it will have maybe a better impact, because then you can do your work holistically. At the moment, for me it feels like we are just another leg that sometimes they don't know what to do with us, and how to deal with us to the development and care component, because most of the time they don't view us as the professionals, although we do a bulk of work with the offenders, and we do great work with them, but it's not that much acknowledged within the development and care branch.

I think the spiritual care can play a leading role if it is a branch on its own, because then for instance we can go broad with the community of reconciliation and grace program, which seems not to get off ground level, because there is too much that we need to look at. That is actually an excellent program to get the community involved within the restorative justice programs, and also for them to take responsibility for the part that they play in the offender maybe misbehaving.

00:20:47

IV I have heard about this, you are not the third chaplain referring to the Community of Grace and Reconciliation Program. What is that?

FI That is an initiative that was started, I think the year before last year, where we came together with different churches and religions in....., talking about getting the community and specifically the churches involved in the correctional activities in terms of how can we assist congregations to get involved when someone was found guilty, and has bail to pay, like R1,2000 or R2,000 but the person can't afford it.

Then that community takes the responsibility, pays the bail, but also takes responsibility by taking on the offender and assisting him in terms of programs, in terms of supporting the family, seeing to it that he doesn't reoffend, or she doesn't reoffend. Then going further with your parolees, that they adopt parolees and say it's out church member, we take responsibility.

So, we will walk alongside CHEMCOR to support the families, to support the offender, even to assist with work, because there your business also comes in, so that the business people will be bold enough to say I will provide work for at least one offender a month, or whatever. It's a tall order, but I think it can be done. On a small scale, I started something from thewhere we are a group of women who are supporting the families. Like women during the day who are not working, I get names from....., and then they will support, go and support the family by visiting them and just go and interact with them spiritually, support them. So, it's still in the beginning, but I am very hopeful that this will become something that is on-going and other churches will come on-board.

00:23:21

IV So this support to the family, is it the families of the offenders or the victims?

FI At the moment just the offenders. We didn't move to the victims, because I still need to take them through the restorative justice processes and program for them to understand to support also the victim.

IV Thank you so much. I think it was really a fruitful session in the sense that we talked through a lot of information that you have given and that is linked to those different questions that I have developed so far. But thank you again for your time, and may God bless you in all your endeavours for the future.

FI It was my pleasure in helping the research.

[End of sound file 00:24:12]

AANHANGSEL (N)

MI 6 Reverend

Speaker Key:

IV Interviewer

MI Male Interviewee

IV Good morning Reverend.

MI Good morning.

IV For the purpose of this conversation, we are going to conduct an interview for the PhD research of the principal investigator, that is Joseph Jonkers. I have sent you the consent document, just to give you some idea of the idea of the objective of the research. Thank you for availing yourself, and also to complete the questionnaire, the consent document, logic guide one, the quantitative information, as well as logic guide two, the qualitative questions.

00:00:49

This conversation deals with the issue of logic guide two, where we are just going to talk through some of these questions and if you want to add maybe new information, that would really be appreciated. Before I start with logic guide two, I want to quickly go through the consent document, just to make sure we are on the same page.

The primary purpose of this research is basically to examine and to evaluate the correctional chaplains as transformational restorative justice agents within the contextual framework of the Department of Correctional Services. Within this research, we are introducing a new way of doing research within missiology and theology, where we try to combine empirical studies, empirical research method with social science research methods such as realistiese approach to doing research.

That's why we conducted the interviews in this form, first send out the written interview so that the respondents can have time to go through it and answer it through their own experience, and within their own context that they find themselves. Then the second part of it is basically the interview, where we just clear up in terms of whether the research theory and your understanding as a correctional chaplain are indeed coming together.

00:02:48

Again, thank you Reverendfor availing yourself to form part of this research. That's why I want us just to talk through a few of these questions on logic guide two. You will see that the questionnaire was developed in such a way that it focussed on three main theoretical features. The one is the issue of the context, and therefore your experience within your context as a correctional chaplain comes to the fore, and then the second feature is the whole feature of what mechanisms help you to perform as a correctional chaplain within this multidisciplinary and this complex context. The last feature is the whole issue of what outcomes come from the context and the mechanisms that you use within your own context.

00:03:58

The questions that I have sent you in logic guide two, and I am going to read question number one, could you explain in your own words how correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents?

MI Okay, thank you for this interview. In response to the first question, as to how can I explain in my own words correctional chaplains can be transformed to restorative justice agents, the way I understand it is that it is through enthusiasm, being the correctional chaplain, to bring the change, the self-development that I would have to undergo and also the involvement in the day to day life of the offenders, can make chaplains best restorative justice agents.

Most of the people when they look at correctional chaplains, they look at correctional chaplains from one point of view, not understanding that correctional chaplains, it's broad, especially when it comes to the involvement of the correctional chaplains in the day to day life of the offenders. As a chaplain, we have work each and every day. The offenders are in need of our services, and therefore, if as chaplains we can be very much involved in the day to day life of the offenders, then in that way, correctional chaplaincy can be used to transform, or as transformative restorative justice agents.

00:06:25

IV Thank you. What do you think, what should happen then, so that correctional chaplains can become this ideal restorative justice transformational agent within this context? What should happen?

MI Through continuous training and development of the correctional chaplains, that will make it possible for correctional chaplains to become restorative justice transformation agents. What I mean by continuous training and development is that each and every day, even though I may be a chaplain today, but that does not mean that the work that I have done today will be the work that I will be doing tomorrow, because tomorrow will come with its own challenges.

Hence, it is important that training and development, training and development in the sense of doing some research as to how do I deal with a situation or situations that I might come across the following day, you understand? Also, making it a point that I familiarise myself with all the policies that are relevant in the chaplaincy, the Correctional Services Act, the White Paper, the Spiritual Care Policy, all the Spiritual Care Policy Guidelines, and also the Spiritual Care Recommendations Document, because those are the documents that are guiding us in the execution of our day to day job. So, with that in-depth understanding of all the policies that will assist the correctional chaplain to become the restorative justice transformation agent.

00:08:47

IV As you are aware, there is a correctional restorative justice program currently running within the Department, and there is also the program of restorative justice from a spiritual viewpoint. Do you perhaps experience any difficulties to merge these two programs together?

MI Yes, there is some difficulty. What brings that difficulty is that from the correctional centre side, there is restorative justice, and also from the spiritual care side, there is restorative justice, which according to me, those two programs, they should be working hand in hand, and ensure that at the end of the day, the desired outcomes are beneficial to the offenders, they are beneficial to the entire community of South Africa.

But currently, those two components, if I can call them components, spiritual care as well as the correctional centre, they seem to be working in isolation, you understand? Even when it comes to the reporting, the correctional centre will report the number of offenders that have undergone restorative justice, and at the same time, spiritual care will also report the number of offenders that have undergone restorative justice, and those reports, they are going to different people, they are going to different offices.

00:10:46

Now, when it comes to reporting on the impact this particular program has had on the offenders, then there are different reports that go to different people which to

me, it then also becomes difficult to measure as to whether is this program making an impact on the offenders, you understand? Because now if a person how would have to put that information together, then that person would have to get the information from the correctional centre as well as from spiritual care, to be in a position to say yes, indeed, there is an impact which is made by this particular program, which also, according to me, I do not understand why we have to have a program that is run by two different components.

IV So you would rather then say that there needs to be one restorative justice program?

MI I would suggest that there should be one restorative justice program. Even if both spiritual care as well as the case officers that are facilitating, in fact I think they call them, I think it's CIOs, even if they are also involved. But as long as the program is the same because what also concerns me is, or the question that I am asking myself is, is the content the same, and are all those people that are facilitating this program, do they all have the qualities and the expertise of facilitating the program. At the end, what impact does it have?

00:12:59

IV Interesting. Thank you for that understanding in your own experience of the program, restorative justice, from both angles. Question number four, in your view, what characteristics does a correctional chaplain need to embody in order to become a restorative justice transformational agent?

MI As a correctional chaplain, to become a restorative justice transformational agent, I need not to be judgemental. When I see an offender, I should be seeing a human being who is just like me, who has done wrong in society, and who deserves to be given a second change.

So, my role as a chaplain is not to judge that person, but rather to assist that person so that he or she can be a better person. Secondly, as a chaplain, I need to be accommodative. We are dealing with offenders from different religions, we are dealing with offenders from different races, we are dealing with offenders with different genders and from different age groups, and most importantly, we are dealing with offenders from different backgrounds in terms of education, in terms of orientation.

00:14:41

So, it is important then that as a correctional chaplain when I am dealing with the offenders, I need to be accommodative, to be aware that I am now dealing with a person that might be different from me. Also as a chaplain, I need to be humble, as a chaplain I need to be honest, I need to possess a positive attitude, and lastly I need to be religiously sensitive. Because I am a Christian, I need not treat other people from other religions badly. I need to be religiously sensitive.

IV What changes do you think need to be made in order for correctional chaplains to become effective restorative justice transformational agents, if any?

MIV The changes which I think need to be made for correctional chaplains to become effective restorative justice transformational agents, yes, I think there is a need for a change. If spiritual care programs can be recognised as one of the prerequisite programs for parole considerations, I think that would make a huge impact, because currently in the minds of the offenders, the spiritual care programs are not the vehicle towards parole consideration, but rather the rehabilitation programs and the correctional programs.

00:16:46

As a result, you would find offenders who are attending the spiritual care programs, but when they are close to being considered for parole, in fact the minute they are called by the Parole Board, then they will start registering for a particular program, or they will start prioritising their attendance of certain programs at the expense of the spiritual care programs, because in their mind, they have got this thinking that the spiritual care programs are not as important as any other program.

Lastly, I think if in the Department can shift, or maybe let me not say can shift, if also the Department can recognise the spiritual care programs as one of the programs that can have a huge impact on the offenders, that would also assist. Why I am saying that, on a monthly basis we are reporting, or we are submitting statistics. On a monthly basis, we are submitting what we call the APP, and on the APP, we are only reporting the number of offenders who had a one-on-one or who had personal interviews with the spiritual workers or with the chaplain or with the volunteers or with the service providers.

00:18:50

But the programs, as much as yes, we are reporting on the programs as well, but the priority which the personal interviews is receiving, is far better than the priority, the correctional, the spiritual care programs are receiving, which to me, I think the Department has kind of shifted its focus because to me, it is the programs that have got an impact on the offender's behaviour more than the personal interviews. So, hence I really don't understand as to why is the focus on the APP or why is the focus on the personal interviews and not on the programs, because to me, the programs are a service that have got more impact on the offender's behaviour as compared to the personal interview.

IV It makes me now think of a different question then. How would you then position yourself as the chaplain in a multidisciplinary context, both with the understanding that spiritual care indeed is valuable to bring change, how do you then position yourself?

MI From a management area level, all that I would have to do as a chaplain is to ensure that the spiritual care services and particularly the programs are marketed to the offenders, but not only to the offenders, but to all the officials as well, and the importance of those programs and the impact they have on the offender's behaviour.

00:20:55

- IV Okay, in terms of changing their behaviour?
- MI Yes, in terms of changing their behaviour. But it shouldn't end there, because I mean, if the recognition is only at the management level, and not at the region and not at head office nationally, then somewhere somehow there will be a gap, do you understand.
- IV An imbalance.
- MI Yes, there will be that imbalance.
- IV You have mentioned the issue of, you know, if we can then say the weight between, the comparison of the weight of a spiritual care program with the weight of a social worker program, and the two should actually fill each other, and insofar that both these paradigms from which we come in terms of thinking where there is a spiritual paradigm, where there is a critical paradigm, it must have the same weight in order to then change the lives of offenders.

MI Yes.

00:22:11

IV It's these programs, and like you have mentioned, it's these programs and the counselling sessions, the one-on-one interview sessions that we see within this research approach, we see them as mechanisms who can unlock certain things in the lives of offenders in order to change their behaviour. Therefore, if you can think of any other mechanisms or resources that can assist you as a correctional chaplain to develop and to lead the offender on this rehabilitation path with the outcome of reintegrating them into society, what would those other mechanisms be then?

MI As I indicated in my feedback, the spiritual care programs are the most suitable for everyone, that assists the offenders, which becomes a rehabilitation path then towards reintegration back into society. The willingness and the preparedness of the offender also plays a very critical role in ensuring that rehabilitation takes place.

00:23:41

Also, the involvement of the internal and external stakeholders is also important because as a chaplain, I cannot bring, or I cannot succeed in making rehabilitation a reality. I need the involvement of all the role players. I need the involvement of the religious people outside the Department of Correctional Services because the offenders that are incarcerated in our centres, they are not coming from the correctional centres. They are coming from the community.

So, we need the religious people to come into party and assist the Department of Correctional Services or assist the correctional chaplains in ensuring that rehabilitation becomes a reality. We need the involvement of the stakeholders within the Department of Correctional Services to assist correctional chaplains in ensuring that rehabilitation becomes a reality. We cannot work in isolation. For rehabilitation to happen, we need the involvement of a multidisciplinary team.

IV Chaplain, thank you so much. I think we have come to the end of this interview. Thank you for, again I must say thank you for availing yourself to form part of this process of my research. What will happen now, the process after this is that the information that I have gathered so far will now be analysed at the University of Stellenbosch.

00:26:00

Then through that, we will then make the information on analysis known to as well as....., who is really looking closely at this research so that it can help theto bring forth a few changes within the Department, but also to reposition themselves, you know, as a valuable contributor to create change within their lives. Therefore I must say again thank you so much.

MI Thank you so much, Reverend, and everything of the best with your research.

[End of sound file 00:26:44]

